

Ostanite nam zvesti

DUŠAN UDOVIČ

Tako kot vsako leto v tem času smo na Primorskem dnevniku tudi letos začeli akcijo za naročnine, ki bo trajala vse do februarja. Na sporočila našega založniškega podjetja lahko naletijo bralci na straneh časopisa skoraj vsak dan. Ne gre le za formalna navodila o tem, kako je treba izpolnjevati položnico o naročnini. Predvsem želimo naše bralce in naročnike obveščati o ugodnostih, ki jih nudimo in so gotovo zanimive. Iz njih izhaja, da se tudi v kriznih časih, ki jih doživljamo, nismo odpovedali dinamiki, ki jo zahteva čas. Trudimo se, da ne zaostajamo niti v ponudbi tehnoloških inovacij, ki prodirajo z veliko naglico v današnji svet informacije, naj gre za splet, pametne telefone ali tablične računalnike.

Krizo smo sprejeli kot izziv in priložnost, da še bolj utrdimo stik z bralci, da smo s profesionalnim in, ko je treba, tudi kritičnim pristopom do dogajanja v našem prostoru takšni, ko se od modernega medija z veliko tradicijo tudi pričakuje. Trdno smo prepričani, da bo dnevnik premostil težave, v to smer gredo naši napor in energije in dobivamo pozitivne signale. Tako zadruga, založniško podjetje kot uredništvo vztrajno zasledujemo isti cilj: zagotoviti našim bralcem in naročnikom sodoben in kakovosten časopis, ki nam bo ob prihajajoči sedemdesetletnici v ponos in zadovolženje.

Cenjeni bralci in naročniki, vabimo vas, da nam ostanete še naprej zvesti in da skupaj nadaljujemo to veliko zgodbo Primorskega dnevnika!

KULTURNI DOM - Obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Trst ima prihodnost v povezavi s Slovenijo«

»Primorski dnevnik ima poseben pomen za vse Slovence«

Predsednika slovenske vlade Mira Cerarja je v Kulturnem domu pričakala predsednica SSG Breda Pahor

FOTO DAMJAN

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Miro Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na posebnem sestanku mu je bila prikazana težka finančna situacija Primorskega dnevnika. »Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost predsednika slovenske vlade,« je dejal Cerar.

Na 3. strani

TRST - Organi pregona poostri nadzor Z nočnimi akcijami preprečujejo tatvine

SV. MIKLAVŽ Tudi v Gorici in Trstu imel polne roke dela

V FJK 90 milijonov za delo in izobraževanje

Na 3. strani

Na Velikem trgu polenta in frika

Na 5. strani

Divji prašiči povzročili tri nesreče v Štmaru

Na 17. strani

Ronška uprava ne nasprotuje konzulti

Na 17. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funerari

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
Ul. degli Alpini 2 - Opčine
tel. 040 630696

Usluge na domu

Evergreen
TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

EXTREMNA
PREOBRAZBA TELES
V 6 MESECIH

- strokovno voden osebni trening 3x tedensko
- osebno prilagojen jedilnik
- merjenje telesne maščobe s plikommetrom

osebni trener
Carmen Galasso

20 LET IZKUŠENJ
V PREOBRAZBI TELES

tel.: +386 (0)70 447 941
+39 349 19 14 892

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukturo in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**

še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

ITALIJA - Mafijsko-politični škandal v glavnem mestu

V Rimu se bodo zelo težko izognili komisarju in volitvam

Župan Ignazio Marino skuša v mestno upravo pritegniti vse stranke

RIM - Rimska občinska uprava se bo težko izognila izredni komisarski upravi in predčasnim volitvam. Iz ure v uro namreč prihajajo na dan vse bolj vznemirljive povezave med občinsko oblastjo in organiziranim kriminalom, ki je dobesedno imel na plačilni listi upravitelje, politike in menedžerje občinskih ustanov ter podjetij. Od včeraj je v škandal vpletena tudi poslanka Demokratske stranke Micaela Campana.

Župan Ignazio Marino se trudi, da bi v občinsko upravo pritegnil vse politične stranke. To bi po njegovem bilo najbolj učinkovito orožje proti škandalu, župan pa je pri tem doslej naletel na zaprta vrata. Desna sredina, katere predstavniki so najbolj vpleteni v afero, je razbita in razkosana, Silvio Berlusconi iz Milana pa zahteva volitve. Razpustitev občinskega sveta glasno zahteva tudi Gibanje 5 zvezd, DS pa o tem nima enotnega stališča. Nekateri v stranki verjamejo, da bo izrednemu komisarju Matteu Orfiniju uspelo narediti red v stranki, drugi pa ocenjujejo, da Orfini ni primerna oseba za takšne »čistke«. Predvsem zato, ker je doma iz Rima, medtem ko bi moral stranko v tem kočljivem trenutku prevzeti nekdo, ki prihaja od zunaj.

Skratka velika zmeda, ki postavlja v hude težave župana Marina. Iz dokumentov, ki pronicajo v javnost, je Salvatore Buzzi, glavni obtoženec v tem škandalu, s svojimi zadrugami financiral tudi Marinovo volilno kampanjo, da ne govorimo o znatno večjih sredstvih, ki jih je namenil Gianniju Alemannu. V blagajne zadrug, družb in takšnih ali drugačnih podjetij, ki jih je nadzoroval Buzzi, naj bi iz Občine priteklo okoli 34 milijonov evrov.

Notranji minister Angelino Alfano je včeraj ponovil, da trenutno ni pravnih razlogov za razpustitev rimskega občinskega sveta. Alfano je ob tem pojasnil, da ima notranje ministrstvo ob tej zadevi le tehnične pristojnosti, zadnja beseda o morebitni razpustitvi mestne skupščine pa pripada vladi oziroma njenemu predsedniku. To pomeni, da bo Marino ostal župan le dokler bo užival zaupanje državnega vrha Demokratske stranke oziroma Mattea Renzija.

V teh dneh so v Rimu najbolj glasni zastopniki Gibanja 5 zvezd, ki zahtevajo takojšnje predčasne volitve

ANSA

KIJEV - Nova mirovna pogajanja

Nadaljujejo se diplomatski napor za mirno rešitev ukrajinske krize

KIJEV - Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je včeraj sporočil, da bo v torek v beloruski prestolnici Minsk potekal nov krog mirovnih pogajanj za vzhod Ukrajine, ki se jih bodo udeležili predstavniki Ukrajine, Rusije in proruskih separatistov. Isti dan naj bi začela veljati prekinitev ognja med ukrajinskimi silami in proruskimi uporniki. Pogoj te prekinitve ognja sicer temeljijo na septembrskem dogovoru iz Minska. Po besedah Porošenka bo cilj novih pogovorov v Minsku, za katera je dobil načelno soglasje, potrditi časovnico za implementacijo ukrepov iz septembrskega dogovora.

»9. decembra bomo imeli dan molka,« je dejal Porošenko o predvideni prekinitvi ognja. Po njegovih besedah bosta nato obe strani imeli 30 dni časa, da umakneta vso težko orožje iz demilitariziranega območja, ki ga do-

Petro Porošenko

loča dogovor, sklenjen 5. septembra. Ta dogovor so v Minsku sklenili na pogajanjih kontaktne skupine za Ukrajino, v kateri so pogajalci Ovseja ter predstavniki ruskega in ukrajinskega predsednika ter proruskih separatistov.

Zahod in Rusija morata preprečiti, da bi jih delili novi zidovi, je včeraj dejal francoski predsednik Francois Hollande ruskemu kolegu Vladimirju Putinu v Moskvi 25 let po padcu Berlinskega zidu, simbolu razdeljenosti Evrope. Treba je premagati ovire in najti rešitve za Ukrajino, je dejal Hollande, ki se je kot prvi zahodni voditelj od začetka ukrajinske krize srečal v Moskvi s Putinom.

Hollande, ki se je s Putinom srečal na poti v domovino z obiska v Kazahstanu, je poudaril, da morajo rešitve najti skupaj in da je treba za to izkoristiti vsako priložnost. Putin je ocenil, da gre za zelo težke probleme, prepričan pa je, da bo njegov pogovor imel pozitivne rezultate in prispeval k rešitvi mnogih problemov, saj je bil obisk Hollanda, čeprav kratek, zelo delovne narave. (STA)

Ameriški vojaki ostanejo v Afganistanu

KABUL - ZDA bodo po umiku bojnih enot konec leta v Afganistanu ohranile tisoč vojakov več, kot so sprva načrtovale, je v Kabulu sporočil ameriški obrambni minister Chuck Hagel. Poudaril pa je, da ta odločitev ameriškega predsednika Baracka Obame ne bo spremenila misije ameriških enot ali dolgoročnega poteka umika, ki je predviden v prihodnjih dveh letih, je povedal na skupni novinarski konferenci z afganistanskim predsednikom Ašrafom Ganijem. Dodal je, da bo dodatnih tisoč vojakov ostalo v državi nekaj mesecev, da bi zapolnili začasno pomanjkanje v silah Nata. (STA)

Ukrajinski predujem za ruski plin

KIJEV - Ukrajinsko državno energetska podjetje Naftogaz je ruskemu energetskega gigantu Gazprom plačalo 378 milijonov dolarjev predplačila za milijardo kubičnih metrov plina za mesec december, je preteklo noč sporočila ukrajinska družba. Na podlagi oktobra sklenjenega dogovora o dobavi plina mora Ukrajina plin plačevati vnaprej.

Šešelj še naprej buri duhove v Srbiji

BEOGRAD - Srbska radikalna stranka, ki jo vodi haaški obtoženec Vojslav Šešelj, je začela zbirati podpise za razrešitev srbskega predsednika Tomislava Nikolića, češ da je kršil ustavo. Radikalci menijo, da mora Nikolić zapustiti položaj, ker je nezakonito pridobil diplomsko fakulteto, ne da bi opravil en sam izpit.

Šešelj je po nedavni vrnitvi v Beograd že večkrat pozval k strmoglavljenju Nikolića, pa tudi premierja Aleksandra Vučića, ki sta bila nekoč člana njegove stranke in bližnja sodelavca. V Beograd se je vrnil po 12 letih v haaškem priporu, potem ko so ga sodniki Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije zaradi raka začasno izpustili na prostost še pred izrekom kazni. (STA)

SLABO VREME

Tajfun Hagupit močno prizadel vzhodne Filipine

MANILA - Tajfun Hagupit je z močnimi vetrovi in deževjem včeraj dosegel vzhod Filipinov. Z vetrovi hitrosti 175 kilometrov na uro je dosegel mesto Dolores v odročni ribiški provinci Samar, 550 kilometrov jugovzhodno od prestolnice Manila. Pred silovitim tajfunom se je v evakuacijske centre pred tem že zateklo več kot 600 tisoč ljudi. Iz province Samar poročajo o poplavih, močan veter je odnesel pločevinaste strehe in ruval drevesa. Elektrike ni v mnogih delih na območju province Samar in v njeni okolici ter mestu Tacloban, ki si še vedno ni opomoglo od lanskega super tajfuna Haiyan.

To je sicer najmočnejši tajfun, ki je dosegel Filipine v letošnjem letu. Hagupit, ki po filipinsko pomeni bič, je ohranil moč, potem ko je dosegel obalo. (STA)

JEMEN - Ponesrečena reševalna akcija ameriške vojske

Ubita fotoreporter in učitelj

Žrtvi sta bili talca v rokah teroristov Al Kaide, ki je v Pakistanu medtem izgubila pomembnega voditelja

SANA - Ameriške in jemenske sile so včeraj izvedle skupno operacijo reševanja ameriškega fotoreporterja Lukea Somersa, ki so ga kot talca zadrževali skrajneži jemenske veje teroristične mreže Al Kaida. Akcija je spodletela, saj sta v njej izgubila življenje Somers in tudi učitelj iz Južne Afrike Pierre Korkie, ki je bil tudi on talec v rokah teroristov. Jemensko obrambno ministrstvo je sicer na svoji spletni strani sporočilo, da so Somersa osvobodili, a ameriški mediji, ki so se sklicevali na fotoreporterjevo sestro, so poročali, da so ga med reševalno akcijo ubili. To so popoldne potrdile ameriške oblasti.

Med operacijo v provinci Šabva na jugovzhodu Jemna je bilo ubitih tudi deset skrajnežev. Al Kaida na Arabskem polotoku je v četrtek zagrozila, da bo usmrtila Somersa. ZDA so kasneje sporočile, da so ameriške sile v

Južnoafriški učitelj Pierre Korkie in ameriški novinar Luke Somers

ANSA

sodelovanju z oboroženimi silami Jemna že novembra izvedle operacijo reševanja talcev, a da Somersa niso uspeli rešiti. Al Kaida na Arabskem polotoku je po ocenah Washingtona

najbolj nevarna veja mednarodne teroristične mreže Al Kaida, ni pa znana po pogostih usmrčitvah tujih talcev. Jemen je ključen ameriški zaveznik v boju proti Al Kaidi in dovoli

Washingtonu, da na njegovem ozemlju izvaja napade z brezpilotnimi letali.

Pakistanska vojska je medtem sporočila, da je ubila visokega voditelja mednarodne teroristične mreže Al Kaida, ki so ga ZDA iskale zaradi načrtov za napad na podzemno železnico v New Yorku leta 2009. V napadu vojske sta bila ubita še dva njegova sodelavca. Po navedbah pakistanske vojske so Adnana El Šukridžumaha ubili danes med racijo v Šinvarsaku v provinci Južni Vaziristan. Pri tem je umrl še en vojak, eden je bil ranjen.

Šukridžumah, ki je bil na seznamu najbolj iskanih posameznikov pri ameriškem FBI, se je skrival v Šinvarsaku v Južnem Vaziristanu, potem ko je pobegnil iz sosednjega Severnega Vaziristana, kjer je pakistanska vojska junija sprožila silovito ofenzivo proti islamskim skrajnežem. (STA)

KULTURNI DOM - Neuradni obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Verjamem v prihodnost Trsta v povezavi s Slovenci in Slovenijo«

Ogled predstave Zlati prah v očeh - »Pomoč Primorskemu dnevniku moja naloga in dolžnost«

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Miro Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev predstave Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh, ki si jo je Maja Blagovič zamislila kot poklon pesniku Miroslavu Košuti. Poleg Blagovičeve v predstavi nastopa še igralec in glasbenik Jure Ivanušič.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na kratkem mu je predstavila letošnjo gledališko sezono in 50-letnico Kulturnega doma. Predsednika slovenske vlade so med drugim pričakali slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, generalna konzulka Ingrid Sergaš, poslanka Tamara Blažina, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali. Deželo je zastopal odbornik za kulturo Gianni Torrenti, Ob-

čino Trst pa odbornik Edi Kraus, na sprejemu je bil tudi predsednik Stalnega gledališča FJK Miloš Budin.

»Predstava je bila zelo intenzivna in umetniško polna. V njej sem zelo užival. Všeč mi je bilo tudi okolje slovenskega gledališča in Kulturnega doma,« nam je po predstavi dejal Cerar. Povedal nam je, da se je pred predstavo srečal z Borisom Pahorjem. Z njim sta poklepeta o aktualnih političnih zadevah.

Predsednik slovenske vlade se je po prihodu v Kulturni dom srečal s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem in z Bojanom Brezigarjem, predsednikom Družbe za založniške dejavnosti-PRAE, ki izdaja Primorski dnevnik. Pavšič je opravičil predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoke, ki zaradi bolezni ni mogel priti na sestanek, oba predsednika pa bosta Cerarja v kratkem obiskala v Ljubljani.

»Na sestanku so me zelo natančno informirali o težavni situaciji Primorskega dnevnika. Dogovorili smo se, da bomo zadevo skušali čim prej urediti in primerno rešiti. In to tako, da se bomo skupno in koordinirano obrnili na italijanske pristojne organe. Tudi osebno se bom potrudil, da bom

Desno predsednik slovenske vlade Miro Cerar vstopa v malo dvorano Kulturnega doma in spodaj levo z deželnim odbornikom Giannijem Torrentijem

FOTO DAMJ@N

situacijo pomagati rešiti, kajti prepričan sem, da ima Primorski dnevnik velik in poseben pomen za Slovence na tej in drugi strani meje. Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost kot predsednika slovenske vlade,« je po sestanku s Pavšičem in Brezigarjem dejal Cerar. Dogovorili so se za ponovno srečanje o tem vprašanju, Slovenija, kot je poudaril veleposlanik Mirošič, pa o težavah Primorskega dnevnika itak stalno opozarja Italijo na bilateralni ravni.

Cerar si je v Kulturnem domu ogledal razstavo arhitekta Eda Mihevcu, dediča slavne Plečnikove šole, v tem primeru predvsem projektanta hrama slovenske kulture v središču Trsta. Visokega gosta je med razstavne panoje pospremil njen avtor, arhitekt Marko Korošič, ki je napisal knjigo o Mihevcu z naslovom Čar prostora, ki je pravkar izšla pri Založništvu tržaškega tiska.

Sandor Tence

DEŽELA FJK - Sredstva za leto 2015

Devetdeset milijonov evrov za delo in izobraževanje

Deborah Serracchiani in Loredana Panariti

PODČETRTEK - Na Kongresu SLS

Marko Zidanšek je novi predsednik

PODČETRTEK - Novi predsednik od letos izvenparlamentarne SLS je po preobratu polnem izrednem volilnem kongresu v Podčetrtku postal Marko Zidanšek. Med 129 delegati z volilno pravico je zanj glasovalo 74 predstavnikov, za njegovega protikandidata Damjana Medveda pa 52 delegatov. Stranka je dobila tudi tri nove podpredsednike. Zidanšek se je kandidaturi pred nekaj dnevi že odrekel, a se je na včerajšnjem kongresu na nagovarjanje nekaterih vidnih članov stranke odločil znova dati soglasje h kandidaturi. Do popolnega preobrata je prišlo, ko se je na kongresu tik za tem za umik kandidature odločil Primož Jelševar. Edina ovira na poti k izvolitvi Zidanška je ostal Medved, ki je bil nad razvojem dogodkov ogorčen, a je pri svoji kandidaturi vseeno vztrajal.

Novi prvi mož SLS je napovedal, da se bo kot predsednik zavzemal za novo širino, desno sredino in zgodbo, ki jo bodo v stranki pisali skupaj do povratka na pot uspeha. Glede na to, da stranko prevzema v najtežjem času v vsej njeni zgodovini, sam prav v tem vidi izziv, da je pot lahko obrnjena samo še navzgor.

»Prepričan sem, da bomo skupaj to zmogli, konec koncev smo na lokalnih volitvah dosegli izjemen rezultat. Tudi z izkušnjami z lokalne ravni si lahko pomagamo

Marko Zidanšek

na državni ravni in skušamo prepričati volivce, da SLS lahko ponudi rešitve za državo,« je dejal Zidanšek, ki ga v tem trenutku najbolj zanima gospodarski del programa, s katerim bi lahko prispevali k rešitvi Slovenije iz primeža krize.

Po njegovem je za državo najbolj pomembno, da začne ustvarjati nova delovna mesta, ki edina prinašajo dodano vrednost, da lahko na drugi strani država pokrije socialne transferje.

RAI 3 BIS - Danes in jutri

Srečen za umret

Drevi Luzarjev celovečerni film, jutri dokumentarec Moj narobe svet

TRST - Drevi ob 21. uri bo na slovenskem programu Rai (kanal 103) na sporedu celovečerni igrani film režiserja Matevža Luzarja Srečen za umret. Film sledi ostarelemu Ivanu, ki se pred smrtjo odloči dokončno urediti vse osebne stvari in v domu za upokojeence preprosto počakati na neizbežni konec. Toda ko spozna radoživ upokojenko Melito, se mu odpre nepričakovani svet novih življenjskih spoznanj in radosti. Čeprav starost neusmiljeno trka na njegove duri, se odloči v jeseni življenja poiskati novo prihodnost. V filmu iz leta 2012 in v produkciji hiše Paktmedia nastopata v glavnih vlogah Evgen Car in Milena Zupančič, ob njiju pa med drugimi Dušan Jovanovič, Ivo Barišič in Polde Bibič. Celovečerec je na 15. festivalu slovenskega filma odnesel kar pet nagrad (za najboljši scenarij, fotografijo, scenografijo, kostumografijo in ton ter nagrado občinstva).

Že jutri pa bo ob 20.50 na sporedu mednarodni dokumentarni film z naslovom Moj narobe svet, ki ga je leta 2011 scenaristka in režiserka Petra Seliškar posvetila Franu Milčinskemu Ježku. Film nas bo popeljal v pesniški svet slovenskega vsestranskega umetnika skozi izvajanje znanih svetovnih glasbenikov. Gre za film o ustvarjanju, požrtvovalnosti, hrepenenju, izgubi in o zavzemanju za »malega človeka«. Letos poteka 100-letnica Ježkovega rojstva.

VIDEM - V letu 2015 bodo sredstva za podporo delu in izobraževanju v Furlaniji-Juljski krajini znašala 90 milijonov evrov. 34,5 milijona evrov so uvrstili v deželni finančni zakon, 39,5 milijona evrov znašajo sredstva za projekt za spodbujanje zaposlovanja Pipol, 12 milijonov evrov predstavlja anticipacija sredstev iz Evropskega socialnega sklada, štiri milijone evrov pa bo Dežela FJK porabila za digitalno agendo za zaposlovanje. Podatke sta včeraj predstavili deželna predsednica Debora Serracchiani in odbornica za delo Loredana Panariti na novinarski konferenci v Vidmu.

Po njenih besedah je deželni odbor sprejel vrsto ukrepov za zaježitev pojave brezposelnosti, in sicer z različnimi cilji. V prvi vrsti je skrb za ohranitev delovnih mest v podjetjih, ki preživljajo krizo: tri milijone evrov so namenili solidarnostnim pogodbam, tako da bo prispevek za vsako ukinjeno delovno uro znašal 2,5 namesto 2 evra. V gradbenem sektorju je dežela namenila 280 tisoč evrov za dohodkovne podpore, pa tudi enkratni prispevek v višini 700 tisoč evrov.

V pričakovanju novosti, ki jih bodo vladni odloki uvedli po izglasovanju državne reforme trga dela, bo deželna uprava vložila tri milijone evrov v treh mesecih v spodbujanje zaposlovanja (za nedoločen čas in za stabilizacijo delavk nad 55. letom starosti ter s pogodbami za določen čas za ženske nad 50. in moške nad 55. letom starosti). V sektorju poklicnega izobraževanja bo dežela z različnimi cilji investirala kakih 30 milijonov evrov, v letu 2015 pa bo ustanovila deželno agencijo za delo.

TRST - Posvet v avditoriju Revoltella v priredbi Novinarske zbornice

Na meji, kjer se spajata novinarstvo in literatura

Kako novinarstvo vpliva na literaturo? Kako pa književnost vpliva na novinarstvo? Veliko novinarjev se hkrati ukvarja z literarnim pisanjem, kar se še posebno občuti na našem ozemlju, stičišču različnih kultur in komponent. Novinar in imitator Andro Merku si je tako zamislil konferenco z naslovom Kontaminacija med pisanjem in novinarstvom na meji - Za novinarstvo na pretoku (Contaminazione tra scrittura e giornalismo sul confine - Per un giornalismo in transito). Z izzivi in izhodišči bogata pobuda je potekala v soboto v avditoriju muzeja Revoltella, vodila pa jo je izkušena novinarka Cristina Bonadei. Posvet je organiziral Odbor za kulturo novinarske zbornice Furlanije-Juljske krajine v sodelovanju z Deželno FJK, Občino Trst, Deželno novinarsko zbornico, Združenjem Assostampa in deželni sedežem RAI.

Prvi del je potekal v obliki intervjujev s prodornimi pričevalci realnosti naših krajev. Pisatelj Boris Pahor je sebe obrazložil pod istočasnim vplivom treh jezikov, in sicer slovenščine, italijanščine in francoščine. Travma fašizma, ki ga je želel prisilno spreobrniti v državljan z zgolj italijansko identiteto, ga je globoko zaznamovala. Postal je kronist ponižanih in razžaljenih, saj je sam bil ponižan in razžaljen že v osnovni šoli, ko je moral pred sošolci v polomljeni italijanščini brati po oceni učitelja nezadosten spis. Po mnenju filozofa Pier Alda Rovattija se trenutno gibljemo v času, ko je treba izkušnjo meje vrednotiti pozitivno: »Mislec Jacques Deridda je med drugim trdil, da je treba gojiti kulturo gostoljubnosti, s tem da smo istočasno gostitelji in gosti. Pisati (kot pojem meje) pomeni biti istočasno noter in zunaj.« Kot je dejal nemški pisatelj Veit Heinichen, dobi tako v Trstu prostor vsak, ki noče izbrati neke točno določene, do potankosti izdelane identitete. Sam se je rodil in odraščal ob meji s Francijo in Švico, Trst mu torej predstavlja spodbuden kreativen habitat.

Cristina Bonadei je nazorno podala, kako prave korenine vsakega človeka pravzaprav lebdijo nekje v zraku in se mora potem posameznik odločiti, kam jih bo postavil. Fulvio Tomizza je npr. o sebi dejal, da je istočasno Italijan in Slovan, podeželski in mestni človek, ob tem pa tudi marksist, ki zahaja v cerkev. Njegove misli so na pobudi ponovno zaživele preko arhivskih videoposnetkov RAI. Preko teh so se prisotni lahko soočili tudi z razmišljanji germanista Claudia Magrissa in Paola Rumiza (intervjuja z njima je posnel Cristiano Degano). Iz Magrissovih besed lahko izluščimo predvsem nujno po fleksibilnem gledanju na svet, v Rumizovih pa vabilo k raziskovanju in potovanju. Trst te namreč na eni strani sili, da odpotuješ, na drugi strani pa ob ponovni vrnitvi občutiš veliko veselje.

Drugi del konference je nudil še dodatne pisane koščke že tako bogatega mozaika. Ob povzemanju besed Guida Barelle, se zamislimo, kako lahko sobivanje z obmejno realnostjo lahko ljudi privede do vsesplošne nevroze. Novinarji morajo torej s svojim poročanjem pomagati približati realnost drugih. Pod tem vodilom je bil urednik Pierluigi Sabatti po padcu Berlinskega zidu med glavnimi pobudniki posebne strani dnevnika Piccolo, namenjene Italijanom v Istri. Hkrati pa si je prizadeval za večjo pozornost do

Na posvetu je bila med drugimi izražena ocena, da morajo novinarji s svojim poročanjem pomagati približati realnost drugih

FOTODAMIJ@N

slovenske manjšine v Italiji. Pietro Spirito je izpostavil različnosti književnosti in novinarstva, hkrati pa obelodanil njune skupne točke: oba ponujata pogled na svet in se trudita, da posredujeta del vsakdanjega življenja. Če se vrnemo k meji, lahko ponovno ugotovimo, kako se njen izziv

nahaja v neotipljivosti tega pojma. Dušan Jelinčič se je mdr. osredotočil na meje, ki so znotraj nas samih in s katerimi se je soočal tudi kot alpinist: »Ko se podaš na osemtisočak, ti že nekje na polovici zmanjkuje diha. Zaveš pa se, da si komaj na začetku.« Pino Roveredo v središče svojega raz-

mišljanja postavlja družbene meje. Naša sodobna družba namreč nima časa, da bi počakala na tiste, ki so šibkejši in se jim po poti »zatakne«. Njihove usode postanejo tako nevidne. Naloga pisanja oz. novinarstva je torej tudi v tem, da postanejo spet vidni.

Vesna Pahor

TRST - Danes bo gost ob jelki koroški glavar Peter Kaiser

Praznično na Velikem trgu z goro furlanske polente in frike

Na včerajšnji Miklavžev dan so ljudje sledili igri barv na pročelju občinske palače (levo), dobro pa je bil obiskan tudi Miklavžev sejem na Akvedotu (spodaj)

FOTODAMIJ@N

Veliki trg osvetljujejo od včeraj prav posebne luči. Sinoči so namreč prvič prižgali tridimenzionalno instalacijo, za katero sta poskrbela Videonew in Luca Agnani. Pročelje tržaškega županstva bodo tako vse do 6. januarja 2015 krasile praznične svetlobne igre.

Medtem pa se nadaljujejo praznične pobude, ki jih tržaška občinska uprava prireja v teh dneh. Danes ob 11.15 bodo prižgali lučke na jelki, ki jo je mestu podarila Koroška. Postavili so jo na Borznem trgu, slovesnost pa bo spremljal kulturni program, ki ga bodo sooblikovali koroški pevci in glasbeniki; na sporedu bodo božične pesmi, Radetzky marš in še marsikaj. Koroškega glavarja Petra Kaiserja bodo sprejeli tržaški župan Roberto Cosolini, odbornik Edi Kraus in deželni odbornik Francesco Peroni.

Prav tako praznično, in nekoliko bolj okusno, bo popoldne, ko bodo na Velikem trgu osvetlili drugo jelko - dar občine Forni di Sopra. Prižig bo spremljal nastop folklorne skupine in promocija karnijskih lepote, a tudi dobrot. Na Velikem trgu

se bodo namreč ob 16.30 predstavili tudi »Polentars di Verzegnis«, ki so se s svojimi specialitetami že vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov. Tržačanom bodo tokrat ponudili 700 kilogramov polente in 600 kilogramov frike, tradicionalne furlanske sirove jedi. Kdor jih bo želel okusiti, naj pride pravočasno na trg; ne dvomimo namreč, da se bo tudi tokrat, kot vsakič, ko Tržačanom in Tržačankam ponudiš hrano ali pijačo, gnetlo »lačnih« obiskovalcev ...

Pod obema božičnima jelkama pa bo jutri popoldne nastopila priljubljena tržaška godba na pihala Refolo. Potujoči koncert se bo pričel ob 16. uri.

V torek v Devinu kongres nabrežinske SSK

Devinsko-nabrežinska Slovenska skupnost sklicuje v torek ob 19.30 v dvorani slovenskih pevskih zborov v Devinu redni sekcijski kongres. Srečanja se bosta med drugimi udeležila strankina predstavnika v devinsko-nabrežinski občinski upravi in v svetu Marija Breclj in Mitja Terčon, ki bosta s tajnikom Edvinom Forčičem spregovorila o politično-upravnem položaju. Torkovega večera v Devinu se bo udeležil tudi deželni svetnik in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec. Sekcijski kongres bo tudi priložnost, da se somišljeniki in prijatelji spomnijo preminulega Viktorja Tanzeja.

Film o današnjem Sarajevu

Kdor se bo danes ob 18. uri podal v kino Dei fabbri (v istoimenski ulici), se bo v resnici podal na filmsko popotovanje po današnjem Sarajevu. Tu bodo namreč na pobudo raznih mestnih društev in tržaške bosanske skupnosti predvajali film Sarajevo, ki ga je Rocco Riccio posnel v prestolnici Bosne in Hercegovine, v prvi vrsti v nekdanji državni knjižnici - Viječnici. Film prinaša vrsto intervjujev z ljudmi, ki sooblikujejo sarajevsko kulturno življenje.

Dobrodelni Jack Calcagno

Gledališka skupina Armonia vabi danes ob 16. uri v tržaški Kulturni dom na dobrodelni dogodek, ki ga prireja v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem. Na sporedu bo Jack Calcagno - Američan v Trstu, komično-glasbena predstava, v kateri nastopata Leonardo Zannier in pianist Antonio Tony Kozina. Izkupiček bodo v celoti namenili neprofutni organizaciji La strada dell'amore, ki pomaga odraslim s posebnimi potrebami.

Ogled palače Economo

Deželno nadzorništvo za kulturne dobrine bo danes izjemoma odprlo vrata palače Economo (ob železniški postaji), da bi radovednim Tržačanom pokazalo njeno notranjost. Ogled bo možen med 9.30 in 12.30 (ob 11. uri tudi pod strokovnim vodstvom).

Božične melodije

V luteranski cerkvi na Trgu Panfili bo danes ob 18. uri božična pevska revija Note sotto l'albero, ki je vključena v niz Nativitas. Nastopili bodo sedanji in nekdanji dijaki liceja Oberdan, mladinski zbor Volta in zbor Alpi Giulie.

Odprtje mestnih muzejev

Tržaška občina obvešča, da bodo mestni muzeji jutri, na prazničen dan, povečini odprti. Akvarij, muzeja De Henriquez in Sartorio bo mogoče na primer obiskati med 10. in 17. uro, Rižarno med 9. in 19., grad sv. Justa med 9. in 17. uro.

KRST

v sodelovanju z
DRUŠTVOM SLOVENSkih UPOKOJENCEV V TRSTU
PODPORNIM DRUŠTVOM V ROJANU

prireja tradicionalno

SREČANJE OB KONCU LETA

v ponedeljek, 29. decembra 2014, ob 18.00
v gostilni "Pri Pošti" v Bazovici, ul. Gruden 56

Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu društev!

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predumov in katastrske izvlečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupino-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca sporoča, da je v društvenem baru n' G'rici na ogled razstava umetniških del slikarja Stana Žerjala. Na razpolago je tudi društveni koledar z reprodukcijami njegovih slik.

† Zapustila nas je naša predrag mama in nona

Anica Kukanja vd. Gruden

Žalostno vest sporočajo

sin Peter in hčeri Barbara in Metka z družinami

Pogreb z žaro bo v petek, 12. decembra, ob 11. uri v cerkvi v Nabrežini.

Nabrežina, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Žalovanju se pridružujejo

Vlado, Maria in Severino

Ob boleči izgubi gospe Anice Kukanja vd. Gruden izreka sinu Petru, hčerama Barbari in Metki ter vsem sorodnikom iskreno sožalje

JUS NABREŽINA

Ob izgubi drage Anice Kukanja vdove Gruden izrekamo svojcem občuteno sožalje.

Družini Rolich in Hmeljak

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Viktor Tanze (Vito)

Žalostno vest sporočajo

žena Gabriella, sin Paolo in hči Caterina z družinama.

Pogreb z žaro bo v soboto, 13. decembra, ob 12. uri v cerkvi v Nabrežini. Namesto cvetja darujte za Pro AT-MAR.

Nabrežina, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Žalovanju svojcev se pridružujeta

družini Luxa in Prochilo

Z žalostnim srcem se poslavljamo od Tebe, dragi Vito. Ženi, hčerki in sinu izrekamo iskreno sožalje.

Sošolke in sošolci V.b razreda, letnik 1958

Žalovanju za nepozabnim prijateljem se pridružujeta

Dorica in Edi Filipčič

Draga Caterina, tebi in družini naše iskreno sožalje, Maji in Nini topel objem.

Otroci, učno in neučno osebje otroškega vrtca in Združenje staršev Križ

Zadnji pozdrav Viktorju

prijatelji bara Gruden ter Tanja in Mateja,

družini iskreno sožalje.

Ob smrti bivšega svetnika in odbornika devinsko-nabrežinske občine Vita Tanzeja izrekamo iskreno sožalje družini in svojcem

župan Vladimir Kukanja, člani občinskega sveta in občinski odborniki

Klanjamo se spominu gospoda Viktorja Tanzeja, odbornika, svetnika in vedno aktivnega člana naše stranke.

Izražamo globoko sožalje ženi Gabrielli, sinu Paolu in hčerki Katerini. Ob zadnjem pozdravu se Vam še enkrat zahvaljujemo, ostali boste vedno v našem najboljšem spominu.

Sekcija SSK Devin-Nabrežina

† V objemu svojih dragih je mirno zaspala naša draga

Cvetka Glavina vd. Vatovac

Za njo žalujejo

Lorena, Roberto, Caterina in Nicola, brat Stojan, tašča Nadia in ostali sorodniki.

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 22. decembra, ob 11. uri v ricmanjski cerkvi. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Ricmanje, 7. decembra 2014

Žalovanju se pridružujemo

Mariza in Alfredo, Nerina ter Fabjana in David z družinama

Za drago Cvetko žalujejo

Nada, Sonja in Claudio, Mitja ter Katja in Denis

Zadnji pozdrav naši dobri sosedi Cvetki.

Loreni in družini topel objem.

Cilka
Mariza, Peter
Ivana, Peter
Petra, David

Hvala Cvetka.

Ilde, Tina in Tadeja

Draga Cvetka, za vedno boš ostala v naših srcih.

Sonja, Marcello, Breda, Egon in Nathan

Ob boleči izgubi drage mame izrekata globoko sožalje Loreni in družini

Liana in Giorgio

Ob izgubi mame in none Cvetke Vatovac izreka hčerki Loreni, vnukoma Caterini in Nicolu ter ostalim svojcem iskrene sožalje

SKD Slavec Ricmanje-Log

† Zapustila nas je draga

Anica Vitez vd. Ciuch

Žalostno vest sporočajo

hči Erika s Tino

Pokojnica bo ležala v torek, 9. decembra, od 10.00 do 13.20 v mrtvašnici, sledila bo sv. maša v Trebčah ob 14.00.

Trebče, 7. decembra 2014

Žalovanju se pridružujejo

Majda, Livio, Romina in David

Eriki in Tini ob strani

Elena, Aleksij, Nicol in Greta

Sožalju se pridružujejo

Elda, Aldo in Stefano

† Zapustila nas je naša draga

Marija Gracija Sedmak vd. Furlan

Žalostno vest sporočajo

brata Albin z Evico, Mario z Mariso, nečaka Andrej in Oskar, nečakinja Silvia in ostalo sorodstvo

Pokojnico bomo pozdravili v torek, 9. decembra, od 13.15 do 13.40 v Ul. Costalunga.

Pogreb z žaro bo v cerkvi v Križu v ponedeljek, 29. decembra, ob 14.30.

Trst, 7. decembra 2014

8.12.2011

8.12.2014

Cveta Cante por. Peric

Vedno si v naših srcih.

Miro, Nataša ter vsi, ki so te imeli radi

† Zapustila nas je naša draga

Nedda Sossi por. Pettiroso

Žalujoči

mož Edi, hči Irena z možem Liviom, sin Matej z ženo Simono ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v petek, 19. decembra. Žara bo v bazovski cerkvi od 13.30 do 14.45. Sledila bosta sveta maša in pokop.

Namesto cvetja raje darujte v dobrodelne namene.

Bazovica, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Draga nona! Ostala boš vedno v naših srcih.

Dana, Katarina, Deana in Jakob

Žalovanju se pridružujeta

Dragica in Sonia z družinama

Žalovanju se pridružujejo

Vojko, Norma, Sebastian, Erika in Vanja

Sočustvujemo z vami.

Milan, Marija, Igor, Vesna, Veronika in Johana

Ob nenadni izgubi drage Nedde izrekajo iskreno sožalje družini

Gabriella, Andrej, Damjan, Elena, Jožko, Alenka, Franco, Rosanna, Rado, Nives, Egon, Sonja, Gigi, Gabriella, Aleks in Alenka.

Žalovanju za drago Neddo se pridružujejo

družine Tul in Zahar

Ob nenadni smrti mame in none Nedde Sossi por. Pettiroso izrekamo družini občuteno sožalje

vsi pri AŠK Kras

7.12.2013

7.12.2014

Marjo Guštin

Še vedno v naših srcih.

Svojci

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

Trenutku

žalosti...

vjučnost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

6. DECEMBER - Številna miklavževanja v organizaciji naših društev

Dobrega Miklavža je pričakalo na stotine žarečih otroških oči

več
fotografij
na
www.primorski.eu

Otroci, ki obiskujejo slovenske vrtce, šole in društva, so očitno zelo prijazni, pridni in ubogljivi. Kako naj si drugače razložimo dejstvo, da je radodarni svetnik - sv. Miklavž - v teh dneh obiskal tako rekoč vsako našo vas in rajon? Očitno je, da se je želel odzvati prav vsakemu vabilu in s svojo prisotnostjo počastiti malčke, ki so se vse leto lepo obnašali in si tako pridobili njegovo naklonjenost.

Na res številnih miklavževanjih, ki so v teh dneh potekala po naši dvoranah, so otroške oči žarele od pri-

čakovanja in upanja. V nekaterih je bilo zaznati tudi nekaj strahu (prav vsi najbrž niso bili pridni ...), dobri stari Miklavž pa je imel za vsakega dobro besedo in večje ali manjše darilo.

Marsikje so Miklavža in njegove zveste spremljevalce, angelčke in hudičke, pričakali tudi s petjem, priložnostnimi prizorčki ali pravimi gledališkimi igranicami. Tako je bilo na primer v gostilni Gruden, kjer so otroci pod mentorstvom Jožice Forčič krstno uprizorili Igrače imajo ra-

de otroke (ponovitev bo v Škerkovi hiši v torek ob 17.30). Podobno je bilo v Finžgarjevem domu na Opčinah, kjer je nastopila otroška igralska skupina Tamara Petaros s predstavo Čudežne želje, v Mladinskem domu Boljunec pa so igrico Peklenska navodila uprizorili otroci iz Svetega Antona. V Prebenegu bi se Miklavž skoraj izgubil ...a so ga pravočasno usmerili v dvorano društva Rapotec, kjer je otroška skupina SDD Jaka Štoka njemu v čast uprizorila igrico Izgubljeni sv. Miklavž.

BAZOVICA - Lep dosežek malčkov in njihovih vzgojiteljic

Eno jabolko na dan odžene zdravnika stran

Vrtec Ubald Vrabc osvojil prvo nagrado na natečaju o zdravi prehrani

Otroci so bili na prejeto nagrado zelo ponosni

Vrtec Vrabc je sodeloval na natečaju »Che gusto!« v zvezi z zdravo prehrano, ki ga je v mesecu novembru organiziralo nakupovalno središče Montedoro Free Time iz Milj. Ko so v vrtcu zvedeli za natečaj, sta vzgojiteljici ravnokar obravnavali tematiko zdrave prehrane (jesensko sadje) in tako sta izkoristili priložnost. Obravnavane vsebine o jabolku sta sproti dokumentirali ter za sodelovanje na natečaju izdelali in oblikovali zgibanko v obliki jabolka, v kateri sta predstavili opravljeno delo s številnimi fotografijami in recepti jabolčnih jedi, ki so jih otroci s pomočjo vzgojiteljic pripravili v vrtcu.

Otroci so bili v teh dejavnostih aktivno soudeleženi, saj so se v vrtcu zvrstile številne kulinarčne delavnice, v katerih so pripravljali in pokušali jedi. Pripravili so kuhana jabolka, jabolka v pečici, jabolka v obliki soka, marmelade, jabolčne pite, jabolčnega zavitka ipd. Zgibanko so obogatili z recepti in likovnimi izdelki in

tako je nastal izdelek, ki so ga v novembru predstavili na natečaju in na razstavi v nakupovalnem centru. Med tem časom so organizatorji nudili priložnost udeležbe na delavnici o kruhu, ki je prav tako bila v Miljah. Vse to je posnela TV Koper in predvajala v oddaji »Tuttooggi scuola«.

Natečaj je pritegnil veliko število obiskovalcev. Vrtec Vrabc je za predstavljeni likovni izdelek dobil najvišje število glasov s strani obiskovalcev in se tako uvrstil na prvo mesto ter odnesel domov prvo nagrado, in sicer najsodobnejši monitor LCD in tiskalnik za računalnik.

Zgibanka v obliki jabolka bo v kratkem odpotovala iz Milj v sežanski vrtec, saj sta letos vrtca iz Bazovice in iz Sežane izpostavila sodelovanje v obliki izmenjave materialov in primerov dobre prakse med obema vrtcema.

VITU TANZEJU V SPOMIN

Nabrežina je bila v njegovem srcu

S žalostjo v srcu je spremljal propad tistega dela Nabrežine, kjer je živel, ki je še do konca petdesetih let bil obrtno-trgovski center vasi. Tam je odraščal v bližini kamnoseške in mehanične delavnice, dveh kovačij, mlina, trgovine, avto-prevoznikov, kolarja, da ne omenim številnih starejših prijateljev, ki so se igrali z ostanki vojnega orožja. Danes je ostala še bencinska črpalka. Zadnjima dvema mojstroma soseske je še sam napisal nekrolog, kot da bi čutil, da se tudi sam bliža slovesu. Bolelo ga je obubožanje ljubljene, rojstne Nabrežine.

Vse to je mimo! In poslovil se je tudi eden zadnjih ljubiteljev vasi in vsega, kar je kraškega. To je bil Viktor Tanze, ki je po diplomi knjigovodje končal vojaščino kot poročnik, se zaposlil pri Olivetti, kmalu bil poslan na Južno Tirolsko, kjer je uvajal nove knjigovodske stroje lokalnim posojilnicam, napredoval je kot zastopnik iste družbe za Jugoslavijo in Madžarsko. Poročil se je v Piemontu, a vez z domačijo ga ni zapustila, dokler ni s trdom zgradil nov dom in omogočil otrokoma, da sta se izsolala v kraškem okolju. Svojo delovno dobo je zaključil kot podjetnik v moderni tiskarni v bližini ronškega letališča.

V domačem okolju je z vnemo skušal prepričati upravnike takratne Kmečke posojilnice, ki je poslovala parkrat tedensko, da se spremeni v pravo banko, kar se je tudi z njegovo pomočjo kmalu zgodilo. Sam je bil za krajši čas član odbora banke, kateri je po odstopu sledil v dobrih in manj dobrih trenutkih, do končne združitve z opensko posojilnico, kar pa ga ni posebno navdušilo. Pokojnik je celih deset let posvetil javni upravi kot član devinsko-nabrežinskega občinskega odbora in nato kot svetnik. Zaman se je trudil, da bi izboljšal stanje v Občini Devin-Nabrežina in preprečil nove gradnje, ki kvarijo okolje, narodnostno ravnotežje in nalagajo upravi nove dolžnosti, ne da bi skupnost od tega kaj imela. Do konca je sodeloval s predlogi in nasveti v stranki SSK, kot tudi pri novi domači upravi, saj je bil velik poznavalec vaških problemov.

To je bil prijatelj Vito, ki si je tudi prizadeval in uspel, da smo se rojeni leta 1939 polnoštevilno (nad 100 udeležencev) udeležili izleta z najemom posebnega vlaka, ki nas je iz Nabrežine peljal po slikoviti bohinjki železnici do Bleda in nazaj. Po petih letih nam je oskrbel ladjo, da smo obiskali Barbano in Marano Lagunare, ter pri sedemdesetih še avtobusni obisk Koroške. Letos se je tradicija prekinila, saj je organizator skrbel za svoje zdravje, ki se je iz dneva v dan slabšalo. S trdno voljo in vztrajnostjo se je upiral boleznim, a je ob svojih najdražjih zatislil svoje izmučene oči.

Vito je pustil veliko vrzel v vasi in širši okolici. Nabrežina je zgubila prijatelja, družina skrbnega moža in očeta, štirje vnuki pa ljubljene nonota.

Naj počiva v miru.

Antek

NABREŽINA - V Kulturnem domu

Božični sejem odpira vrata od 10. do 13. 12.

Kulturni dom v Nabrežini bo na široko odprl svoja vrata za letošnji Božični sejem v dneh od 10. do 13. decembra. Dela v dvorani so zdaj končana. Nova razsvetljava in v kamen oblečene stene dajejo prostoru gosposki videz in ustvarjajo prijetno počutje. Sejem bo tudi letos živahen, 24 razstavljalcev bo ponujalo raznovrstne izdelke od pletenin, nakita in božičnih okraskov do zelišč, sivke in umetniških izdelkov iz lesa in kamna. Sodelujejo pa tudi učenci in združenje staršev osnovne šole V. Šček ter Časovna banka Palček Pollicino.

Na vsak razstavnih dan bosta po dva kulturna dogodka. V sredo bo ob 17.30 nastopil šolski zbor OŠ Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatta, ob 18.30 pa bodo zaplesale baletke skupine Releev pod mentorskim vodstvom Marjetke Kosovac. V četrtek bo ob 17. uri gledališka delavnica šole Šček pod mentorstvom Elene Husu predstavila igrice Miklavževa noč v Hotelu Zlata kokoška, nato bo ob 18. uri nastop kitaristov Glasbene matice iz razreda prof. Janoša Jurinčiča. V petek bo najprej ob 17.30 krstni nastop novega društvenega Otroškega zbora, ki ga prav tako kot Mladinski zbor, ki bo nastopil za njim, vodi Mirko Ferlan. Na zaključni dan, v soboto, bo najprej ob 17.30 gostovala skupina violiništev šole S. Suzuki, ki jo vodi prof. Cristina Vetrिता, ob 18.30 pa bo DPZ Kraški slavček pod vodstvom Petre Grassi zaključil letošnji božični sejem in vsem zaželel tople božične praznike. (vrt)

Veseli december v Šempolaju

V Šempolaju se v organizaciji Skld Vigred nadaljuje veseli december. V Štalci bo v sredo ob 19. uri strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak predstavila svojo knjigo Olja za prehrano, zdravje in nego telesa. V četrtek bo ob 20. uri kulturni večer, posvečen Alojzu Rebuli. Tatjana Rojc in Igor Tuta bosta predstavila ponatis njegovih knjig Devinski sholar in V Sibilinem vetru. Čez dober teden, v torek, 16. decembra, bodo ob 18. uri nastopili mladi učenci Glasbene matice. V petek, 19. decembra, pa bo ob 18. uri tradicionalna božičnica na vaškem trgu. Nastopili bodo malčki iz vrtca, učenci COŠ S. Gruđen, mladinski orkester godbenega društva Nabrežina in OPS, mladinska glasbena in plesna skupina Vigred, gosta večera bosta Božiček in Dedek mrz. V soboto, 20. decembra, bo ob 17.30 srečanje na temo Svet motociklizma, s sliko in besedo bo to športno panogo in svoje udejstvovanje prikazal motociklist Mitja Emili. Veseli december se bo zaključil v torek 23. ob 20.30 z večerom Srečno, na katerem bodo nastopili razni glasbeniki in pevci, prijatelji društva.

Božična razstava, na kateri imajo obiskovalci poleg koledarjev na izbiro veliko knjig za otroke in odrasle, bo odprta ob vseh pobudah, med 15. in 21. decembrom pa tudi vsak dan med 15.30 in 18. uro.

VZHODNI KRAS - Dve prijetni srečanja

50-letniki slavili v znamenju tradicije in prijateljstva

Mladi 50-letniki z vzhodnega Krasa oz. od Repna do Peska, so se sredi novembra zbrali v pivnici v Sežani in skupaj proslavili okroglo obletnico. Ugotovili so, da jih po tolikih letih še vedno vežejo prijateljski odnosi in prijetni spomini!

Od leta 1980 se vsako leto v Trebčah zberejo 50-letniki, rojeni v vasi, a tudi prišleki, »pr'stapauce« po domače. Tako je bilo tudi v soboto, 8. novembra, ko se jih je zbralo kar devet. S tribarvnim puščalcem so s pokopališča, kjer so se poklonili pokojnemu vrstniku, prikoralo do množice vaščanov in prijateljev, ki so jih pričakali pred spomenikom padlim. Lanski 50-letniki so jim, kot veleva tradicija, izročili zbirko praporov prejšnjih let in spominsko knjigo. Srečanje je spremljalo petje vaške himne »Trj'bče« in družabnost v Ljudskem domu, kjer so vsi skupaj nazdravili na mnoga leta.

Praznik so zaključili v prijetnem prijateljskem vzdušju z večerjo na Pesku in z obljubo, da se drugo leto spet srečajo.

TRŽIŠKO OBČINSKO GLEDALIŠČE - Frost / Nixon

Moč televizije, ki zmago dodeljuje spretnejšemu

Vznemirljivo aktualna uprizoritev dvojice Ferdinando Bruni – Elio De Capitani

Odrski televizijski dvoboj med Richardom Nixonom (Elio De Capitani) in Davidom Frostom (Ferdinando Bruni)

Kdo je dokončno (politično) pokopal Richarda Nixona? Televizija. In kdo je bil spreten grobar? David Frost. O tem, točneje o televizijskem dvoboju med predsednikom ZDA, ki je ostal zapisan v splošnem spominu predvsem zaradi afere Watergate, in vztrajnim televizijskim voditeljem, ki je pravilno presodil težo intervjuja z Nixonom, govori drama angleškega avtorja Petra Morgana.

Že naslov Frost / Nixon jasno nakazuje zasnovano dramo, napisane leta 2006. V ospredju je lik ameriškega predsednika, ki je predčasno odstopil z visokega položaja, ne da bi priznal storjene zakonske prekrške. Nasproti mu je avtor postavil lik uspešnega televizijskega šovmena, ki je že v letih '70 doumel moč televizije. Na kolena Nixona, ki se izkaže kot spreten intervjuvanec, ne spravi raziskovalni novinar ali politični nasprotnik, temveč televizijski, sicer zelo prijeten sogovornik, prej uživač kot strog sodnik. David Frost, voditelj uspešnih televizijskih razvedrilnih oddaj v Avstraliji in Veliki Britaniji, po njegovem mnenju premalo cenjen v ZDA, se odloči za drzno potezo: intervjuvati Nixona in iz njega izvabiti priznanje. In tako bi Frost postal najbolj blesteča televizijska zvezda ...

Na italijanski gledališki oder je vsebinsko vznemirljivo aktualno dramo postavil milanski Teatro dell'Elfo v sodelovanju s Stalnim gledališčem Umbrije. Milansko gledališče dell'Elfo, znano po političnem-socialnem angažmaju, je v tekstu angleškega dramatika zaznalo motive, ki so (še) danes izredno aktualni in boleči. Npr. odnos med oblastjo in lažmi oz. »prirejanjem resnice«; v kakšnem razmerju sta danes oblast in odgovornost; katera oblast je močnejša, politična ali medijska. Morgan je v svoje delo učinkovito vpletel vse motive in ustvaril zelo gledljivo dramo. Za italijansko gledališko priredbo sta po prevodu Lucia De Capitania poskrbela Ferdinando Bruni in Elio De Capitani. V blesteči interpretaciji najbolj znanih predstavnikov milanskega gledališča, se pravi Brunija in De Capitania, je uprizoritev Frost / Nixon za dve predstavi pristala tudi v Trzinu. V gledališko sezono Trziškega občinskega gledališča ga je uvrstila Deželna gledališka ustanova (ERT). V prej lahkotni kot mračni uprizoritvi je dvojica Bruni-De Capitani odrsko učinkovito prikazala najprej priprave, nato pa potek dolgega televizijskega intervjuja.

V projekt, ki na začetku ni pritegnil večje pozornosti, je moral Frost vložiti veliko truda in sredstev. Nixon je bil namreč dovzetan za čar denarja. Intervju je predstavljen kot dvoboj in tekmeča, vsak s svojo ekipo, skušata prelistati drug drugega. »Po točkah« skoraj do zadnje runde vodi Nixon, a v zadnjem trenutku Frostov sodelavec najde zapis telefonskega pogovora, ki nesporno pravi, da je tedanji predsednik vedel za vse, kar se je nezakonitega dogajalo ... Frost učinkovito »sproži rafal obtožujočih podatkov«, Nixon je prvič v težavah in se odloči, da vse prizna. Najbolj zgovoren je njegov obraz poraženca, ki zapolni milijone televizijskih ekranov po svetu. Frost je izbojeval svoj televizijski boj, postal je velik zvezdnik, Nixon pa je

postal preteklost ... In tako se je na odru prepričljivo izpela zgodba o padcu politika, ki je zlorabil svoj položaj, in o moči televizije, ki je v enem zamahu prevladala nad politiko, sodstvom in raziskovalnim novinarstvom.

V interpretaciji Ferdinanda Brunija (Frost) in Elia De Capitania (Nixon), pravega srečnega zaključka ni, temveč konec predstave predstavlja izhodišče za nova razmišljanja. Npr. o tem, da je danes premoč televizije v zatonu in da postaja vse bolj »razvedrilen« medij, ostalo pa se ni veliko spremenilo, nasprotno. Na gledališkem področju pa uprizoritev Frost / Nixon dokazuje, da teater lahko nagonarja sodobno občinstvo z vsebinami, zasidranimi v vsakdanje življenje. **Breda Pahor**

KNJIGA - Skupina Irwin, NSK in pojmovanje države

State in Time, ko umetniški projekt dobi izrazito političen pomen

Knjiga State in Time, ki jo predstavlja angleška založba Minor Compositions, se posveča preučitvi pojma »države«, kot ga pojmuje slovenska avantgardna skupina Irwin ter nasploh pomena, ki ga država ima v sodobnih družbah – natančneje njenih političnih, ideoloških, estetskih in umetniških razsežnosti. Avtorji prispevkov, ki so zaobjeti v knjigi, so: Inke Arns, Huang Chien-Hung, Eda Čufer, Marina Gržinić, Irwin, Tomaž Mastnak, Viktor Misiano, Alexei Monroe, Ian Parker, Avi Pitchon, Stephen Shukaitis, Slavoj Žižek in Jonah Westerman.

Prispevki zadevajo predvsem projekt State in Time (Država v času) in postavljajo zanimiva vprašanja o tem, kaj država pomeni ljudem in kaj vse lahko simbolizira, torej načine, kako posamezni državljani dojemajo, sprejemajo, preoblikujejo ali zavračajo njeno simboliko glede na osebna prepričanja, lastne življenjske izkušnje, politične dogodke, zgodovinske kontekste oziroma glede na časovno obdobje, v katerih se pojavijo. Iz večine prispevkov izhajajo zanimive ugotovitve, ki poudarjajo politični pomen umetniškega projekta Neue Slowenische Kunst (NSK), manj pozornosti pa je posvečeno sicer ključnim umetniškim elementom projekta.

Projekt NSK State in Time je nastal leta 1992 in se od vsega začetka prepletal z dogodki, ki so se v devedesetih letih odvijali v bivši Jugoslaviji in naposled privedli do njenega razpada. Umetniški projekt NSK-ja je takrat dobil izrazito politični pomen: o tem

Potni list NSK za državljane prve globalne države

pričajo na primer potniške izkaznice NSK-ja, za katere so v dramatičnih vojnih okoliščinah zaprosili nekateri državljani iz bivše Jugoslavije v upanju, da bi lahko prestopili meje in našli pot do zavetja. Uporabili so jih na primer nekateri posamezniki, ki so tedaj zapuščali Sarajevo. Na tak način je Irwinov/NSK-jev projekt postal družbeno-politični pojav in odprl potrebo po novih razlagah o vlogi umetnosti v sodobnih družbah.

Kasneje se je pripetilo še to, da so za potniške izkaznice NSK-ja zaprosili nekateri Afričani, ki so informacije najverjetneje dobili s pomočjo novih medijev ter olajšanega dostopa do informacij na globalnem spletu. Na primer, kot piše v enem izmed zaobjetih prispevkov, skupina Nigerijcev iz mesta Ibadan je zaprosila za državljanstvo NSK v upanju, da bi jim slednje omogočilo azil in jim nudilo boljše življenjske pogoje

GLASBA - Koncert niza Trieste Prima

Ansambel Icarus z doživeto izvedbo sodobnih skladb

Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima so se za en koncert preselila v gledališče Miela, kjer se je zbralo lepo število zvestih poslušalcev. Protagonist petega srečanja je bil ansambel Icarus, sestav, ki se je v dvajsetih letih delovanja uveljavil kot zelo kvalitetna in prepričljiva skupina. Interpretacija novih skladb je vse prej kot enostavno delo, pri katerem je Elio De Capitani pokazal resnost študija in skrb, da bi čim bolj zvesto stregel željam in namenom skladateljev.

Koncert je bil razdeljen na dva sklopa: prvega so sestavljali skladatelji, ki izhajajo iz milanske šole in so posredno ali neposredno povezani s Francom Donatoniem, v prvi vrsti Alessandro Solbiati, mojster, pri katerem je tudi predsednik društva Chromas in umetniški vodja festivala, harmonikar in skladatelj Corrado Rojac, dovršil študij kompozicije. Pour Ph.B, za klarinet, violino, violončelo in klavir prikazuje štiri različne trenutke dneva, nekateri imajo izrazito opisni značaj, kot bi poslušali ptičje žvrgolenje, predvsem pa je opaziti pretanjen smisel za spajanje zvočnosti različnih instrumentov, med katerimi postane klarinet v treh različicah, od najvišje do najnižje, nekaka os, ki privlači in odbija ostala glasbila.

Klarinetist Mirco Ghirardini, violinist Paolo Ghidoni, čelist Andrea Cavuoto in pianist Franco Venturini so pokazali muzikalnost in zlitost, nato pa je pianist zaigral skladbo Corrada Rojaca, ki se je rodila ob branju poezij Maria Luzija: Forte, razdeljena na pet medsebojno povezanih stavkov, je izkoriščala predvsem akordično dimenzijo klavirja, akorde, ki so zveneli kot pretrgane fraze in so med odmevi prepuščali rahle okrasne vzorce. Med okle-

vanjem in odločnimi, skoraj jeznimi potezami, so vzniknile pavze začudenja, v zamaknenosti, ki so jo v skladatelju vzbudili verzi. Venturini je v interpretacijo vlil veliko zanosa ter s skladateljem delil tople aplavze.

Gabrio Taglietti je spisal Trio št.4 za violino, klarinet in klavir v dokaj razpoznavni obliki: Tre pezzi caratteristici so lepo zgrajeni, v prvem posnemajo Fanfaro, v drugem je klarinet nosilec melodije, v tretjem pa je tango prikazan s šepajočim ritmom, s skoraj karikaturnim prizvokom. Čelist Andrea Cavuoto je nato dovršeno zaigral dve Etudi, ki jih je Roberto Lagana spisal z jasnimi namigi na Bachove Suite, sledil pa je poklon mojstru 20.stoletja Arnoldu Schönbergu s Fantazijo op.47 za violino in klavir. Skladatelj je dosledno uporabil sredstva svoje glasbeno-matematične teorije, ki je znana kot dodekafonski sistem: v tonalno breztežnem prostoru oblikuje instrumenta dialog, ki se razvija razgibano in vseskozi zanimivo, koncert pa je zaokrožila skladba, ki jo je pokojni Giampaolo Coral spisal leta 1997 za širši ansambel, kasneje pa priredil za kvintet: Demon in nočne prikazni mesta Perla, vokalno-instrumentalno odrsko delo, je navdahnjen slikar in pisatelj Alfred Kubin, ki je s preroško jasnovidnostjo napovedal krvavo črno obdobje nacistične diktature. Različica za kvintet, v katerem se je glasbenikom pridružil hornist Dimer Maccaferri, kaže na tenkočuten okus, s katerim je Coral udeležil svoje glasbene ideje: s petimi instrumenti se še bolj jasno razodeva značaj skladbe, ki zna poustvariti občutek tesnobe, ne da bi pozabila na lepoto. Icarus Ensemble si je z občuteno in doživeto izvedbo prislužil veliko aplavzov. **Katja Kralj**

SSG - Decembra Hrestač, Rumiz, Tinkara Kovač in še marsikaj

Predpraznični dnevi ponujajo tudi prijateljem Slovenskega stalnega gledališča kopico zanimivih dogodkov. V četrtek, 11. decembra, bo Modri program predstavil baletno predstavo Hrestač v izvedbi ansambla Balletto di Roma, za katero ostajajo na voljo pri gledališki blagajni še zadnje vstopnice. 16. decembra bo velika dvorana gostila pisatelja Paola Rumiza, ki bo predstavil svojo novo knjigo z zgodbinami s severno-vzhodne fronte, zgodovina pa bo tudi snov zanimivega koncerta Slovenske filharmonije, združenih zborov in solistov, ki bodo 23. decembra pod vodstvom Stojana Kureta izvedli program s skladbami, ki so vezane na svetovne vojne ali so nastale v vojnem času. Društvo Razseljeni bo 19. decembra predstavilo svojo »živečo fotografsko razstavo« Cont(r)atto, glasba Tinkare Kovač, njenega benda in številnih gostov pa bo zaživela na koncertu Moj Trst, ki bo na sporedu v soboto, 20. decembra. Pred silvestrskim večerom, v torek, 30. decembra, pa se bodo abonenti in gledalci lahko podali v Ljubljano na ogled muzikala Lizistrata. Blagajna gledališča že sprejema rezervacije za avtobusni prevoz.

Mitja Stefancic

OBLIKOVALSKI PREDMETI IZ PETDESETIH

Retromanija

SANELA ČORALIČ

Preredit časom smo po televiziji lahko sledili televizijski seriji Ogllaševalci (Mad Men), ki je sestavljena iz kratkih novel o ljubezni in razočaranju v pisarniških nebotičnikih in ameriškem predmestju 60. tih let prejšnjega stoletja. Serija ima sedem sezon, doživela pa je takšen uspeh, da jo lahko označimo za kulturno serijo. Ogllaševalci so namreč osredotočeni predvsem na moč sloga in prefinjenost in so močno zaznamovali tudi oblikovanje in modo zadnjih let ter postali uspešno tržno orodje. Analitiki vidijo učinek Mad Menov v vsem: od mode, pohištvene industrije do mode pitja koktajlov z vsebino viskija.

In prav ta učinek Ogláševalcev je iztočnica prispevka, v katerem bomo predstavili nekatere ikone modernega designa, ki so tudi po zaslugi serije postale ponovno moderne in po katerih je povpraševanje naraslo. Oblikovalci serije se tako niso omejili le na klišeje iz tega obdobja, kot je pohištvo ameriških zakoncev Eames, ampak so posneli hiše, ki so opremljene tudi s pohištvom iz 50. let in celo starejšim. Prav ta trend pa je bil viden tudi na letošnjem Salonu pohištva v Milanu, kjer so mnoga podjetja ponujala svetila, ki so oblikovna replika svetil iz 40. in 50. let prejšnjega stoletja, podobno pa velja tudi za kredence oz. komode in klubske mizice, ki so dominirale v tistem času.

V Ogláševalcih ima vsak predmet svoje ozadje, kot iztočnico pa bi vzela danskega oblikovalca pohištva Arneja Vodderja, čigar pohištvo ni neposredno imenovano v seriji, dej-

stvo pa je, da so vsi takratni oblikovalci posnemali komode po tem danskem oblikovalcu. Arne Vodder (1926 - 2009) sicer ni bil tako slaven kot njegov stanovski kolega in soimenjak Arne Jacobsen, ampak vseeno si zasluži pozornost in podrobnejšo predstavitev. Gre za oblikovalca, ki je bil učenec v tistem času zelo uspešnega Finna Juhla, s katerim je kasneje tudi uspešno sodeloval. Še preden se je Vodder povsem posvetil pohištvu, je leta 1951 odprl biro skupaj z arhitektom Antonom Borgom, s katerim je oblikoval nekaj več kot tisoč nizkocenovnih hišic, ki so doživele izjemen uspeh. V 50. in 60. letih, ko je Danska širom po svetu začela sloveti po svojem pohištvu, je Arne Vodder oblikoval serijo predmetov, zelo rad pa je uporabljal tikov les in palisander, njegovi kosi pohištva pa so brez ostrih robov. Zelo znan je postal po kredenci iz palisandra, ki ima predala oblikovana tako, da ni potrebno vstaviti ročajev. Kupcem lepega in prefinjenega pohištva se je priljubil tudi s kombinacijo eksotičnega lesa in barvnimi ploščami. Organske oblike pa so mu bile ljube tudi pri oblikovanju zof, miz in drugih predmetov.

Vodderjev slog oblikovanja je bil odlično opazen v Ogláševalcih, ker so na njegove kredence ali mize polagali stvari oz. spominke, ki so jih protagonisti serije kupovali na različnih koncih sveta. V seriji je bilo tudi videti, da je Vodderjevo pohištvo krasilo Belo hišo, banke, letališke pisarne, ambasade in hotele po vsem svetu. Arne Vodder ostaja najbolj poznan po svojih kredencah, ki jih je v 50. in 60. letih proizvajalo podjetje Si-

bast Furniture in ki imajo še danes visoko vrednost. In da so takšne kredence postale letos pravi modni hit, dokazujejo sodobna pohištvena podjetja, ki so v svojo ponudbo vključila podoben, če že ne čisto enak slog.

Notranja oprema serije Ogláševalcev pa je bila navdih za predstavitev še enega danskega oblikovalca - velikega arhitekta in oblikovalca Arneja Jacobsena (1902-1971). Soimenjak Arneja Vodderja je bil velika arhitekturna zvezda že za časa življenja. Bil je bil prepričan, da so predmeti udobnejši, če bolje izgledajo. Na vprašanje nekega danskega novinarja, ali uživa le arhitektonsko oblikovane slaščice, je oblikovalec nekoč odgovoril, da so torte običajno boljše okusa, če so estetsko privlačne. In tako se je arhitekt in oblikovalec držal tega pravila in izdeloval le lepe reči, vendar pa je kljub popularnosti in odličnem dizajnu ostal enigmatična osebnost, za katero lahko trdimo le, da je bil velik estetik, ki je verjel v prave proporcije.

Jacobsen se je rodil leta 1902 v Kopenhavnu, svoje znanje pa je pridobil na domači Kraljevi umetnostni akademiji. Navdih je iskal v delih vodilnih oblikovalcev in arhitektov svojega časa, proslavil pa se je z učinkovitim prepletom funkcije in forme. V letu 1930 je Arne ustanovil svojo lastno oblikovalsko podjetje in samostojno deloval kot arhitekt ter oblikovalec interierjev, pohištva, tekstila in keramike. Od leta 1956 je bil tudi profesor na Royal Academy of Arts v Kopenhavnu, za svoje delo pa je prejel več priznanj. Njegovi oblikovalski kosi so status klasikov dobili že, ko je bil oblikovalec še živ. Jac-

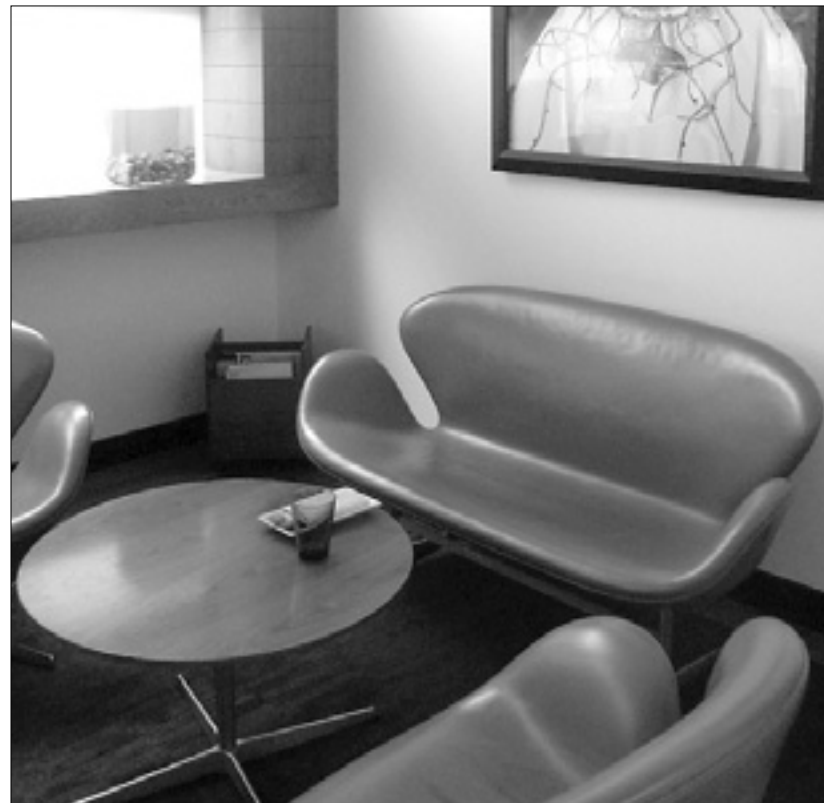
obsenova najbolj znana arhitekturna projekta sta St. Catherine's College v Oxfordu ter SAS Hotel v Kopenhavnu. Prav v slednjem so vsepovsod postavljeni naslanjači Egg, ki jih je arhitekt in oblikovalec oblikoval prav za ta hotel. V njem je načrtoval in oblikoval vse do potankosti. Zasnoval je celoten interier, pohištvo, svetila, preprogo, posodo in celo pepelnike, med njimi pa tudi znameniti naslanjač Egg, ki je svoje mesto sprva dobil v hotelskem predverju.

Jacobsenov fotelj označujejo za triumf celostnega oblikovanja ustvarjalca, ki ga je ta v svojem plodnem življenju dokazal skozi marsikatero kreacijo in arhitekturno zasnovano. Naslanjač je s svojo organsko obliko skorajda vsakokratni kontrast pretežno poševnim in navpičnim površinam prostorov in stavb. Zanj je oblikovalec uporabil takrat popolnoma novo tehniko, oblazinjeno školjko, ki jo podpira močna struktura. Njeno popolno obliko pa je Jacobsen iskal v svoji domači garaži. In če se je v kolektivno zavest najpogosteje vpisal močno rdeče žareč zaobljen fotelj, ima ta mnoge podobe različnih materialov in barv. Vsake toliko časa podjetje Fritz Hansen, ki izdeluje fotelj že od njegovega prihoda na tržiš-

če, izda tudi primerke omejene serije, ki skozi čas dobivajo na vrednosti. Gre namreč za design kose, ki z leti postajajo zanimivi tudi za zbiratelje in ljubitelje posebnih izdaj.

Sofisticirana, privlačna in elegantna pa je tudi Jacobsenova zofa Swan, razširjena različica istoimenskega fotelja, ki prav tako zajema ukrivljene in elegantne oblike. Tudi ta zofa je bila narejena za opremo hotela SAS Royal Hotel v Kopenhavnu, v katerem je navdih za svoj film 2001: Odiseja v vesolju črpal tudi režiser Kubrick. V tem filmu je režiser uporabil celo jedilni pribor iz nerjavečega jekla, ki ga je Jacobsen oblikoval za ta hotel.

Retromanija torej, ki se je v zadnjem času pojavila vse okrog nas, vsekakor budi hrepenenje. Vendar pa na preteklost gledamo z očmi sedanosti. Tako je tudi z ameriško televizijsko serijo Mad Men, ki na ironičen in hkrati zelo realističen način opisuje kulturne, družbene in politične razmere v ZDA v 60. letih prejšnjega stoletja, ki pa temeljijo na današnjem znanju. Podobno velja tudi za oblikovalske predmete, ki zrcalijo estetično petdesetih let, hkrati pa sta v njih prisotna tehnologija in znanje današnjih dni.

»Sočutje do narave mora stati na istem temelju kot sočutje do človeka.« (Lenart Škof)

ko kot se spreminja in na novo sestavlja celotno človeško in naravno življenje. Dan se prevesi v noč, pomlad v poletje, jesen v zimo, otroštvo rojeva mladost, odraslost in starost...

Ob mednarodnem letu gozdov smo leta 2011 na naši šoli začeli razmišljati o tej čudoviti simbiozi med človekom in naravo. Zato smo vzpostavili stik z različnimi kraškimi jusi, da bi nekje na Krasu lahko sami sadili drevesa.

Prisluhnili so nam člani bazovskega jusa in njegov predsednik g. Marco Arduini, oče našega bivšega dijaka Matije. Prepričati smo morali tudi upravo Gozdne straže, da je kraško gmajno še vedno smiselno pogozdovati.

Junija 2013 smo postavili temelje našemu drevesnemu Kolobarju. S privoljenjem občinske komisije smo na območju Štjrnice v bližini spomenika bazoviškim žrtvam najprej postavili kamen, ki predstavlja začetek in center našega Kolobarja.

Kamen je izklesal in nam ga podaril g. Armando Leghissa, oče našega dijaka Henrika. Pri postavitvi pa sta nam pomagala tudi Martin Mesar in David Fonda, oba »naše gore list«!

Kamen je postavljen tako, da ob pomladnem in jesenskem enakonočju točno ob 6.48 prvi sončni žarek izza Kokoši posije naravnost skozi režo v kamnu in nam pokaže smer, v kateri so in bodo v krogih zasajena drevesa. Tako kot se v kalu širijo krogi, ko vanj vržeš kamen.

Postavitev kamna in posaditev prvega drevesa smo slovesno obeležili s kulturnim programom ob zaključku šolskega leta 2012/2013. G. Marco Arduini je posadil prvo drevo: lipo.

Pred tem slavnostnim dogodkom je na šoli potekal natečaj za izbor napisa na kamnu. Vsak dijak je sestavil misel o naravi in človekovi povezanosti z njo. Izbrali smo misel »KAMEN SEM« bivšega dijaka Boruta Švare, ki je danes vklesana v našem kamnu sredi bazovskega travnika.

Septembra 2013 smo dijaki ob jesenskem enakonočju posadili 33 dreves, med temi: javor, beli in črni gaber, koprivo, bukev, dob, divjo češnje, rešoliko, nagnoj, divjo jablo, oreh, divjo hruško, lipo, mali jesen, hrast, puhasti hrast, beli trn, črniko, in tako uredili 1., 2. in 3. krog našega Kolobarja.

Ob letošnjem jesenskem enakonočju, 23. septembra 2014, smo dopolnili še 4. in 5. krog. Drevesa, ki jih je tudi tokrat podarila drevesnica iz Čente v Beneški Sloveniji, so posadili prvošolci našega zavoda. Pred burjo in divjimi živalmi smo vse sadike zavarovali z mrežami, ki nam jih je podaril vaščan iz Bazovice.

Dijaki so ob tej priložnosti zapisali nekaj svojih misli.

... Zbrali smo se ob 8.30 pri Kalu v Bazovici. Skupaj s profesorji smo po poljski stezi prišli do našega kamna. V že izkopane jame smo prvošolci posadili vsak po eno drevo. Sama sem posadila mlad javor. Pri sajenju so nam pomagali dijaki višjih razredov. Dijaki mehanskega oddelka so nam pripravili bakrene ploščice z imenom dijaka-botra in imenom drevesa. Ploščico smo postavili v zemljo ob korenine drevesa. Nato smo drevesa zalili z vodo, ki smo jo zajeli v bližnjem kalu.

Petra Francia

Že od začetka Kolobarja urejemo neke vrste »gozdni urbar«. Vanj zapisujem podatke: številko in koordinato posaditve, vrsto in ime drevesa, ime in priimek botra in datum posaditve. Vsakemu drevesu in botru pripada ena stran zapisa. S podpisom se boter obveže, da bo svoje drevo negoval in zanj skrbel.

Prvo drevo vsakega kroga je posajeno točno v smeri, ki nam jo nakazuje reža v kamnu, naslednja drevesa so razvrščena v smeri sonca, v razdaljah 2 π.

Letos sta se našemu sajenju pridružila dva bivša ravnatelja zavoda Stefan: ravnatelj Pino Rudež, ki je posadil puhasti hrast, in ravnatelj Igor Sancin, ki je posadil črniko ali zimzeleni hrast. Oba bivša ravnatelja bosta tako še naprej simbolno povezana z našo in svojo nekdanjo šolo.

Vera Sturman

V spomin na preminulega profesorja Davorja Pečenka je ob letošnjem pomladnem enakonočju naš bivši dijak Henrik Sturman posadil lipo.

Andrej Pernarcich

... Ko je profesor s starim šolskim zvoncec dal znamenje za začetek, je najprej stekla čistilna akcija. Počistiti smo morali plevel, ki se je zarasel okrog naših lanskih dreves. Obenem pa smo novim botrom porazdelili sadike novih dreves.

Ob koncu smo se vsi, dijaki, učno in neučno osebje, okrepčali ob prijetni zakuski in nato meri-

Drevo in človek, človek in drevo.

Po keltskem izročilu so korenine drevesa človekova glava, človek je torej narobe obrnjeno drevo. Od kod ta spojitev drevesa in človeka?

Stari Kelti so v drevesih zaznali močno energijo. Drevesom so pripisovali simbolne lastnosti. Bukev je zadobila lastnosti ustvarjalnosti in vedrine, hrast je bil simbol moči in plodnosti, vrba vir ljubezni in zdravja.

Veneti pa so lipo zaradi lepote in zdravilnih lastnosti imenovali drevo življenja.

Ko si Slovenec danes želi, da bi se mu kaj dobrega in lepega uresničilo, »potrka na les«. V lesu, v drevesu so po ljudskem izročilu duhovna bitja: v svetlem, belem lesu bivajo celo »dobri duhi«, in če potrskamo nanj, se nam uresniči dobro želje.

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat v življenju znal vonja po svežem lesu ali se zazrl v kolobarje požaganih dreves in preštel njihovo starost?

Drevesa so pljuča človeštva, pomagajo nam živeti. Drevo in človek sta usodno povezana z vdihom in izdihom. Oba se ciklično prenavljata, ta-

DIJAKI J. STEFANA NA KOLOBARJU

SONCE, ZEMLJA, KAMEN, NEBO ... ali kako počlovečiti drevo

li naše moči s profesorji pri vlečenju vrvi. Dvakrat smo jih premagali.

Bilo je zelo zabavno in komaj čakam, da se bom spet vrnil na bazovsko gmajno. Menim, da je projekt Kolobar najlepši, ki ga je šola doslej izvedla.

Ivana Zidarič

Jaz sem lani posadil oreh. Vesel sem, da lepo uspeva. Mislim, da je ta pobuda koristna. Lepo je preživeti jutro v naravi. Lepo je tudi to, da bo vsak dijak imel svoje drevo, ki ga bo spremljalo skozi vse življenje.

Matej Gruden

Midva sva s seboj prinesla kitaro in harmoniko, da bi vsem prisotnim polepšala dan. Igrala sva skladbe narodnozabavnih ansamblov Avsenikov, Slakov, Modrijanov in Gadov. Prvič sva skupaj igrala in pela na veliko veselje dijakov in profesorjev.

Jurij Lavrenčič in Andrej Bachi

Ravnatelj Primož Strani nas je najprej toplo pozdravil in nam razložil, zakaj smo se zbrali. Poudaril je pomen druženja in pripadnosti naši šoli in nas tudi spomnil, da smo na travniku, blizu katerega stoji spomenik bazoviškim žrtvam.

Ob nasilju in zatiranju slovenskih korenin bomo mi dijaki s sajenjem novih dreves dokazali, da smo še vedno prisotni na tem območju in da bomo tu tudi ostali. Profesor pa nas je še spomnil na simbolnost kamna in sonca, trdnosti in svetlobe, luči, torej Zemlje in Sonca, s katerima so spojena vsa živa bitja. Poudaril je še, da se je Kolobar uresničeval s prostovoljnimi delom vseh sodelujočih.

Lotili smo se dela. Eden je sadil, drugi je oskrboval lanska drevesa, tretji je zalival, nekateri pa so tudi počivali.

Matej Perčič in Martin Coffoli

V vrsti smo nestrno čakali svoje malo »drevice«. Dobil sem nagnoj. Teža imena dotlej nisem še nikoli slišal. Vzel sem sadiko in začel iskati naj-

primernejši dom zanj. Kraška tla so kamnita, zato sem imel kar nekaj težav pri odstranjevanju kamena. Nato sem drevo vsadil, ob korenine položil bakreno ploščico s svojim imenom in priimkom ter sadiko zalil.

Skrbel bom za svoje drevice in opazoval, kako raste, da ga bom nekoč lahko obiskal tudi s svojo bodočo družino.

Jan Grilanc

Prepričan sem, da je Kolobar prijetna in koristna pobuda, saj bo lepo vrtniti se na bazovsko gmajno čez 50 let in videti, kako so drevesa zrastle, ter se spominjati lepih časov. Lepo je tudi, ker se ob tej priložnosti družimo in povežemo vsi dijaki naše šole.

Upam, da se bo ta dejavnost nadaljevala in da bodo naša drevesa živela 50 in več let.

Ivan Gherlani

Ko sem slišala za ta projekt, se mi je zamisel zazdelala nenavadna, posebna. Ko sem prišla na gmajno in zagledala drevesa in v sredini kamen, sem se sajenja resnično razveselila. Zamisel, da smo v stiku z naravo, se mi zdi zelo zanimiva in poučna. Všeč mi je bilo saditi drevesa in preživeti nekaj časa v naravi. Komaj čakam dan, ko bomo šli ponovno pogledat naša drevesa. Upam, da bo moje še živo.

Na Kolobarju smo naredili nekaj dobrega za naravo in smo se tudi zabavali. Spoznali smo nekatere vrste dreves, ki so značilne za Kras, in smo se jih tudi naučili saditi.

Julija Kralj, Tija Zobin, Lara Betocchi

Vsak človek goji v življenju neke odnose. Med te spadajo tudi stiki z naravo. S tem projektom naravo spoznavamo, jo spoštujemo in varujemo.

V naravi se počutim svobodnega, v njej čutim neznan moč, ki kroži po mojem telesu.

S Kolobarjem pomagamo našemu planetu, da se regenerira.

Ivan Kocman, Patrik Pregarc, Aleksander Daneu

Kolobar je zanimiv, ker spoznamo prvošolce in dan preživimo v prijetnem vzdušju v naravi.

Moram povedati, da sem se letos ob jesenskem enakonočju v Bazovici res dobro počutil. Pomagal sem sošolcem iz prvih razredov.

Mislim, da je to najboljši način, da se dijaki med seboj spoznavamo in sodelujemo.

Martin Pettiroso, Kevin Bržan, Giulio Crasso

Upam, da bodo ta drevesa pomagala živelim in celotnemu naravnemu okolju. Človek bi moral vedno živeti v simbiozi z naravo.

Večkrat se zgražam nad ljudmi, ki po gozdovih ne odlagajo samo smeti, temveč tudi obra-

bljeno šaro, namesto da bi jo darovali v dobrodelne namene.

Ivan Suppani, Nejc Kravos

NARAVA smo mi in narava je naš dom. Iz nje izhaja vse, kar potrebujemo.

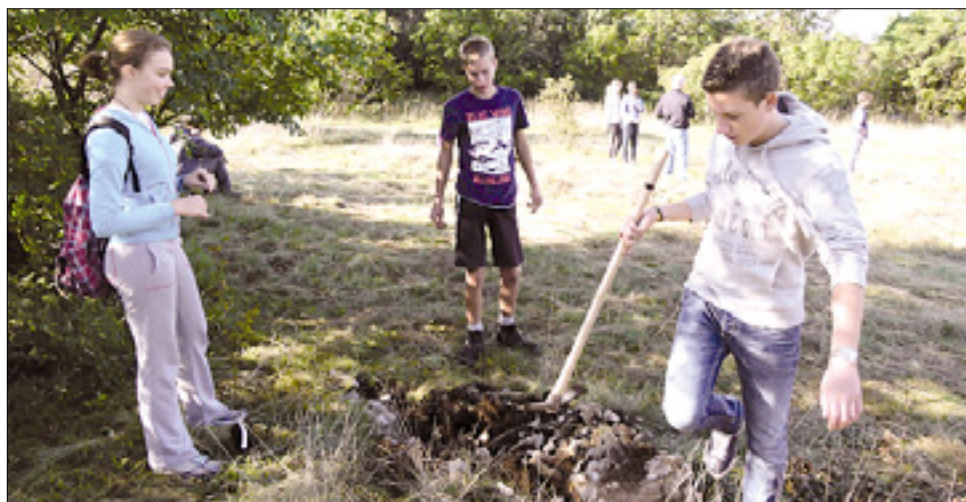
Zato živimo v skladu z naravo, z njenim ritmom, z njenim vdihom in izdihom in... ne hudujmo se nanjo, če je na primer vreme drugačno, kot bi si ga želeli!

Rok Samsa

Iskrena hvala vsem, ki so nam prostovoljno in radodarno pomagali oblikovati naš Kolobar.

Dijakinje in dijaki 1.KB, 1.E, 2.KB, 2.E, 3.KB, 3.M in 4.KB DIZ J. Stefana

Fotografije: **Borut Jogan, Fabio Sturman, Henrik Sturman, Boris Valentič, Danjel Zavadlal, Emil Zubalič.**

Nekaj podatkov z zasedanja vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS

Manjšinski dnevniki v Evropi se srečujejo s čedalje večjimi finančnimi težavami

Na slikah pod naslovom zasedanje odbora zveze manjšinskih dnevnikov, levo Jorgen Mollekaer s spletno izdajo dnevnika Flensburg Avis in Martxelo Otamendi z nedeljsko izdajo dnevnika Berria; spodaj sprejem pri predsedniku republike.

Dnevniki, ki izhajajo v jezikih manjšin, se srečujejo s čedalje večjimi težavami, čeprav je njihova prednost večja zvestoba bralcev kot pri vsedržavnih in tudi sicer večinskih dnevnikih. To je bila splošna ugotovitev na zasedanju odbora zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je potekal pred kratkim v Bratislavi.

Manjšinski dnevniki kljubujejo težavam na različne načine, prav no-

beden pa ne more trditi, da ga kriza ni prizadela. Tako se dnevnik danske manjšine v Nemčiji Flensburg Avis spopada z dejstvom, da danščina počasi izgublja vlogo pogovornega jezika, delno zaradi številnih mešanih zakonov, delno pa tudi zaradi premoči nemškega jezika. Kot je povedal odgovorni urednik Jorgen Mollekaer samo desetina pripadnikov manjšine redno uporablja danščino v družinskem krogu. To

dejstvo tudi dnevnik sili v dvojezičnost in v zadnjem času objavlja povzetek glavnih člankov tudi v nemščini. Tudi spletna stran je dvojezična: četrtina vsebine je v nemščini.

Sploh namenja Flensburg Avis veliko pozornost spletni strani. Ker dnevnik vseh dogajanj ne more kriti, se je povezal z manjšinskimi društvi in organizatorji, ki na spletni strani objavljajo kratka poročila in fotografije svojih dogodkov. To delajo društva oziroma njihovi člani brezplačno in s tem bogatijo informativni del dnevnika. Danska manjšina je razpršena po dokaj velikem ozemlju in dnevnik s svojimi novinarji ne more pokriti vseh dogajanj, prav tako pa nima sredstev, da bi plačeval na desetine sodelavcev. Sicer pa je dnevnik sprožil naročniško kampanjo, ki je namenjena pridobivanju novih naročnikov; v zadnjem letu so namreč zabeležili upad približno 300 naročnikov, ki ga zdaj skušajo nadoknaditi predvsem s pobudami namenjenimi mladim.

Madžarski dnevnik Szabadsag, ki izhaja v Cluju v Romuniji, ki bo prihodnje leto slavil 25. obletnico izhajanja, ima velike težave z distribucijo, poleg tega pa upada število naročnikov. Kot je povedal urednik Bence Balazs,

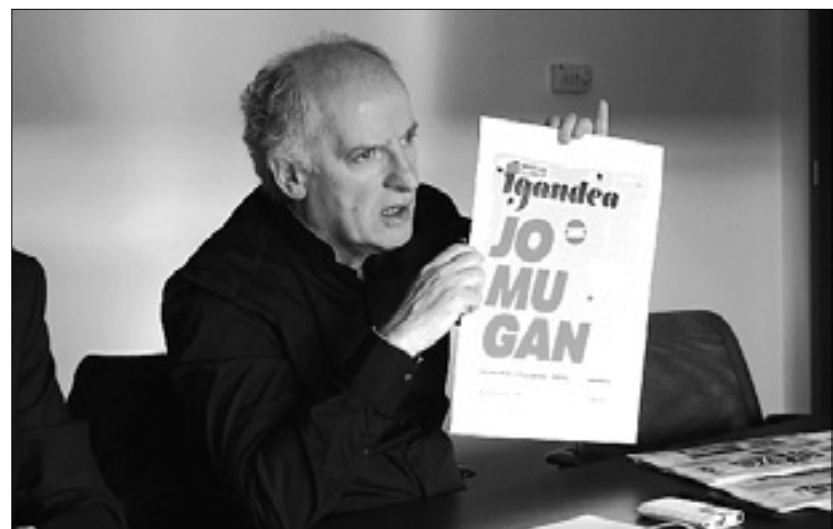
namenjajo veliko pozornost spletni strani, ki je plačljiva: brezplačno ponujajo samo prvi odstavek vsakega članka, ostalo besedilo je na razpolago samo naročnikom, naročnina spletne izdaje pa stane 5 evrov mesečno. Izkupiček je skromen.

Poljski dnevnik v Litvi Kurier Wileński je spremenil svojo zunanjo podobo, od septembra pa razpolaga z novo spletno stranjo, za katero je zmanjšanje veliko, saj ima že 200 naročnikov. Finančno stanje dnevnika je še vedno težko, čeprav je Poljska izboljšala sistem financiranja, ki je zdaj dvoletno, tako da sedaj ni treba več vsako leto pogajati za finančna sredstva. Litva pa dnevnika ne financira. Sicer pa je urednik Rajmund Klonowski podal zelo zaskrbljujočo sliko poljske manjšine v Litvi. Nekaj manjšinskih šol so zaprli, sicer pa je šolska reforma določila, da poteka petina pouka v poljskih šolah v litovščini; tudi zaključni izpiti potekajo v litovščini. Prej je bila litovščina državni jezik, zdaj je uradno nacionalni jezik, kar pomeni, da manjšinski jeziki ne uživajo pravic, ki so jih uživali prej. Zadnja novica pa je, da je vlada predložila osnutek zakona, s katerim želi prepovedati dvojezične napise.

Tudi baskovski dnevnik Berria je veliko vložil v obnovo spletne strani. Trenutno imajo 300 naročnikov, ker so Baski navezani na papirnatno izdajo. Berria prihaja na domove s pomočjo velikega števila raznašalcev; mnogo jih je aktivistov, ki to delo opravljajo brezplačno. Kljub temu se dnevnik sooča z resnimi finančnimi težavami. Kot je povedal odgovorni urednik Martxelo Otamendi, so spremenili nedeljsko izdajo dnevnika, ki se zdaj imenuje Igandea, kar v baskovski pomeni nedelja. Gre v bistvu za tednik, saj ta časnik vsebuje največ 25 odstotkov tekočih novic, sicer pa ga pripravljajo med tednom, tako da je novinarska zasedba ob sobotah minimalna. Nedeljska izdaja je delno monografska, saj namenja nosilni temi 7 ali 8 strani.

Južnotirolski Dolomiten je med vsemi manjšinskimi dnevnikmi najboljše stoječ, tudi zaradi drugih dejavnosti založbe Athesia, ki je uveljavljena na avstrijskem in nemškem trgu. Vendar tudi Dolomiten beleži 0,7 odstotni padec naklade. Založba, ki je pred kratkim odprla novo tiskarno, veliko vlaga tudi v izboljšanje spletne strani. Odgovorni urednik Toni Ebner je med drugim povedal, da dnevnik omogoča prijaviteljem uporabnikom (gre za predstavnike društev in organizacij), da sami nalagajo na spletno stran informacije o svoji dejavnosti. S to pobudo so začeli šele pred dvema tednoma, vendar je zanimanje že sedaj zelo veliko. Seveda je Dolomiten prisoten na Facebooku in na Twitterju in v elektronskih medijih vidi priložnost tudi za oglaševanje, ki na tiskanem dnevniku upada; na lanskoletni ravni se je ohranilo le krajevno oglaševanje.

Madžarski dnevnik Uj Szo, ki izhaja v Bratislavi, pa se srečuje s posebno problematiko. Kot je povedala direktorica podjetja, sicer predsednica združenja MIDAS Edita Slezakova, so prejšnji nemški lastniki prodali založbo, ki poleg madžarskega dnevnika izdaja tudi več slovaških časopisov, neki slovaški finančni družbi, ki je založbo kupila zaradi zasluzka, po nakupu pa se je ta družba znašla sredi korupcijske afere. Res pa je, da prvi znaki niso negativni: novo lastništvo načrtuje 50 odpustov, vendar samo enega med ljudmi, ki delajo pri madžarskem dnevniku. Sicer pa je Uj Szo uspešnejši od poprečja slovaških dnevnikov: naklada je padla za 4 odstotke, medtem ko je slovaško poprečje 9 odstotkov, poleg tega pa je Uj Szo pridobil veliko lokalne reklame, tako da je izkupiček od reklame za 5 odstotkov presegel lanskega. Med drugim, Uj Szo je edini dnevnik na Slovaškem, ki brezplačno ponuja spletno stran.

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska sprejel predstavnike zveze manjšinskih dnevnikov

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska je sprejel člane vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je zasedalo v Bratislavi. Predsednik je namenil manjšinskim predstavnikom veliko pozornost; zanimali so ga predvsem njihovi pogledi na nekatera aktualna vprašanja, začeni s stanjem v Kataloniji in v Baskovski deželi, pa tudi s stanjem madžarske manjšine v Romuniji. Glede Italije ga je zanimala ocena o gibanjih za odcepitev Veneta. Manjšine je podprl in jih označil kot sestavni del evropske kulture in pomemben dejavnik uveljavljanja miru in sodelovanja v Evropi.

Predsedniku se je za sprejem zahvalila predsednica zveze manjšinskih dnevnikov Edita Slezakova, ki je kratko orisala dejavnost zveze in sestav njenega članstva. Spregovoril je tudi Karl von Habsburg, ki nadaljuje pobudo svojega očeta Otta s podeljevanjem vsakoletnega priznanja novinarju velikega nacionalnega dnevnika v večinskem jeziku, ki je pri svojem delu namenil posebno pozornost manjšinam.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Ščetinarji se potepajo zlasti po štavrskih cestah

Divji prašiči so grožnja: tri nesreče v dveh tednih

Divji prašiči že nekaj let kratijo spone goriškim vinogradnikom in kmetom, obdelane površine pa niso edino prizorišče, na katerem lahko ščetinarji povzročijo nepopravljivo škodo. Na problem opozarjajo predstavniki združenja Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, ki jih je v zadnjih časih več zaskrbljenih domačinov opozorilo na serijo prometnih nesreč, do katerih je prišlo po štavrskih cestah ravno zaradi te vrste divjadi. »Tu ne gre le za gmotno škodo, ampak za vprašanje varnosti ljudi,« poudarjajo domačini. Ceste v Štmavru so namreč dokaj ozke, strme, ovinkaste ter obdane z vinogradi in gozdnatimi površinami, tako da je srečanje z divjimi prašiči na njih precej pogosto, kar zlasti velja v večernih in nočnih urah.

V zadnjih dveh tednih so prehodi divjih prašičev čez štavrške ceste povzročili vsaj tri prometne nesreče. Domačinko je velik merjasec presenetil pri nekdanji vojašnici finančne straže sredi vasi: ker ji je žival nenadoma pritekla pred avtomobil, se ji ni mogla izogniti, trčenje pa je bil tako silovito, da je vozilo vaščanke ostalo brez odbijača. Mlajši voznik pa je minulo soboto okrog 23. ure imel podobno izkušnjo po temni cesti, ki pelje skozi Pušče. Vračal se je domov z odbojarske tekme, ko je iznenada z rahle vzpetine na cesti skočil orjaški merjasec. Fant je bil dovolj odziven, da ni trčil vanj, a je ob nenadnem zavoju zadel obcestni kamen ter pri tem poškodoval kolo avtomobila. S pokvarjenim kolesom je mladeniču komajda uspelo priti do doma. Škoda je bila torej precejšnja in stroški popravila zasoljeni, mladi voznik pa je imel še srečo, saj bi lahko tudi zapeljal s ceste in zgrmel navzdol. Najhujšo izkušnjo pa je najbrž imel mladenič, ki se je prav tako v Puščah zaletel z mopedom v merjasca, padel in obležal na cestišču. Ščetinar jo je k sreči ucvril stran, lahko pa bi se zgodilo, da bi ležečega fanta napadel.

»Se mora res kaj hudega zgoditi, da se bodo pristojne službe končno resneje lotile tega problema?« se sprašujejo vaščani, na goriški pokrajini pa odgovarjajo, da so v prejšnjih letih skupaj z lovci naredili že marsikaj. »Točnih podatkov še nimamo, kaže pa, da se je populacija divjih prašičev v Brdih v primerjavi z lanskim letom nekoliko znižala oz. da se živali bolj zadržujejo v gozdovih, kjer očitno najdejo dovolj

hrane. Število odstreliv, ki so jih lovci za beležili do začetka novembra, je bilo nekoliko nižje od lanskega. Sklepamo, da so se izredni odstreli, ki so bili odrejani v prejšnjih letih, skupaj z odstrelom samic in mladičev obrestovali,« pravi podpredsednica pokrajine Mara Černič, po kateri bi dodatno izboljšanje prinesla odobritev deželnega načrta za upravljanje z divjadjo, ki mu je že prižgala zeleno luč skupščina avtonomij, v deželni svet. Černičeva tudi spominja, da ima pokrajina vsako leto na voljo nekaj sredstev (lani 80.000, letos 70.000 evrov), ki so namenjeni odškodninam za škodo po divjadi. »Za odškodnino lahko zaprosijo tudi vozniki, dokazati pa morajo, da niso bili krivi za nesrečo. V takih primerih je zato vedno treba poklicati policijo, da sestavi zapisnik,« zaključuje Černičeva. (vip, ur)

Srečanja divjih prašičev in voznikov so vse bolj pogosta

RONKE - Občinski svet bo o tem razpravljal predvidoma v januarju

Iščejo pot za oživitev konzulte

Župan Roberto Fontanot: »Konzulte so koristne, če imajo neko vsebino« - Karlo Mucci: »Na prvem mestu problem osnovne šole«

Občinska uprava v Ronkah je pripravljena poiskati rešitev, da bi oživila konzulto za slovensko narodno skupnost. Tako je o predlogu občinskega svetnika SKP-Federacije levice Luigijsa Bona, ki se zavzema za ponovno ustanovitev posvetovalnega telesa, povedala ronška odbornica za manjšinska vprašanja Elena Cettul.

Kot je Primorski dnevnik že poročal, je Bon predlagal spremembo občinskega pravilnika za neprofitne organizacije, v katerem bi bilo po njegovem mnenju treba predvideti tudi ustanovitev pomožnega organa, ki ima posvetovalno vlogo in se ukvarja s splošnimi socialnimi in kulturnimi vprašanji, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Amandma mora sprejeti občinski svet, ki bo o Bonovi resoluciji razpravljal na prvi seji v prihodnjem letu, ki bo potekala sredi januarja.

Cettulova je za Primorski dnevnik povedala, da uprava Bonovemu predlogu nikakor ne nasprotuje. »Po mojem mnenju bi bilo mogoče slovensko konzulto že zdaj ustanoviti, in sicer preko komisije za kulturo. Po drugi strani je prav, da presodimo, katera je najprimernejša pot. To že preverjamo z osebnim pristojnim občinskim uradom, v sodelovanju s slovenskimi društvi, ki imajo sedež v naši občini,« je povedala Cettulova in nadaljevala: »Razmisliti moramo o posodobitvi 8. člena občinskega statuta, ki že predvideva zaščito slovenske narodne skupnosti, in preveriti, kako lahko slovensko konzulto vključimo v pravilnik neprofitnih organizacij.«

Roberto Fontanot

V 8. členu ronškega statuta piše, da

Elena Cettul

Karlo Mucci

občina zagotavlja občanom italijanske in slovenske narodnosti, ki živijo na ronškem ozemlju, enake pravice. Ob tem podpira pobude za zaščito ter ovrednotenje jezika in kulturne dediščine slovenske jezikovne skupnosti v Ronkah. Zaščita je torej po statutu že predvidena, zdaj pa je treba najti pot za njeno lažje in učinkovitejše uveljavljanje tudi preko konzulte. »Konzulto smo v Ronkah že imeli od 80. let, s časom pa je njeno delovanje usahnilo,« je povedala Cettulova, župan Roberto Fontanot pa je izpostavil: »Konzulte so koristne, če res imajo nek pomen oz. vsebino. Konzulta sama po sebi nič ne pomeni, če ni vključena v življenje občinske skupnosti. Če pa njeni člani predlagajo dejavnosti in ideje občinski upravi, ki jih lahko nato uresničijo, pa je seveda konzulta koristno sredstvo.« Fontanot je pristavil, da se v občinskem odboru o Bonovem predlogu še niso pogovorili, prav

gotovo pa ga bodo vzeli v poštev, nakar bo odločil občinski svet.

Z Bonovim predlogom pa je zadovoljen Karlo Mucci, ki je od leta 1987 predsednik slovenskega kulturnega društva Jadro iz Ronk. »O tem smo se z odbornico Eleno Cettul že pogovorili. Razumeti moramo, po kateri poti bi bilo najlažje in najbolj primerno priti do "uradne" ustanovitve konzulte,« je povedal Mucci in nadaljeval: »V začetku 80. let je slovenska konzulta dobro delovala. Preko nje so uresničili več kulturnih in zaščitnih pobud, žal pa je kasneje začela dejavnost konzulte počasi usihati. Seje so postajale vse bolj redke, nakar je njeno delovanje popolnoma zamrlo.« Po Muccijskih besedah je bila zadnja »uradna« pobuda konzulte zborovski koncert, ki ga je leta 2004 priredila v sodelovanju z društvom Jadro. »Če bi danes konzulto oživili, bi lahko poleg problematike zaščite obravnavali predvsem vprašanje slovenske osnovne šole, ki se zaradi prostorske stiske in v pričakovanju na izgradnjo novega šolskega centra v Romjanu poslužuje prostorov župnišča. Ob tem bi bila konzulta koristna pri usklajevanju delovanja slovenskih društev v Laškem. Trenutno med društvi ni neposrednega stika in izmenjave, preko konzulte pa bi lahko priredili marsikatero skupno pobudo na socialnem, kulturnem in drugih področjih.«

GORICA - Protipožarna zaščita

Šola Trinko bo varnejša

Občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel predhodni načrt, na podlagi katerega bodo sedež Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, kjer domuje nižja srednja šola Ivan Trinko, prilagodili novim normam na področju protipožarne zaščite. V dela, ki so že vključena v triletni občinski program javnih del 2014-2016, bodo vložili okrog 800.000 evrov. Del sredstev za prvi in najnujnejši sklop del - 410.000 evrov - ima občina že na voljo, preostalo pa si bo skušala priskrbeti v prihodnjih letih.

Pripravo načrta je občina spomladai zaupala časni navezi arhitektov in inženirjev Gianpiera Cesarinija, Bruna Crocettija, Paola Blazica, Enrica Comarja in Gianpaola Gazzana. Zeleno luč za izvedbo del so že prižgali tudi gasilci. Izboljšanje požarne varnosti šolskega objekta v Ulici Grabizio je del širšega projekta, v okviru katerega naj bi občina zgradila tudi novo telovadnico za šolo Trinko. Projekt je skupno vreden 2.500.000 evrov, denarja za telovadnico pa še ni na voljo.

Šola Trinko v Ulici Grabizio

BUMBACA

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Krožek
Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

Poklon prof. Lojzki Bratuž ob jubileju

Sodelujejo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm prof. Marija Pirjevec, prof. Olga Lupinc in prof. Neva Zaghet.

Glasbeni poklon bodo oblikovali gojenci SCGV Emil Komel

Četrtek, 11. decembra 2014, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Doživljanje reke

Nova knjiga o Soči, kakršne italijanski bralec ni še poznal

Odlika predstavitve nove knjige o Soči, ki jo je izdala založba Libreria Editrice Goriziana, je njena kakovostna izvedba. Potekala je v petek pod večer v konferenčni dvorani Attemsove palače na Kornu ob prisotnosti več kot 110 poslušalcev. Ob vходу so na mizi ležali sveži izvodi 220 strani debele in vodoravno pravokotne knjige s 110 opisi, ki jih je prispeval Andrea Bellavite, in okrog 220 posnetki, ki jih je objavil Marco Crivellari.

Obiskovalce je dvojezično pozdravila pokrajinska podpredsednica in odbornica za okolje Mara Černic, ki je poleg osebnih spominov na soška doživetja napovedala, da so v knjigi opisi krajev, ljudi, živalskega in rastlinskega sveta vključno z zgodovinskimi dogajanjem. Soča je tudi navdihovalka poezije, kar lahko spoznamo s pomočjo Gregorčiča in Ungarettija. Tu so tudi praktični vidiki tega slikovitega vodnega toka: upravljati ga je treba v sodelovanju med Slovenijo in Italijo.

Adriano Ossola se je kot založnik zahvalil obema avtorjema, ki sta kakovostno in hkrati hitro opravila dogovorjeni projekt. Povedal je, da je sicer želja po takšni knjigi dozorevala trideset let, se pravi od mature na klasični gimnazije dalje, ki sta jo kot sošolca z Bellavitejem obiskovala v Gorici.

Gledališki igralec Luciano Virgilio je poslušalce popeljal v besedilo z dovršenim branjem prvega in v teku predstavitve še treh odlomkov. Do izraza je med ostalimi prišla dvojnost čustveno psihološkega doživljanja Soče, ki je kot vse ostale reke v italijanskem jeziku moškega, v slovenskem pa ženskega spola. Ogromno sosomeščanov začne spoznavati odtenke dojemanja prostora na načine, ki so navadno v domeni le slovenskega prebivalstva. Morda ni še prepozno. Med kasnejšimi branji je priključil bogate barvne odtenke, ki si sledijo od izvira

Andrea Bellavite in posnetek iz knjige

do izvira, v različnih urah dneva in različnih letnih časih. Posebej sta prišla na vrsto slap Kozjak in izliv na območju Zdobja, ko se sladka voda premeša s slano v velikem amfiteatru od Savudrije mimo Kopra in Trsta do Devinskih pečin in Trziča. Mimogrede je prebral, da je ime glavnega mesta slovenskega izvira.

Miselno literarni prispevek je ponudil odmevni kulturnik in glasbenik Quirino Principe. Reke so tudi zgodovina evropske celine in civilizacije. Nakazal je vodoravni objem, ki ga živahna Soča in umirjena Vipava oklepata okrog Gorice, in vertikalnega v meteorološkem smislu vodnega ciklusa. Opozoril je na značilnost napisane in fotografske pripovedi, ki se tičeta obeh avtorjev, ko ni nikjer opaziti njunih oseb, temveč izstopa izključno reka z okoliško krajino. Omenil je tudi tragično plat posoškega prostora v nekaterih zgodovinskih obdobjih in to povezal s pozivom do razpoložljivosti glede poznavanja drugih jezikov. Omenil je kozorogovo legendo, ki se na različne načine pojavlja v različnih jezikovnih okoljih. Morda se bo kot za binom

Soča Isonzo kdaj enojezičen someščan ozavestil tudi glede razlike med kozorogom in »camoscio«; ne gre za nepoznavanje prevoda, temveč za spoznanje, da jezik ni tehnika, temveč emocija (op. kronista).

Andrea Bellavite je izpovedal, kakšni dvomi so ga preveali ob misli, da piše o Soči, potem ko je to že opravil Celso Macor. Nalogo je sprejel, ker Sočo ljubi. Izpovedno je napisal o ljudeh in njihovi sposobnosti preseganja nasprotovanj, mostovih, naravoslovnih in čustvenih doživetjih (Kozjak) ter tudi o eksplozijah in smrti. Preseñetil je s predvajanjem posnetka z zvokom soškega toka. V njegovih besedilih najdemo slovenska poimenovanja krajev, kar je za publikacije v italijanskem jeziku prav izjemno. Eni nerodnosti se po krivdi slovenskega dojemanja soškega izvira ni mogel izogniti. V romantičnem vzhičenju Slovenci že stoletja trdimo, da izvira smaragdna reka izpod triglavskega pogorja. Sploh ni res, saj se nad izvirov dvigata Mojstrovka in Jalovec, do Triglava pa so vmes prelaz Vršič, Prisojnik, Razor, Luknja nad Zadnjico ...

Avtor posnetkov se je zahvalil pobudnikom, ki so mu omogočili, da je Sočo, ki jo je doslej poznal le turistično, začel opazovati tudi iz kulturne in zgodovinske plati ter iz vidika pomembnih osebnosti. Sam meni, da mu je uspela dobra fotografska reportaža s posnetki, ki jih je napravil izključno za samo knjigo po sledih Bellavitejevega pripovedovanja. (ar)

Poklon prof. Lojzki Bratuž

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič bosta na srečanju »pod lipami« v četrtek, 11. decembra, ob 20. uri pripravila poklon prof. Lojzki Bratuž ob njenem življenjskem jubileju. Sodelovale bodo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm Marija Pirjevec, Olga Lupinc in Neva Zaghet, glasbeno točko bo poklonil duo harmonik s šole Emil Komel.

Turneja Nove filharmonije

Mladinski mednarodni orkester Nova filharmonija iz Nove Gorice se podaja na novoletno turnejo Všetkani. Pod umetniškim vodstvom Simona Perčiča in s številnimi gostujočimi domačimi kot tudi priznanimi tujimi solisti bo orkester zaigral na petih koncertih. Prvi koncert bo danes ob 18.30 v dvorani Škofijske gimnazije v Vipavi. (km)

POMNIKI MORIJE - Nova vas

»Izumitelj« piramid polkovnik Kratochvil

Na soški fronti se je bojeval tudi 4. Honved pešpolk. Naborno mesto je bilo v Nagyváradu, na severu sedanje Romunije. Romuni ga danes imenujejo Oradea, pred prvo svetovno vojno pa je mesto pripadalo Madžarski. Po vojni je Romunija na račun Madžarske skoraj podvojila svoje ozemlje in, kot se v teh primerih dogaja, odnosi med narodom niso najboljši.

Madžarski 4. polk, v katerem so se bojevali tudi vojniki romunske in drugih narodnosti, je na Goriškem pustil vidne sledi, ki so z leti postale tudi predmet preučevanja zgodovinarjev in cilj madžarskih turistov. Sledi so najbolj vidne na štirih piramidah, ki so jih na začetku leta 1918 postavili pri Ušjem-Boškinih pod Debelo grižo, v Martinščini, na pobočju Škabrijela in v Novi vasi. Prve tri spomenike v obliki piramide smo že opisali, preostaja nam še spomenik v Novi vasi. Tja se zapeljemo iz Opatjega sela, kjer kažipot v središču vasi usmerja v Novo vas. Avto parkiramo pri cerkvi in se odpravimo peš nekaj deset metrov proti zahodu. Takoj ob cesti bomo opazili lepo, približno poltretji meter visoko obeležje. Od ostalih piramid se razlikuje le po malenkostih. Do leta 1989 je bil spomenik v razsulu. Takrat se je občina Nova Gorica - Nova vas sodi danes v občino Miren-Kostanjevica - odločila, da ga bo obnovila. V obnovo so vključili dijake iz mesta Győr zahodno od Budimpešte. O njihovi prisotnosti pričča tabla na sprednji strani piramide. Na njej je v prevodu zapisano: »Vaša usoda je naša usoda - Meščani Győra in učenci gimnazije Révai.« Na zgornjem delu pa je vklesan napis, ki je enak napisom na ostalih piramidah: »V spomin na slavne boje in padle heroje 4. ogrskega honvedskega pehotnega polka.« Škoda le, da na piramidi ni tablice s podatki in datumom obnove; ta pomanjkljivost se žal pojavlja pri mnogih spomenikih, tudi pri tistih, posvečenih padlim v NOB.

Poveljnik polka je od vsega začetka bil polkovnik Károly Kratochvil. Po priimku sodeč gre za pomadžarjenega Čeha ali Slovaka, saj je bil rojen v Brnu na Moravskem. Zaradi zaslug v prvi svetovni vojni velja za

madžarskega narodnega heroja. Po smrti so mu v Budimpešti postavili lep nagrobni spomenik. Iz nekaterih kronik izhaja, da je bil ravno polkovnik Kratochvil (tudi Kratochwill) najbolj zaslužen, da je cesar Karel I., naslednik leta 1916 umrlega Franca Jožefa, dovolil 4. Honved polku, da na Goriškem postavi štiri omenjene spominske piramide. Ohranilo se je njegovo pisno poročilo, v katerem pravi, da so spomenike postavili zato, da bi imeli svojci padlih kam priromati in da bi se ob tem spominjali na trpljenje vojakov. Na to opozarja tudi prošnja polkovnika Kratochvila: »Popotnik, če boš nekoč prepotoval tista krvava, nam tako sveta mesta, boš našel pri Novi vasi in v drugih krajih enostavne piramide, visoke dva metra in pol ter narejene iz kraškega kamna. Ustavi se za hip, snemi klobuk in izreči kratko molitev za tiste, ki so se zvesto bojevali do smrti.« Zamisel graditeljev in njihove dobre namene je preprečila zgodovina. Dolga desetletja ni bilo ne romarjev ne drugih obiskovalcev. Zob časa in človeška nemarnost pa sta mnoge spomenike skoraj uničila. Zadnja leta se stvari spreminjajo. S padcem meja in »železne zaves« so turisti kar navalili na kraje, kjer so se bojevali njihovi dedje ali že pradedje. To velja tudi za Novo vas, saj se na spomeniku Honvedom znova in znova pojavljajo novi venci ter šopki cvetja. (vip)

Piramide v Novi vasi in, pod naslovom, polkovnik Károly Kratochvil

FOTO VIP

GORICA - Zanimiv fotografski posnetek

Požgana in porušena hiša v Codellijevi ulici

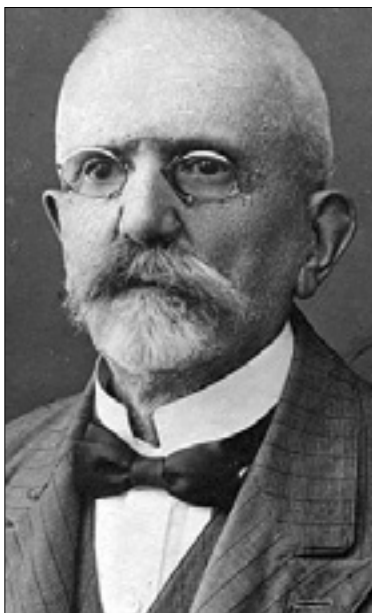
Dveletno bombardiranje Gorice med prvo svetovno vojno je, poleg človeških žrtev, povzročilo tudi ogromno materialno škodo. Ta vidik je v polstoletni patriotski vnemi v glavnem ostal v senci.

Fotografija, ki jo objavljamo ob tem zapisu, prihaja iz zasebne zbirke. Na njej je požgana hiša v Codellijevi ulici 14, v neposredni bližini danes sicer zaprtega zavoda Banca d'Italia. Posnetek ni delo poklicnega fotografa, ker bi sicer bilo to na hrbtni strani, ki je oblikovana kot razglednica, prav gotovo navedeno. Sliko je 18. decembra 1917 iz Ljubljane odposlal član družine Pavletič Novakovič v Celovcu. Posnetek je zelo verjetno nastal kmalu po umiku fronte na Piavo. Družina profesorja in šolskega svetnika Gustava Novaka, ki je živela v hiši na Codellijevi ulici 14, je odšla v begunstvo v Celovec in tam dočkala konec vojne. V isti hiši v Gorici so verjetno stanovali tudi Pavletičevi, kakor je razbrati iz kratkega sporočila in božičnega voščila na hrbtni strani.

Del poslopja na levi strani fotografije je pred leti kupila pokrajina in ga preuredila v urade (stavba je po zadnjih lastnikih dobila ime Čotarjeva hiša), v višjem delu stavbe, ki ima pročelje na Ulici Codelli, pa so še danes stanovanja. Zanimiva je tudi ugotovi-

tev, da ima stavba tudi danes isto številko kakor pred sto leti.

Iz rodbine Novakovih (oče je bil Slovenec, mati pa Nemka) je bila učiteljica Marija Novak (roj. leta 1888) in je v letih pred prvo svetovno vojno poučevala tudi v Dolini pri Trstu, potem pa doživljala usodo večine slovenskih učiteljev. Mlajši brat Franc je študiral pravo na Dunaju. Umril je leta 1923 zaradi bolezni, ki jo je menda staknil med vojno. Služil je kot enoletni prostovoljec v 97. pešpolku. Drugi brat, Karel, je bil med vojnoma sodnik v Litiji. (vk)

Fotografija pogorele hiše in, ob naslovu, Gustav Novak

FOTO V.K

GRADIŠČE - Pogreb Valentine Pugliese

»Odleti v nebo in nauči spoštovanja«

»Odleti v nebo in nauči spoštovanja tistega, ki te je iztrgal iz našega obdobja,« je bilo na vidnem mestu zapisano pred cerkvijo v Gradišču, kjer so se ljudje v množičnem številu včeraj zbrali za zadnje slovo od 24-letne Valentine Pugliese. Sredi novembra jo je do smrti povozil 33-letni voznik. Na začetku maše so prebrali pismo žalovanja goriškega nadškofa, v cerkvi so poslovalne besede izrekli Valentinini prijatelji, predsednik združenja ADO se je zahvalil za dragoceni dar njenih organov. Ko je bela krsta na ramenih vojakov - Valentinin oče Salvatore pripada konjeniški brigadi Pozzuolo - prišla iz cerkve, se je vseh polastila ganjenost, prijatelji dekleta pa so spustili v nebo bele in zelene balončke. »Odleti v nebo ...«

Bela krsta na ramenih vojakov

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE na Verdijevem korzu v Gorici bo do 25. januarja 2015 na ogled razstava »Dolgo stoletje«, ki jo je pripravilo združenje Isonzo Soča; odprta je ob petkih, sobotah in nedeljah 10.00-12.00, 16.00-18.00.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN v Gorici bo danes, 7. decembra, ob 11. in 16. uri vodeni obisk razstave »C'era-mica un piatto d'artista - "Triennale" 2012-2014«; vodiča bosta Marina Legovini in Franco Moise. Vsak obiskovalec se lahko podpiše oz. nekaj nariše na enega izmed dveh keramičnih krožnikov, ki sta na ogled v izložbi trgovine v Ul. Carducci do 10. januarja 2015; vstop prost.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled likovne prodajne razstave v dobrodelnih namene »Umetniki za Caritas« v Galeriji Ars na Travniku v Gorici.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled do 10. decembra razstava likovnega ustvarjalca Vladimirja Klanjščka iz Števerjana.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo do 30. januarja 2015 na ogled razstava Muzeja novejšje zgodovine Slovenije »Prekomorci«.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO« na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici je na ogled ob petkih 16.00-19.00, sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost. V ponedeljek, 8. decembra, ob 17. uri brezplačen vodeni ogled razstave.

Koncerti

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si svet«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane; informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuž.org).

ANDREA ROITZ

Še ni datuma pogreba

Dovoljenje za pogreb 50-letnega Andree Roitza, ki se je smrtno ponesrečil v Gorici, bo sodnik izdal v torek. Moral bi ga že izdati včeraj, a se je inšpekcija na truplu zavlekla. Pogreb bo predvidoma sredi tedna.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI: 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; informacije pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).
V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 7. decembra, ob 17. uri »Zmaj« (Jevgenij Švarc); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@iol.net in po tel. 003865-3352247.

Čestitke

Ksenijo in Manuela je osrečilo rojstvo male MAJE. Iskrene čestitke! Prababica Ada in pradedek Pepe ter ostalo sorodstvo.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo goriški oddelek izjemoma odprt za stranke v torek, 9. decembra, od 11. do 13. ure.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno prednovoletno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu. Prijave sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Obvezno na račun 20 evrov.
OBČINA SOVODNJE sporoča, da so v veljavi novi urniki uradov: anagrafski in matični urad, urad za splošne zadeve, tajništvo in vložišče ob ponedeljkih 11.30-13.30, ob torkih, četrkih in petkih 8.30-10.30, ob sredah 8.30-10.30 in 16.00-17.45; urnik občinske policije: ob ponedeljkih 11.30-12.30, ob torkih, četrkih in petkih 8.30-9.30, ob sredah 8.30-9.30 in 16.00-17.00.
TABORNIKI RMV vabijo člane in prijatelje, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo v soboto, 13. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20 v Trstu.

PRi KD BRiŠKI GRiČ ŠTEVERJAN zbira-

GORICA - Na sedežu krajevne sekcije CONI

Ferigova dvorana

Pod njegovim predsedovanjem se je CONI odprl do slovenskega in čezmejnega športa

Sejno sobo na sedežu goriške sekcije olimpijskega odbora CONI v Ulici XXIV Maggio so včeraj poimenovali po Elviju Ferigu, neutrudljivemu športnemu delavcu, ki je pred devetimi meseci umrl v svojem 95. letu starosti. Na svečanosti se je zbralo veliko ljudi. Prišli so prijatelji, znanci, športni in družbeno-politični delavci iz goriške pokrajine pa tudi od drugod, saj je bil Ferigo osebnost in se je za šport vsestransko razdal.

Prisotne so nagovorili deželni predsednik CONI Giorgio Brandolin, sicer tudi poslanec v rimskem parlamentu, dalje pokrajinski delegat CONI Franco Tommasini, župan Ettore Romoli, odbornica za šport pri pokrajini Vesna Tomsič in dežel-

Odkritje plošče (levo) in zbrani ljudje (zgoraj) BUMBACA

na odbornica za okolje Sara Vito. Feriga so se spominjali kot preprostega, včasih tudi vihrega človeka, ki pa je bil zaljubljen v vse športne zvrsti. V svojem več kot 75-letnem udejstvovanju se je preizkusil ne samo kot športnik, temveč predvsem kot športni delavec in organizator odmevnih prireditev, trener, časnikar, zbiralec športnih trofejev in še marsikaj. V obdobju 1988-1994 je bil tudi predsednik goriške sekcije CONI, ki se je pod njegovim predsedovanjem odprla do slovenskega športa in čezmejnih športnih prireditev. Ferigova vdova je odkrila spominsko ploščo, župnik Fulvio Marcioni (tudi nogometni sodnik) pa je blagoslovil dvorano, ki odslej nosi njegovo ime. (vip)

JAVNI RAZPIS**PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR**

- 1) Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2) Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa.
- 3) Priznanje se praviloma podeli za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4) Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5) Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2014 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s pripisom na ovojnico: "Predlog za priznanje"

jo stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamara). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »I pinguini di Madagascar«; 17.45 - 20.10 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
Dvorana 2: 17.30 neposredno iz gledališča Scala v Milanu »Fidelio«; 21.30 »Trash«.
Dvorana 3: 15.15 »Magic in the Moonlight«; 17.15 - 20.00 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 neposredno iz gledališča Scala v Milanu »Fidelio«; 22.10 »Scemo e più scemo«.
Dvorana 2: 15.00 - 16.40 - 18.20 »I pinguini di Madagascar«; 20.10 »Scemo e più scemo 2«; 22.10 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
Dvorana 3: 15.20 - 17.10 - 20.00 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
Dvorana 4: 15.00 - 16.30 »Un amico molto speciale«; 18.10 »Scusate se esisto!«; 20.10 - 22.15 »Lo sciacallo - The Night-crawler«.
Dvorana 5: 17.30 »Scemo e più scemo«;

15.45 - 20.20 »Ogni maladetto Natale«; 22.00 »Clown« (prepovedan mladim pod 14. letom).

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 »I pinguini di Madagascar«; 19.30 - 21.30 »Trash«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.
Dvorana 2: 15.00 - 16.40 - 18.20 - 20.00 »I pinguini di Madagascar«; 21.45 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
Dvorana 3: 15.20 - 17.10 - 20.00 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
Dvorana 4: 15.00 - 16.30 »Un amico molto speciale«; 18.10 »Scusate se esisto!«; 20.10 - 22.15 »Lo sciacallo - The Night-crawler«.
Dvorana 5: 17.50 - 19.50 »Ogni maledetto Natale«; 15.50 - 22.00 »Clown« (prepovedan mladim pod 14. letom).

JUTRI V KRMINU
OBČINSKO GLEDALIŠČE: 21.00 »Due giorni e una notte«.

Prireditve

V OBČINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bo pravljična urica v slovensčini z naslovom

KB center REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA

GEYSER

izbruh mladinske ustvarjalnosti
Kulturni dom Gorica
11. 12. 2014 ob 19. uri

GORIŠKA REDAKCIJA IN TAJNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bosta
v sredo, 10. decembra,
izjemoma zaprta
do 12.30.

»Kotiček čudežnih pravljic« potekala med 17. in 18. uro 10. decembra. Pravljično bo prebiral Andreja Grom; tel. 0481-477205.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na muzejski torkov večer 9. decembra ob 20. uri v grad Kronberk. Vojni dnevnik 1914-1918 »Od Galicije do Južne Tirolske« Alojza Goriupa iz Proseka bo predstavil urednik Vinko Avsenak, uvodno besedo bo podal zgodovinar Renato Podbersič.

AMATERSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE »OLYMPIA« - Gorica vabi na »Telovadno božičnico« v četrtek, 18. decembra, ob 17. uri v telovadnici AŠZ Olympia na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine Gymplay, ritmičarke, rodnosti telovadci in show dance skupina Olympia.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja Srečko Tomsič v Sovodnjah (tel. 0481-883020, 347-1216398).

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

GORIŠKA - Pričakali so ga po vaseh, šolah in društvenih domovih

Miklavž med otroki

Sveti Miklavž v Pevmi (levo) in Dolu (zgoraj) FOTO VIP, V.T.

Miklavž je tudi letos obdaril otroke, ki so bili med letom pridni in ubogljivi. Po slovenskih vaseh, šolah in društvenih domovih so darežljivega svetnika pričakali s petjem in z gledališkimi prizori, nad katerimi so bili navdušeni tudi starši, dedki in drugi udeleženci tradicionalnih prireditev.

Miklavž je v petek obiskal osnovno šolo Josip Abram v **Pevmi**. Otroci so mu pripravili prigrizno pevsko dobrodošlico, nakar so mu pripovedovali, kaj vse so počeli v zadnjih tednih. Za njihovo prisrčnost in marljivost jih je sveti mož nazadnje še obdaroval, nakar se je od njih poslovil z obljubo, da jih bo čez eno leto ponovno obiskal.

Miklavž se je istega dne odpravil tudi k **Doljanom**. V prostorih društva Kras Dol-Poljane so ga otroci sprejeli z igrico v narečju *Tekuo je blo kdr su bli naši nonoti mičkini*, ki je bila sestavljena iz štirih dejanj. Prvi dve sta potekali v gostilni pri Brankotu na Poljanah in v nekdanji trgovini na Palkišču, v drugih dveh pa so se otroci pogovarjali o tem, kaj je Miklavž prinašal njihovim dedkom. Svetnik je s svojima spremeljalcema obdaril otroke, še pred svojim prihodom na društveni sedež pa je z darili razveselil tudi starejše domačine, ki jih je obiskal v Dolu in na Poljanah.

Praznično je bilo tudi na sedežu prosvetnega društva **Rupa-Peč**, kjer so pevci otroškega zbora Rupa-Peč pod vodstvom Zulejke Devetak uprizorili igrico *Kje je Miklavž?* Otroci so na koncu še lepo zapeli, nakar je Miklavž porazdelil darila, pridne otroke je pohvalil, manj marljivim pa namenil besede spodbude.

V **Sovodnjah** so Miklavža pričakali v nabito polni dvorani Kulturnega doma. Na programu je bila lutkovna predstava, ki jo je pripravila skupina mladih domačinov - sicer dijakov družboslovnega liceja Simon Gregorčič. Lutke so nato prizorišče prepustile otrokom iz vrtca in osnovne šole, ki so za bradatega gosta in občinstvo zaplesali, zapeli in recitali. Sveti Miklavž je nazadnje vse obdaril.

več fotografij na www.primorski.eu

Decembrskega dobrotnika so otroci pričakali v sovođenjskem Kulturnem domu, ki je bil za to priložnost nabito poln (zgoraj); prigrizno je bilo tudi miklavževanje na sedežu Prosvetnega društva Rupa-Peč (levo)

BUMBACA

MALA CECILIJANKA Petnajst zborov in tristo pevcev

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice prireja tudi letos, na dan Brezmadežne, zborovsko revijo Mala Cecilijanka. V dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž bodo jutri, 8. decembra, prepevali otroški in mladinski zbori z Goriškega in Tržaškega. Skupno se bo na odru zvrstilo približno tristo mladih pevcev in pevke.

Prireditev bo potekala v dveh delih: prvi se bo začel ob 15. uri, drugi ob 18., skupno pa bo zapelo kar petnajst otroških in mladinskih skupin. Med njimi sta dva zbora, ki delujeta v šolskem okolju - to sta OPZ osnovne šole Ljubka Šorli iz Romjana (vodi Lucija Lavrenčič Terpin) in OPZ osnovne šole Josip Abram iz Pevme (vodi Marta Ferletič). Štirje zbori prihajajo iz sovođenjske občine, in sicer OPZ KD Sovodnje - Mali (vodi Valentina Nanut), OPZ KD Sovodnje (vodi Jana Drassich), OPZ Rupa-Peč (vodi Zulejka Devetak) in OPZ Vrh sv. Mihaela (vodi Karen Ulian). Doberdob bosta zastopala OPZ Mali Veseljaki (vodi Mateja Jarč) in OPZ Veseljaki (vodi Lucija Lavrenčič Terpin). S Tržaškega bo nastopil zbor OPZ Ladjica (vodi Olga Tavčar). Poleg omenjenih bodo zapeli še OPZ Emil Komel iz Gorice (vodi Damijana Čevdek Jug), OPZ Štmaver (vodi Lara Feri), Cerkevni OPZ Štandrez (vodi Lucrezia Bogaro), OPZ F.B. Sedej iz Števerjana (vodi Martina Hlede), OPZ Plešivo (vodi Alessandra Schettino) in MIPZ Emil Komel iz Gorice (vodi David Bandelj). Uvodni nagovor bo imel Mirko Ferlan, glasbeni izvedenec, vzgojitelj in dirigent.

Mala Cecilijanka je priljubljena decembrska tradicija in med goriškimi Slovenci pevski uvod v praznični čas. Obeta se bogat program ljudskih in umetnih pesmi, zato organizatorji računajo, da bo tudi letos odziv publike množičen.

GORICA - Informativna srečanja

Starše pripravljajo na vpis otrok v šolo

Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše petošolcev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi razred nižje srednje šole, na informativno srečanje, ki bo v prostorih ravnateljstva v Ulici Grabizio 38 v torek, 9. decembra, ob 18. uri. Sestanek prireja tudi za starše malčkov, ki bodo v novem šolskem letu vstopili v prvi letnik otroškega vrtca; potekal bo

ravno tako v Ulici Grabizio, vendar v sredo, 10. decembra, ob 17.30. Na svoj račun bodo seveda prišli tudi starši otrok, ki bodo v šolskem letu 2015-2016 obiskovali prvi razred osnovne šole. Informativno srečanje zanje bo na sedežu večstopenjske šole v Ulici Grabizio 38 v četrtek, 11. decembra, ob 17.30. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.icgorizia.net.

SOVODNJE - Obnovljeni Kulturni dom

Društvo pripravlja velik vaški praznik

V Sovodnjah se pripravljajo na velik praznik. Prihodnjo nedeljo, 14. decembra, ob 11. uri bo namreč ponovno odprte in poimenovane Kulturnega doma. Prireditev organizira Kulturno društvo Sovodnje.

V program bosta uvedla otroška pevka zbora, ki delujeta v okviru društva; otroke iz vrtca bosta vodili Erika Tomsič in Valentina Nanut, osnovnošolce pa Jana Drassich. Slavnostni govor bo imel društveni predsednik Erik Figelj. Napovedani so pozdravi županje Alenke Florenin, pokrajinskega predsednika SKGZ Livia Semoliča in predsednika Družne banke Doberdob in Sovodnje Daria Perica. Župnik Renato Podberšič bo blagoslovil obnovljeni dom. Svečanost bodo sklenili s po-

imenovanjem doma po nekdanjem županu Jožefu Češčutu. Tablo s posvetilom bo odkrila vdova, gospa Marija. Med prisotnimi bodo delili publikacijo o Jožefu Češčutu: besedilo je sestavil Aldo Rupel, izdalo jo je društvo s pomočjo zadružne banke in občine. Zatem bodo na ogled obnovljeni prostori, kjer bodo postavljene razstave o zgodovini Kulturnega doma, obnovitvenih delih in Jožefu Češčutu; uredili sta jih društveni odborniki Valentina Nanut in Micaela Passon. Na različnih lokacijah doma bodo igrali gojenci Glasbene matice, prepeval pa bo otroški zbor domačega društva. Po sobah in dvoranah bodo vrtili še video posnetke in prikazovali fotografije o delovanju društva skozi čas.

Božični koncert za člane in stranke
Zadružne banke Doberdob in Sovodnje

VOŠČILA V GLASBI 2015

vokalna skupina gospel glasbe
INSINGIZI
(Zimbabve)

gost večera
OTO PESTNER

torek 16. decembra 2014 ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici

Vstop z vabili, ki bodo na razpolago na
podružnicah banke od 9. decembra do poteka razpoložljivih mest.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom poleg običajnih ugodnosti še vrsto novosti.

Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno poštno položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**

Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik **brezplačno do konca leta 2014.**

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Celje brez osmine finala

CELJE - Rokometaši Celja Pivovarne Laško so v tekmi 8. kroga evropske lige prvakov na domačem igrišču izgubili proti francoskemu Montpellierju s 27:30 (14:10). Slovenski prvak je izgubil še drugo medsebojno tekmo proti Montpellierju, po njej pa si je tudi dokončno zaprl vrata za nastop v osmini finala. Slovensko obarvana francoska zasedba ji je ušla na štiri točke, ki jih celjska ekipa na zadnjih dveh februarjskih tekmah proti madžarskemu Veszpremu in ruskim Čehovskim medvedom ne more več niti teoretično nadoknaditi.

Dragić najboljši

PHOENIX - V ligi NBA je ekipa Phoenix Suns v gosteh premagala Dallas Mavericks s 118:106, Goran Dragić (na fotografiji ANSA) pa je bil za Sunse znova najboljši strellec. V 37 minutah je dosegel 28 točk, 13 podaj in 2 ujeti žogi. Memphis Grizzlies, kjer igra Beno Udrih, so doma morali s 101:107 priznati premoč San Antonio Spursov. Udrih je v 19 minutah za Memphis dosegel 6 točk, tri podaje in skok, Belinelli za Spurse pa 6 točk, 3 skoke v 16 minutah. Denver je izgubil v Washingtonu, Gallinari je za goste dosegel 7 točk, 2 skoka v 16 minutah.

ALPSKO SMUČANJE - Drugi smuk v Lake Louiseju s prevlado Američank, Mazejeva osma

Lindsey se je vrnila

LAKE LOUISE - Drugi smuk v Lake Louiseju je bil domena Američank. Zmagala je Lindsey Vonn in že na drugi tekmi po skoraj enoletnem premoru ugnala vse tekmice: osvojila je svojo šestdeseto zmago v pokalu, na tej progi pa že 15. (dvanajst smukaških zmag in tri superveleslomske). »Zelo sem se borila po vseh težavah in izjemen občutek je sedaj, ko sem znova na vrhu. Imam veliko podporo družine in moje ekipe. Ta zmaga zame ni presenečenje, vedno sem vedela, da se bom vrnila,« je dejala Vonnova. Ameriško zmagoslavje sta na drugem in tretjem mestu dopolnili Stacey Cook (+0,49) in Julia Mancuso (+0,57). Črnjanka Tina Maze je bila po petkovi zmagi tokrat po veliki napaki osma (+0,89), vendar je ostala v skupnem vodstvu v pokalu. Usodno napako je naredila prav na zelo pomembnem mestu, kjer je dan prej začela nabirati veliko prednost. Odnoslo jo je iz smeri in je izgubila veliko časa. Pred tem je bila le desetinko in 15 stotink za Vonnovo, nato pa je razlika narasla. »Gledam na vse skupaj pozitivno, ker je fizično dobro reagirala in napaka ni pustila posledic. Kljub tej napaki je visoko uvrščena. Včeraj je Tina zmagala, danes je bila tudi zelo hitra. Vemo, da stopnjuje v spodnjem delu, kar bi se zgodilo tudi danes. Tina mora pozabiti na napako, ker dobro smuča tudi superveleslalom,« je dejal Andrea Massi, vodja ekipe Tine Maze.

Črnjanka je kljub napaki, ki ji je preprečila višjo uvrstitev, povečala prednost v vodstvu pokala. Danes bo na vrsti še superveleslalom (ob 18.55 po našem času).

Vrstni red: 1. L. Vonn (ZDA) 1:50,48, 2. S. Cook (ZDA) +0,49, 3. J. Mancuso (ZDA) +0,57, 4. L. Yurkiw (Kan) +0,74, 5. V. Rebensburg (Nem) +0,76, 6. L. Ross (ZDA) +0,81, 7. E. Fanchini (Ita) +0,86, 8. T. Maze (Slo) +0,89. **Skupno:** 1. T. Maze (Slo) 320, 2. K. Zettel (Avt) 250, 3. A. Fenninger (Avt) 231, 4. M. Shiffrin (ZDA) 209, 5. F. Hansdotter (Šve) 175, 6. E. Brem (Avt) 166, 7. M. Pietilä-Holmner (Šve) 154, 8. Vi. Rebensburg (Nem) 147, 9. N. Hosp (Avt) 141, 10. L. Vonn (ZDA) 132.

V petek je Lindsey Vonn tekmovala prvič v sezoni, smučala je še precej previdno in za zmagovalko Tino Maze zaostala 85 stotink, včeraj pa je že zelo spominjala na najboljša leta. Na novo zmago v svetovnem pokalu je morala čakati skoraj dve leti

ANSA

ALPSKO SMUČANJE - Moški superveleslalom Avstrijec boljši od Norvežana

BEAVER CREEK - Avstrijec Hannes Reichelt je zmagal v superveleslalomu za svetovni pokal alpskih smučarjev v ameriškem Beaver Creeku. Vodilnega v seštevku pokala Norvežana Kjetila Jansruda, ki je pred tem slavil na treh tekmah zapored, je ugnal za 52 stotink. Tretji je bil Francoz Alexis Pinturault (+0,62). »Azzurra« Peter Fill in Dominik Paris sta se uvrstila na 4. (+0,66) in 5. mesto (+0,82). Matteo Marsaglia pa je bil odličen 8. (+1,01). Slovenca sta ostala brez točk. Klemen Kosi je bil 34. (+2,72), Martin Čater pa je odstopil že po prvem merjenju časa, ko je bil 39.

Reichelt je preprečil četrto zaporedno in skupno sedmo zmagoslavje Jansruda. To mu je na progi ptic roparic uspelo z izjemno predstavo brez napak, kar mu je prineslo tudi precejšnjo prednost pred favoriziranim Norvežanom. In tudi prvo avstrij-

ska moško slavje v tej disciplini po kar 1009 dneh. Reichelt je zabeležil že osmo najvišjo stopničko v pokalu, peto v superveleslalomu in tretjo v Beaver Creeku. »Noro, popolnoma noro,« se je na cilju veselil Reichelt in priznal, da je vozil povsem na meji: »Bil sem čisto na robu. Na vsakem skoku sem mislil, da me bo odneslo s proge. Ampak tako se je pač treba lotiti superveleslalom.« Jansrud je pred tem v manj kot tednu dni osvojil polovico svojih zmag v pokalu. Prvi je bil v smuku in superveleslalomu konec prejšnjega tedna v kanadskem Lake Louiseju, ko je v dveh dneh dvakrat stopil na najvišjo zmagovalno stopničko, potem pa je v petek v tretjem nastopu sezone slavil še na smuku v Beaver Creeku.

Danes bo na sporedu veleslalom (ob 17.30 in 20.40). (STA)

SMUČ. SKOKI Med Top 10 trije Slovenci, Prevc peti

LILLEHAMMER - Avstrijec Gregor Schlierenzauer (302,7 točke), vodilni že po prvi seriji, je zmagovalec prve od dveh tekem svetovnega pokala smučarskih skakalcev v Lillehammerju. To je za Tirolca že 53. zmaga v svetovnem pokalu. Na stopničkah sta končala še domačin Anders Fannemel in Avstrijec Michael Hayböck. Najboljši Slovenec je bil tudi tokrat Peter Prevc (290,3), ki je po odličnem skoku v finalu z 11. napredoval na končno peto mesto. »Danes (včeraj op.a.) sem končal na petem mestu. A moj cilj, da bi na tekmi prikazal ne le enega, temveč dva dobra skoka, še ni izpolnjen,« je navijačem pred današnjo peto tekmo svetovnega pokala v sezoni sporočil Prevc. V »top 10« so končali še Jernej Damjan (276,2 točke), ki je v finalu napredoval na osmo mesto, Robert Kranjec (273,9) pa je bil deseti. Prve točke svetovnega pokala pa je osvojil Italijan Davide Bresadola, ki je bil 9.

V vetrovni loteriji se je po prvi seriji od nadaljevanja poslovilo kar nekaj skakalnih asov, kot so Freitag, Kofler in tudi Ammann. Slednji, zmagovalec minulih tekem v Kuusamu, je zadržal rume no majico vodilnega v svetovnem pokalu, Peter Prevc je na šestem mestu. Danes bo še ena tekma; prva serija se bo začela ob 14.15.

JADRANJE - Zimska regata v Imperii Sivitz Košuta in Farneti že matematično prva

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti se doma po vrnitvi iz Abu Dabija, kjer sta nastopala na finalu svetovnega pokala, nista zadržala dolgo. Od četrtka nastopata na tradicionalni decembrski regati v Imperii, kjer po prvi treh dneh in osmih regatah visoko vodita in sta matematično – dan pred koncem regate – že osvojila končno prvo mesto. Po osmih plovih sta na drugem mestu Španca David in Alex Charles Villa, ki z dvema odbitkoma zaostajata osem točk, tretja pa Ukrajinka Shvets in Matsuev.

V Imperii je včeraj 37 posadk jadrilo v srednje-lahkem vetru, ki je spreminjal smer. »Z dobro taktiko pa sva bila tudi temu kos in zmagala oba plovera,« je pojasnil flokist Jaš Farneti. V drugem

NOGOMET - A-liga Sassuolo zagodel Romi Torino in Palermo tudi 2:2

RIM - Za največje presenečenje je v 14. krogu A-lige poskrbel Sassuolo, ki je drugouvrščeni Romi iztrgal točko (2:2). Gostje so v Rimu vodili celo do 93. minute, ko je izenačujoči zadetek dosegel Ljajić. Gostje so celo vodili z 0:2 (dvakrat je v polno zadel Zaza). Roma je nato zmanjšala zaostanek z Ljajićem. Sassuolo je podaljšal pozitivno serijo, ki zdaj znaša osem tekem (4 zmage in 4 remiji). Večerna tekma med Torinom in Palermom se je prav tako končala 2:2 (Rigoni, Dybala; Martinez, Glik). Gostje iz Sicilije so obkraj vodili.

Vrstni red: Juventus 35, Roma 32, Napoli 23, Genoa 23, Sampdoria 22, Milan 21, Lazio 20, Fiorentina 20, Sassuolo 19, Udinese 18, Palermo 18, Inter 17, Empoli 14, Verona 14, Torino 13, Cagliari 11, Atalanta 11, Chievo 10, Cesena 8, Parma 6.

Danes: 12.30 Napoli - Empoli, 15.00 Atalanta - Cesena, Genoa - Milan, Parma - Lazio, 20.45 Inter - Udinese; **jutri:** 19.00 Cagliari - Chievo, 21.00 Verona - Sampdoria.

Koper premagal Olimpijo

V Sloveniji se je končal prvi del 1. SNL. Prvenstvo se bo nadaljevalo 21. februarja. Izidi, 20. krog: Domžale - Celje 0:1, Luka Koper - Olimpija 2:1, Maribor - Kalcer Radomlje 4:1, Rudar Velenje - Zavrč 7:2. Danes: 13.00 Krka - Gorica.

Vrstni red: Domžale 44, Maribor 41, Celje 40, Olimpija 35, Zavrč 29, Rudar 26, Luka Koper 25, Gorica 15, Krka 15, Radomlje 8.

KOŠARKA - A1-liga: Reggio Emilia - Upea 77:65, Brindisi - Varese 69:71. **Liga ABA:** Union Olimpija - Szolnoki Olaj 79:61, Krka - Budućnost 81:90. **Liga Telemach:** Grosbasket - Portorož 73:71.

ODBOJKA - 1. SOL, ženske: Allianz - Luka Koper 0:3, Sl. Gradec - Braslovče 0:3, Govolley - Formis 3:0. **Moški:** Salonit - Ach 1:3, Govolley - Šoštanj 3:1. **Ženske A1-liga:** Piacenza - Firenze 1:3 (sodil je Tržčan Daniele Zucca).

TRŽAČANI KO - Tržaški rokometarji so v 11. krogu A1-lige v Meranu izgubili z 29:27. Vodilni Bozen je s 30:25 premagal Brixen.

DODATNE KVALIFIKACIJE - Slovenske rokometarice so po dveh zanesljivih zmagah nad Švicarkami s 27:21 in Grkinjami z 39:23 po hudem boju ugnale še Belorusinje in si izborile dodatni kvalifikacijski tekmi za nastop na svetovnem prvenstvu v Danskem leta 2015, ki bosta na sporedu v prvi polovici junija prihodnje leto.

Jakov Fak na stopničkah

ÖSTERSUND - Francoz Martin Fourcade je zmagovalec tekme svetovnega pokala v biatlonu v sprinterski preizkušnji na 10 kilometrov. Odlično je s preizkušnjo v švedskem Östersundu, prvo sprintersko v sezoni, opravil Jakov Fak. Po zaslugi brezhibnega strelskega izkupička, pokril je vse tarče, dovolj hiter pa je bil tudi v smučini, je osvojil končno tretje mesto. Najboljši slovenski tekmovalc v biatlonu iz hrvaškega Gorskega Kotorja je bil celo v boju za drugo mesto, a je bil v tem boju na koncu za malenkost, za štiri desetinke, slabši, drugo mesto pa je pripadlo Čehu Ondreju Moravcu. Točke je osvojil Klemen Bauer s 26. mestom,

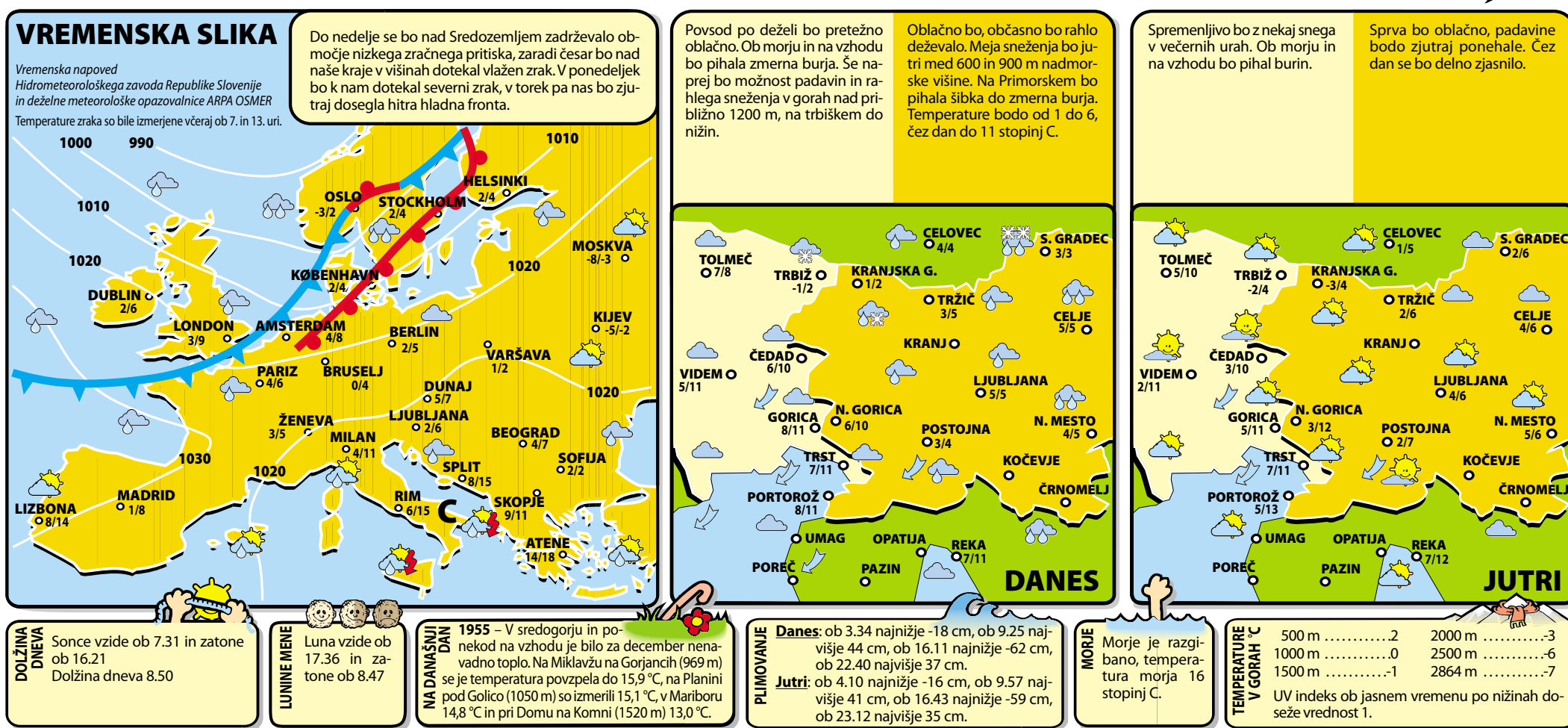
GREGORINOVA SEDMA - Teja Gregorin je uvodno sprintersko preizkušnjo svetovnega pokala v biatlonu na 7,5-kilometrski preizkušnji v Östersundu končala brez zgrešenega strela na sedmem mestu s 43,4 sekunde zaostanka. Zmagala je Norvežanka Tiril Eckhoff, ki je za 4,6 sekunde ugnala Čehinjo Veroniko Vitkovo.

SMUČARSKI TEK - Petkilometrski tek v prosti tehniki za svetovni pokal v Lillehammerju je bil domena Norvežank. Zmagala je Therese Johaug, drugo mesto je s tremi desetinkami zaostanka osvojila Marit Bjoergen, tretja je bila Heidi Weng. Slovenka Alenka Čebašek je bila 14. (+38,2). Vesna Fabjan zaradi viroze ni nastopila.

Bron italijanske štafete

DOHA - Tudi predzadnji dan SP v Dohi v kratkih bazenih je padlo več svetovnih rekordov. Prvega je postavila moška štafeta Rusije na 4 x 50 m prosto (1:22,60), drugi so bili Američani, tretji pa Italijani (Dotto, Orsi, Magnini in Bellotti). Na finalu na 100 m je olimpijska prvakinja Litovka Rute Meilutyte za 10 stotink morala priznati premoč Brazilke Alicie Atkinson (na fotografiji ANSA), ki je z 1:02,36 izenačila njen svetovni rekord. Danes bodo v finalih nastopili še Slovenec Damir Dugonjić in Italijan Scozzoli (50 prsno), Bianchi (100 delfin) in Ferraioli (50 prost).

Rimski geto bo zaživel v 3D tehnologiji

RIM - Eden najstarejših rimskih predelov, ki je bil v načrtovanju modernega mesta konec 19. stoletja povsem uničen, bo zdaj zaživel v 3D tehnologiji. Nekdanji judovski geto bo mogoče raziskovati po alejah mesta. Pri novi rekonstrukciji, ki je na ogled v judovskem muzeju, so si pomagali s fotografijami in akvareli, nastalimi pred uničenjem geta. Rim je nekoč veljal za mesto ene izmed najstarejših judovskih skupnosti. Prvi Judje so večno mesto naselili že pred 2200 leti. Med letoma 1555 in 1870 so bili rimski Judje prisiljeni živeti na poplavnem območju ob Tiberi, kjer je nastal eden največjih judovskih getov na svetu. Danes so ostaline geta priljubljena turistična točka, obdana z restavracijami in kavarnami

Glavni dobitnik Eurojackpota (58,7 milijona evrov) romal v Nemčijo

MÜNSTER - Glavni dobitnik Eurojackpota v višini 58,7 milijona evrov je po petkovem zrebanju romal v Nemčijo, natančneje v zvezno deželo Hessen. Srečni dobitnik je vplačal zmagovito kombinacijo števil 11, 25, 32, 42 in 47 ter dodatni številki 4 in 9. Gre za najvišji loterijski dobitnik v zgodovini Nemčije. Dosedanji nemški rekord za glavni dobitnik na tej loteriji je padel aprila 2013, znašal pa je slabih 46,1 milijona evrov, ki so šli v roke enega dobitnika, ki je prav tako prihajal iz dežele Hessen. Pri aktualnem rekordu pa še ni znano, ali gre za posameznega dobitnika, ali je šlo za eno od srečk, ki jih je vplačala družba več soigralcev.

NEKDAJ PREDMESTJE, DANES ŽE DOLGO DEL MESTA

Rojan pred več kot sto leti

V sagi »Lipa zelenela je«, romanu Bogdana Novaka, zelo plodnega slovenskega pisatelja, ki pripoveduje življensko zgodbo dveh rodbin, od katerih ene iz Trsta, sem prebrala sledeče: »Družini sta sedeli na travniku, za pokopališčem v Rojanu. Prišli sta na družinski izlet, zadnji dan pred začetkom šole.«

Postala sem pozorna, kajti nikoli še nisem slišala o kakšnem pokopališču v Rojanu. Med raziskavo, ki sem jo takoj potem opravila na zgodovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice in naknadno ob prebiranju raznih objavljenih del o Rojanu, nisem zasledila nobenih podatkov o kakem pokopališču v tem tržaškem predmestju.

Iz raznih virov pa izstopa dejstvo, da je bil leta 1769 v Rojanu umeščen nov lazaret. Upravičena se mi zdi domneva, da bi se v bližini nahajalo tudi pokopališče. Vsi navedeni viri pa tudi poudarjajo, da lazaret, ki se je nahajal med današnjo ul. Tor san Piero in drevoredom Miramare, ni veliko spremenil in okrnil slikovitosti prijazne rojanske doline in njenih pobočij. Nasprotno! Ob novem lazaretu so proti Greti (Golovki) speljali panoramično pot, imenovano Belvedere ali sprehajališče ob Lazaretu, ki se je izgubljala med gričevnati poljanami na Greti in Trsteniku (že leta 1338 poimenovan Trestenico). Sprehajališče se je začelo na obali pod Škorkljanskim brdom, ki je do tedaj ločevalo rojansko območje od mestnega jedra.

Zanimivi so opisi starega Rojana. Ozko rojansko dolinico so obkrožala z vinogradi, polji in vrtovi posejana pobočja, ki so se razprostirala od obronka Grete (Golovke) dalje pod ostrim kraškimi robom Opčin (Opčehena), preko vinogradov in njiv pri Piščancih in Ferlugih, tja do Škorkljansko-kolonjskega brda. S pobočji so se v dolinico spuščali štiri potoki, ki so se

spajali v enega prav pred izlivom v morje, ki je prvotno segalo skoraj do Velbov (mostov). Dolina in pobočja so bila posejana z redkimi hišami in kakšno patrijarhalno vilo. Iz ljudskega štetja leta 1804 izhaja podatek o 47 hišah in 200 prebivalcih, pretežno kmetih, kolonih, obrtnikov in mlinarjih, saj so ob eni izmed deročih strug stali mlinci. Od tu tudi najverjetneje ime Rojan, saj še danes pomeni »roja« veliko koritno strujo, ki poganja mlinska kolesa. (eden izmed predelov Rojanske doline so imenovali prav Mlini, ali Ob mlinih) Ob izlivu rojanskega potoka v morje se je nahajal majhen portič sv. Petra, v katerem se je odvijal živahen lokalni promet vse do izgradnje južne železnice in velikih magazinov proste luke.

Drugi podatek, ki sem ga dobila na zgovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice nekako potrjuje dejstvo, da se je v Rojanu nahajalo pokopališče, saj je bilo tam 77 let (od 1891) aktivno Pogrebno društvo. Namembnost tega društva je bila podpora »udom« (članom) ob smrti v družini, kasneje pa tudi ob raznih drugih pomembnih dogodkih posameznega »uda«.

Zakaj naj bi imeli pogrebno društvo, če bi ne bilo pokopališča?

S pomočjo prijateljskih vezi sem dobila telefonsko številko avtorja romana, Bogdana Novaka. Prijazno mi je razložil, da mu je o sprehajališču ob pokopališču in še o marsičem drugem v zvezi z Rojanom, pripovedoval ded njegove žene, Obersnel po priimku. Torej gre za izvirno ustno izročilo! Pisatelj sem tudi vprašala za dovoljenje, da ta doslej neznan podatek objavim.

Smatram, da je pripoved g. Obersnela valžno dopolnilo že znanega o preteklosti Rojana. Po izgradnji južne železnice (Sudbahn) leta 1857, ki je preko Lju-

bljane povezovala Trst z Dunajem, se je slika Rojana temeljito spremenila. Prebivalstvo je naraščalo in prvotno izrazito slovenski predel tržaškega predmestja je sprejel medse velike družine železničarjev in drugih delavcev od vsepovsod. Leta 1867 so podrli tudi lazaret in ga premestili k Sv. Jerneju med Debelim in Tankim rtičem na drugi konec mesta. Na njegovem mestu so zgradili stanovanjske hiše za uslužbenca na železnici (današnje hiše Incis). Za izgradnjo proste luke so morali zasipati morje. Zemljo za bonifiko so kopali na strmih pobočju Gretet (Golavke) in tako tudi razširili prej ozko središče Rojana. Na pro-

storu, ki so ga pridobili, so pozneje zgradili vojašnico (1868), leta 1882 pa novo šolsko poslopje. Slovensko občinsko osnovno šolo je do tedaj gostilo župnišče, v novem posloplju pa so poleg slovenske odprli tudi italijansko šolo. Tudi na šolskem področju se je, žal, začela slika iz leta v leto spreminjati

Leta 1962 so na sredi Rojana, tam kjer so se svojčas stekali vsi štiri potoki v enega, preklili območje in na zgornjem koncu na novo pridobljenega trga zgradili novo cerkev, posvečeno sv. Mohorju in Fortunatu. V Rojanu so do tedaj, verjetno v bližini pokopališča, imeli samo majhno cerkvico posvečeno sv. Štefanu prej in kasneje sv. Petru. Z novo cerkvijo je Rojan postal samostojna župnija.

Prva svetovna vojna je ustavila razmah tega idiličnega predela tržaškega predmestja. Še bolj globoko v samo jedro rojanskega slovenskega prebivalstva pa je zarezalo obdobje po prvi svetovni vojni. S časom je zamrlo kulturno življenje, ukinjala so se društva in slovenskega prebivalstva je bilo vedno manj. Razlogi za to so vsem znani.

Današnja slika Rojana se precej razlikuje od idiličnega pokrajine prejšnjega stoletja. Vsi štiri potoki so bili že zdavnaj pod zemljo, o sprehajališču Belvedere ostaja spomin le poimenovanje majhnega trga nad železnico postajo in stopnišča pod njim (trg Belvedere in scala Belvedere). Rojan je postal del mesta samega, ne moremo ga več smatrati za predmestje. Slovenskega življa v njem je ostalo bolj malo, aktivno je samo še društvo Marijin dom in cerkveni pevski zbor, ki vsako nedeljo poje pri maši ki jo radio Trst A prenaša ob deveti uri.

Spomin na čase, ko je v Rojanu cvetelo slovensko prosvetno, družabno in kulturno življenje zamira in marsikdo, posebno med mladimi, sploh ne ve ničesar o lepi in občudovanja vredni preteklosti tega še vedno prijaznega dela Trsta. Zato je toliko bolj dobrodošla pripoved zgodovinarjev in pisateljev, ki v nas obujajo spomine na preteklost, s kancčkom melanholije.

Ostanite nam zvesti

DUŠAN UDOVIČ

Tako kot vsako leto v tem času smo na Primorskem dnevniku tudi letos začeli akcijo za naročnine, ki bo trajala vse do februarja. Na sporočila našega založniškega podjetja lahko naletijo bralci na straneh časopisa skoraj vsak dan. Ne gre le za formalna navodila o tem, kako je treba izpolnjevati položnico o naročnini. Predvsem želimo naše bralce in naročnike obveščati o ugodnostih, ki jih nudimo in so gotovo zanimive. Iz njih izhaja, da se tudi v kriznih časih, ki jih doživljamo, nismo odpovedali dinamiki, ki jo zahteva čas. Trudimo se, da ne zaostajamo niti v ponudbi tehnoloških inovacij, ki prodirajo z veliko naglico v današnji svet informacije, naj gre za splet, pametne telefone ali tablične računalnike.

Krizo smo sprejeli kot izziv in priložnost, da še bolj utrdimo stik z bralci, da smo s profesionalnim in, ko je treba, tudi kritičnim pristopom do dogajanja v našem prostoru takšni, ko se od modernega medija z veliko tradicijo tudi pričakuje. Trdno smo prepričani, da bo dnevnik premostil težave, v to smer gredo naši napor in energije in dobivamo pozitivne signale. Tako zadruga, založniško podjetje kot uredništvo vztrajno zasledujemo isti cilj: zagotoviti našim bralcem in naročnikom sodoben in kakovosten časopis, ki nam bo ob prihajajoči sedemdesetletnici v ponos in zadoščenje.

Cenjeni bralci in naročniki, vabimo vas, da nam ostanete še naprej zvesti in da skupaj nadaljujemo to veliko zgodbo Primorskega dnevnika!

KULTURNI DOM - Obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Trst ima prihodnost v povezavi s Slovenijo«

»Primorski dnevnik ima poseben pomen za vse Slovence«

Predsednika slovenske vlade Mira Cerarja je v Kulturnem domu pričakala predsednica SSG Breda Pahor

FOTO DAMJAN

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Miro Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na posebnem sestanku mu je bila prikazana težka finančna situacija Primorskega dnevnika. »Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost predsednika slovenske vlade,« je dejal Cerar.

Na 3. strani

TRST - Organi pregona poostrili nadzor Z nočnimi akcijami preprečujejo tatvine

SV. MIKLAVŽ Tudi v Gorici in Trstu imel polne roke dela

V FJK 90 milijonov za delo in izobraževanje

Na 3. strani

Na Velikem trgu polenta in frika

Na 5. strani

Divji prašiči povzročili tri nesreče v Štmaru

Na 17. strani

Ronška uprava ne nasprotuje konzulti

Na 17. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funerari

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
Ul. degli Alpini 2 - Opčine
tel. 040 630696

Usluge na domu

Evergreen
TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

EXTREMNA
PREOBRAZBA TELES
V 6 MESECIH

- strokovno voden osebni trening 3x tedensko
- osebno prilagojen jedilnik
- merjenje telesne maščobe s plikommetrom

osebni trener
Carmen Galasso

20 LET IZKUŠENJ
V PREOBRAZBI TELES

tel.: +386 (0)70 447 941
+39 349 19 14 892

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukturo in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

ITALIJA - Mafijsko-politični škandal v glavnem mestu

V Rimu se bodo zelo težko izognili komisarju in volitvam

Župan Ignazio Marino skuša v mestno upravo pritegniti vse stranke

RIM - Rimska občinska uprava se bo težko izognila izredni komisarski upravi in predčasnim volitvam. Iz ure v uro namreč prihajajo na dan vse bolj vznemirljive povezave med občinsko oblastjo in organiziranim kriminalom, ki je dobesedno imel na plačilni listi upravitelje, politike in menedžerje občinskih ustanov ter podjetij. Od včeraj je v škandal vpletena tudi poslanka Demokratske stranke Micaela Campana.

Župan Ignazio Marino se trudi, da bi v občinsko upravo pritegnil vse politične stranke. To bi po njegovem bilo najbolj učinkovito orožje proti škandalu, župan pa je pri tem doslej naletel na zaprta vrata. Desna sredina, katere predstavniki so najbolj vpleteni v afero, je razbita in razkosana, Silvio Berlusconi iz Milana pa zahteva volitve. Razpustitev občinskega sveta glasno zahteva tudi Gibanje 5 zvezd, DS pa o tem nima enotnega stališča. Nekateri v stranki verjamejo, da bo izrednemu komisarju Matteu Orfiniju uspelo narediti red v stranki, drugi pa ocenjujejo, da Orfini ni primerna oseba za takšne »čistke«. Predvsem zato, ker je doma iz Rima, medtem ko bi moral stranko v tem kočljivem trenutku prevzeti nekdo, ki prihaja od zunaj.

Skratka velika zmeda, ki postavlja v hude težave župana Marina. Iz dokumentov, ki pronicajo v javnost, je Salvatore Buzzi, glavni obtoženec v tem škandalu, s svojimi zadrugami financiral tudi Marinovo volilno kampanjo, da ne govorimo o znatno večjih sredstvih, ki jih je namenil Gianniju Alemannu. V blagajne zadrug, družb in takšnih ali drugačnih podjetij, ki jih je nadzoroval Buzzi, naj bi iz Občine priteklo okoli 34 milijonov evrov.

Notranji minister Angelino Alfano je včeraj ponovil, da trenutno ni pravnih razlogov za razpustitev rimskega občinskega sveta. Alfano je ob tem pojasnil, da ima notranje ministrstvo ob tej zadevi le tehnične pristojnosti, zadnja beseda o morebitni razpustitvi mestne skupščine pa pripada vladi oziroma njenemu predsedniku. To pomeni, da bo Marino ostal župan le dokler bo užival zaupanje državnega vrha Demokratske stranke oziroma Mattea Renzija.

V teh dneh so v Rimu najbolj glasni zastopniki Gibanja 5 zvezd, ki zahtevajo takojšnje predčasne volitve

ANSA

KIJEV - Nova mirovna pogajanja

Nadaljujejo se diplomatski napor za mirno rešitev ukrajinske krize

KIJEV - Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je včeraj sporočil, da bo v torek v beloruski prestolnici Minsk potekal nov krog mirovnih pogajanj za vzhod Ukrajine, ki se jih bodo udeležili predstavniki Ukrajine, Rusije in proruskih separatistov. Isti dan naj bi začela veljati prekinitev ognja med ukrajinskimi silami in proruskimi uporniki. Pogoj te prekinitve ognja sicer temeljijo na septembrskem dogovoru iz Minska. Po besedah Porošenka bo cilj novih pogovorov v Minsku, za katera je dobil načelno soglasje, potrditi časovnico za implementacijo ukrepov iz septembrskega dogovora.

»9. decembra bomo imeli dan molka,« je dejal Porošenko o predvideni prekinitvi ognja. Po njegovih besedah bosta nato obe strani imeli 30 dni časa, da umakneta vso težko orožje iz demilitariziranega območja, ki ga do-

Petro Porošenko

loča dogovor, sklenjen 5. septembra. Ta dogovor so v Minsku sklenili na pogajanjih kontaktne skupine za Ukrajino, v kateri so pogajalci Ovseja ter predstavniki ruskega in ukrajinskega predsednika ter proruskih separatistov.

Zahod in Rusija morata preprečiti, da bi jih delili novi zidovi, je včeraj dejal francoski predsednik Francois Hollande ruskemu kolegu Vladimirju Putinu v Moskvi 25 let po padcu Berlinskega zidu, simbolu razdeljenosti Evrope. Treba je premagati ovire in najti rešitve za Ukrajino, je dejal Hollande, ki se je kot prvi zahodni voditelj od začetka ukrajinske krize srečal v Moskvi s Putinom.

Hollande, ki se je s Putinom srečal na poti v domovino z obiska v Kazahstanu, je poudaril, da morajo rešitve najti skupaj in da je treba za to izkoristiti vsako priložnost. Putin je ocenil, da gre za zelo težke probleme, prepričan pa je, da bo njegov pogovor imel pozitivne rezultate in prispeval k rešitvi mnogih problemov, saj je bil obisk Hollanda, čeprav kratek, zelo delovne narave. (STA)

Ameriški vojaki ostanejo v Afganistanu

KABUL - ZDA bodo po umiku bojnih enot konec leta v Afganistanu ohranile tisoč vojakov več, kot so sprva načrtovale, je v Kabulu sporočil ameriški obrambni minister Chuck Hagel. Poudaril pa je, da ta odločitev ameriškega predsednika Baracka Obame ne bo spremenila misije ameriških enot ali dolgoročnega poteka umika, ki je predviden v prihodnjih dveh letih, je povedal na skupni novinarski konferenci z afganistanskim predsednikom Ašrafom Ganijem. Dodal je, da bo dodatnih tisoč vojakov ostalo v državi nekaj mesecev, da bi zapolnili začasno pomanjkanje v silah Nata. (STA)

Ukrajinski predujem za ruski plin

KIJEV - Ukrajinsko državno energetska podjetje Naftogaz je ruskemu energetskega gigantu Gazprom plačalo 378 milijonov dolarjev predplačila za milijardo kubičnih metrov plina za mesec december, je preteklo noč sporočila ukrajinska družba. Na podlagi oktobra sklenjenega dogovora o dobavi plina mora Ukrajina plin plačevati vnaprej.

Šešelj še naprej buri duhove v Srbiji

BEOGRAD - Srbska radikalna stranka, ki jo vodi haaški obtoženec Vojslav Šešelj, je začela zbirati podpise za razrešitev srbskega predsednika Tomislava Nikolića, češ da je kršil ustavo. Radikalci menijo, da mora Nikolić zapustiti položaj, ker je nezakonito pridobil diplomsko fakulteto, ne da bi opravil en sam izpit.

Šešelj je po nedavni vrnitvi v Beograd že večkrat pozval k strmoglavljenju Nikolića, pa tudi premierja Aleksandra Vučića, ki sta bila nekoč člana njegove stranke in bližnja sodelavca. V Beograd se je vrnil po 12 letih v haaškem priporu, potem ko so ga sodniki Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije zaradi raka začasno izpustili na prostost še pred izrekom kazni. (STA)

SLABO VREME

Tajfun Hagupit močno prizadel vzhodne Filipine

MANILA - Tajfun Hagupit je z močnimi vetrovi in deževjem včeraj dosegel vzhod Filipinov. Z vetrovi hitrosti 175 kilometrov na uro je dosegel mesto Dolores v odročni ribiški provinci Samar, 550 kilometrov jugovzhodno od prestolnice Manila. Pred silovitim tajfunom se je v evakuacijske centre pred tem že zateklo več kot 600 tisoč ljudi. Iz province Samar poročajo o poplavih, močan veter je odnesel pločevinaste strehe in ruval drevesa. Elektrike ni v mnogih delih na območju province Samar in v njeni okolici ter mestu Tacloban, ki si še vedno ni opomoglo od lanskega super tajfuna Haiyan.

To je sicer najmočnejši tajfun, ki je dosegel Filipine v letošnjem letu. Hagupit, ki po filipinsko pomeni bič, je ohranil moč, potem ko je dosegel obalo. (STA)

JEMEN - Ponesrečena reševalna akcija ameriške vojske

Ubita fotoreporter in učitelj

Žrtvi sta bili talca v rokah teroristov Al Kaide, ki je v Pakistanu medtem izgubila pomembnega voditelja

SANA - Ameriške in jemenske sile so včeraj izvedle skupno operacijo reševanja ameriškega fotoreporterja Lukea Somersa, ki so ga kot talca zadrževali skrajneži jemenske veje teroristične mreže Al Kaida. Akcija je spodletela, saj sta v njej izgubila življenje Somers in tudi učitelj iz Južne Afrike Pierre Korkie, ki je bil tudi on talec v rokah teroristov. Jemensko obrambno ministrstvo je sicer na svoji spletni strani sporočilo, da so Somersa osvobodili, a ameriški mediji, ki so se sklicevali na fotoreporterjevo sestro, so poročali, da so ga med reševalno akcijo ubili. To so popoldne potrdile ameriške oblasti.

Med operacijo v provinci Šabva na jugovzhodu Jemna je bilo ubitih tudi deset skrajnežev. Al Kaida na Arabskem polotoku je v četrtek zagrozila, da bo usmrtila Somersa. ZDA so kasneje sporočile, da so ameriške sile v

Južnoafriški učitelj Pierre Korkie in ameriški novinar Luke Somers

ANSA

sodelovanju z oboroženimi silami Jemna že novembra izvedle operacijo reševanja talcev, a da Somersa niso uspeli rešiti. Al Kaida na Arabskem polotoku je po ocenah Washingtona

najbolj nevarna veja mednarodne teroristične mreže Al Kaida, ni pa znano po pogostih usmrčitvah tujih talcev. Jemen je ključen ameriški zaveznik v boju proti Al Kaidi in dovoli

Washingtonu, da na njegovem ozemlju izvaja napade z brezpilotnimi letali.

Pakistanska vojska je medtem sporočila, da je ubila visokega voditelja mednarodne teroristične mreže Al Kaida, ki so ga ZDA iskale zaradi načrtov za napad na podzemno železnico v New Yorku leta 2009. V napadu vojske sta bila ubita še dva njegova sodelavca. Po navedbah pakistanske vojske so Adnana El Šukridžumaha ubili danes med racijo v Šinvarsaku v provinci Južni Vaziristan. Pri tem je umrl še en vojak, eden je bil ranjen.

Šukridžumah, ki je bil na seznamu najbolj iskanih posameznikov pri ameriškem FBI, se je skrival v Šinvarsaku v Južnem Vaziristanu, potem ko je pobegnil iz sosednjega Severnega Vaziristana, kjer je pakistanska vojska junija sprožila silovito ofenzivo proti islamskim skrajnežem. (STA)

KULTURNI DOM - Neuradni obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Verjamem v prihodnost Trsta v povezavi s Slovenci in Slovenijo«

Ogled predstave Zlati prah v očeh - »Pomoč Primorskemu dnevniku moja naloga in dolžnost«

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Mira Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev predstave Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh, ki si jo je Maja Blagovič zamislila kot poklon pesniku Miroslavu Košuti. Poleg Blagovičeve v predstavi nastopa še igralec in glasbenik Jure Ivanušič.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na kratkem mu je predstavila letošnjo gledališko sezono in 50-letnico Kulturnega doma. Predsednika slovenske vlade so med drugim pričakali slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, generalna konzulka Ingrid Sergaš, poslanka Tamara Blažina, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali. Deželo je zastopal odbornik za kulturo Gianni Torrenti, Ob-

čino Trst pa odbornik Edi Kraus, na sprejemu je bil tudi predsednik Stalnega gledališča FJK Miloš Budin.

»Predstava je bila zelo intenzivna in umetniško polna. V njej sem zelo užival. Všeč mi je bilo tudi okolje slovenskega gledališča in Kulturnega doma,« nam je po predstavi dejal Cerar. Povedal nam je, da se je pred predstavo srečal z Borisom Pahorjem. Z njim sta poklepetala o aktualnih političnih zadevah.

Predsednik slovenske vlade se je po prihodu v Kulturni dom srečal s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem in z Bojanom Brezigarjem, predsednikom Družbe za založniške dejavnosti-PRAE, ki izdaja Primorski dnevnik. Pavšič je opravičil predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoke, ki zaradi bolezni ni mogel priti na sestanek, oba predsednika pa bosta Cerarja v kratkem obiskala v Ljubljani.

»Na sestanku so me zelo natančno informirali o težavni situaciji Primorskega dnevnika. Dogovorili smo se, da bomo zadevo skušali čim prej urediti in primerno rešiti. In to tako, da se bomo skupno in koordinirano obrnili na italijanske pristojne organe. Tudi osebno se bom potrudil, da bom

Desno predsednik slovenske vlade Mira Cerar vstopa v malo dvorano Kulturnega doma in spodaj levo z deželnim odbornikom Giannijem Torrentijem

FOTO DAMJ@N

situacijo pomagati rešiti, kajti prepričan sem, da ima Primorski dnevnik velik in poseben pomen za Slovence na tej in drugi strani meje. Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost kot predsednika slovenske vlade,« je po sestanku s Pavšičem in Brezigarjem dejal Cerar. Dogovorili so se za ponovno srečanje o tem vprašanju, Slovenija, kot je poudaril veleposlanik Mirošič, pa o težavah Primorskega dnevnika itak stalno opozarja Italijo na bilateralni ravni.

Cerar si je v Kulturnem domu ogledal razstavo arhitekta Eda Mihevcu, dediča slavne Plečnikove šole, v tem primeru predvsem projektanta hrama slovenske kulture v središču Trsta. Visokega gosta je med razstavne panoje pospremil njen avtor, arhitekt Marko Korošič, ki je napisal knjigo o Mihevcu z naslovom Čar prostora, ki je pravkar izšla pri Založništvu tržaškega tiska.

Sandor Tence

DEŽELA FJK - Sredstva za leto 2015

Devetdeset milijonov evrov za delo in izobraževanje

Deborah Serracchiani in Loredana Panariti

PODČETRTEK - Na Kongresu SLS

Marko Zidanšek je novi predsednik

PODČETRTEK - Novi predsednik od letos izvenparlamentarne SLS je po preobratu polnem izrednem volilnem kongresu v Podčetrtku postal Marko Zidanšek. Med 129 delegati z volilno pravico je zanj glasovalo 74 predstavnikov, za njegovega protikandidata Damjana Medveda pa 52 delegatov. Stranka je dobila tudi tri nove podpredsednike. Zidanšek se je kandidaturi pred nekaj dnevi že odrekel, a se je na včerajšnjem kongresu na nagovarjanje nekaterih vidnih članov stranke odločil znova dati soglasje h kandidaturi. Do popolnega preobrata je prišlo, ko se je na kongresu tik za tem za umik kandidature odločil Primož Jelševar. Edina ovira na poti k izvolitvi Zidanška je ostal Medved, ki je bil nad razvojem dogodkov ogorčen, a je pri svoji kandidaturi vseeno vztrajal.

Novi prvi mož SLS je napovedal, da se bo kot predsednik zavzemal za novo širino, desno sredino in zgodbo, ki jo bodo v stranki pisali skupaj do povratka na pot uspeha. Glede na to, da stranko prevzema v najtežjem času v vsej njeni zgodovini, sam prav v tem vidi izziv, da je pot lahko obrnjena samo še navzgor.

»Prepričan sem, da bomo skupaj to zmogli, konec koncev smo na lokalnih volitvah dosegli izjemen rezultat. Tudi z izkušnjami z lokalne ravni si lahko pomagamo

Marko Zidanšek

na državni ravni in skušamo prepričati volivce, da SLS lahko ponudi rešitve za državo,« je dejal Zidanšek, ki ga v tem trenutku najbolj zanima gospodarski del programa, s katerim bi lahko prispevali k rešitvi Slovenije iz primeža krize.

Po njegovem je za državo najbolj pomembno, da začne ustvarjati nova delovna mesta, ki edina prinašajo dodano vrednost, da lahko na drugi strani država pokrije socialne transferje.

RAI 3 BIS - Danes in jutri

Srečen za umret

Drevi Luzarjev celovečerni film, jutri dokumentarec Moj narobe svet

TRST - Drevi ob 21. uri bo na slovenskem programu Rai (kanal 103) na sporedu celovečerni igrani film režiserja Matevža Luzarja Srečen za umret. Film sledi ostarelemu Ivanu, ki se pred smrtjo odloči dokončno urediti vse osebne stvari in v domu za upokojevence preprosto počakati na neizbežni konec. Toda ko spozna radoživ upokojenko Melito, se mu odpre nepričakovani svet novih življenjskih spoznanj in radosti. Čeprav starost neusmiljeno trka na njegove duri, se odloči v jeseni življenja poiskati novo prihodnost. V filmu iz leta 2012 in v produkciji hiše Paktmedia nastopata v glavnih vlogah Evgen Car in Milena Zupančič, ob njiju pa med drugimi Dušan Jovanovič, Ivo Barišič in Polde Bibič. Celovečerec je na 15. festivalu slovenskega filma odnesel kar pet nagrad (za najboljši scenarij, fotografijo, scenografijo, kostumografijo in ton ter nagrado občinstva).

Že jutri pa bo ob 20.50 na sporedu mednarodni dokumentarni film z naslovom Moj narobe svet, ki ga je leta 2011 scenaristka in režiserka Petra Seliškar posvetila Franu Milčinskemu Ježku. Film nas bo popeljal v pesniški svet slovenskega vsestranskega umetnika skozi izvajanje znanih svetovnih glasbenikov. Gre za film o ustvarjanju, požrtvovalnosti, hrepenenju, izgubi in o zavzemanju za »malega človeka«. Letos poteka 100-letnica Ježkovega rojstva.

VIDEM - V letu 2015 bodo sredstva za podporo delu in izobraževanju v Furlaniji-Juljski krajini znašala 90 milijonov evrov. 34,5 milijona evrov so uvrstili v deželni finančni zakon, 39,5 milijona evrov znašajo sredstva za projekt za spodbujanje zaposlovanja Pipol, 12 milijonov evrov predstavlja anticipacija sredstev iz Evropskega socialnega sklada, štiri milijone evrov pa bo Dežela FJK porabila za digitalno agendo za zaposlovanje. Podatke sta včeraj predstavili deželna predsednica Debora Serracchiani in odbornica za delo Loredana Panariti na novinarski konferenci v Vidmu.

Po njenih besedah je deželni odbor sprejel vrsto ukrepov za zajezitev pojave brezposelnosti, in sicer z različnimi cilji. V prvi vrsti je skrb za ohranitev delovnih mest v podjetjih, ki preživljajo krizo: tri milijone evrov so namenili solidarnostnim pogodbam, tako da bo prispevek za vsako ukinjeno delovno uro znašal 2,5 namesto 2 evra. V gradbenem sektorju je dežela namenila 280 tisoč evrov za dohodkovne podpore, pa tudi enkratni prispevek v višini 700 tisoč evrov.

V pričakovanju novosti, ki jih bodo vladni odloki uvedli po izglasovanju državne reforme trga dela, bo deželna uprava vložila tri milijone evrov v treh mesecih v spodbujanje zaposlovanja (za nedoločen čas in za stabilizacijo delavk nad 55. letom starosti ter s pogodbami za določen čas za ženske nad 50. in moške nad 55. letom starosti). V sektorju poklicnega izobraževanja bo dežela z različnimi cilji investirala kakih 30 milijonov evrov, v letu 2015 pa bo ustanovila deželno agencijo za delo.

KRAS - Primorski dnevnik spremljal petkovo izredno nadzorno dejavnost

Noč s karabinjerji

Nadzor so poostrili po valu tatvin, ki je zajel tržaško in goriško pokrajino

Zmenek je ob 21.45 na nabrežinskem poveljstvu karabinjerjev. Tam nas pričaka polkovnik Antonio Garritani, poveljnik pokrajinskega operativnega oddelka. »V zadnjem mesecu se je število tatvin znatno povečalo. Trenutno je najhuje v Laškem, v goriški pokrajini, a tudi na tej strani pojava ne gre podcenjevati in zato smo poostri nadzor. Nocoj bomo izvedli izredno dejavnost na raznih koncih Krasa,« razloži polkovnik. Ob tej priložnosti se bo karabinjerjem pridružil tudi Primorski dnevnik.

Priprave na nočno delo

Prejšnji teden so tovrstno preventivno akcijo izvedli med 18. uro in polnočjo, tokrat pa od 22. ure v petek do 4. ure v soboto. Nabrežinske karabinjerje obiščejo kolegi iz Bazovice, z Opčin, s Proseka, iz Devina in Trsta. Na terenu bo kar šest vozil z uniformiranim osebjem, ki bo izvajalo nadzor na cestah; po vaseh pa bosta vozila »navadna« avtomobila s karabinjerji v civilu, pripadniki tržaške preiskovalne in nabrežinske operativne enote. Slednji bodo blizu hiš opazovali morebitna sumljiva vozila, v prvi vrsti kombije ali dostavna vozila, ob potrebi pa poklicali na pomoč uniformirane kolege. Skupno bo na delu 16 karabinjerjev, pa še pol. Garritani in poveljnik iz Nabrežine, kap. Luciano Summo. Slednji ob 22.10 zbere udeležence, jim oriše dejavnost in napove, da bo prva postojanka zgoniška obrtna cone. Tri patrulje bodo ustavljale vozila v eni smeri, tri v drugi.

Nadzor pri obrtni coni

Ob 22.25 smo v obrtni coni. Mraz je, veter piha v kosti. Vsi karabinjerji si najprej oblečejo neprebojne jopiče. Zaščita je obvezna, saj nikoli ne veš, na koga boš naletel. V 99 odstotkih primerov ni nobene nevarnosti, gotovosti pa seveda ni. Ozračje je kljub zbranosti precej sproščeno. Nekateri so v preteklosti izvajali podobne kontrole med misijami na Balkanu, kjer je bilo vse skupaj neprimerno bolj napeto.

Tatovi v teh tednih vztrajno plenijo po stanovanjih med Tržičem, Ronkami in Gradiščem, preteklo noč (s četrta na petek) naj bi v Škocjanu ob Soči izvedli pet tatvin. Prejšnji teden so v Gradišču zalotili štiri osumljence, italijanske državljanke. Val tatvin je segel do Vižovelj, karabinjerji iz obeh pokrajin si stalno izmenjujejo informacije. Tržaškimi karabinjerjem medtem pomagajo pripadniki intervencijske čete 4. bataljona iz Mester, ki so ta teden dejavni na območju miljskega poveljstva.

Tri vozila se postavijo nasproti centra Lanza, ostala tri ob vhodu v obrtno cono. Zadnji v vrsti so »selektorji«, ki odločajo, katere avtomobile ustaviti. Oni in drugi v vrsti pregledujejo osebne dokumente, spredaj pa je, nekoliko oddaljen, hitrejši avtomobil operativne enote. Njegova naloga je presteči ali dohiteti vozila, ki se kljub znaku z loparčkom ne ustavijo. To se dogaja le od časa do časa.

Karabinjerji ustavljajo vozila, družine in marsikatero domačinko spustijo takoj naprej. Imajo tudi napravo za merjenje stopnje alkohola, v tem primeru pa je pozornost namenjena zlasti preprečevanju tatvin. Kontrole se nadaljujejo mirno: prvi karabinjer prevzame dokumente in preveri podatke, drugi ga štiti. Od ustavljenega avta se ne sme oddaljiti, v rokah stiska brzostrelko beretta M12.

 videoposnetek na
www.primorski.eu

 Nočni nadzor na
 Opčinah in pri
 Proseku; zasučeni
 avtomobil v
 Konkonseljski ulici

FOTODAMJ@N

Beg po silovitem trčenju

Ob 23.25 se ura izteče in karavana črnih avtomobilov z utripajočimi lučmi se preseli na Opčine. Trije avtomobili se namestijo pred parkirišče pri bencinski črpalki Esso, ostali trije pa onstran krožišča, nasproti Ulice Hermada. Opolnoč nadrejeni prejmejo klic v zvezi s ponesenim avtomobilom, ki ga je v bližini zapustil neznan voznik. S poveljnikom se odpravimo na konec Konkonseljske ulice, tik ob nekdanji državni cesti 202. Družinski avtomobil tipa Lancia Z je med prehitro vožnjo po ulici, ki se začne pri osnovni šoli in se na koncu zoži v ozko grlo, najprej trčil z desnim bokom od zid ob cesti, po kakih 20 metrih pa se je brez vsakršnega zaviranja čelno zaletel naravnost v levi drog javne razsvetljave. Po silovitem trčenju je voznik odprl vrata in izginil. V naglici je v avtomobilu pustil ključe stanovanja. Krvi ni videti, vetrobran je še cel. Zid pa je »prepleskan« z barvo karoserije.

Poveljnik prejme še en klic: izvidnica je opazila pešca, ki se opoteka na cesti št. 202. Počasi hodi proti Trstu. Morda je to lastnik avtomobila, po zadnjih in-

formacijah je to Tržačan. Če je to on, bodo najprej preverili ali je poškodovan; gotovo je udaril s prsним košem v volan. V avtu opazimo otroška stolčka, otroški kolesi, skiro. Še sreča, da lancia ni naletela na kako drugo vozilo ali pešca, saj bi ob taki vožnji verjetno prišlo do hudih posledic. Klanec je ponoči dokaj prometnen, morda se vozniki tod izogibajo ravno glavnemu krožišču in patroljam karabinjerjev.

Naprej v kraško noč

Pojavijo se gasilci, a mi se ob 0.40 preselimo na drugi konec Opčin, k Pikelcu, kjer še zadnjič posnamemo vrsto tihih črnih avtomobilov, ki z utripajočimi lučmi izginejo v hladno noč. Karabinjerji se skozi Col, Reppen, Brišičke in Zgonik odpeljejo v Nabrežino ter naprej do Vižovelj in Sosljana, kjer bodo nadaljevali z delom skoraj do zore.

Aljoša Fonda

POLICIJA - Nadzor Kvesturi pomagajo kriminalisti iz Padove

Tudi policija že več tednov izvaja izredne nadzorne dejavnosti, ki jih je uvedel tržaški kvestor Giuseppe Padulano. Tržaškimi policistom so priskočili na pomoč kriminalisti iz Padove: tarče so predvsem tatovi in drugi kriminalci, ki se premikajo po čezmejnem območju. Po podrobnih analizah pojava je policija poostri nadzor v mestu, na Krasu in na prometnicah, ki vodijo v Trst. Ta teden so posebno pozornost posvetili okolici Devina, v vsej pokrajini pa so ustavili 200 vozil in pregledali osebne podatke 350 ljudi. 50 teh je imela policija v preteklosti tako ali drugače v obravnavi.

Oddelek za preprečevanje kriminala iz Padove je strateška enota, ki jo policija izkorišča za krepitev nadzornih dejavnosti. Podobno se dogaja pri karabinjerjih, ki se poslužujejo operativnih intervencijskih čet (CIO): najbližja je v Mestrah in v teh dneh je prav tako dejavna na Tržaškem. Izredni nadzor se bo nadaljeval tudi v prihodnjih tednih, ker so tatovi v decembru in med novoletnimi prazniki posebno aktivni.

Koledar za Unicef

Kmalu bo tudi na tržaški kvesturi na voljo koledar policije za leto 2015. Avtor fotografij je Vittorio Storaro, trikratni dobitnik oscarja za najboljšo filmsko fotografijo. V koledarju je različne veje umetnosti združil s sposobnostmi, ki so značilne za policiste. Policija je s prodajo koledarjev od leta 2001 financirala več projektov organizacije Unicef, namenjene otrokom v Kambodži, Beninu, Kongu, Gvineji in drugim državam. Letošnji izkupiček 110 tisoč evrov so namenili humanitarni krizi v Srednjeafriški republiki.

KARABINJERJI - Navodila v slovenščini v sodelovanju s Pokrajino Trst in Trieste Trasporti

Kako preprečimo prevare in tatvine

Na socialnih omrežjih ni dobro deliti informacij o počitnicah, ki jih načrtujemo ali pravkar preživljamo

Pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev je v sodelovanju s Pokrajino Trst in podjetjem Trieste Trasporti pripravilo informativno gradivo za preprečevanje žal pogostih prevar in tatvin. Občanom so na raznih mestih (na primer na sedežih rajonskih svetov in avtobusih) na voljo tudi zgibanke in plakati v slovenskem jeziku.

V gradivu, ki ga dopolnjujejo ilustracije, so koristni nasveti in poziv občanom, naj pokličejo na enotno brezplačno številko za klice v sili 112. Te tri številke lahko vtipkamo z vseh telefonov in v katerikoli državi Evropske unije. Pred žeparji se recimo zaščitimo tako, da denar razdelimo v več žepov, torbice in nahrbtniki morajo biti vedno zaprti, posebno pozorni moramo biti v gneči na avtobusu. Prevarantom so zelo izpostavljene priletne osebe, ki dvignejo denar na banki ali pošti. Glede tatvin na domu pa velja poseben nasvet: če smo dejavni na socialnih omrežjih, ne delimo informacij o počitnicah - vsaj dokler se ne vrnemo domov. (af)

112 ENOTNA TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA KLIC V SILI	
NASVETI ZA PREPREČEVANJE TATVIN IN PREVAR	
ŽEPARJI <p>Torbe, torbice za širok pas in nahrtniki naj bodo vedno zaprti in na sprednji strani. Po nočnem spanju denarico v sprednji žep in v stik z vašim telesom.</p> <p>Godovino razdelite po več žepih. Če delujete donar na pošti ali na bančnem avtomatu, opravite ga takoj v žep tako, da vas človek v bližini ne opazi.</p> <p>Drehte predvsej prezorni, hoc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ob vsakem vstopu in izstopu iz javnih prevoznih sredstev; ob vsaki vrsti kakšni okoliščini ki vas hudo ludo vznemirijo; vas nekako človek stisne in se vam takoj opravičijo. 	PREVARE <p>Pažli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ko delujete denar na banki ali na pošti. Ne bodite srami, predvsem takrat, ko vam izpotočijo pokojnico ali ko je obdobje splošnih plačil. pri spornih bančnih avtomatih prekinite operacijo, če sumite, da vas kdo opazuje in ob iskanju PIN koda splošno prekinite z drugo roko. Če vam avtomat ne dela polnočno ali neobičajno deluje, pokličite na brezplačno telefonsko številko banke ali na enotno številko za hlc v sili 112 NUC. če na pošti iz banke ali vrsto prišlo za vam uslužbenec, ki bi nad preveri stanje delujočnega denarja. če se vam pred vrsto vrata stanovanja pojavijo ljudje, ki želijo, da so daljši soročniki, prijatelji otrok ali vnukov, ali edenstven ljudje, ki sprejajeta pomoč, vstopajo v vaše stanovanje in vas s priravo omogoja. če vam kate smoti deluje sa, da prejmete telefonski klic prijatelja, ki vas bo v kratkem dohitel. Ne sprejmite stavev ali pogovor, ne da bi imo kopijo omejenega dokumenta prej pregledal sorodnik ali dober znanec.
TATVINA NA DOMU <p>Če ste dejavni na socialnih omrežjih, ne delite informacij o počitnicah, ki jih načrtujemo ali pravkar preživljamo, vsaj do povrnika.</p> <p>Če je mogoče, namestite si alarmni sistem, ki ga lahko povežete s centralo karabinjerjev. Popolnite za namestitve protivlomnih vsil.</p> <p>Priložite 112 NUC če spazite, da se okoli vaše hiše, stanovanja ali v bližini nahajajo nezakonita vozila ali osebe. Če se okoli vašega stanovanja enč. časa zadržujejo žele uslove, splošite si razpisno tablico ustila ter zvoznice.</p>	

TRST - Posvet v avditoriju Revoltella v priredbi Novinarske zbornice

Na meji, kjer se spajata novinarstvo in literatura

Kako novinarstvo vpliva na literaturo? Kako pa književnost vpliva na novinarstvo? Veliko novinarjev se hkrati ukvarja z literarnim pisanjem, kar se še posebno občuti na našem ozemlju, stičišču različnih kultur in komponent. Novinar in imitator Andro Merku si je tako zamislil konferenco z naslovom Kontaminacija med pisanjem in novinarstvom na meji - Za novinarstvo na pretoku (Contaminazione tra scrittura e giornalismo sul confine - Per un giornalismo in transito). Z izzivi in izhodišči bogata pobuda je potekala v soboto v avditoriju muzeja Revoltella, vodila pa jo je izkušena novinarka Cristina Bonadei. Posvet je organiziral Odbor za kulturo novinarske zbornice Furlanije-Juljske krajine v sodelovanju z Deželno FJK, Občino Trst, Deželno novinarsko zbornico, Združenjem Assostampa in deželni sedežem RAI.

Prvi del je potekal v obliki intervjujev s prodornimi pričevalci realnosti naših krajev. Pisatelj Boris Pahor je sebe obrazložil pod istočasnim vplivom treh jezikov, in sicer slovenščine, italijanščine in francoščine. Travma fašizma, ki ga je želel prisilno sprebrniti v državljan z zgolj italijansko identiteto, ga je globoko zaznamovala. Postal je kronist ponižanih in razžaljenih, saj je sam bil ponižan in razžaljen že v osnovni šoli, ko je moral pred sošolci v polomljeni italijanščini brati po oceni učitelja nezadosten spis. Po mnenju filozofa Pier Alda Rovattija se trenutno gibljemo v času, ko je treba izkušnjo meje vrednotiti pozitivno: »Mislec Jacques Deridda je med drugim trdil, da je treba gojiti kulturo gostoljubnosti, s tem da smo istočasno gostitelji in gosti. Pisati (kot pojem meje) pomeni biti istočasno noter in zunaj.« Kot je dejal nemški pisatelj Veit Heinichen, dobi tako v Trstu prostor vsak, ki noče izbrati neke točno določene, do potankosti izdelane identitete. Sam se je rodil in odraščal ob meji s Francijo in Švico, Trst mu torej predstavlja spodbuden kreativen habitat.

Cristina Bonadei je nazorno podala, kako prave korenine vsakega človeka pravzaprav lebdijo nekje v zraku in se mora potem posameznik odločiti, kam jih bo postavil. Fulvio Tomizza je npr. o sebi dejal, da je istočasno Italijan in Slovan, podeželski in mestni človek, ob tem pa tudi marksist, ki zahaja v cerkev. Njegove misli so na pobudi ponovno zaživele preko arhivskih videoposnetkov RAI. Preko teh so se prisotni lahko soočili tudi z razmišljanji germanista Claudia Magrissa in Paola Rumiza (intervjuja z njima je posnel Cristiano Degano). Iz Magrissovih besed lahko izluščimo predvsem nujno po fleksibilnem gledanju na svet, v Rumizovih pa vabilo k raziskovanju in potovanju. Trst te namreč na eni strani sili, da odpotuješ, na drugi strani pa ob ponovni vrnitvi občutiš veliko veselje.

Drugi del konference je nudil še dodatne pisane koščke že tako bogatega mozaika. Ob povzemanju besed Guida Barelle, se zamislimo, kako lahko sobivanje z obmejno realnostjo lahko ljudi privede do vsesplošne nevroze. Novinarji morajo torej s svojim poročanjem pomagati približati realnost drugih. Pod tem vodilom je bil urednik Pierluigi Sabatti po padcu Berlinskega zidu med glavnimi pobudniki posebne strani dnevnika Piccolo, namenjene Italijanom v Istri. Hkrati pa si je prizadeval za večjo pozornost do

Na posvetu je bila med drugimi izražena ocena, da morajo novinarji s svojim poročanjem pomagati približati realnost drugih

FOTODAMI@N

slovenske manjšine v Italiji. Pietro Spirito je izpostavil različnosti književnosti in novinarstva, hkrati pa obelodanil njune skupne točke: oba ponujata pogled na svet in se trudita, da posredujeta del vsakdanjega življenja. Če se vrnemo k meji, lahko ponovno ugotovimo, kako se njen izziv

nahaja v neotipljivosti tega pojma. Dušan Jelinčič se je mdr. osredotočil na meje, ki so znotraj nas samih in s katerimi se je soočal tudi kot alpinist: »Ko se podaš na osemtisočak, ti že nekje na polovici zmanjkuje diha. Zaveš pa se, da si komaj na začetku.« Pino Roveredo v središče svojega raz-

mišljanja postavlja družbene meje. Naša sodobna družba namreč nima časa, da bi počakala na tiste, ki so šibkejši in se jim po poti »zatakne«. Njihove usode postanejo tako nevidne. Naloga pisanja oz. novinarstva je torej tudi v tem, da postanejo spet vidni.

Vesna Pahor

TRST - Danes bo gost ob jelki koroški glavar Peter Kaiser

Praznično na Velikem trgu z goro furlanske polente in frike

Na včerajšnji Miklavžev dan so ljudje sledili igri barv na pročelju občinske palače (levo), dobro pa je bil obiskan tudi Miklavžev sejem na Akvedotu (spodaj)

FOTODAMI@N

Veliki trg osvetlujejo od včeraj prav posebne luči. Sinoči so namreč prvič prižgali tridimenzionalno instalacijo, za katero sta poskrbela Videonew in Luca Agnani. Pročelje tržaškega županstva bodo tako vse do 6. januarja 2015 krasile praznične svetlobne igre.

Medtem pa se nadaljujejo praznične pobude, ki jih tržaška občinska uprava prireja v teh dneh. Danes ob 11.15 bodo prižgali lučke na jelki, ki jo je mestu podarila Koroška. Postavili so jo na Borznem trgu, slovesnost pa bo spremljal kulturni program, ki ga bodo sooblikovali koroški pevci in glasbeniki; na sporedu bodo božične pesmi, Radetzky marš in še marsikaj. Koroškega glavarja Petra Kaiserja bodo sprejeli tržaški župan Roberto Cosolini, odbornik Edi Kraus in deželni odbornik Francesco Peroni.

Prav tako praznično, in nekoliko bolj okusno, bo popoldne, ko bodo na Velikem trgu osvetlili drugo jelko - dar občine Forni di Sopra. Prižig bo spremljal nastop folklorne skupine in promocija karnijskih lepote, a tudi dobrot. Na Velikem trgu

se bodo namreč ob 16.30 predstavili tudi »Polentars di Verzegnis«, ki so se s svojimi specialitetami že vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov. Tržačanom bodo tokrat ponudili 700 kilogramov polente in 600 kilogramov frike, tradicionalne furlanske sirove jedi. Kdor jih bo želel okusiti, naj pride pravočasno na trg; ne dvomimo namreč, da se bo tudi tokrat, kot vsakič, ko Tržačanom in Tržačankam ponudiš hrano ali pijačo, gnetlo »lačnih« obiskovalcev ...

Pod obema božičnima jelkama pa bo jutri popoldne nastopila priljubljena tržaška godba na pihala Refolo. Potujoči koncert se bo pričel ob 16. uri.

V torek v Devinu kongres nabrežinske SSK

Devinsko-nabrežinska Slovenska skupnost sklicuje v torek ob 19.30 v dvorani slovenskih pevskih zborov v Devinu redni sekcijski kongres. Srečanja se bosta med drugimi udeležila strankina predstavnika v devinsko-nabrežinski občinski upravi in v svetu Marija Breclj in Mitja Terčon, ki bosta s tajnikom Edvinom Forčičem spregovorila o politično-upravnem položaju. Torkovega večera v Devinu se bo udeležil tudi deželni svetnik in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec. Sekcijski kongres bo tudi priložnost, da se somišljeniki in prijatelji spomnijo preminulega Viktorja Tanzeja.

Film o današnjem Sarajevu

Kdor se bo danes ob 18. uri podal v kino Dei fabbri (v istoimenski ulici), se bo v resnici podal na filmsko popotovanje po današnjem Sarajevu. Tu bodo namreč na pobudo raznih mestnih društev in tržaške bosanske skupnosti predvajali film Sarajevo, ki ga je Rocco Riccio posnel v prestolnici Bosne in Hercegovine, v prvi vrsti v nekdanji državni knjižnici - Viječnici. Film prinaša vrsto intervjujev z ljudmi, ki sooblikujejo sarajevsko kulturno življenje.

Dobrodelni Jack Calcagno

Gledališka skupina Armonia vabi danes ob 16. uri v tržaški Kulturni dom na dobrodelni dogodek, ki ga prireja v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem. Na sporedu bo Jack Calcagno - Američan v Trstu, komično-glasbena predstava, v kateri nastopata Leonardo Zannier in pianist Antonio Tony Kozina. Izkupiček bodo v celoti namenili neprifitni organizaciji La strada dell'amore, ki pomaga odraslim s posebnimi potrebami.

Ogled palače Economo

Deželno nadzorništvo za kulturne dobrine bo danes izjemoma odprlo vrata palače Economo (ob železniški postaji), da bi radovednim Tržačanom pokazalo njeno notranjost. Ogled bo možen med 9.30 in 12.30 (ob 11. uri tudi pod strokovnim vodstvom).

Božične melodije

V luteranski cerkvi na Trgu Panfili bo danes ob 18. uri božična pevska revija Note sotto l'albero, ki je vključena v niz Nativitas. Nastopili bodo sedanji in nekdanji dijaki liceja Oberdan, mladinski zbor Volta in zbor Alpi Giulie.

Odprtje mestnih muzejev

Tržaška občina obvešča, da bodo mestni muzeji jutri, na prazničen dan, povečini odprti. Akvarij, muzeja De Henriquez in Sartorio bo mogoče na primer obiskati med 10. in 17. uro, Rižarno med 9. in 19., grad sv. Justa med 9. in 17. uro.

KRST

v sodelovanju z
DRUŠTVOM SLOVENSkih UPOKOJENCEV V TRSTU
PODPORNIM DRUŠTVOM V ROJANU

prireja tradicionalno

SREČANJE OB KONCU LETA

v ponedeljek, 29. decembra 2014, ob 18.00
v gostilni "Pri Pošti" v Bazovici, ul. Gruden 56

Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu društev!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 7. decembra 2014

AMBROŽ

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.50 - Luna vzide ob 17.36 in zatone ob 8.47.

Jutri, PONEDELJEK, 8. decembra 2014

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 75-odstotna, veter 15/60 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

OKLICI: Laurent Pasticier in Veronica Terenzani, Roberto Roncador in Fabiana Zannier, Luca Rustia in Giulia Grego, Alberto Albini in Chiara Bernardis, Tommaso La Rotella in Monica Scharf, Andrea Martin in Laura Sinigoi, Guido Furlan in Sabrina Snidersich, Michele Marolla in Giovanna Coen, Paolo Marton in Carolina Giulia Del Piero, Massimo Bacigalupo in Roberta De Colle, Elio Crisman in Paolina Capraro, Andrea Gerin in Katerina Vackova, Marco Rustia in Giada Zudin.

Lekarne

Nedelja, 7. decembra 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12, Opčine - Nanoški trg 3/2.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 - 040 633080, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 - 040 367967.

Ponedeljek, 8. decembra 2014
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - 040 639042.

Od torka, 9., do sobote, 13. decembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

GLEDALSKI VRTILJAK

Mini teater iz Ljubljane

POGUMNA MOLLY

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)

Danes ob 16. uri in ob 17.30

Sodeluje SC Melanie Klein
Animacijo podpira ZKB Zadr. kraška banka.

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

DAN ODPRTIH VRAT na liceju Franceta Prešerna bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 18. uri v šolskih prostorih, na Vrdelski cesti 13/1 (Strada di Guardiella) v Trstu. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SIDONJA v Medji vasi je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.
Tel. 040-208987

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 7.12.2014.

Vabljeni!
040-226382
Zaprto ob sredah.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

ZKB
1908

MLADI: POT DO USPEHA

Večer mladih @ Zadr. kraška banka

Program:

- Beseda mladim: zgodbe o uspehu
- Slavnostna podelitev štipendij ZKB

petek, 12. december 2014, ob 17.30

Razstavna dvorana ZKB,
ul. Ricreatorio, 2 - Opčine

Obvestila

SSG IN ZTT vabita na »Sejem po sejm«, ki bo v foyerju Kulturnega doma v Trstu ob vsaki predstavi v decembru. Na razpolago bodo najnovejše knjižne izdaje in druge uspešnice ZTT-ja.

VERNIKI OD KOROŠCEV bodo počastili svojo zavetnico sv. Barbaro danes, 7. decembra, ob 15.30 v cerkvi pri Korošcih (Sv. Barbara). Toplo vabljeni.

SKD OPLA - Novo ustanovljeno društvo v Bregu vabi na Božični sejem do ponedeljka, 8. decembra, ki se bo odvijal na trgu v Boljuncu, od 9.30 do 20.00.

DOLINSKA OBČINSKA UPRAVA prireja v torek, 9. decembra, ob 19.00 v Srenjski hiši v Borštu srečanje z vaščani iz Boršta, Zabrežca in Hrvatov o bodočih načrtih za te vasi.

OTROŠKI VRTEC PIKIJAK JAKOBA vabi na drugo ustvarjalnico, ki bo v torek, 9. decembra, ob 16. uri v knjižnici Karla Široka na sedežu Večstopenske šole pri Sv. Jakobu. Knjigo »Božičkovo pismo« avtorice Helene Kraljič nam bo prebrala ga. Chiara Baruca.

SEKCIJA SSK DEVIN-NABREŽINA sklicuje sekcijki kongres, ki bo potekal v dvorani devinskih zborov v Devinu v torek, 9. decembra, ob 19.30. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča da bo v torek, 9. decembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

VČERAŠNJA DEKLETA razstavljajo svoje izdelke v dvorani ZKB na Opčinah. Od torka, 9., do 11. decembra, od 10. do 17. ure. Obiščite jih, vesele Vas bodo.

JUS NABREŽINA obvešča člane in prijatelje, da se je začelo vzdrževalno čiščenje Brščic ter pobiranje suhih drv in čersakov. Za pojasnila in organizacijo čiščenja lahko pokličete tel. št.: 347-6849308 (Igor), 349-5289593 (Milivoj) in 329-3177329 (Gianni).

MAŠA V ITISU (Ul. Pascoli 31) v Marijinem in predbožičnem duhu, z obiskom tamkajšnjih gostov, bo v sredo, 10. decembra: ob 16.10 molitev rožnega ven-

SDD JAKA ŠTOKA
PROSEK KONTOVEL
Višješolska skupina

vabi na premiero igre

TRŽAŠKI KABARET

režija ELENA HUSU
glasba IZTOK CERGOL

Danes, 7.12., ob 17.30
v Kulturnem domu
Prosek Kontovel

ca, ob 16.30 sv. maša, ki jo bo daroval g. Klemen Zalar. Sodelujejo župnijsko občestvo od Sv. Vincencija, slovenski verniki in Vincencijeva Konferenca.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje Paliativna oskrba kot vrednota civilne družbe ter »humanega zdravljenja« v sredo, 10. decembra, ob 18. uri v kavarno Sv. Marca, Ul. Battisti 18a, Trst. Predaval bo dr. Gianluca Borotto, odgovorni za Hospice Pineta del Carso v Nabrežini.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE za biodinamično poljedelstvo obvešča, da vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, 1. nadstropje, od 20.00 do 21.30 se nadaljuje tečaj o biodinamičnem poljedelstvu, na osnovi dela knjige Rudolfa Steinera »Znanstveno spiritalne pobude za razvoj poljedelstva«. Vstop prost.

SKP IN SIK (Zveza levic) vabita v petek, 12. decembra, ob 18. uri na sedež KD Rdeča zvezda, v Saležu, na javno srečanje z Norbertom Fragiacomom in izvoljenimi predstavniki ZL na temo »Reforma krajevnihi uprav, zakaj smo zaskrbljeni«.

SKD GRAD OD BANOV vabi na Božični sejem, ki bo v društvenih prostorih, v soboto, 13. in nedeljo, 14. decembra, od 16. do 19. ure.

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na Dolgi kroni. Info 338-2888339 (Valter) ali 040-8327146 (Boris).

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno srečanje ob koncu leta, ki bo v ponedeljek, 29. decembra, v gostilni v Bazovici, Ul. Gruđen 56. Prijave in info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel. št. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

SKD VESNA, SKLAD MATEJ LACHI-LAH in Rajonski svet za Zahodni Kras, prirejajo v nedeljo, 14. decembra, ob 18. uri v Ljudskem domu v Križu Sladko božično voščilo z dobrodelnim sejmom in nagrajevanjem najboljših slaščic. Nastopajo An Černe in Glasbeni ustvarjalci.

V VEČNAMENSKEM CENTRU Dolga Krona v Dolini bo v nedeljo, 14. decembra, od 10. do 18. ure potekal Božični sejem Ena dolina okusov »Najlepše darilo je koristno darilo«. Na razpolago obiskovalcev bodo številni domači proizvodi. Prireditev bo na ogrevanem in pokritem prostoru.

slovensko stalno gledališče
sezona 2014 - 2015
GLASBENI (IN PLESNI) DECEMBER

v sodelovanju z Artisti Associati
Circolo regionale danza:
Balletto di Roma - **HRESTAČ**
četrtak, 11. decembra, ob 20.30 - Velika dvorana

v sodelovanju z deželnim sedežem RAI:
MOJ TRST - Tinkara Kovač & bend z gosti
sobota, 20. decembra, ob 21.00 - Velika dvorana

v sodelovanju z Glasbeno Matico:
KONCERT OB 100-LETNICI ZAČETKA PRVE SVETOVNE VOJNE
Orkester Slovenske Filharmonije, združene zborove in soliste vodi Stojan Kuret
torek, 23. decembra, ob 20.30 - Velika dvorana

Mestno gledališče ljubljansko
Andrej Rozman - Roza, Coco Mosquito
LIZISTRATA (muzikal)
torek, 30. decembra, ob 19.30 v MGLju v Ljubljani

prodaja vstopnic in rezervacija avtobusnega prevoza za muzikal pri blagajni SSG
www.teaterssg.com

Restavracija Picerija Bowling Duino
Praznuj Novo leto z nami
Sprejemamo rezervacije za Silvestrsko večerjo

Ples z ansamblom
Souvenir

tel. 040208362 Med prazniki odprto usak dan

Draguljarna Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR

sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predumov in katastrske izvlečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupino-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca sporoča, da je v društvenem baru n' G'rici na ogled razstava umetniških del slikarja Stana Žerjala. Na razpolago je tudi društveni koledar z reprodukcijami njegovih slik.

† Zapustila nas je naša predrag mama in nona

Anica Kukanja vd. Gruden

Žalostno vest sporočajo

sin Peter in hčeri Barbara in Metka z družinami

Pogreb z žaro bo v petek, 12. decembra, ob 11. uri v cerkvi v Nabrežini.

Nabrežina, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Žalovanju se pridružujejo

Vlado, Maria in Severino

Ob boleči izgubi gospe Anice Kukanja vd. Gruden izreka sinu Petru, hčerama Barbari in Metki ter vsem sorodnikom iskreno sožalje

JUS NABREŽINA

Ob izgubi drage Anice Kukanja vdove Gruden izrekamo svojcem občuteno sožalje.

Družini Rolich in Hmeljak

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Viktor Tanze (Vito)

Žalostno vest sporočajo

žena Gabriella, sin Paolo in hči Caterina z družinama.

Pogreb z žaro bo v soboto, 13. decembra, ob 12. uri v cerkvi v Nabrežini. Namesto cvetja darujte za Pro AT-MAR.

Nabrežina, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Žalovanju svojcev se pridružujeta

družini Luxa in Prochilo

Z žalostnim srcem se poslavljamo od Tebe, dragi Vito. Ženi, hčerki in sinu izrekamo iskreno sožalje.

Sošolke in sošolci V.b razreda, letnik 1958

Žalovanju za nepozabnim prijateljem se pridružujeta

Dorica in Edi Filipčić

Draga Caterina, tebi in družini naše iskreno sožalje, Maji in Nini topel objem.

Otroci, učno in neučno osebje otroškega vrtca in Združenje staršev Križ

Zadnji pozdrav Viktorju

prijatelji bara Gruden ter Tanja in Mateja,

družini iskreno sožalje.

Ob smrti bivšega svetnika in odbornika devinsko-nabrežinske občine Vita Tanzeja izrekamo iskreno sožalje družini in svojcem

župan Vladimir Kukanja, člani občinskega sveta in občinski odborniki

Klanjamo se spominu gospoda Viktorja Tanzeja, odbornika, svetnika in vedno aktivnega člana naše stranke.

Izražamo globoko sožalje ženi Gabrielli, sinu Paolu in hčerki Katerini. Ob zadnjem pozdravu se Vam še enkrat zahvaljujemo, ostali boste vedno v našem najboljšem spominu.

Sekcija SSK Devin-Nabrežina

† V objemu svojih dragih je mirno zaspala naša draga

Cvetka Glavina vd. Vatovac

Za njo žalujejo

Lorena, Roberto, Caterina in Nicola, brat Stojan, tašča Nadia in ostali sorodniki.

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 22. decembra, ob 11. uri v ricmanjski cerkvi. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Ricmanje, 7. decembra 2014

Žalovanju se pridružujemo

Mariza in Alfredo, Nerina ter Fabjana in David z družinama

Za drago Cvetko žalujejo

Nada, Sonja in Claudio, Mitja ter Katja in Denis

Zadnji pozdrav naši dobri sosedi Cvetki.

Loreni in družini topel objem.

Cilka
Mariza, Peter
Ivana, Peter
Petra, David

Hvala Cvetka.

Ilde, Tina in Tadeja

Draga Cvetka, za vedno boš ostala v naših srcih.

Sonja, Marcello, Breda, Egon in Nathan

Ob boleči izgubi drage mame izrekata globoko sožalje Loreni in družini

Liana in Giorgio

Ob izgubi mame in none Cvetke Vatovac izreka hčerki Loreni, vnukoma Caterini in Nicolu ter ostalim svojcem iskrene sožalje

SKD Slavec Ricmanje-Log

† Zapustila nas je draga

Anica Vitez vd. Ciuch

Žalostno vest sporoča

hči Erika s Tino

Pokojnica bo ležala v torek, 9. decembra, od 10.00 do 13.20 v mrtvašnici, sledila bo sv. maša v Trebčah ob 14.00.

Trebče, 7. decembra 2014

Žalovanju se pridružujejo

Majda, Livio, Romina in David

Eriki in Tini ob strani

Elena, Aleksij, Nicol in Greta

Sožalju se pridružujejo

Elda, Aldo in Stefano

† Zapustila nas je naša draga

Marija Gracija Sedmak vd. Furlan

Žalostno vest sporočajo

brata Albin z Evico, Mario z Mariso, nečaka Andrej in Oskar, nečakinja Silvia in ostalo sorodstvo

Pokojnico bomo pozdravili v torek, 9. decembra, od 13.15 do 13.40 v Ul. Costalunga.

Pogreb z žaro bo v cerkvi v Križu v ponedeljek, 29. decembra, ob 14.30.

Trst, 7. decembra 2014

8.12.2011

8.12.2014

Cveta Cante por. Peric

Vedno si v naših srcih.

Miro, Nataša ter vsi, ki so te imeli radi

† Zapustila nas je naša draga

Nedda Sossi por. Pettiroso

Žalujoči

mož Edi, hči Irena z možem Liviom, sin Matej z ženo Simono ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v petek, 19. decembra. Žara bo v bazovski cerkvi od 13.30 do 14.45. Sledila bosta sveta maša in pokop.

Namesto cvetja raje darujte v dobrodelne namene.

Bazovica, 7. decembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Draga nona! Ostala boš vedno v naših srcih.

Dana, Katarina, Deana in Jakob

Žalovanju se pridružujeta

Dragica in Sonia z družinama

Žalovanju se pridružujejo

Vojko, Norma, Sebastian, Erika in Vanja

Sočustvujemo z vami.

Milan, Marija, Igor, Vesna, Veronika in Johana

Ob nenadni izgubi drage Nedde izrekajo iskreno sožalje družini

Gabriella, Andrej, Damjan, Elena, Jožko, Alenka, Franco, Rosanna, Rado, Nives, Egon, Sonja, Gigi, Gabriella, Aleks in Alenka.

Žalovanju za drago Neddo se pridružujejo

družine Tul in Zahar

Ob nenadni smrti mame in none Nedde Sossi por. Pettiroso izrekamo družini občuteno sožalje

vsi pri AŠK Kras

7.12.2013

7.12.2014

Marjo Guštin

Še vedno v naših srcih.

Svojci

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

Trenutku

žalosti...

vjučnost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

6. DECEMBER - Številna miklavževanja v organizaciji naših društev

Dobrega Miklavža je pričakalo na stotine žarečih otroških oči

več
fotografij
na
www.primorski.eu

Otroci, ki obiskujejo slovenske vrtce, šole in društva, so očitno zelo prijazni, pridni in ubogljivi. Kako naj si drugače razložimo dejstvo, da je radodarni svetnik - sv. Miklavž - v teh dneh obiskal tako rekoč vsako našo vas in rajon? Očitno je, da se je želel odzvati prav vsakemu vabilu in s svojo prisotnostjo počastiti malčke, ki so se vse leto lepo obnašali in si tako pridobili njegovo naklonjenost.

Na res številnih miklavževanjih, ki so v teh dneh potekala po naši dvoranih, so otroške oči žarele od pri-

čakovanja in upanja. V nekaterih je bilo zaznati tudi nekaj strahu (prav vsi najbrž niso bili pridni ...), dobri stari Miklavž pa je imel za vsakega dobro besedo in večje ali manjše darilo.

Marsikje so Miklavža in njegove zveste spremljevalce, angelčke in hudičke, pričakali tudi s petjem, priložnostnimi prizorčki ali pravimi gledališkimi igranicami. Tako je bilo na primer v gostilni Gruden, kjer so otroci pod mentorstvom Jožice Forčič krstno uprizorili Igrače imajo ra-

de otroke (ponovitev bo v Škerkovi hiši v torek ob 17.30). Podobno je bilo v Finžgarjevem domu na Opčinah, kjer je nastopila otroška igralska skupina Tamara Petaros s predstavo Čudežne želje, v Mladinskem domu Boljunec pa so igrico Peklenska navodila uprizorili otroci iz Svetega Antona. V Prebenegu bi se Miklavž skoraj izgubil ...a so ga pravočasno usmerili v dvorano društva Rapotec, kjer je otroška skupina SDD Jaka Štoka njemu v čast uprizorila igrico Izgubljeni sv. Miklavž.

BAZOVICA - Lep dosežek malčkov in njihovih vzgojiteljic

Eno jabolko na dan odžene zdravnika stran

Vrtec Ubald Vrabc osvojil prvo nagrado na natečaju o zdravi prehrani

Otroci so bili na prejeto nagrado zelo ponosni

Vrtec Vrabc je sodeloval na natečaju »Che gusto!« v zvezi z zdravo prehrano, ki ga je v mesecu novembru organiziralo nakupovalno središče Montedoro Free Time iz Milj. Ko so v vrtcu zvedeli za natečaj, sta vzgojiteljici ravnokar obravnavali tematiko zdrave prehrane (jesensko sadje) in tako sta izkoristili priložnost. Obravnavane vsebine o jabolku sta sproti dokumentirali ter za sodelovanje na natečaju izdelali in oblikovali zgibanko v obliki jabolka, v kateri sta predstavili opravljeno delo s številnimi fotografijami in recepti jabolčnih jedi, ki so jih otroci s pomočjo vzgojiteljic pripravili v vrtcu.

Otroci so bili v teh dejavnostih aktivno soudeleženi, saj so se v vrtcu zvrstile številne kulinarčne delavnice, v katerih so pripravljali in pokušali jedi. Pripravili so kuhana jabolka, jabolka v pečici, jabolka v obliki soka, marmelade, jabolčne pite, jabolčnega zavitka ipd. Zgibanko so obogatili z recepti in likovnimi izdelki in

tako je nastal izdelek, ki so ga v novembru predstavili na natečaju in na razstavi v nakupovalnem centru. Med tem časom so organizatorji nudili priložnost udeležbe na delavnici o kruhu, ki je prav tako bila v Miljah. Vse to je posnela TV Koper in predvajala v oddaji »Tuttooggi scuola«.

Natečaj je pritegnil veliko število obiskovalcev. Vrtec Vrabc je za predstavljeni likovni izdelek dobil najvišje število glasov s strani obiskovalcev in se tako uvrstil na prvo mesto ter odnesel domov prvo nagrado, in sicer najsodobnejši monitor LCD in tiskalnik za računalnik.

Zgibanka v obliki jabolka bo v kratkem odpotovala iz Milj v sežanski vrtec, saj sta letos vrtca iz Bazovice in iz Sežane izpostavila sodelovanje v obliki izmenjave materialov in primerov dobre prakse med obema vrtcema.

VITU TANZEJU V SPOMIN

Nabrežina je bila v njegovem srcu

S žalostjo v srcu je spremljal propad tistega dela Nabrežine, kjer je živel, ki je še do konca petdesetih let bil obrtno-trgovski center vasi. Tam je odraščal v bližini kamnoseške in mehanične delavnice, dveh kovačij, mlina, trgovine, avto-prevoznikov, kolarja, da ne omenim številnih starejših prijateljev, ki so se igrali z ostanki vojnega orožja. Danes je ostala še bencinska črpalka. Zadnjima dvema mojstroma soseske je še sam napisal nekrolog, kot da bi čutil, da se tudi sam bliža slovesu. Bolelo ga je obubožanje ljubljene, rojstne Nabrežine.

Vse to je mimo! In poslovil se je tudi eden zadnjih ljubiteljev vasi in vsega, kar je kraškega. To je bil Viktor Tanze, ki je po diplomi knjigovodje končal vojaščino kot poročnik, se zaposlil pri Olivetti, kmalu bil poslan na Južno Tirolsko, kjer je uvajal nove knjigovodske stroje lokalnim posojilnicam, napredoval je kot zastopnik iste družbe za Jugoslavijo in Madžarsko. Poročil se je v Piemontu, a vez z domačijo ga ni zapustila, dokler ni s trdom zgradil nov dom in omogočil otrokoma, da sta se izšolala v kraškem okolju. Svojo delovno dobo je zaključil kot podjetnik v moderni tiskarni v bližini ronškega letališča.

V domačem okolju je z vnemo skušal prepričati upravnike takratne Kmečke posojilnice, ki je poslovala parkrat tedensko, da se spremeni v pravo banko, kar se je tudi z njegovo pomočjo kmalu zgodilo. Sam je bil za krajši čas član odbora banke, kateri je po odstopu sledil v dobrih in manj dobrih trenutkih, do končne združitve z opensko posojilnico, kar pa ga ni posebno navdušilo. Pokojnik je celih deset let posvetil javni upravi kot član devinsko-nabrežinskega občinskega odbora in nato kot svetnik. Zaman se je trudil, da bi izboljšal stanje v Občini Devin-Nabrežina in preprečil nove gradnje, ki kvarijo okolje, narodnostno ravnotežje in nalagajo upravi nove dolžnosti, ne da bi skupnost od tega kaj imela. Do konca je sodeloval s predlogi in nasveti v stranki SSK, kot tudi pri novi domači upravi, saj je bil velik poznavalec vaških problemov.

To je bil prijatelj Vito, ki si je tudi prizadeval in uspel, da smo se rojeni leta 1939 polnoštevilno (nad 100 udeležencev) udeležili izleta z najemom posebnega vlaka, ki nas je iz Nabrežine peljal po slikoviti bohinjki železnici do Bleda in nazaj. Po petih letih nam je oskrbel ladjo, da smo obiskali Barbano in Marano Lagunare, ter pri sedemdesetih še avtobusni obisk Koroške. Letos se je tradicija prekinila, saj je organizator skrbel za svoje zdravje, ki se je iz dneva v dan slabšalo. S trdno voljo in vztrajnostjo se je upiral boleznim, a je ob svojih najdražjih zatisnil svoje izmučene oči.

Vito je pustil veliko vrzel v vasi in širši okolici. Nabrežina je zgubila prijatelja, družina skrbnega moža in očeta, štirje vnuki pa ljubljene nonota.

Naj počiva v miru.

Antek

NABREŽINA - V Kulturnem domu

Božični sejem odpira vrata od 10. do 13. 12.

Kulturni dom v Nabrežini bo na široko odprl svoja vrata za letošnji Božični sejem v dneh od 10. do 13. decembra. Dela v dvorani so zdaj končana. Nova razsvetljava in v kamen oblečene stene dajejo prostoru gosposki videz in ustvarjajo prijetno počutje. Sejem bo tudi letos živahen, 24 razstavljalcev bo ponujalo raznovrstne izdelke od pletenin, nakita in božičnih okraskov do zelišč, sivke in umetniških izdelkov iz lesa in kamna. Sodelujejo pa tudi učenci in združenje staršev osnovne šole V. Šček ter Časovna banka Palček Pollicino.

Na vsak razstavnih dan bosta po dva kulturna dogodka. V sredo bo ob 17.30 nastopil šolski zbor OŠ Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatta, ob 18.30 pa bodo zaplesale baletke skupine Releev pod mentorskim vodstvom Marjetke Kosovac. V četrtek bo ob 17. uri gledališka delavnica šole Šček pod mentorstvom Elene Husu predstavila igrice Miklavževa noč v Hotelu Zlata kokoška, nato bo ob 18. uri nastop kitaristov Glasbene matice iz razreda prof. Janoša Jurinčiča. V petek bo najprej ob 17.30 krstni nastop novega društvenega Otroškega zbora, ki ga prav tako kot Mladinski zbor, ki bo nastopil za njim, vodi Mirko Ferlan. Na zaključni dan, v soboto, bo najprej ob 17.30 gostovala skupina violiništev šole S. Suzuki, ki jo vodi prof. Cristina Vetrिता, ob 18.30 pa bo DPZ Kraški slavček pod vodstvom Petre Grassi zaključil letošnji božični sejem in vsem zaželel tople božične praznike. (vrt)

Veseli december v Šempolaju

V Šempolaju se v organizaciji Skld Vigred nadaljuje veseli december. V Štalci bo v sredo ob 19. uri strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak predstavila svojo knjigo Olja za prehrano, zdravje in nego telesa. V četrtek bo ob 20. uri kulturni večer, posvečen Alojzu Rebuli. Tatjana Rojc in Igor Tuta bosta predstavila ponatis njegovih knjig Devinski sholar in V Sibilinem vetru. Čez dober teden, v torek, 16. decembra, bodo ob 18. uri nastopili mladi učenci Glasbene matice. V petek, 19. decembra, pa bo ob 18. uri tradicionalna božičnica na vaškem trgu. Nastopili bodo malčki iz vrtca, učenci COŠ S. Gruđen, mladinski orkester godbenega društva Nabrežina in OPS, mladinska glasbena in plesna skupina Vigred, gosta večera bosta Božiček in Dedek mrz. V soboto, 20. decembra, bo ob 17.30 srečanje na temo Svet motociklizma, s sliko in besedo bo to športno panogo in svoje udejstvovanje prikazal motociklist Mitja Emili. Veseli december se bo zaključil v torek 23. ob 20.30 z večerom Srečno, na katerem bodo nastopili razni glasbeniki in pevci, prijatelji društva.

Božična razstava, na kateri imajo obiskovalci poleg koledarjev na izbiro veliko knjig za otroke in odrasle, bo odprta ob vseh pobudah, med 15. in 21. decembrom pa tudi vsak dan med 15.30 in 18. uro.

VZHODNI KRAS - Dve prijetni srečanja

50-letniki slavili v znamenju tradicije in prijateljstva

Mladi 50-letniki z vzhodnega Krasa oz. od Repna do Peska, so se sredi novembra zbrali v pivnici v Sežani in skupaj proslavili okroglo obletnico. Ugotovili so, da jih po tolikih letih še vedno vežejo prijateljski odnosi in prijetni spomini!

Od leta 1980 se vsako leto v Trebčah zberejo 50-letniki, rojeni v vasi, a tudi prišleki, »pr'stapauce« po domače. Tako je bilo tudi v soboto, 8. novembra, ko se jih je zbralo kar devet. S tribarvnim puščalcem so s pokopališča, kjer so se poklonili pokojnemu vrstniku, prikoralo do množice vaščanov in prijateljev, ki so jih pričakali pred spomenikom padlim. Lanski 50-letniki so jim, kot veleva tradicija, izročili zbirko praporov prejšnjih let in spominsko knjigo. Srečanje je spremljalo petje vaške himne »Trj'bče« in družabnost v Ljudskem domu, kjer so vsi skupaj nazdravili na mnoga leta.

Praznik so zaključili v prijetnem prijateljskem vzdušju z večerjo na Pesku in z obljubo, da se drugo leto spet srečajo.

TRŽIŠKO OBČINSKO GLEDALIŠČE - Frost / Nixon

Moč televizije, ki zmago dodeljuje spretnejšemu

Vznemirljivo aktualna uprizoritev dvojice Ferdinando Bruni – Elio De Capitani

Odrski televizijski dvoboj med Richardom Nixonom (Elio De Capitani) in Davidom Frostom (Ferdinando Bruni)

Kdo je dokončno (politično) pokopal Richarda Nixona? Televizija. In kdo je bil spreten grobar? David Frost. O tem, točneje o televizijskem dvoboju med predsednikom ZDA, ki je ostal zapisan v splošnem spominu predvsem zaradi afere Watergate, in vztrajnim televizijskim voditeljem, ki je pravilno presodil težo intervjuja z Nixonom, govori drama angleškega avtorja Petra Morgana.

Že naslov Frost / Nixon jasno nakazuje zasnovano dramo, napisane leta 2006. V ospredju je lik ameriškega predsednika, ki je predčasno odstopil z visokega položaja, ne da bi priznal storjene zakonske prekrške. Nasproti mu je avtor postavil lik uspešnega televizijskega šovmena, ki je že v letih '70 doumel moč televizije. Na kolena Nixona, ki se izkaže kot spreten intervjuvanec, ne spravi raziskovalni novinar ali politični nasprotnik, temveč televizijski, sicer zelo prijeten sogovornik, prej uživač kot strog sodnik. David Frost, voditelj uspešnih televizijskih razvedrilnih oddaj v Avstraliji in Veliki Britaniji, po njegovem mnenju premalo cenjen v ZDA, se odloči za drzno potezo: intervjuvati Nixona in iz njega izvabiti priznanje. In tako bi Frost postal najbolj blesteča televizijska zvezda ...

Na italijanski gledališki oder je vsebinsko vznemirljivo aktualno dramo postavil milanski Teatro dell'Elfo v sodelovanju s Stalnim gledališčem Umbrije. Milansko gledališče dell'Elfo, znano po političnem-socialnem angažmaju, je v tekstu angleškega dramatika zaznalo motive, ki so (še) danes izredno aktualni in boleči. Npr. odnos med oblastjo in lažmi oz. »prirejanjem resnice«; v kakšnem razmerju sta danes oblast in odgovornost; katera oblast je močnejša, politična ali medijska. Morgan je v svoje delo učinkovito vpletel vse motive in ustvaril zelo gledljivo dramo. Za italijansko gledališko priredbo sta po prevodu Lucia De Capitania poskrbela Ferdinando Bruni in Elio De Capitani. V blesteči interpretaciji najbolj znanih predstavnikov milanskega gledališča, se pravi Brunija in De Capitania, je uprizoritev Frost / Nixon za dve predstavi pristala tudi v Trzinu. V gledališko sezono Trziškega občinskega gledališča ga je uvrstila Deželna gledališka ustanova (ERT). V prej lahkotni kot mračni uprizoritvi je dvojica Bruni-De Capitani odrsko učinkovito prikazala najprej priprave, nato pa potek dolgega televizijskega intervjuja.

V projekt, ki na začetku ni pritegnil večje pozornosti, je moral Frost vložiti veliko truda in sredstev. Nixon je bil namreč dovzetan za čar denarja. Intervju je predstavljen kot dvoboj in tekmeča, vsak s svojo ekipo, skušata prelistati drug drugega. »Po točkah« skoraj do zadnje runde vodi Nixon, a v zadnjem trenutku Frostov sodelavec najde zapis telefonskega pogovora, ki nesporno pravi, da je tedanji predsednik vedel za vse, kar se je nezakonitega dogajalo ... Frost učinkovito »sproži rafal obtožujočih podatkov«, Nixon je prvič v težavah in se odloči, da vse prizna. Najbolj zgovoren je njegov obraz poraženca, ki zapolni milijone televizijskih ekranov po svetu. Frost je izbojeval svoj televizijski boj, postal je velik zvezdnik, Nixon pa je

postal preteklost ... In tako se je na odru prepričljivo izpela zgodba o padcu politika, ki je zlorabil svoj položaj, in o moči televizije, ki je v enem zamahu prevladala nad politiko, sodstvom in raziskovalnim novinarstvom.

V interpretaciji Ferdinanda Brunija (Frost) in Elia De Capitania (Nixon), pravega srečnega zaključka ni, temveč konec predstave predstavlja izhodišče za nova razmišljanja. Npr. o tem, da je danes premoč televizije v zatonu in da postaja vse bolj »razvedrilen« medij, ostalo pa se ni veliko spremenilo, nasprotno. Na gledališkem področju pa uprizoritev Frost / Nixon dokazuje, da teater lahko nagonarja sodobno občinstvo z vsebinami, zasidranimi v vsakdanje življenje. **Breda Pahor**

KNJIGA - Skupina Irwin, NSK in pojmovanje države

State in Time, ko umetniški projekt dobi izrazito političen pomen

Knjiga State in Time, ki jo predstavlja angleška založba Minor Compositions, se posveča preučitvi pojma »države«, kot ga pojmuje slovenska avantgardna skupina Irwin ter nasploh pomena, ki ga država ima v sodobnih družbah – natančneje njenih političnih, ideoloških, estetskih in umetniških razsežnosti. Avtorji prispevkov, ki so zaobjeti v knjigi, so: Inke Arns, Huang Chien-Hung, Eda Čufer, Marina Gržinić, Irwin, Tomaž Mastnak, Viktor Misiano, Alexei Monroe, Ian Parker, Avi Pitchon, Stephen Shukaitis, Slavoj Žižek in Jonah Westerman.

Prispevki zadevajo predvsem projekt State in Time (Država v času) in postavljajo zanimiva vprašanja o tem, kaj država pomeni ljudem in kaj vse lahko simbolizira, torej načine, kako posamezni državljani dojemajo, sprejemajo, preoblikujejo ali zavračajo njeno simboliko glede na osebna prepričanja, lastne življenjske izkušnje, politične dogodke, zgodovinske kontekste oziroma glede na časovno obdobje, v katerih se pojavijo. Iz večine prispevkov izhajajo zanimive ugotovitve, ki poudarjajo politični pomen umetniškega projekta Neue Slowenische Kunst (NSK), manj pozornosti pa je posvečene sicer ključnim umetniškim elementom projekta.

Projekt NSK State in Time je nastal leta 1992 in se od vsega začetka prepletal z dogodki, ki so se v devedesetih letih odvijali v bivši Jugoslaviji in naposled privedli do njenega razpada. Umetniški projekt NSK-ja je takrat dobil izrazito politični pomen: o tem

Potni list NSK za državljane prve globalne države

pričajo na primer potniške izkaznice NSK-ja, za katere so v dramatičnih vojnih okoliščinah zaprosili nekateri državljani iz bivše Jugoslavije v upanju, da bi lahko prestopili meje in našli pot do zavetja. Uporabili so jih na primer nekateri posamezniki, ki so tedaj zapuščali Sarajevo. Na tak način je Irwinov/NSK-jev projekt postal družbeno-politični pojav in odprl potrebo po novih razlagah o vlogi umetnosti v sodobnih družbah.

Kasneje se je pripetilo še to, da so za potniške izkaznice NSK-ja zaprosili nekateri Afričani, ki so informacije najverjetneje dobili s pomočjo novih medijev ter olajšanega dostopa do informacij na globalnem spletu. Na primer, kot piše v enem izmed zaobjetih prispevkov, skupina Nigerijcev iz mesta Ibadan je zaprosila za državljanstvo NSK v upanju, da bi jim slednje omogočilo azil in jim nudilo boljše življenjske pogoje

GLASBA - Koncert niza Trieste Prima

Ansambel Icarus z doživeto izvedbo sodobnih skladb

Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima so se za en koncert preselila v gledališče Miela, kjer se je zbralo lepo število zvestih poslušalcev. Protagonist petega srečanja je bil ansambel Icarus, sestav, ki se je v dvajsetih letih delovanja uveljavil kot zelo kvalitetna in prepričljiva skupina. Interpretacija novih skladb je vse prej kot enostavno delo, pri katerem je Elio De Capitani pokazal resnost študija in skrb, da bi čim bolj zvesto stregel željam in namenom skladateljev.

Koncert je bil razdeljen na dva sklopa: prvega so sestavljali skladatelji, ki izhajajo iz milanske šole in so posredno ali neposredno povezani s Francom Donatoniem, v prvi vrsti Alessandro Solbiati, mojster, pri katerem je tudi predsednik društva Chromas in umetniški vodja festivala, harmonikar in skladatelj Corrado Rojac, dovršil študij kompozicije. Pour Ph.B. za klarinet, violino, violončelo in klavir prikazuje štiri različne trenutke dneva, nekateri imajo izrazito opisni značaj, kot bi poslušali ptičje žvrgolenje, predvsem pa je opaziti pretanjen smisel za spajanje zvočnosti različnih instrumentov, med katerimi postane klarinet v treh različicah, od najvišje do najnižje, nekaka os, ki privlači in odbija ostala glasbila.

Klarinetist Mirco Ghirardini, violinist Paolo Ghidoni, čelist Andrea Cavuoto in pianist Franco Venturini so pokazali muzikalčnost in zlitost, nato pa je pianist zaigral skladbo Corrada Rojaca, ki se je rodila ob branju poezij Maria Luzija: Forte, razdeljena na pet medsebojno povezanih stavkov, je izkoriščala predvsem akordično dimenzijo klavirja, akorde, ki so zveneli kot pretrgane fraze in so med odmevi prepuščali rahle okrasne vzorce. Med okle-

vanjem in odločnimi, skoraj jeznimi potezami, so vzniknile pavze začudenja, v zamaknenosti, ki so jo v skladatelju vzbudili verzi. Venturini je v interpretacijo vlil veliko zanosa ter s skladateljem delil tople aplavze.

Gabrio Taglietti je spisal Trio št.4 za violino, klarinet in klavir v dokaj razpoznavni obliki: Tre pezzi caratteristici so lepo zgrajeni, v prvem posnemajo Fanfaro, v drugem je klarinet nosilec melodije, v tretjem pa je tango prikazan s šepajočim ritmom, s skoraj karikaturnim prizvokom. Čelist Andrea Cavuoto je nato dovršeno zaigral dve Etudi, ki jih je Roberto Lagana spisal z jasnimi namigi na Bachove Suite, sledil pa je poklon mojstru 20.stoletja Arnoldu Schönbergu s Fantazijo op.47 za violino in klavir. Skladatelj je dosledno uporabil sredstva svoje glasbeno-matematične teorije, ki je znana kot dodekafonski sistem: v tonalno breztežnem prostoru oblikuje instrumenta dialog, ki se razvija razgibano in vseskozi zanimivo, koncert pa je zaokrožila skladba, ki jo je pokojni Giampaolo Coral spisal leta 1997 za širši ansambel, kasneje pa priredil za kvintet: Demon in nočne prikazni mesta Perla, vokalno-instrumentalno odrsko delo, je navdahnjen slikar in pisatelj Alfred Kubin, ki je s preroško jasnovidnostjo napovedal krvavo črno obdobje nacistične diktature. Različica za kvintet, v katerem se je glasbenikom pridružil hornist Dimer Maccaferri, kaže na tenkočuten okus, s katerim je Coral udeležil svoje glasbene ideje: s petimi instrumenti se še bolj jasno razodeva značaj skladbe, ki zna poustvariti občutek tesnobe, ne da bi pozabila na lepoto. Icarus Ensemble si je z občuteno in doživeto izvedbo prislužil veliko aplavzov. **Katja Kralj**

SSG - Decembra Hrestač, Rumiz, Tinkara Kovač in še marsikaj

Predpraznični dnevi ponujajo tudi prijateljem Slovenskega stalnega gledališča kopico zanimivih dogodkov. V četrtek, 11. decembra, bo Modri program predstavil baletno predstavo Hrestač v izvedbi ansambla Balletto di Roma, za katero ostajajo na voljo pri gledališki blagajni še zadnje vstopnice. 16. decembra bo velika dvorana gostila pisatelja Paola Rumiza, ki bo predstavil svojo novo knjigo z zgodbinami s severno-vzhodne fronte, zgodovina pa bo tudi snov zanimivega koncerta Slovenske filharmonije, združenih zborov in solistov, ki bodo 23. decembra pod vodstvom Stojana Kureta izvedli program s skladbami, ki so vezane na svetovne vojne ali so nastale v vojnem času. Društvo Razseljeni bo 19. decembra predstavilo svojo »živečo fotografsko razstavo« Cont(r)atto, glasba Tinkare Kovač, njenega benda in številnih gostov pa bo zaživela na koncertu Moj Trst, ki bo na sporedu v soboto, 20. decembra. Pred silvestrskim večerom, v torek, 30. decembra, pa se bodo abonenti in gledalci lahko podali v Ljubljano na ogled muzikala Lizistrata. Blagajna gledališča že sprejema rezervacije za avtobusni prevoz.

Mitja Stefancic

OBLIKOVALSKI PREDMETI IZ PETDESETIH

Retromanija

SANELA ČORALIČ

Prejeli smo po televiziji lahko sledili televizijski seriji Oglasevalci (Mad Men), ki je sestavljena iz kratkih novel o ljubezni in razočaranju v pisarniških nebotičnikih in ameriškem predmestju 60. tih let prejšnjega stoletja. Serija ima sedem sezon, doživela pa je takšen uspeh, da jo lahko označimo za kulturno serijo. Oglasevalci so namreč osredotočeni predvsem na moč sloga in refinjenost in so močno zaznamovali tudi oblikovanje in modo zadnjih let ter postali uspešno tržno orodje. Analitiki vidijo učinek Mad Menov v vsem: od mode, pohištvene industrije do mode pitja koktajlov z vsebino viskija.

In prav ta učinek Oglasevalcev je iztočnica prispevka, v katerem bomo predstavili nekatere ikone modernega designa, ki so tudi po zaslugi serije postale ponovno moderne in po katerih je povpraševanje naraslo. Oblikovalci serije se tako niso omejili le na klišee iz tega obdobja, kot je pohištvo ameriških zakoncev Eames, ampak so posneli hiše, ki so opremljene tudi s pohištvom iz 50. let in celo starejšim. Prav ta trend pa je bil viden tudi na letošnjem Salonu pohištva v Milanu, kjer so mnoga podjetja ponujala svetila, ki so oblikovna replika svetil iz 40. in 50. let prejšnjega stoletja, podobno pa velja tudi za kredence oz. komode in klubske mizice, ki so dominirale v tistem času.

V Oglasevalcih ima vsak predmet svoje ozadje, kot iztočnico pa bi vzela danskega oblikovalca pohištva Arneja Vodderja, čigar pohištvo ni neposredno imenovano v seriji, dej-

stvo pa je, da so vsi takratni oblikovalci posnemali komode po tem danskem oblikovalcu. Arne Vodder (1926 - 2009) sicer ni bil tako slaven kot njegov stanovski kolega in soimenjak Arne Jacobsen, ampak vseeno si zasluži pozornost in podrobnejšo predstavitev. Gre za oblikovalca, ki je bil učenec v tistem času zelo uspešnega Finna Juhla, s katerim je kasneje tudi uspešno sodeloval. Še preden se je Vodder povsem posvetil pohištvu, je leta 1951 odprl biro skupaj z arhitektom Antonom Borgom, s katerim je oblikoval nekaj več kot tisoč nizkocenovnih hišic, ki so doživele izjemen uspeh. V 50. in 60. letih, ko je Danska širom po svetu začela sloveti po svojem pohištvu, je Arne Vodder oblikoval serijo predmetov, zelo rad pa je uporabljal tikov les in palisander, njegovi kosi pohištva pa so brez ostrih robov. Zelo znan je postal po kredenci iz palisandra, ki ima predala oblikovana tako, da ni potrebno vstaviti ročajev. Kupcem lepega in refinjenega pohištva se je priljubil tudi s kombinacijo eksotičnega lesa in barvnimi ploščami. Organske oblike pa so mu bile ljube tudi pri oblikovanju zof, miz in drugih predmetov.

Vodderjev slog oblikovanja je bil odlično opazen v Oglasevalcih, ker so na njegove kredence ali mize polagali stvari oz. spominke, ki so jih protagonisti serije kupovali na različnih koncih sveta. V seriji je bilo tudi videti, da je Vodderjevo pohištvo krasilo Belo hišo, banke, letališke pisarne, ambasade in hotele po vsem svetu. Arne Vodder ostaja najbolj poznan po svojih kredencah, ki jih je v 50. in 60. letih proizvajalo podjetje Si-

bast Furniture in ki imajo še danes visoko vrednost. In da so takšne kredence postale letos pravi modni hit, dokazujejo sodobna pohištvena podjetja, ki so v svojo ponudbo vključila podoben, če že ne čisto enak slog.

Notranja oprema serije Oglasevalcev pa je bila navdih za predstavitev še enega danskega oblikovalca - velikega arhitekta in oblikovalca Arneja Jacobsena (1902-1971). Soimenjak Arneja Vodderja je bil velika arhitekturna zvezda že za časa življenja. Bil je bil prepričan, da so predmeti udobnejši, če bolje izgledajo. Na vprašanje nekega danskega novinarja, ali uživa le arhitektonsko oblikovane slaščice, je oblikovalec nekoč odgovoril, da so torte običajno boljše okusa, če so estetsko privlačne. In tako se je arhitekt in oblikovalec držal tega pravila in izdeloval le lepe reči, vendar pa je kljub popularnosti in odličnem dizajnu ostal enigmatična osebnost, za katero lahko trdimo le, da je bil velik estet, ki je verjel v prave proporcije.

Jacobsen se je rodil leta 1902 v Københavnu, svoje znanje pa je pridobil na domači Kraljevi umetnostni akademiji. Navdih je iskal v delih vodilnih oblikovalcev in arhitektov svojega časa, proslavil pa se je z učinkovitim prepletom funkcije in forme. V letu 1930 je Arne ustanovil svojo lastno oblikovalsko podjetje in samostojno deloval kot arhitekt ter oblikovalec interierjev, pohištva, tekstila in keramike. Od leta 1956 je bil tudi profesor na Royal Academy of Arts v Københavnu, za svoje delo pa je prejel več priznanj. Njegovi oblikovalski kosi so status klasikov dobili že, ko je bil oblikovalec še živ. Jac-

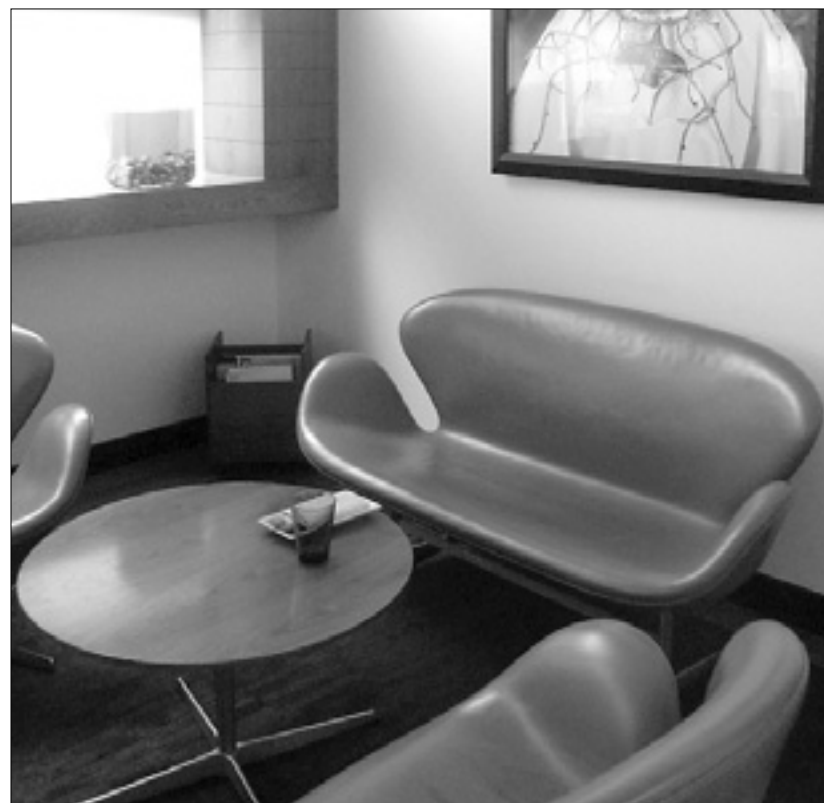
obsenova najbolj znana arhitekturna projekta sta St. Catherine's College v Oxfordu ter SAS Hotel v Københavnu. Prav v slednjem so vsepovsod postavljeni naslanjači Egg, ki jih je arhitekt in oblikovalec oblikoval prav za ta hotel. V njem je načrtoval in oblikoval vse do potankosti. Zasnoval je celoten interjer, pohištvo, svetila, preprogo, posodo in celo pepelnike, med njimi pa tudi znameniti naslanjač Egg, ki je svoje mesto sprva dobil v hotelskem predverju.

Jacobsenov fotelj označujejo za trijumf celostnega oblikovanja ustvarjalca, ki ga je ta v svojem plodnem življenju dokazal skozi marsikatero kreacijo in arhitekturno zasnovano. Naslanjač je s svojo organsko obliko skorajda vsakokratni kontrast pretežno poševnim in navpičnim površinam prostorov in stavb. Zanj je oblikovalec uporabil takrat popolnoma novo tehniko, oblazinjeno školjko, ki jo podpira močna struktura. Njeno popolno obliko pa je Jacobsen iskal v svoji domači garaži. In če se je v kolektivno zavest najpogosteje vpisal močno rdeče žareč zaobljen fotelj, ima ta mnoge podobe različnih materialov in barv. Vsake toliko časa podjetje Fritz Hansen, ki izdeluje fotelj že od njegovega prihoda na tržiš-

če, izda tudi primerke omejene serije, ki skozi čas dobivajo na vrednosti. Gre namreč za design kose, ki z leti postajajo zanimivi tudi za zbiratelje in ljubitelje posebnih izdaj.

Sofisticirana, privlačna in elegantna pa je tudi Jacobsenova zofa Swan, razširjena različica istoimenskega fotelja, ki prav tako zajema ukrivljene in elegantne oblike. Tudi ta zofa je bila narejena za opremo hotela SAS Royal Hotel v Københavnu, v katerem je navdih za svoj film 2001: Odiseja v vesolju črpal tudi režiser Kubrick. V tem filmu je režiser uporabil celo jedilni pribor iz nerjavečega jekla, ki ga je Jacobsen oblikoval za ta hotel.

Retromanija torej, ki se je v zadnjem času pojavila vse okrog nas, vsekakor budi hrepenenje. Vendar pa na preteklost gledamo z očmi sedanjosti. Tako je tudi z ameriško televizijsko serijo Mad Men, ki na ironičen in hkrati zelo realističen način opisuje kulturne, družbene in politične razmere v ZDA v 60. letih prejšnjega stoletja, ki pa temeljijo na današnjem znanju. Podobno velja tudi za oblikovalske predmete, ki zrcalijo estetsko petdesetih let, hkrati pa sta v njih prisotna tehnologija in znanje današnjih dni.

VINO, VSELEJ PRIMERNO DARILO (2)

Rozine niso samo za potico ...

TONI GOMIŠČEK (besedilo in fotografije)

PX, Pedro Ximénez

V Andaluziji je doma eno najbolj norih sladkih vin na svetu, njegova visokost Pedro Ximénez. Fenicijska Xera, ki je bila več stoletij arabski Sherish, po letu 1264 pa španski Jerez de la Frontera, je od nekdanjega središča vinorodne Andaluzije, takšni in drugačni »šeriji« pa so stoletja veljali za najbolj cenjena vina starega sveta.

Legend, ki spremljajo PX, je ogromno, vendar so z genetskimi analizami potrdili, da sorta ni renskega izvora, ki naj bi jo po eni izmed legend prinesel nemški vojaški plačanec v flamski vojski Peter Siemens, ampak da gre za sorodnika arabskega belega namiznega grozdja gibi, ki so ga najverjetneje Mavri v srednjem veku prinesli na Iberijski polotok. Prav lahko si predpostavljamo, da so muslimanski zavojevalci spodbujali sušenje grozdja za pridobivanje sladkega mošta, ki so ga uporabljali kot sladilo. Vinogradniki še danes razgrnejo po trgatvi grozdje na športam podobne okrogle preproge iz naravnih vlaken, kjer jih vroče sonce španskega juga hitro osuši in skoraj zapeče, tako da sušenje nadaljujejo z združitvijo grozdja z dveh šport na eni, z drugo pa ga pokrijejo. Med sušenjem na soncu jagode potemnjijo, sladkorji se zgostijo in kisline padejo, tako da bi bilo vino iz takega mošta prav dolgočasno, če ne bi v Jerezu poznali in uporabljali prav posebne rešitve: vrenje mošta in zorenje vina po posebnem sistemu, imenovanem solera. Gre za več nadstropij visoke skladovalnice sodov, ki so v uporabi že stoletja, in iz katerih se vino jemlje po malem iz spodnje vrste, odvzeto količino pa nadomesti iz vrste nad njo. S tem stalnim mešanjem vsebine ohranjajo na delu kvasovke, ki uspejo preživeti tudi pri višjih alkoholnih stopnjah, vendar v vinih, ki jih ne dodatno ojačajo z žganjem, ni alkohola nikoli več kot 15 do 16 vol %, sladkorja pa vsaj 212 g v litru vina. Zgornja meja alkohola, vendar v tem primeru gre za ojačano vino, lahko doseže 22 vol %. Ironija zgodovine je, da so Španci naučili pripravljati destilate muslimani, ki alkohola sicer ne pijejo, so ga pa uporabljali za razne alkimistične poskuse in pripravo dišav.

PX je prav zato car, vino za izjemne priložnosti, vinski vitez, ki užene najhujše tekmece v tekmi za naklonjenost zelo sladkih jedi. Ta ga priporoča k vaniljevemu sladoledu, drugi k čokoladni strjenki, tretji k figovi krostati ali »siru« iz kutine. Velja ga poskusiti tudi h kakemu močnemu rokforju, ali pa k Zidaričevemu jamarju. Pravi uživači ga sicer pijejo samega, prijetno ohlajenega, oviti v dim priste havanke, ki jo včasih celo ovlažijo z vinom.

Zibbibo in Muškats Pantelerije

Primorci pravimo rozinam cebivo, v nekaterih narečjih kar c'biva, beseda pa je arabskega porekla (zabib). Jug Italije, kjer so se v

srednjem veku nekaj časa tudi pozdravljali s Selam alejkum – Alejkumu selam (Mir s teboj – In tudi mir s teboj), slovi po sladkem vinu, pridelanem iz sušenega grozdja (zibbibo), ki je temnejše barve, kakor tudi po sladkem vinu, ki so mu vrenje zaustavili z dodajanjem alkohola (moscato di Pantelleria), in ki je svetlejšje. Prijatelj Ettore Alagna iz Marsale, s katerim sva se spoznala pred petnajstimi leti na sejmu sladkih vin Vinoro na Siciliji, me med vsakim obiskom na njegovi stojnici na veronskem Vinitaly dobesečno prisili poskusiti enega in drugega, pa čeprav imam raje njegove suhe marsale. Zraven mi ponudi piškote iz mandljeve moke ali kako drugo drobno pecivo in ne pozabi dodati, da žal nima pri sebi prave cassate: tista je šele prava spremljiva so to sladko vino.

Mimogrede: vinogradi na Pantelleriji, kjer trte vzgajajo v obliki bonsai drevesca in vkopane v nekakšne jame, tako da veter brije preko njihovih vej, so od letošnjega 24. novembra na spisku Unescope kulturne dediščine.

Slamnato vino ni iz slame

V vinorodnih deželah, ki so nekako na pol poti med južnimi, kjer grozdje presušijo na soncu, in severnimi, kjer si lahko privoščijo izsuševanje grozdja na trti v vinogradu, se je uveljavilo sušenje na slami. Slama seveda ni pogoj, le ime je ostalo: vin de paille (F), slámové vino (CZ), straw wine (D), slamnato vino...

Pridelovalci izberejo najbolj zrele in povsem zdrave grozde, jih nežno položijo na zravnano podlago in nato prepustijo večtedenskem, lahko celo večmesečnemu sušenju. Jasno, dalj časa kot sušenje poteka, manj bo v jagodah-rozinah sušenja in manjši bo izpljen. Ponekod se zadovoljijo s petina običajnega donosa, drugje se ne ustavijo do desetine, za res izjemne nektarje, ki jih je sveti Eligij imenoval med muz, pa so potrebne še večje žrtve, celo po več deset kilogramov grozdja za liter vina. »Bližnjica« z uporabo sušilnikov je prepovedana. Kot tudi ledenega vina ne smemo pridelovati v zamrzovalnih komorah, čeprav bi lahko brez težav poustvarili pogoje za zamrznitev vode v jagodi...

Vinarji iz različnih vinorodnih okolišev poskusijo pripraviti njihov sladki nektar iz najbolj značilnih krajevnih sort. Ponekod, predvsem v Franciji, pravilniki natančno zapovedujejo uporabo prav določenih sort, pri nas je izbira prepuščena vinarjev odločitvam, željam in izkušnjam. Še nedolgo tega sta bili na našem območju najbolj cenjeni sladki vini pikolit in refošk. Kot namig popotniku, kaj je vredno poskusiti na poti med Benetkami in Trstom, ju najdemo napisane že na srednjeveških zemljevidih. Primorci danes sušimo predvsem rebulo, malvazijo, klarnico, refošk, nekaj malega pikolita, rumenega muškata, verduca in drugih sort. Zmeda s tokajem naj bi botrovala prav začetna uporaba iz Bordoja prinesenega sau-

vignonassa za pripravo sladkega vina, ki so mu ponekod pravili malaga, drugod tokaj. Toda to je druga zgodba. Sklicujoč se na zapise Matije Vertovca (Vinoreja za Slovence, 1844) v Vipavski dolini (neupravičeno?) uporabljajo izraz pikolit za vse vino iz sušenega grozdja, tako belo kot rdeče.

Dolgotrajno sušenje v hladnem okolju ne uniči kisline, zato so takšna vina bolj harmonična od tistih, sušenih pod žgočim soncem. Toda tudi mošt iz tako posušenih jagod ima težave pri vrenju, ki lahko traja več let. Običajne glivice niso dovolj, saj je zanje okolje presladko, tako da se s težavo spravijo na delo, ko pa postane preveč alkoholno, jih večina pomre. Nekateri pridelovalci so spoznali, da je vrenje v manjših sodčkih, v katerih puščajo droži prejšnjega vina, primernejše od vrenja v novih ali opranih velikih sodih. Mikrobiologi med enologi so ugotovili, da so vinarji s tem sami naredili izbor odpornejših kvasovk in ga z uporabo droži obnavljajo iz letine v letino.

Slamnata vina iz različnih vinorodnih okolišev zelo različna, zaradi ponekod ohlapne zakonodaje glede stopnje sušenja jagod pa so si lahko različna tudi vina posameznih pridelovalcev. Splošnega napotka glede priložnosti, kdaj oziroma v družbi s kakšno hrano najbolj prijajo, ne morem dati. Nekatera kličejo po orehovi potici, druga po katalonski kremi, tretja po čokoladi, četrta po kakem siru, peta po prefinjenih jetrnih paštetkah, četrta bi sodila km postrvi z mandlji, peti so dovolj praženi lešniki in suho sadje. Navajeni

smo jih ponuditi k sladkicam, toda vinski svetovalci so vse bolj naklonjeni njihovi uporabi kot aperitivu. Izbira naj bo osebna.

Rojevanje slovenskega svetega vina

Bil je veliki petek. Aleš Kristančič – Movia mi je sporočil, da bo stiskal grozdje. Pogledal sem na koledar: ne, ni bil prvi april. Le kaj ima za bregom, sem si mislil. Previdno sem ga vprašal, če se mu morda meša, če me kliče šest mesecev prepozno ali prezgodaj, saj je vendar pomlad, ko trte šele poganjajo. »Ne, pridi, boš videl, kako bo priteklo mošt iz grozdja, ki smo ga sušili celo zimo. Letos bomo pripravili naš prvi vin santo, sveto vino,« me je pomiril. To je zvenelo že bolj prepričljivo in urno sem se odpravil na njihovo domačijo v Ceglo, kjer je že bilo zbranih kar nekaj pomembnejšev, med njimi tudi Lojze Peterle, takratni predsednik slovenske vlade.

Ko sem prišel, je bila večina grozdov že v stiskalnici. Zunaj jih je bilo le toliko, da smo videli, kaj je z njimi naredila dolga zima. »Se še spominjate kakšno rebulo smo trgali?« je začel Aleš. Da so bile jagode zdrave, polne soka, kožica gladka, zlate barve z rjavimi pikami, peclji trdi in zeleni, je nadaljeval. Tako grozdje so položili v zabojčke in zložili na preprišno podstrešje, ga med zimo nekajkrat pregledali, da se ne bi pojavila pepelnata plesen, in budno spremljali njegovo sušenje. Voda iz jagod je počasi hlapela, ko-

žica je postajala vse bolj zgubana, njena barva je rjavela, peclji so olesneli. Poskusili smo par rozin; bile so sladke, kaj bi drugega bile, toda močno smo dvomili, da se bo iz njih izcedilo kaj soka. Ko je Aleš zaprl pokrov stiskalnice, se mi je zdelo, da zapira loputo na astronavtski kabini. Pripravljali smo se na polet, za katerega nihče ni natančno vedel, kam nas bo pripeljal. Stiskalnica je hitro opravila prvi del opravila, iztisnila zrak, toda potem je bilo potrebno čakati, čakati in čakati. Končno so pritekale prve kapljice nektarja. Gostitelj nas je zmagoslavno pogledal, z očmi pa je iskal predvsem odobravanje očeta Mirka, ki mu je dovolil, da del grozdja ni takoj predelal v vino. Seveda je bil tudi ta stari Movia zadovoljen, njegova usta pa so se razležla v še toliko večji nasmeh, ko je sok tudi poskusil. »Fantje, to bodo naši izbrani plodovi,« je nato zmagoslavno rekel Aleš in nas povabil na malico, da ne bi predolgo vztrajali ob stiskalnici in poskusili preveč vina. Tako, na hitro izračunano, je grozdje, ki bi navrglo hektoliter, dalo manj kot pet litrov mošta. Toda medtem ko bi bila navadna rebula pomladi že najverjetneje prodana, se je za vino iz sušenega grozdja šele začela dolga pot zorenja v hrastovih sodčkih. Ko smo se leto kasneje ponovno dobili ob stiskanju izbranih plodov, smo vino že lahko poskusili. Vsa dobrota tega sveta se je skrivala v njem, in čeprav je bilo zgolj iz rebule, je njegov vonj spominjal na najrazličnejše zrelo sadje, od fig do suhih sliv, kandiranih breskev in pečenih jabolk s smetano in medom, vaniljo, trpotčev sirup... Stkleničko tistega vina še vedno skrbno čuvam v kleti, saj zaupam vinarjevimi besedami, da bo svoj vrh doseglo šele po nekaj desetletjih.

Pri Movicu so kasneje postopek še nekoliko izpopolnili, h grozdom rebule primaknili pikolit in združili pozno trgatve, začetno sušenje na preprišnem podstrešju in zaključno zorenje grozdja v vlažni kleti, kjer pečat vinu, ki se zdaj imenuje Esenca, doda plemenita plesen.

Stklenico takega vina lahko sveti Miklavž, Božiček ali Dedek Mrzav mirno založijo...

3xP: posebnost, ponos, prestiž
Vince vince, ku je dobro,
vince, vince, ku je sladko,
vince, vince dol teče gladko,
vince, vince le pijmo ga... ste prepevala beneška trubadurja Guido in Franco.
Konjički škrebljajo,
ker vozjo težko,
ker vince peljajo,
kje močno sladko, je zapisal blaženi Anton Martin Slomšek.

No, vse ni ravno sladko. Pravzaprav so sladka vina redka in zato svojevrstna posebnost. Vinar, ki mu uspe pridelati izjemno sladko vino, je nanj upravičeno ponosen. Poskusiti ga, je doživetje, ki ga nikoli ne boš pozabil, je pravi prestiž.

»Sočutje do narave mora stati na istem temelju kot sočutje do človeka.« (Lenart Škof)

ko kot se spreminja in na novo sestavlja celotno človeško in naravno življenje. Dan se prevesi v noč, pomlad v poletje, jesen v zimo, otroštvo rojeva mladost, odraslost in starost...

Ob mednarodnem letu gozdov smo leta 2011 na naši šoli začeli razmišljati o tej čudoviti simbiozi med človekom in naravo. Zato smo vzpostavili stik z različnimi kraškimi jusi, da bi nekje na Krasu lahko sami sadili drevesa.

Prisluhnili so nam člani bazovskega jusa in njegov predsednik g. Marco Arduini, oče našega bivšega dijaka Matije. Prepričati smo morali tudi upravo Gozdne straže, da je kraško gmajno še vedno smiselno pogozdovati.

Junija 2013 smo postavili temelje našemu drevesnemu Kolobarju. S privoljenjem občinske komisije smo na območju Štjrnice v bližini spomenika bazoviškim žrtvam najprej postavili kamen, ki predstavlja začetek in center našega Kolobarja.

Kamen je izklesal in nam ga podaril g. Armando Leghissa, oče našega dijaka Henrika. Pri postavitvi pa sta nam pomagala tudi Martin Mesar in David Fonda, oba »naše gore list«!

Kamen je postavljen tako, da ob pomladnem in jesenskem enakonočju točno ob 6.48 prvi sončni žarek izza Kokoši posije naravnost skozi režo v kamnu in nam pokaže smer, v kateri so in bodo v krogih zasajena drevesa. Tako kot se v kalu širijo krogi, ko vanj vrže kamen.

Postavitev kamna in posaditev prvega drevesa smo slovesno obeležili s kulturnim programom ob zaključku šolskega leta 2012/2013. G. Marco Arduini je posadil prvo drevo: lipo.

Pred tem slavnostnim dogodkom je na šoli potekal natečaj za izbor napisa na kamnu. Vsak dijak je sestavil misel o naravi in človekovi povezanosti z njo. Izbrali smo misel »KAMEN SEM« bivšega dijaka Boruta Švare, ki je danes vklesana v našem kamnu sredi bazovskega travnika.

Septembra 2013 smo dijaki ob jesenskem enakonočju posadili 33 dreves, med temi: javor, beli in črni gaber, koprivo, bukev, dob, divjo češnje, rešliko, nagnoj, divjo jablo, oreh, divjo hruško, lipo, mali jesen, hrast, puhasti hrast, beli trn, črniko, in tako uresničili 1., 2. in 3. krog našega Kolobarja.

Ob letošnjem jesenskem enakonočju, 23. septembra 2014, smo dopolnili še 4. in 5. krog. Drevesa, ki jih je tudi tokrat podarila drevesnica iz Čente v Beneški Sloveniji, so posadili prvošolci našega zavoda. Pred burjo in divjimi živalmi smo vse sadike zavarovali z mrežami, ki nam jih je podaril vaščan iz Bazovice.

Dijaki so ob tej priložnosti zapisali nekaj svojih misli.

... Zbrali smo se ob 8.30 pri Kalu v Bazovici. Skupaj s profesorji smo po poljski stezi prišli do našega kamna. V že izkopane jame smo prvošolci posadili vsak po eno drevo. Sama sem posadila mlad javor. Pri sajenju so nam pomagali dijaki višjih razredov. Dijaki mehanskega oddelka so nam pripravili bakrene ploščice z imenom dijaka-botra in imenom drevesa. Ploščico smo postavili v zemljo ob korenine drevesa. Nato smo drevesa zalili z vodo, ki smo jo zajeli v bližnjem kalu.

Petra Francia

Že od začetka Kolobarja urejujem neke vrste »gozdni urbar«. Vanj zapisujem podatke: številko in koordinato posaditve, vrsto in ime drevesa, ime in priimek botra in datum posaditve. Vsakemu drevesu in botru pripada ena stran zapisa. S podpisom se boter obveže, da bo svoje drevo negoval in zanj skrbel.

Prvo drevo vsakega kroga je posajeno točno v smeri, ki nam jo nakazuje reža v kamnu, naslednja drevesa so razvrščena v smeri sonca, v razdaljah 2 π.

Letos sta se našemu sajenju pridružila dva bivša ravnatelja zavoda Stefan: ravnatelj Pino Rudež, ki je posadil puhasti hrast, in ravnatelj Igor Sancin, ki je posadil črniko ali zimzeleni hrast. Oba bivša ravnatelja bosta tako še naprej simbolno povezana z našo in svojo nekdanjo šolo.

Vera Sturman

V spomin na preminulega profesorja Davorja Pečenka je ob letošnjem pomladnem enakonočju naš bivši dijak Henrik Sturman posadil lipo.

Andrej Pernarcich

... Ko je profesor s starim šolskim zvoncec dal znamenje za začetek, je najprej stekla čistilna akcija. Počistiti smo morali plevel, ki se je zarasel okrog naših lanskih dreves. Obenem pa smo novim botrom porazdelili sadike novih dreves.

Ob koncu smo se vsi, dijaki, učno in neučno osebje, okrepčali ob prijetni zakuski in nato meri-

Drevo in človek, človek in drevo.

Po keltskem izročilu so korenine drevesa človekova glava, človek je torej narobe obrnjeno drevo. Od kod ta spojitev drevesa in človeka?

Stari Kelti so v drevesih zaznali močno energijo. Drevesom so pripisovali simbolne lastnosti. Bukev je zadobila lastnosti ustvarjalnosti in vedrine, hrast je bil simbol moči in plodnosti, vrba vir ljubezni in zdravja.

Veneti pa so lipo zaradi lepote in zdravilnih lastnosti imenovali drevo življenja.

Ko si Slovenec danes želi, da bi se mu kaj dobrega in lepega uresničilo, »potrka na les«. V lesu, v drevesu so po ljudskem izročilu duhovna bitja: v svetlem, belem lesu bivajo celo »dobri duhi«, in če potrka nanj, se nam uresniči dobro želje.

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat v življenju znal vonja po svežem lesu ali se zazrl v kolobarje požaganih dreves in preštel njihovo starost?

Drevesa so pljuča človeštva, pomagajo nam živeti. Drevo in človek sta usodno povezana z vdihom in izdihom. Oba se ciklično prenavljata, ta-

DIJAKI J. STEFANA NA KOLOBARJU

SONCE, ZEMLJA, KAMEN, NEBO ... ali kako počlovečiti drevo

li naše moči s profesorji pri vlečenju vrvi. Dvakrat smo jih premagali.

Bilo je zelo zabavno in komaj čakam, da se bom spet vrnil na bazovsko gmajno. Menim, da je projekt Kolobar najlepši, ki ga je šola doslej izvedla.

Ivana Zidarič

Jaz sem lani posadil oreh. Vesel sem, da lepo uspeva. Mislim, da je ta pobuda koristna. Lepo je preživeti jutro v naravi. Lepo je tudi to, da bo vsak dijak imel svoje drevo, ki ga bo spremljalo skozi vse življenje.

Matej Gruden

Midva sva s seboj prinesla kitaro in harmoniko, da bi vsem prisotnim polepšala dan. Igrala sva skladbe narodnozabavnih ansamblov Avsenikov, Slakov, Modrijanov in Gadov. Prvič sva skupaj igrala in pela na veliko veselje dijakov in profesorjev.

Jurij Lavrenčič in Andrej Bachi

Ravnatelj Primož Strani nas je najprej toplo pozdravil in nam razložil, zakaj smo se zbrali. Poudaril je pomen druženja in pripadnosti naši šoli in nas tudi spomnil, da smo na travniku, blizu katerega stoji spomenik bazoviškim žrtvam.

Ob nasilju in zatiranju slovenskih korenin bomo mi dijaki s sajenjem novih dreves dokazali, da smo še vedno prisotni na tem območju in da bomo tu tudi ostali. Profesor pa nas je še spomnil na simbolnost kamna in sonca, trdnosti in svetlobe, luči, torej Zemlje in Sonca, s katerima so spojena vsa živa bitja. Poudaril je še, da se je Kolobar uresničeval s prostovoljnimi delom vseh sodelujočih.

Lotili smo se dela. Eden je sadil, drugi je oskrboval lanska drevesa, tretji je zalival, nekateri pa so tudi počivali.

Matej Perčič in Martin Coffoli

V vrsti smo nestrpno čakali svoje malo »drevce«. Dobil sem nagnoj. Teža imena dotlej nisem še nikoli slišal. Vzel sem sadiko in začel iskati naj-

primernejši dom zanjo. Kraška tla so kamnita, zato sem imel kar nekaj težav pri odstranjevanju kamena. Nato sem drevo vsadil, ob korenine položil bakreno ploščico s svojim imenom in priimkom ter sadiko zalil.

Skrbel bom za svoje drevce in opazoval, kako raste, da ga bom nekoč lahko obiskal tudi s svojo bodočo družino.

Jan Grilanc

Prepričan sem, da je Kolobar prijetna in koristna pobuda, saj bo lepo vrtniti se na bazovsko gmajno čez 50 let in videti, kako so drevesa zrastle, ter se spominjati lepih časov. Lepo je tudi, ker se ob tej priložnosti družimo in povežemo vsi dijaki naše šole.

Upam, da se bo ta dejavnost nadaljevala in da bodo naša drevesa živela 50 in več let.

Ivan Gherlani

Ko sem slišala za ta projekt, se mi je zamisel zazdelala nenavadna, posebna. Ko sem prišla na gmajno in zagledala drevesa in v sredini kamen, sem se sajinja resnično razveselila. Zamisel, da smo v stiku z naravo, se mi zdi zelo zanimiva in poučna. Všeč mi je bilo saditi drevesa in preživeti nekaj časa v naravi. Komaj čakam dan, ko bomo šli ponovno pogledat naša drevesa. Upam, da bo moje še živo.

Na Kolobarju smo naredili nekaj dobrega za naravo in smo se tudi zabavali. Spoznali smo nekatere vrste dreves, ki so značilne za Kras, in smo se jih tudi naučili saditi.

Julija Kralj, Tija Zobin, Lara Betocchi

Vsak človek goji v življenju neke odnose. Med te spadajo tudi stiki z naravo. S tem projektom naravo spoznavamo, jo spoštujemo in varujemo.

V naravi se počutim svobodnega, v njej čutim neznan moč, ki kroži po mojem telesu.

S Kolobarjem pomagamo našemu planetu, da se regenerira.

Ivan Kocman, Patrik Pregarc, Aleksander Daneu

Kolobar je zanimiv, ker spoznamo prvošolce in dan preživimo v prijetnem vzdušju v naravi.

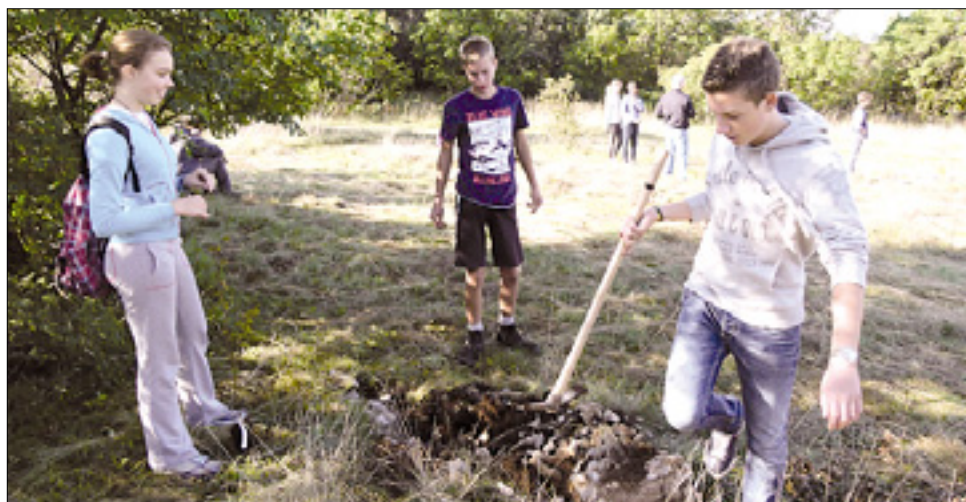
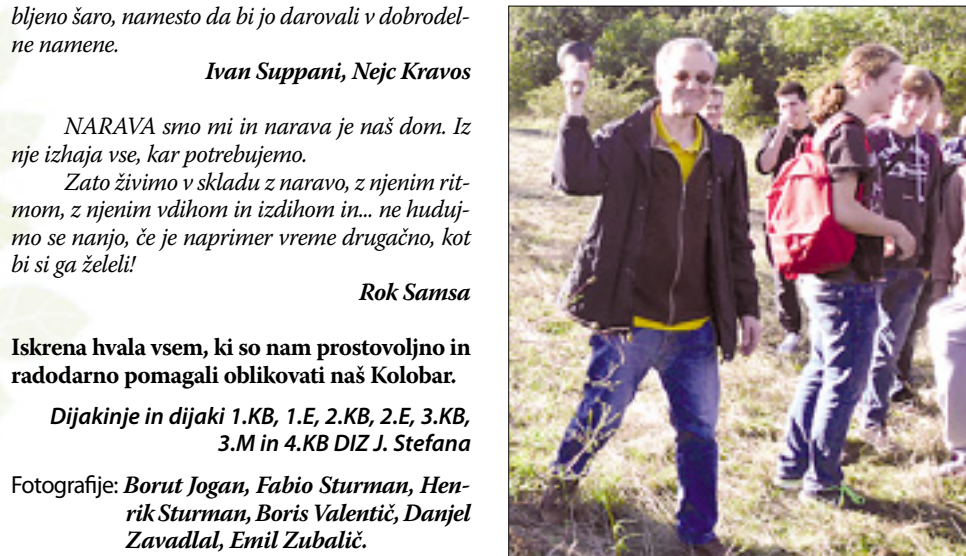
Moram povedati, da sem se letos ob jesenskem enakonočju v Bazovici res dobro počutil. Pomagal sem sošolcem iz prvih razredov.

Mislim, da je to najboljši način, da se dijaki med seboj spoznavamo in sodelujemo.

Martin Pettiroso, Kevin Bržan, Giulio Crasso

Upam, da bodo ta drevesa pomagala živlim in celotnemu naravnemu okolju. Človek bi moral vedno živeti v simbiozi z naravo.

Večkrat se zgražam nad ljudmi, ki po gozdovih ne odlagajo samo smeti, temveč tudi obra-

bljeno šaro, namesto da bi jo darovali v dobrodelne namene.

Ivan Suppani, Nejc Kravos

NARAVA smo mi in narava je naš dom. Iz nje izhaja vse, kar potrebujemo.

Zato živimo v skladu z naravo, z njenim ritmom, z njenim vdihom in izdihom in... ne hudujmo se nanjo, če je na primer vreme drugačno, kot bi si ga želeli!

Rok Samsa

Iskrena hvala vsem, ki so nam prostovoljno in radodarno pomagali oblikovati naš Kolobar.

Dijakinje in dijaki 1.KB, 1.E, 2.KB, 2.E, 3.KB, 3.M in 4.KB DIZ J. Stefana

Fotografije: **Borut Jogan, Fabio Sturman, Henrik Sturman, Boris Valentič, Danjel Zavadlal, Emil Zubalič.**

Nekaj podatkov z zasedanja vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS

Manjšinski dnevniki v Evropi se srečujejo s čedalje večjimi finančnimi težavami

Na slikah pod naslovom zasedanje odbora zveze manjšinskih dnevnikov, levo Jorgen Mollekaer s spletno izdajo dnevnika Flensburg Avis in Martxelo Otamendi z nedeljsko izdajo dnevnika Berria; spodaj sprejem pri predsedniku republike.

Dnevniki, ki izhajajo v jezikih manjšin, se srečujejo s čedalje večjimi težavami, čeprav je njihova prednost večja zvestoba bralcev kot pri vsedržavnih in tudi sicer večinskih dnevnikih. To je bila splošna ugotovitev na zasedanju odbora zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je potekal pred kratkim v Bratislavi.

Manjšinski dnevniki kljubujejo težavam na različne načine, prav no-

beden pa ne more trditi, da ga kriza ni prizadela. Tako se dnevnik danske manjšine v Nemčiji Flensburg Avis spopada z dejstvom, da danščina počasi izgublja vlogo pogovornega jezika, delno zaradi številnih mešanih zakonov, delno pa tudi zaradi premoči nemškega jezika. Kot je povedal odgovorni urednik Jorgen Mollekaer samo desetina pripadnikov manjšine redno uporablja danščino v družinskem krogu. To

dejstvo tudi dnevnik sili v dvojezičnost in v zadnjem času objavlja povzetek glavnih člankov tudi v nemščini. Tudi spletna stran je dvojezična: četrtina vsebine je v nemščini.

Sploh namenja Flensburg Avis veliko pozornost spletni strani. Ker dnevnik vseh dogajanj ne more kriti, se je povezal z manjšinskimi društvi in organizatorji, ki na spletni strani objavljajo kratka poročila in fotografije svojih dogodkov. To delajo društva oziroma njihovi člani brezplačno in s tem bogatijo informativni del dnevnika. Danska manjšina je razpršena po dokaj velikem ozemlju in dnevnik s svojimi novinarji ne more pokriti vseh dogajanj, prav tako pa nima sredstev, da bi plačeval na desetino sodelavcev. Sicer pa je dnevnik sprožil naročniško kampanjo, ki je namenjena pridobivanju novih naročnikov; v zadnjem letu so namreč zabeležili upad približno 300 naročnikov, ki ga zdaj skušajo nadoknaditi predvsem s pobudami namenjenimi mladim.

Madžarski dnevnik Szabadsag, ki izhaja v Cluju v Romuniji, ki bo prihodnje leto slavil 25. obletnico izhajanja, ima velike težave z distribucijo, poleg tega pa upada število naročnikov. Kot je povedal urednik Bence Balazs,

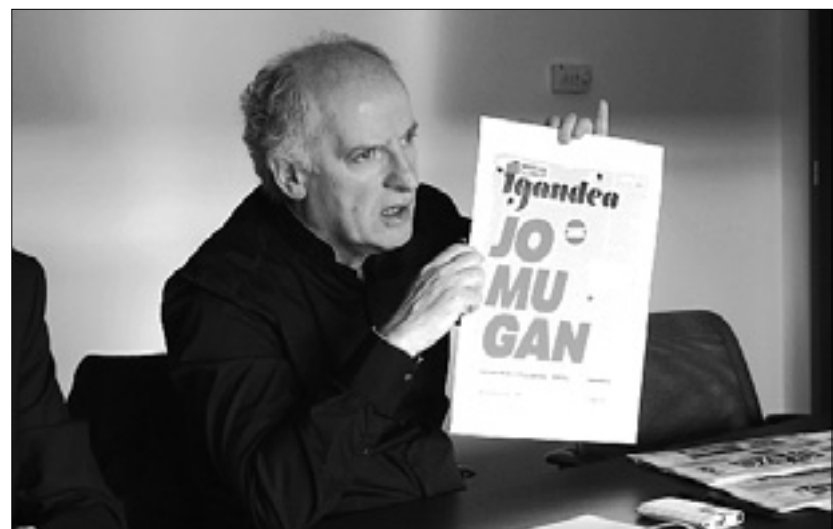
namenjajo veliko pozornost spletni strani, ki je plačljiva: brezplačno ponujajo samo prvi odstavek vsakega članka, ostalo besedilo je na razpolago samo naročnikom, naročnina spletne izdaje pa stane 5 evrov mesečno. Izkupiček je skromen.

Poljski dnevnik v Litvi Kurier Wileński je spremenil svojo zunanjo podobo, od septembra pa razpolaga z novo spletno stranjo, za katero je zmanjšanje veliko, saj ima že 200 naročnikov. Finančno stanje dnevnika je še vedno težko, čeprav je Poljska izboljšala sistem financiranja, ki je zdaj dvoletno, tako da sedaj ni treba več vsako leto pogajati za finančna sredstva. Litva pa dnevnika ne financira. Sicer pa je urednik Rajmund Klonowski podal zelo zaskrbljujočo sliko poljske manjšine v Litvi. Nekaj manjšinskih šol so zaprli, sicer pa je šolska reforma določila, da poteka petina pouka v poljskih šolah v litovščini; tudi zaključni izpiti potekajo v litovščini. Prej je bila litovščina državni jezik, zdaj je uradno nacionalni jezik, kar pomeni, da manjšinski jeziki ne uživajo pravic, ki so jih uživali prej. Zadnja novica pa je, da je vlada predložila osnutek zakona, s katerim želi prepovedati dvojezične napise.

Tudi baskovski dnevnik Berria je veliko vložil v obnovo spletne strani. Trenutno imajo 300 naročnikov, ker so Baski navezani na papirnat izdajo. Berria prihaja na domove s pomočjo velikega števila raznašalcev; mnogo jih je aktivistov, ki to delo opravljajo brezplačno. Kljub temu se dnevnik sooča z resnimi finančnimi težavami. Kot je povedal odgovorni urednik Martxelo Otamendi, so spremenili nedeljsko izdajo dnevnika, ki se zdaj imenuje Igandea, kar v baskovski pomeni nedelja. Gre v bistvu za tednik, saj ta časnik vsebuje največ 25 odstotkov tekočih novic, sicer pa ga pripravljajo med tednom, tako da je novinarska zasedba ob sobotah minimalna. Nedeljska izdaja je delno monografska, saj namenja nosilni temi 7 ali 8 strani.

Južnotirolski Dolomiten je med vsemi manjšinskimi dnevnikmi najboljše stoječ, tudi zaradi drugih dejavnosti založbe Athesia, ki je uveljavljena na avstrijskem in nemškem trgu. Vendar tudi Dolomiten beleži 0,7 odstotni padec naklade. Založba, ki je pred kratkim odprla novo tiskarno, veliko vlaga tudi v izboljšanje spletne strani. Odgovorni urednik Toni Ebner je med drugim povedal, da dnevnik omogoča prijaviteljem uporabnikom (gre za predstavnike društev in organizacij), da sami nalagajo na spletno stran informacije o svoji dejavnosti. S to pobudo so začeli šele pred dvema tednoma, vendar je zanimanje že sedaj zelo veliko. Seveda je Dolomiten prisoten na Facebooku in na Twitterju in v elektronskih medijih vidi priložnost tudi za oglaševanje, ki na tiskanem dnevniku upada; na lanskoletni ravni se je ohranilo le krajevno oglaševanje.

Madžarski dnevnik Uj Szo, ki izhaja v Bratislavi, pa se srečuje s posebno problematiko. Kot je povedala direktorica podjetja, sicer predsednica združenja MIDAS Edita Slezakova, so prejšnji nemški lastniki prodali založbo, ki poleg madžarskega dnevnika izdaja tudi več slovaških časopisov, neki slovaški finančni družbi, ki je založbo kupila zaradi zasluzka, po nakupu pa se je ta družba znašla sredi korupcijske afere. Res pa je, da prvi znaki niso negativni: novo lastništvo načrtuje 50 odpustov, vendar samo enega med ljudmi, ki delajo pri madžarskem dnevniku. Sicer pa je Uj Szo uspešnejši od poprečja slovaških dnevnikov: naklada je padla za 4 odstotke, medtem ko je slovaško poprečje 9 odstotkov, poleg tega pa je Uj Szo pridobil veliko lokalne reklame, tako da je izkupiček od reklame za 5 odstotkov presegel lanskega. Med drugim, Uj Szo je edini dnevnik na Slovaškem, ki brezplačno ponuja spletno stran.

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska sprejel predstavnike zveze manjšinskih dnevnikov

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska je sprejel člane vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je zasedalo v Bratislavi. Predsednik je namenil manjšinskim predstavnikom veliko pozornost; zanimali so ga predvsem njihovi pogledi na nekatera aktualna vprašanja, začeni s stanjem v Kataloniji in v Baskovski deželi, pa tudi s stanjem madžarske manjšine v Romuniji. Glede Italije ga je zanimala ocena o gibanjih za odcepitev Veneta. Manjšine je podprl in jih označil kot sestavni del evropske kulture in pomemben dejavnik uveljavljanja miru in sodelovanja v Evropi.

Predsedniku se je za sprejem zahvalila predsednica zveze manjšinskih dnevnikov Edita Slezakova, ki je kratko orisala dejavnost zveze in sestav njenega članstva. Spregovoril je tudi Karl von Habsburg, ki nadaljuje pobudo svojega očeta Otta s podeljevanjem vsakoletnega priznanja novinarju velikega nacionalnega dnevnika v večinskem jeziku, ki je pri svojem delu namenil posebno pozornost manjšinam.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Ščetinarji se potepajo zlasti po štmavskih cestah

Divji prašiči so grožnja: tri nesreče v dveh tednih

Divji prašiči že nekaj let kratijo spaneč goriškim vinogradnikom in kmetom, obdelane površine pa niso edino prizorišče, na katerem lahko ščetinarji povzročijo nepopravljivo škodo. Na problem opozarjajo predstavniki združenja Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, ki jih je v zadnjih časih več zaskrbljenih domačinov opozorilo na serijo prometnih nesreč, do katerih je prišlo po štmavskih cestah ravno zaradi te vrste divjadi. »Tu ne gre le za gmotno škodo, ampak za vprašanje varnosti ljudi,« poudarjajo domačini. Ceste v Štmavru so namreč dokaj ozke, strme, ovinkaste ter obdane z vinogradi in gozdnatimi površinami, tako da je srečanje z divjimi prašiči na njih precej pogosto, kar zlasti velja v večernih in nočnih urah.

V zadnjih dveh tednih so prehodi divjih prašičev čez štmavske ceste povzročili vsaj tri prometne nesreče. Domačinko je velik merjasec presenetil pri nekdanji vojašnici finančne straže sredi vasi: ker ji je žival nenadoma pritekla pred avtomobil, se ji ni mogla izogniti, trčenje pa je bil tako silovito, da je vozilo vaščanke ostalo brez odbijača. Mlajši voznik pa je minulo soboto okrog 23. ure imel podobno izkušnjo po temni cesti, ki pelje skozi Pušče. Vračal se je domov z odbojarske tekme, ko je iznenada z rahle vzpetine na cesti skočil orjaški merjasec. Fant je bil dovolj odziven, da ni trčil vanj, a je ob nenadnem zavoju zadel obcestni kamen ter pri tem poškodoval kolo avtomobila. S pokvarjenim kolesom je mladeniču komajda uspelo priti do doma. Škoda je bila torej precejšnja in stroški popravila zasoljeni, mladi voznik pa je imel še srečo, saj bi lahko tudi zapeljal s ceste in zgrmel navzdol. Najhujšo izkušnjo pa je najbrž imel mladenič, ki se je prav tako v Puščah zaletel z mopedom v merjasca, padel in obležal na cestišču. Ščetinar jo je k sreči ucvril stran, lahko pa bi se zgodilo, da bi ležečega fanta napadel.

»Se mora res kaj hudega zgoditi, da se bodo pristojne službe končno resneje lotile tega problema?« se sprašujejo vaščani, na goriški pokrajini pa odgovarjajo, da so v prejšnjih letih skupaj z lovci naredili že marsikaj. »Točnih podatkov še nimamo, kaže pa, da se je populacija divjih prašičev v Brdih v primerjavi z lanskim letom nekoliko znižala oz. da se živali bolj zadržujejo v gozdovih, kjer očitno najdejo dovolj

hrane. Število odstreliv, ki so jih lovci za beležili do začetka novembra, je bilo nekoliko nižje od lanskega. Sklepamo, da so se izredni odstreli, ki so bili odrejeni v prejšnjih letih, skupaj z odstrelom samic in mladičev obrestovali,« pravi podpredsednica pokrajine Mara Černič, po kateri bi dodatno izboljšanje prinesla odobritev deželnega načrta za upravljanje z divjadjo, ki mu je že prižgala zeleno luč skupščina avtonomij, v deželni svet. Černičeva tudi spominja, da ima pokrajina vsako leto na voljo nekaj sredstev (lani 80.000, letos 70.000 evrov), ki so namenjeni odškodninam za škodo po divjadi. »Za odškodnino lahko zaprosijo tudi vozniki, dokazati pa morajo, da niso bili krivi za nesrečo. V takih primerih je zato vedno treba poklicati policijo, da sestavi zapisnik,« zaključuje Černičeva. (vip, ur)

Srečanja divjih prašičev in voznikov so vse bolj pogosta

RONKE - Občinski svet bo o tem razpravljal predvidoma v januarju

Iščejo pot za oživitev konzulte

Župan Roberto Fontanot: »Konzulte so koristne, če imajo neko vsebino« - Karlo Mucci: »Na prvem mestu problem osnovne šole«

Občinska uprava v Ronkah je pripravljena poiskati rešitev, da bi oživila konzulto za slovensko narodno skupnost. Tako je o predlogu občinskega svetnika SKP-Federacije levice Luigijsa Bona, ki se zavzema za ponovno ustanovitev posvetovalnega telesa, povedala ronška odbornica za manjšinska vprašanja Elena Cettul.

Kot je Primorski dnevnik že poročal, je Bon predlagal spremembo občinskega pravilnika za neprofitne organizacije, v katerem bi bilo po njegovem mnenju treba predvideti tudi ustanovitev pomožnega organa, ki ima posvetovalno vlogo in se ukvarja s splošnimi socialnimi in kulturnimi vprašanji, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Amandma mora sprejeti občinski svet, ki bo o Bonovi resoluciji razpravljal na prvi seji v prihodnjem letu, ki bo potekala sredi januarja.

Cettulova je za Primorski dnevnik povedala, da uprava Bonovemu predlogu nikakor ne nasprotuje. »Po mojem mnenju bi bilo mogoče slovensko konzulto že zdaj ustanoviti, in sicer preko komisije za kulturo. Po drugi strani je prav, da presodimo, katera je najprimernejša pot. To že preverjamo z osebnim pristojnim občinskim uradom, v sodelovanju s slovenskimi društvi, ki imajo sedež v naši občini,« je povedala Cettulova in nadaljevala: »Razmisliti moramo o posodobitvi 8. člena občinskega statuta, ki že predvideva zaščito slovenske narodne skupnosti, in preveriti, kako lahko slovensko konzulto vključimo v pravilnik neprofitnih organizacij.«

Roberto Fontanot

V 8. členu ronškega statuta piše, da

Elena Cettul

Karlo Mucci

občina zagotavlja občanom italijanske in slovenske narodnosti, ki živijo na ronškem ozemlju, enake pravice. Ob tem podpira pobude za zaščito ter ovrednotenje jezika in kulturne dediščine slovenske jezikovne skupnosti v Ronkah. Zaščita je torej po statutu že predvidena, zdaj pa je treba najti pot za njeno lažje in učinkovitejše uveljavljanje tudi preko konzulte. »Konzulto smo v Ronkah že imeli od 80. let, s časom pa je njeno delovanje usahnilo,« je povedala Cettulova, župan Roberto Fontanot pa je izpostavil: »Konzulte so koristne, če res imajo nek pomen oz. vsebino. Konzulta sama po sebi nič ne pomeni, če ni vključena v življenje občinske skupnosti. Če pa njeni člani predlagajo dejavnosti in ideje občinski upravi, ki jih lahko nato uresničijo, pa je seveda konzulta koristno sredstvo.« Fontanot je pristavil, da se v občinskem odboru o Bonovem predlogu še niso pogovorili, prav

gotovo pa ga bodo vzeli v poštev, nakar bo odločil občinski svet.

Z Bonovim predlogom pa je zadovoljen Karlo Mucci, ki je od leta 1987 predsednik slovenskega kulturnega društva Jadro iz Ronk. »O tem smo se z odbornico Eleno Cettul že pogovorili. Razumeti moramo, po kateri poti bi bilo najlažje in najbolj primerno priti do "uradne" ustanovitve konzulte,« je povedal Mucci in nadaljeval: »V začetku 80. let je slovenska konzulta dobro delovala. Preko nje so uresničili več kulturnih in zaščitnih pobud, žal pa je kasneje začela dejavnost konzulte počasi usihati. Seje so postajale vse bolj redke, nakar je njeno delovanje popolnoma zamrlo.« Po Muccijskih besedah je bila zadnja »uradna« pobuda konzulte zborovski koncert, ki ga je leta 2004 priredila v sodelovanju z društvom Jadro. »Če bi danes konzulto oživili, bi lahko poleg problematike zaščite obravnavali predvsem vprašanje slovenske osnovne šole, ki se zaradi prostorske stiske in v pričakovanju na izgradnjo novega šolskega centra v Romjanu poslužuje prostorov župnišča. Ob tem bi bila konzulta koristna pri usklajevanju delovanja slovenskih društev v Laškem. Trenutno med društvi ni neposrednega stika in izmenjave, preko konzulte pa bi lahko priredili marsikatero skupno pobudo na socialnem, kulturnem in drugih področjih.«

GORICA - Protipožarna zaščita

Šola Trinko bo varnejša

Občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel predhodni načrt, na podlagi katerega bodo sedež Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, kjer domuje nižja srednja šola Ivan Trinko, prilagodili novim normam na področju protipožarne zaščite. V dela, ki so že vključena v triletni občinski program javnih del 2014-2016, bodo vložili okrog 800.000 evrov. Del sredstev za prvi in najnujnejši sklop del - 410.000 evrov - ima občina že na voljo, preostalo pa si bo skušala priskrbeti v prihodnjih letih.

Pripravo načrta je občina spomladai zaupala časni navezi arhitektov in inženirjev Gianpiera Cesarinija, Bruna Crocettija, Paola Blazica, Enrica Comarja in Gianpaola Gazzana. Zeleno luč za izvedbo del so že prižgali tudi gasilci. Izboljšanje požarne varnosti šolskega objekta v Ulici Grabizio je del širšega projekta, v okviru katerega naj bi občina zgradila tudi novo telovadnico za šolo Trinko. Projekt je skupno vreden 2.500.000 evrov, denarja za telovadnico pa še ni na voljo.

Šola Trinko v Ulici Grabizio

BUMBACA

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Krožek
Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

Poklon prof. Lojzki Bratuž ob jubileju

Sodelujejo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm prof. Marija Pirjevec, prof. Olga Lupinc in prof. Neva Zaghet.

Glasbeni poklon bodo oblikovali gojenci SCGV Emil Komel

Četrtek, 11. decembra 2014, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Doživljanje reke

Nova knjiga o Soči, kakršne italijanski bralec ni še poznal

Odlika predstavitve nove knjige o Soči, ki jo je izdala založba Libreria Editrice Goriziana, je njena kakovostna izvedba. Potekala je v petek pod večer v konferenčni dvorani Attemsove palače na Kornu ob prisotnosti več kot 110 poslušalcev. Ob vходу so na mizi ležali sveži izvodi 220 strani debele in vodoravno pravokotne knjige s 110 opisi, ki jih je prispeval Andrea Bellavite, in okrog 220 posnetki, ki jih je objavil Marco Crivellari.

Obiskovalce je dvojezično pozdravila pokrajinska podpredsednica in odbornica za okolje Mara Černic, ki je poleg osebnih spominov na soška doživetja napovedala, da so v knjigi opisi krajev, ljudi, živalskega in rastlinskega sveta vključno z zgodovinskimi dogajanja. Soča je tudi navdihovalka poezije, kar lahko spoznamo s pomočjo Gregorčiča in Ungarettija. Tu so tudi praktični vidiki tega slikovitega vodnega toka: upravljati ga je treba v sodelovanju med Slovenijo in Italijo.

Adriano Ossola se je kot založnik zahvalil obema avtorjema, ki sta kakovostno in hkrati hitro opravila dogovorjeni projekt. Povedal je, da je sicer želja po takšni knjigi dozorevala trideset let, se pravi od mature na klasični gimnazije dalje, ki sta jo kot sošolca z Bellavitejem obiskovala v Gorici.

Gledališki igralec Luciano Virgilio je poslušalce popeljal v besedilo z dovršenim branjem prvega in v teku predstavitve še treh odlomkov. Do izraza je med ostalim prišla dvojnost čustveno psihološkega doživljanja Soče, ki je kot vse ostale reke v italijanskem jeziku moškega, v slovenskem pa ženskega spola. Ogromno sosomeščanov začne spoznavati odtenke dojemanja prostora na načine, ki so navadno v domeni le slovenskega prebivalstva. Morda ni še prepozno. Med kasnejšimi branji je priključil bogate barvne odtenke, ki si sledijo od izvira

Andrea Bellavite in posnetek iz knjige

do izvira, v različnih urah dneva in različnih letnih časih. Posebej sta prišla na vrsto slap Kozjak in izliv na območju Zdobja, ko se sladka voda premeša s slano v velikem amfiteatru od Savudrije mimo Kopra in Trsta do Devinskih pečin in Trziča. Mimogrede je prebral, da je ime glavnega mesta slovenskega izvira.

Miselno literarni prispevek je ponudil odmevni kulturnik in glasbenik Quirino Principe. Reke so tudi zgodovina evropske celine in civilizacije. Nakazal je vodoravni objem, ki ga živahna Soča in umirjena Vipava oklepata okrog Gorice, in vertikalnega v meteorološkem smislu vodnega ciklusa. Opozoril je na značilnost napisane in fotografske pripovedi, ki se tičeta obeh avtorjev, ko ni nikjer opaziti njunih oseb, temveč izstopa izključno reka z okoliško krajino. Omenil je tudi tragično plat posoškega prostora v nekaterih zgodovinskih obdobjih in to povezal s pozivom do razpoložljivosti glede poznavanja drugih jezikov. Omenil je kozorogovo legendo, ki se na različne načine pojavlja v različnih jezikovnih okoljih. Morda se bo kot za binom

Soča Isonzo kdaj enojezičen someščan ozavestil tudi glede razlike med kozorogom in »camoscio«; ne gre za nepoznavanje prevoda, temveč za spoznanje, da jezik ni tehnika, temveč emocija (op. kronista).

Andrea Bellavite je izpovedal, kakšni dvomi so ga preveali ob misli, da piše o Soči, potem ko je to že opravil Celso Maccor. Nalogo je sprejel, ker Sočo ljubi. Izpovedno je napisal o ljudeh in njihovi sposobnosti preseganja nasprotovanj, mostovih, naravoslovnih in čustvenih doživetjih (Kozjak) ter tudi o eksplozijah in smrti. Preseñetil je s predvajanjem posnetka z zvokom soškega toka. V njegovih besedilih najdemo slovenska poimenovanja krajev, kar je za publikacije v italijanskem jeziku prav izjemno. Eni nerodnosti se po krivdi slovenskega dojemanja soškega izvira ni mogel izogniti. V romantičnem vzhičenju Slovenci že stoletja trdimo, da izvira smaragdna reka izpod triglavskega pogorja. Sploh ni res, saj se nad izvirov dvigata Mojstrovka in Jalovec, do Triglava pa so vmes prelaz Vršič, Prisojnik, Razor, Luknja nad Zadnjico ...

Avtor posnetkov se je zahvalil pobudnikom, ki so mu omogočili, da je Sočo, ki jo je doslej poznal le turistično, začel opazovati tudi iz kulturne in zgodovinske plati ter iz vidika pomembnih osebnosti. Sam meni, da mu je uspela dobra fotografska reportaža s posnetki, ki jih je napravil izključno za samo knjigo po sledih Bellavitejevega pripovedovanja. (ar)

Poklon prof. Lojzki Bratuž

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič bosta na srečanju »pod lipami« v četrtek, 11. decembra, ob 20. uri pripravila poklon prof. Lojzki Bratuž ob njenem življenjskem jubileju. Sodelovale bodo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm Marija Pirjevec, Olga Lupinc in Neva Zaghet, glasbeno točko bo poklonil duo harmonik s šole Emil Komel.

Turneja Nove filharmonije

Mladinski mednarodni orkester Nova filharmonija iz Nove Gorice se podaja na novoletno turnejo Všetkani. Pod umetniškim vodstvom Simona Perčiča in s številnimi gostujočimi domačimi kot tudi priznanimi tujimi solisti bo orkester zaigral na petih koncertih. Prvi koncert bo danes ob 18.30 v dvorani Škofijske gimnazije v Vipavi. (km)

POMNIKI MORIJE - Nova vas

»Izumitelj« piramid polkovnik Kratochvil

Na soški fronti se je bojeval tudi 4. Honved pešpolk. Naborno mesto je bilo v Nagyváradu, na severu sedanje Romunije. Romuni ga danes imenujejo Oradea, pred prvo svetovno vojno pa je mesto pripadalo Madžarski. Po vojni je Romunija na račun Madžarske skoraj podvojila svoje ozemlje in, kot se v teh primerih dogaja, odnosi med narodom niso najboljši.

Madžarski 4. polk, v katerem so se bojevali tudi vojniki romunske in drugih narodnosti, je na Goriškem pustil vidne sledi, ki so z leti postale tudi predmet preučevanja zgodovinarjev in cilj madžarskih turistov. Sledi so najbolj vidne na štirih piramidah, ki so jih na začetku leta 1918 postavili pri Ušjem-Boškinih pod Debelo grižo, v Martinščini, na pobočju Škabrijela in v Novi vasi. Prve tri spomenike v obliki piramide smo že opisali, preostaja nam še spomenik v Novi vasi. Tja se zapeljemo iz Opatjega sela, kjer kažipot v središču vasi usmerja v Novo vas. Avto parkiramo pri cerkvi in se odpravimo peš nekaj deset metrov proti zahodu. Takoj ob cesti bomo opazili lepo, približno poltretji meter visoko obeležje. Od ostalih piramid se razlikuje le po malenkostih. Do leta 1989 je bil spomenik v razsulu. Takrat se je občina Nova Gorica - Nova vas sodi danes v občino Miren-Kostanjevica - odločila, da ga bo obnovila. V obnovo so vključili dijake iz mesta Győr zahodno od Budimpešte. O njihovi prisotnosti priča tabla na sprednji strani piramide. Na njej je v prevodu zapisano: »Vaša usoda je naša usoda - Meščani Győra in učenci gimnazije Révai.« Na zgornjem delu pa je vklesan napis, ki je enak napisom na ostalih piramidah: »V spomin na slavne boje in padle heroje 4. ogrskega honvedskega pehotnega polka.« Škoda le, da na piramidi ni tablice s podatki in datumom obnove; ta pomanjkljivost se žal pojavlja pri mnogih spomenikih, tudi pri tistih, posvečenih padlim v NOB.

Poveljnik polka je od vsega začetka bil polkovnik Károly Kratochvil. Po priimku sodeč gre za pomadžarjenega Čeha ali Slovaka, saj je bil rojen v Brnu na Moravskem. Zaradi zaslug v prvi svetovni vojni velja za

madžarskega narodnega heroja. Po smrti so mu v Budimpešti postavili lep nagrobni spomenik. Iz nekaterih kronik izhaja, da je bil ravno polkovnik Kratochvil (tudi Kratochwill) najbolj zaslužen, da je cesar Karel I., naslednik leta 1916 umrlega Franca Jožefa, dovolil 4. Honved polku, da na Goriškem postavi štiri omenjene spominske piramide. Ohranilo se je njegovo pisno poročilo, v katerem pravi, da so spomenike postavili zato, da bi imeli svojci padlih kam priromati in da bi se ob tem spominjali na trpljenje vojakov. Na to opozarja tudi prošnja polkovnika Kratochvila: »Popotnik, če boš nekoč prepotoval tista krvava, nam tako sveta mesta, boš našel pri Novi vasi in v drugih krajih enostavne piramide, visoke dva metra in pol ter narejene iz kraškega kamna. Ustavi se za hip, snemi klobuk in izreči kratko molitev za tiste, ki so se zvesto bojevali do smrti.« Zamisel graditeljev in njihove dobre namene je preprečila zgodovina. Dolga desetletja ni bilo ne romarjev ne drugih obiskovalcev. Zob časa in človeška nemarnost pa sta mnoge spomenike skoraj uničila. Zadnja leta se stvari spreminjajo. S padcem meja in »železne zaves« so turisti kar navalili na kraje, kjer so se bojevali njihovi dedje ali že pradedje. To velja tudi za Novo vas, saj se na spomeniku Honvedom znova in znova pojavljajo novi venci ter šopki cvetja. (vip)

Piramida v Novi vasi in, pod naslovom, polkovnik Károly Kratochvil

FOTO VIP

GORICA - Zanimiv fotografski posnetek

Požgana in porušena hiša v Codellijevi ulici

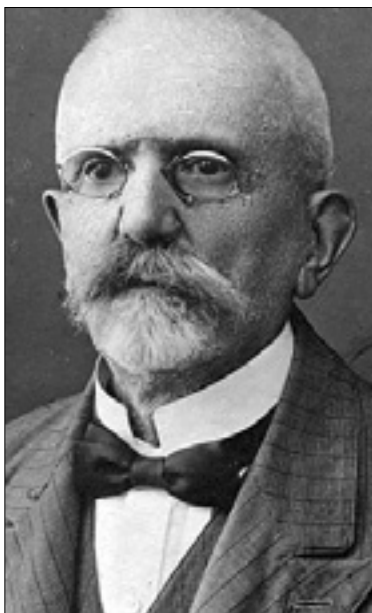
Dveletno bombardiranje Gorice med prvo svetovno vojno je, poleg človeških žrtev, povzročilo tudi ogromno materialno škodo. Ta vidik je v polstoletni patriotski vnemi v glavnem ostal v senci.

Fotografija, ki jo objavljamo ob tem zapisu, prihaja iz zasebne zbirke. Na njej je požgana hiša v Codellijevi ulici 14, v neposredni bližini danes sicer zaprtega zavoda Banca d'Italia. Posnetek ni delo poklicnega fotografa, ker bi sicer bilo to na hrbtni strani, ki je oblikovana kot razglednica, prav gotovo navedeno. Sliko je 18. decembra 1917 iz Ljubljane odposlal član družine Pavletič Novakovim v Celovcu. Posnetek je zelo verjetno nastal kmalu po umiku fronte na Piavo. Družina profesorja in šolskega svetnika Gustava Novaka, ki je živela v hiši na Codellijevi ulici 14, je odšla v begunstvo v Celovec in tam dočkala konec vojne. V isti hiši v Gorici so verjetno stanovali tudi Pavletičevi, kakor je razbrati iz kratkega sporočila in božičnega voščila na hrbtni strani.

Del poslopja na levi strani fotografije je pred leti kupila pokrajina in ga preuredila v urade (stavba je po zadnjih lastnikih dobila ime Čotarjeva hiša), v višjem delu stavbe, ki ima pročelje na Ulici Codelli, pa so še danes stanovanja. Zanimiva je tudi ugotovi-

tev, da ima stavba tudi danes isto številko kakor pred sto leti.

Iz rodbine Novakovih (oče je bil Slovenec, mati pa Nemka) je bila učiteljica Marija Novak (roj. leta 1888) in je v letih pred prvo svetovno vojno poučevala tudi v Dolini pri Trstu, potem pa doživljala usodo večine slovenskih učiteljev. Mlajši brat Franc je študiral pravo na Dunaju. Umril je leta 1923 zaradi bolezni, ki jo je menda staknil med vojno. Služil je kot enoletni prostovoljec v 97. pešpolku. Drugi brat, Karel, je bil med vojnoma sodnik v Litiji. (vk)

Fotografija pogorele hiše in, ob naslovu, Gustav Novak

FOTO VK

GORIŠKA - Pričakali so ga po vaseh, šolah in društvenih domovih

Miklavž med otroki

Sveti Miklavž v Pevmi (levo) in Dolu (zgoraj) FOTO VIP, V.T.

Miklavž je tudi letos obdaril otroke, ki so bili med letom pridni in ubogljivi. Po slovenskih vaseh, šolah in društvenih domovih so darežljivega svetnika pričakali s petjem in z gledališkimi prizori, nad katerimi so bili navdušeni tudi starši, dedki in drugi udeleženci tradicionalnih prireditev.

Miklavž je v petek obiskal osnovno šolo Josip Abram v **Pevmi**. Otroci so mu pripravili prigrizno pevsko dobrodošlico, nakar so mu pripovedovali, kaj vse so počeli v zadnjih tednih. Za njihovo prisrčnost in marljivost jih je sveti mož nazadnje še obdaroval, nakar se je od njih poslovil z obljubo, da jih bo čez eno leto ponovno obiskal.

Miklavž se je istega dne odpravil tudi k **Doljanom**. V prostorih društva Kras Dol-Poljane so ga otroci sprejeli z igrico v narečju *Tekuo je blo kdr su bli naši nonoti mičkini*, ki je bila sestavljena iz štirih dejanj. Prvi dve sta potekali v gostilni pri Brankotu na Poljanah in v nekdanji trgovini na Palkišču, v drugih dveh pa so se otroci pogovarjali o tem, kaj je Miklavž prinašal njihovim dedkom. Svetnik je s svojima spremeljalcema obdaril otroke, še pred svojim prihodom na društveni sedež pa je z darili razveselil tudi starejše domačine, ki jih je obiskal v Dolu in na Poljanah.

Praznično je bilo tudi na sedežu prosvetnega društva **Rupa-Peč**, kjer so pevci otroškega zbora Rupa-Peč pod vodstvom Zulejke Devetak uprizorili igrico *Kje je Miklavž?* Otroci so na koncu še lepo zapeli, nakar je Miklavž porazdelil darila, pridne otroke je pohvalil, manj marljivim pa namenil besede spodbude.

V **Sovodnjah** so Miklavža pričakali v nabito polni dvorani Kulturnega doma. Na programu je bila lutkovna predstava, ki jo je pripravila skupina mladih domačinov - sicer dijakov družboslovnega liceja Simon Gregorčič. Lutke so nato prizorišče prepustile otrokom iz vrtca in osnovne šole, ki so za bradatega gosta in občinstvo zaplesali, zapeli in recitali. Sveti Miklavž je nazadnje vse obdaril.

več fotografij na www.primorski.eu

Decembrskega dobrotnika so otroci pričakali v sovođenskem Kulturnem domu, ki je bil za to priložnost nabito poln (zgoraj); prigrizno je bilo tudi miklavževanje na sedežu Prosvetnega društva Rupa-Peč (levo)

BUMBACA

MALA CECILIJANKA Petnajst zborov in tristo pevcev

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice prireja tudi letos, na dan Brezmadežne, zborovsko revijo Mala Cecilijanka. V dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž bodo jutri, 8. decembra, prepevali otroški in mladinski zbori z Goriškega in Tržaškega. Skupno se bo na odru zvrstilo približno tristo mladih pevcev in pevki.

Prireditev bo potekala v dveh delih: prvi se bo začel ob 15. uri, drugi ob 18., skupno pa bo zapelo kar petnajst otroških in mladinskih skupin. Med njimi sta dva zbora, ki delujeta v šolskem okolju - to sta OPZ osnovne šole Ljubka Šorli iz Romjana (vodi Lucija Lavrenčič Terpin) in OPZ osnovne šole Josip Abram iz Pevme (vodi Marta Ferletič). Štirje zbori prihajajo iz sovođenske občine, in sicer OPZ KD Sovodnje - Mali (vodi Valentina Nanut), OPZ KD Sovodnje (vodi Jana Drassich), OPZ Rupa-Peč (vodi Zulejka Devetak) in OPZ Vrh sv. Mihaela (vodi Karen Ulian). Doberdob bosta zastopala OPZ Mali Veseljaki (vodi Mateja Jarč) in OPZ Veseljaki (vodi Lucija Lavrenčič Terpin). S Tržaškega bo nastopil zbor OPZ Ladjica (vodi Olga Tavčar). Poleg omenjenih bodo zapeli še OPZ Emil Komel iz Gorice (vodi Damijana Čevdek Jug), OPZ Štmaver (vodi Lara Feri), Cerkevni OPZ Štandrež (vodi Lucrezia Bogaro), OPZ F.B. Sedej iz Števerjana (vodi Martina Hlede), OPZ Plešivo (vodi Alessandra Schettino) in MIPZ Emil Komel iz Gorice (vodi David Bandelj). Uvodni nagovor bo imel Mirko Ferlan, glasbeni izvedenec, vzgojitelj in dirigent.

Mala Cecilijanka je priljubljena decembrska tradicija in med goriškimi Slovenci pevski uvod v praznični čas. Obeta se bogat program ljudskih in umetnih pesmi, zato organizatorji računajo, da bo tudi letos odziv publike množičen.

GORICA - Informativna srečanja

Starše pripravljajo na vpis otrok v šolo

Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše petošolcev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi razred nižje srednje šole, na informativno srečanje, ki bo v prostorih ravnateljstva v Ulici Grabizio 38 v torek, 9. decembra, ob 18. uri. Sestanek prireja tudi za starše malčkov, ki bodo v novem šolskem letu vstopili v prvi letnik otroškega vrtca; potekal bo

ravno tako v Ulici Grabizio, vendar v sredo, 10. decembra, ob 17.30. Na svoj račun bodo seveda prišli tudi starši otrok, ki bodo v šolskem letu 2015-2016 obiskovali prvi razred osnovne šole. Informativno srečanje zanje bo na sedežu večstopenjske šole v Ulici Grabizio 38 v četrtek, 11. decembra, ob 17.30. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.icgorizia.net.

SOVODNJE - Obnovljeni Kulturni dom

Društvo pripravlja velik vaški praznik

V Sovodnjah se pripravljajo na velik praznik. Prihodnjo nedeljo, 14. decembra, ob 11. uri bo namreč ponovno odprte in poimenovane Kulturnega doma. Prireditev organizira Kulturno društvo Sovodnje.

V program bosta uvedla otroška pevka zbora, ki delujeta v okviru društva; otroke iz vrtca bosta vodili Erika Tomsič in Valentina Nanut, osnovnošolce pa Jana Drassich. Slavnostni govor bo imel društveni predsednik Erik Figelj. Napovedani so pozdravi županje Alenke Florenin, pokrajinskega predsednika SKGZ Livia Semoliča in predsednika Društvene banke Doberdob in Sovodnje Daria Perica. Župnik Renato Podberšič bo blagoslovil obnovljeni dom. Svečanost bodo sklenili s po-

imenovanjem doma po nekdanjem županu Jožefu Češčutu. Tablo s posvetilom bo odkrila vdova, gospa Marija. Med prisotnimi bodo delili publikacijo o Jožefu Češčutu: besedilo je sestavil Aldo Rupel, izdalo jo je društvo s pomočjo zadruženje banke in občine. Zatem bodo na ogled obnovljeni prostori, kjer bodo postavljene razstave o zgodovini Kulturnega doma, obnovitvenih delih in Jožefu Češčutu; uredili sta jih društveni odborniki Valentina Nanut in Micaela Passon. Na različnih lokacijah doma bodo igrali gojenci Glasbene matice, prepeval pa bo otroški zbor domačega društva. Po sobah in dvoranah bodo vrtili še video posnetke in prikazovali fotografije o delovanju društva skozi čas.

Božični koncert za člane in stranke
Zadružne banke Doberdob in Sovodnje

VOŠČILA V GLASBI 2015

vokalna skupina gospel glasbe
INSINGIZI
(Zimbabve)

gost večera
OTO PESTNER

torek 16. decembra 2014 ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici

Vstop z vabili, ki bodo na razpolago na
podružnicah banke od 9. decembra do poteka razpoložljivih mest.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom poleg običajnih ugodnosti še vrsto novosti.

Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno poštno položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**

Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik brezplačno do konca leta 2014.

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Celje brez osmine finala

CELJE - Rokometaši Celja Pivovarne Laško so v tekmi 8. kroga evropske lige prvakov na domačem igrišču izgubili proti francoskemu Montpellierju s 27:30 (14:10). Slovenski prvak je izgubil še drugo medsebojno tekmo proti Montpellierju, po njej pa si je tudi dokončno zaprl vrata za nastop v osmini finala. Slovensko obarvana francoska zasedba ji je ušla na štiri točke, ki jih celjska ekipa na zadnjih dveh februarjskih tekmah proti madžarskemu Veszpremu in ruskim Čehovskim medvedom ne more več niti teoretično nadoknaditi.

Dragić najboljši

PHOENIX - V ligi NBA je ekipa Phoenix Suns v gosteh premagala Dallas Mavericks s 118:106, Goran Dragić (na fotografiji ANSA) pa je bil za Sunse znova najboljši strellec. V 37 minutah je dosegel 28 točk, 13 podaj in 2 ujeti žogi. Memphis Grizzlies, kjer igra Beno Udrih, so doma morali s 101:107 priznati premoč San Antonio Spursov. Udrih je v 19 minutah za Memphis dosegel 6 točk, tri podaje in skok, Belinelli za Spurse pa 6 točk, 3 skoke v 16 minutah. Denver je izgubil v Washingtonu, Gallinari je za goste dosegel 7 točk, 2 skoka v 16 minutah.

ALPSKO SMUČANJE - Drugi smuk v Lake Louiseju s prevlado Američank, Mazejeva osma

Lindsey se je vrnila

LAKE LOUISE - Drugi smuk v Lake Louiseju je bil domena Američank. Zmagala je Lindsey Vonn in že na drugi tekmi po skoraj enoletnem premoru ugnala vse tekmice: osvojila je svojo šestdeseto zmago v pokalu, na tej progi pa že 15. (dvanajst smukaških zmag in tri superveleslalomске). »Zelo sem se borila po vseh težavah in izjemen občutek je sedaj, ko sem znova na vrhu. Imam veliko podporo družine in moje ekipe. Ta zmaga zame ni presenečenje, vedno sem vedela, da se bom vrnila,« je dejala Vonnova. Ameriško zmagoslavje sta na drugem in tretjem mestu dopolnili Stacey Cook (+0,49) in Julia Mancuso (+0,57). Črnjanka Tina Maze je bila po petkovi zmagi tokrat po veliki napaki osma (+0,89), vendar je ostala v skupnem vodstvu v pokalu. Usodno napako je naredila prav na zelo pomembnem mestu, kjer je dan prej začela nabirati veliko prednost. Odnoslo jo je iz smeri in je izgubila veliko časa. Pred tem je bila le desetinko in 15 stotink za Vonnovo, nato pa je razlika narasla. »Gledam na vse skupaj pozitivno, ker je fizično dobro reagirala in napaka ni pustila posledic. Kljub tej napaki je visoko uvrščena. Včeraj je Tina zmagala, danes je bila tudi zelo hitra. Vemo, da stopnjuje v spodnjem delu, kar bi se zgodilo tudi danes. Tina mora pozabiti na napako, ker dobro smuča tudi superveleslalom,« je dejal Andrea Massi, vodja ekipe Tine Maze.

Črnjanka je kljub napaki, ki ji je preprečila višjo uvrstitev, povečala prednost v vodstvu pokala. Danes bo na vrsti še superveleslalom (ob 18.55 po našem času).

Vrstni red: 1. L. Vonn (ZDA) 1:50,48, 2. S. Cook (ZDA) +0,49, 3. J. Mancuso (ZDA) +0,57, 4. L. Yurkiw (Kan) +0,74, 5. V. Rebensburg (Nem) +0,76, 6. L. Ross (ZDA) +0,81, 7. E. Fanchini (Ita) +0,86, 8. T. Maze (Slo) +0,89. **Skupno:** 1. T. Maze (Slo) 320, 2. K. Zettel (Avt) 250, 3. A. Fenninger (Avt) 231, 4. M. Shiffrin (ZDA) 209, 5. F. Hansdotter (Šve) 175, 6. E. Brem (Avt) 166, 7. M. Pietilä-Holmner (Šve) 154, 8. Vi. Rebensburg (Nem) 147, 9. N. Hosp (Avt) 141, 10. L. Vonn (ZDA) 132.

V petek je Lindsey Vonn tekmovala prvič v sezoni, smučala je še precej previdno in za zmagovalko Tino Maze zaostala 85 stotink, včeraj pa je že zelo spominjala na najboljša leta. Na novo zmago v svetovnem pokalu je morala čakati skoraj dve leti

ANSA

ALPSKO SMUČANJE - Moški superveleslalom Avstrijec boljši od Norvežana

BEAVER CREEK - Avstrijec Hannes Reichelt je zmagal v superveleslalomu za svetovni pokal alpskih smučarjev v ameriškem Beaver Creeku. Vodilnega v seštevku pokala Norvežana Kjetila Jansruda, ki je pred tem slavil na treh tekmah zapored, je ugnal za 52 stotink. Tretji je bil Francoz Alexis Pinturault (+0,62). »Azzurra« Peter Fill in Dominik Paris sta se uvrstila na 4. (+0,66) in 5. mesto (+0,82). Matteo Marsaglia pa je bil odličen 8. (+1,01). Slovenca sta ostala brez točk. Klemen Kosi je bil 34. (+2,72), Martin Čater pa je odstopil že po prvem merjenju časa, ko je bil 39.

Reichelt je preprečil četrto zaporedno in skupno sedmo zmagoslavje Jansruda. To mu je na progi ptic roparic uspelo z izjemno predstavo brez napak, kar mu je prineslo tudi precejšnjo prednost pred favoriziranim Norvežanom. In tudi prvo avstrij-

ska moško slavje v tej disciplini po kar 1009 dnevih. Reichelt je zabeležil že osmo najvišjo stopničko v pokalu, peto v superveleslalomu in tretjo v Beaver Creeku. »Noro, popolnoma noro,« se je na cilju veselil Reichelt in priznal, da je vozil povsem na meji: »Bil sem čisto na robu. Na vsakem skoku sem mislil, da me bo odneslo s proge. Ampak tako se je pač treba lotiti superveleslalom.« Jansrud je pred tem v manj kot tednu dni osvojil polovico svojih zmag v pokalu. Prvi je bil v smuku in superveleslalomu konec prejšnjega tedna v kanadskem Lake Louise, ko je v dveh dnevih dvakrat stopil na najvišjo zmagovalno stopničko, potem pa je v petek v tretjem nastopu sezone slavil še na smuku v Beaver Creeku.

Danes bo na sporedu veleslalom (ob 17.30 in 20.40). (STA)

SMUČ. SKOKI Med Top 10 trije Slovenci, Prevc peti

LILLEHAMMER - Avstrijec Gregor Schlierenzauer (302,7 točke), vodilni že po prvi seriji, je zmagovalec prve od dveh tekem svetovnega pokala smučarskih skakalcev v Lillehammerju. To je za Tirolca že 53. zmaga v svetovnem pokalu. Na stopničkah sta končala še domačin Anders Fannemel in Avstrijec Michael Hayböck. Najboljši Slovenec je bil tudi tokrat Peter Prevc (290,3), ki je po odličnem skoku v finalu z 11. napredoval na končno peto mesto. »Danes (včeraj op.a.) sem končal na petem mestu. A moj cilj, da bi na tekmi prikazal ne le enega, temveč dva dobra skoka, še ni izpolnjen,« je navijačem pred današnjo peto tekmo svetovnega pokala v sezoni sporočil Prevc. V »top 10« so končali še Jernej Damjan (276,2 točke), ki je v finalu napredoval na osmo mesto, Robert Kranjec (273,9) pa je bil deseti. Prve točke svetovnega pokala pa je osvojil Italijan Davide Bresadola, ki je bil 9.

V vetrovni loteriji se je po prvi seriji od nadaljevanja poslovilo kar nekaj skakalnih asov, kot so Freitag, Kofler in tudi Ammann. Slednji, zmagovalec minulih tekem v Kuusamu, je zadržal rume no majico vodilnega v svetovnem pokalu, Peter Prevc je na šestem mestu. Danes bo še ena tekma; prva serija se bo začela ob 14.15.

NOGOMET - A-liga

Sassuolo zagodel Romi

Torino in Palermo tudi 2:2

RIM - Za največje presenečenje je v 14. krogu A-lige poskrbel Sassuolo, ki je drugouvrščeni Romi iztrgal točko (2:2). Gostje so v Rimu vodili celo do 93. minute, ko je izenačujoči zadetek dosegel Ljajić. Gostje so celo vodili z 0:2 (dvakrat je v polno zadel Zaza). Roma je nato zmanjšala zaostanek z Ljajićem. Sassuolo je podaljšal pozitivno serijo, ki zdaj znaša osem tekem (4 zmage in 4 remiji). Večerna tekama med Torinom in Palermom se je prav tako končala 2:2 (Rigoni, Dybala; Martinez, Glik). Gostje iz Sicilije so obkraj vodili.

Vrstni red: Juventus 35, Roma 32, Napoli 23, Genoa 23, Sampdoria 22, Milan 21, Lazio 20, Fiorentina 20, Sassuolo 19, Udinese 18, Palermo 18, Inter 17, Empoli 14, Verona 14, Torino 13, Cagliari 11, Atalanta 11, Chievo 10, Cesena 8, Parma 6.

Danes: 12.30 Napoli - Empoli, 15.00 Atalanta - Cesena, Genoa - Milan, Parma - Lazio, 20.45 Inter - Udinese; **jutri:** 19.00 Cagliari - Chievo, 21.00 Verona - Sampdoria.

Koper premagal Olimpijo

V Sloveniji se je končal prvi del 1. SNL. Prvenstvo se bo nadaljevalo 21. februarja. Izidi, 20. krog: Domžale - Celje 0:1, Luka Koper - Olimpija 2:1, Maribor - Kalcer Radomlje 4:1, Rudar Velenje - Zavrč 7:2. Danes: 13.00 Krka - Gorica.

Vrstni red: Domžale 44, Maribor 41, Celje 40, Olimpija 35, Zavrč 29, Rudar 26, Luka Koper 25, Gorica 15, Krka 15, Radomlje 8.

KOŠARKA - A1-liga: Reggione Emilia - Upea 77:65, Brindisi - Varese 69:71. **Liga ABA:** Union Olimpija - Szolnoki Olaj 79:61, Krka - Budućnost 81:90. **Liga Telemach:** Grosbasket - Portorož 73:71.

ODBOJKA - 1. SOL, ženske: Allianz - Luka Koper 0:3, Sl. Gradec - Braslovče 0:3, Govolley - Formis 3:0. **Moški:** Salonit - Ach 1:3, Govolley - Šoštanj 3:1. **Ženske A1-liga:** Piacenza - Firenze 1:3 (sodil je Tržčan Daniele Zucca).

TRŽAČANI KO - Tržaški rokometarji so v 11. krogu A1-lige v Meranu izgubili z 29:27. Vodilni Bozen je s 30:25 premagal Brixen.

DODATNE KVALIFIKACIJE - Slovenske rokometarice so po dveh zanesljivih zmagah nad Švicarkami s 27:21 in Grkinjami z 39:23 po hudem boju ugnale še Belorusinje in si izborile dodatni kvalifikacijski tekmi za nastop na svetovnem prvenstvu v Danskem leta 2015, ki bosta na sporedu v prvi polovici junija prihodnje leto.

Jakov Fak na stopničkah

ÖSTERSUND - Francoz Martin Fourcade je zmagovalec tekme svetovnega pokala v biatlonu v sprinterski preizkušnji na 10 kilometrov. Odlično je s preizkušnjo v švedskem Östersundu, prvo sprintersko v sezoni, opravil Jakov Fak. Po zaslugi brezhibnega strelskega izkupička, pokril je vse tarče, dovolj hiter pa je bil tudi v smučini, je osvojil končno tretje mesto. Najboljši slovenski tekmovalac v biatlonu iz hrvaškega Gorskega Kotorja je bil celo v boju za drugo mesto, a je bil v tem boju na koncu za malenkost, za štiri desetinke, slabši, drugo mesto pa je pripadlo Čehu Ondreju Moravcu. Točke je osvojil Klemen Bauer s 26. mestom,

GREGORINOVA SEDMA - Teja Gregorin je uvodno sprintersko preizkušnjo svetovnega pokala v biatlonu na 7,5-kilometrski preizkušnji v Östersundu končala brez zgrešenega strela na sedmem mestu s 43,4 sekunde zaostanka. Zmagala je Norvežanka Tiril Eckhoff, ki je za 4,6 sekunde ugnala Čehinjo Veroniko Vitkovo.

SMUČARSKI TEK - Petkilometrski tek v prosti tehniki za svetovni pokal v Lillehammerju je bil domena Norvežank. Zmagala je Therese Johaug, drugo mesto je s tremi desetinkami zaostanka osvojila Marit Bjoergen, tretja je bila Heidi Weng. Slovenka Alenka Čebašek je bila 14. (+38,2). Vesna Fabjan zaradi viroze ni nastopila.

Bron italijanske štafete

DOHA - Tudi predzadnji dan SP v Dohi v kratkih bazenih je padlo več svetovnih rekordov. Prvega je postavila moška štafeta Rusije na 4 x 50 m prosto (1:22,60), drugi so bili Američani, tretji pa Italijani (Dotto, Orsi, Magnini in Bellotti). Na finalu na 100 m je olimpijska prvakinja Litovka Rute Meilutyte za 10 stotink morala priznati premoč Brazilke Alicie Atkinson (na fotografiji ANSA), ki je z 1:02,36 izenačila njen svetovni rekord. Danes bodo v finalih nastopili še Slovenec Damir Dugonjić in Italijan Scozzoli (50 prsno), Bianchi (100 delfin) in Ferraioli (50 prost).

JADRANJE - Zimska regata v Imperii

Sivitz Košuta in Farneti že matematično prva

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti se doma po vrnitvi iz Abu Dabija, kjer sta nastopala na finalu svetovnega pokala, nista zadržala dolgo. Od četrtka nastopata na tradicionalni decembrski regati v Imperii, kjer po prvi treh dnevih in osmih regatah visoko vodita in sta matematično – dan pred koncem regate – že osvojila končno prvo mesto. Po osmih plovih sta na drugem mestu Španca David in Alex Charles Villa, ki z dvema odbitkoma zaostajata osem točk, tretja pa Ukrajinka Shvets in Matsuev.

V Imperii je včeraj 37 posadk jadrilo v srednje-lahkem vetru, ki je spreminjal smer. »Z dobro taktiko pa sva bila tudi temu kos in zmagala oba plovera,« je pojasnil flokist Jaš Farneti. V drugem

plovu sta bila na prvi boji 15., nato pa s pravimi odločitvami prva prijadrala na cilj. Še pred tem sta zbala prvi dan dve drugi in eno tretje mesto, v petek pa 1., 2. in 5. mesto. V Imperii nastopa večina italijanskih posadk, veliko pa je tujcev. »Razmere so kar zahtevne, saj zaradi lahkega vetra so lažje posadke zelo hitre, tako da je za naju to zelo dobra preizkušnja,« še dodaja Farneti, ki je s krmarjem Simonom Sivitzem Košuto opravil še en kvaliteten trening pred odhodom v Miami. Na drugo stran oceana, kjer bosta nastopila na regati za svetovni pokal in severnoameriškem prvenstvu, bosta odpotovala sredi januarja, še pred tem pa bosta kilometre nabirala v Zadru kot gosta hrvaške posadke Fantela in Marenić.

DRŽAVNA MOŠKA B2-LIGA - Zmaga in poraz

Združena ekipa gladko, najslabši nastop slogašev

Olympia - Pallavolo Padova 3:0 (25:18, 25:19, 25:15)

Olympia: Hlede 4, Pavlovič 2, Vogrič 3, Perolja 5, Terpin 21, Gastaldo 14, Lavrenčič 0, Vizin 7, Rigonat 0, Juren, Komjanc 1, Plesničar (L1), Čavdek (L2). Trener: Marchesini.

Mladinci do 19. leta starosti prvoligaša iz Padove, v telovadnici goriškega Športnega centra, niso pustili najboljšega vtisa in so se morali sprijazniti z gladikim porazom, ki so jim ga zadali razigrani domačini Olympie.

Trener Marchesini je v začetni postavi zaupal vlogu sprejemalca Petru Vogriču, ki je nato odigral večji del srečanja in s svojim nastopom, z izjemo krajše krize na sprejemu v drugem nizu, zadovoljil pričakovanja trenerja. Gostje so že takoj v uvodnih potezah pokazali njihovo realno znanje in pozna se jim določena neizkušenost v igri, kajti so prepogostokrat zagrešili serijo neizslišenih napak. Na drugi strani pa so pod taktirko odličnega Filipa Hledeta domači napadalcji z uspehom premagovali nasprotnikovo obrambo. Gostitelji so si takoj v začetku niza priigrali lepo prednost, katero so gostje počasi izpodjedali in se jim nevarno približali pri stanju 19:17, ko so se jih domači igralci z dvema točkama blokerja Vizina, ki je medtem zamenjal Pavloviča, le otrsli in s tudi tokrat odločnim Terpinom (65% uspešnost v napadu) prišli do povsem zasluzene zmage v prvem nizu. Če v prvem nizu domača ekipa ni dosegla niti točke z blokom ji je to uspelo že takoj v uvodni potezi drugega niza in s tem igralnim elementom pozitivno nadaljevala tudi v preostalem delu srečanja. Ekipi sta odšli na prvi tehnični odmor pri stanju 8:1 v korist domačinov potem ko je Terpin z dvema zaporednima asoma potrdil pozitivni trend pri izvajanju uvodnega udarca. Gostje so sicer negativno razliko nekoliko zmanjšali vendar jim dokončni preobrat ni uspel. Trener se je od tega niza dalje odločil, da si libera izmenično zamenjata vlogo tako, da je Plesničar igral na sprejemu servisa, Čavdek pa v obrambnih fazah. V tretjem in odločilnem nizu se je podajalec Hlede odločil za pogostejšo igro na centru napada tako, da je igra postala veliko bolj pestra in zanimiva. Delno je tokrat »zatajil« korektor Gastaldo, ki je s svojo 44% uspešnostjo v napadu deloval pod običajnim standardom. Vsekakor je celotna ekipa v odločilnih trenutkih znala izbrati pravo pot za osvojitve novih treh točk in to tudi ob spodbudi publike, ki je znala v pravih trenutkih »zdramiti« svoje varovance. (J.P.)

Valsugana Volley - Sloga Tabor Televita 3:0 (25:14, 25:10, 25:14)

Sloga Tabor Televita: Cettolo 7, Ivanović 9,

Jerončič 5, Ambrož Peterlin 1, Princi 0, Sirch 2, Privileggi (L), Bolognesi 1, Iaccarino 0, Kanter 5, Matevž Peterlin, Sosič 0. Trener: Gregor Jerončič

»Neverjetno!«, je takoj po tekmi strnil svoje vtise trener Gregor Jerončič. In res lahko samo s to besedo označimo poraz, ki ga je včeraj v Padovi doživela Sloga Tabor Televita.

Po mnenju domačega trenerja je Valsugana Volley sicer odigrala svojo letošnjo najboljšo tekmo, vendar to ne more veljati kot opravičilo za tako hud poraz. Slogaši so vsi po vrsti naleteli na resnično črn dan, od rok jim ni šlo dobesedno nič, od obrambe do bloka in napada (7 točk na 29 poskusov), istočasno sta iz točke v točko upadali samozavest in motivacija. Valsugana je tehnično dobra ekipa, ki bo, kljub nekaterim dosedanjim spodrsrljajem verjetno krojila vrh lestvice in njeni igralci so včeraj do potankosti naštudirali vsako šibko točko naše ekipe. Pri tem so jim sicer slogaši tudi krepko »pomagali«, saj so jim sami podarili veliko točk. Pomagalo ni nič, niti spremembe v postavi, ker enostavno ni šlo! V prvem setu so po začetni izenačenosti takoj prevzeli pobudo domačini, povedli s 15:9 in prednost do konca seta le še višali. V drugem se je zdelo, da je na igrišču ena sama ekipa, saj so domačini brez težav nizali točke iz vseh položajev, kar je razvidno že po končnem izidu. V tretjem smo za nekaj časa upali na drugačen razplet, saj sta si bili do 10. točke ekipi enakovredni, slogaši so tudi zaigrali živahneje, vendar je to trajalo le malo časa: Valsugana je od izida 16:13 prešla na 22:13, s tem pa je bilo tekme tudi konec.

Skratka, tekma, na katero bodo morali slogaši takoj pozabiti in se že v novem tednu takoj pripraviti na novega nasprotnika, nevarni Bibione, ki bo v nedeljo gostoval v Repnu.

Trener Olympie Mauro Kuštrin na včerajšnji tekmi v Trstu

FOTODAMI@N

Varovanci trenerja
Fabrizia
Marchesinija so
izpolnili
pričakovanja

BUMBACA

ŽENSKA D-LIGA

Zalet Kontovel šele po petem setu

RoyalKennedy - Zalet Kontovel 2:3 (22:25, 25:21, 18:25, 25:16, 8:15)

Zalet Kontovel: Bukavec 19, Ghezzi 4, Cassanelli 12, Zavادل 7, Micussi 2, Antognolli 4, Bressan 12, Ban 0, Barut (L), Škerl (L), Stossi, Kalin, Kneipp. Trenerka: Zuzič.

Združena ekipa Zaleta Kontovela se je morala sinoči pošteno potruditi, da je na gostovanju osvojila dve točki. Gostiteljice so se krčevito upirale gostjam, ki so tokrat, kot je ocenila trenerja Veronika Zuzič, igrale slabo v obrambi. »Sprejem ni

bil najboljši,« je dejala Zuzičeva, ki je hkrati pohvalila domače odbojkarice: »V obrambi so pobirale vse žoge.« Ekipa RoyalKennedy je peti set izsilila z uspešnim »breakom« (7:0) v četrtem setu. »Takrat nam je zmanjkalo moči in koncentracije. Nato smo se zbrale in smo v zadnjem setu malo grešile ter zasluženo zmagale,« je še povedala trenerka Zaleta Kontovela.

MOŠKA D-LIGA

Cus TS - Olympia 3:0 (25:23, 25:13, 25:19)

Olympia: Boschini 2, A. Černic 6, Corsi 6, Tonet 7, Kos 1, D. Hlede 1, Fiorelli 0, J. Hlede (L2), Bonan (L1).

Goriška Olympia je v Trstu naletela na motiviranega nasprotnika, ki je na koncu zasluženo strl jalov odpor gostov. Slednji so sicer nastopili z okrnjeno postavo, »kar pa ne sme biti opravičilo,« je poudaril Mauro Kuštrin. Olympia se je gostiteljem enakovredno upirala le v prvem setu, ko so gostje tudi vodili z 18:20. Nato so popustili. V drugem in tretjem setu odbojkarji Olympie niso igrali zbrano in domačini so zlahka po hitrem postopku prišli do 25 točke.

Proti skromnemu nasprotniku so Zaletovke vknjižile tri točke v manj kot uri igranja. Po docela enosmernem prvem setu, v katerem se je na servisu izkazala Valičeva, so domačinke drugi set začele nezbrano in si kljub začetni slabi igri vseeno zasluženo pridobile niz. Gostje, ki so nedorasle temu prvenstvu, niso prišle do izraza niti v tretjem setu, v katerem je trener Pertot zvrstil skoraj vse svoje igralko. V tem nizu se je z dobrimi posegi v obrambi izkazala Simeonijeva, ki je tokrat zaigrala v vlogi libera.

1. moška divizija - Na Goriškem Sant'Andrea - Val 1:3 (17:25, 25:27, 26:24, 16:25)
Val: Faganel 12, Juren 11, Magajne 30, Devetak M. 2, Fedrigo 1, Devetak R. 1, Devetak I. 3, Černic 2; trener Corva.

Močno okrnjeni Valovci (poškodovani so trije igralci, libero pa je bil za en krog kaznovan) so kljub vsemu uspešno začeli nastope v prvenstvu. Proti dobri ekipi Sant'Andrea so v prvem setu bili izredno koncentrirani in so nasprotnikom vsiljevali svoj ritem igre. V drugem in tretjem setu pa so si gostje dovolili preveč napak in domačinom je po dveh izenačenih nizih uspelo dobiti enega. V zadnjem setu so Valovci spet zaigrali kot znajo in tri točke jim niso mogle uiti.

ŽENSKA C-LIGA

Zalet Sloga popolnoma razočaral

Bulloneria Friulana - Zalet Sloga 3:0 (25:11, 25:12, 25:16)

Zalet Sloga: Babudri 2, Balzano 2, Gridelli 4, Mania' 1, Spanio 1, Štoka 5, Prestifilippo (libero 1), de Waldenstein (libero 2), Costantini 3, Anja Grgič 0, Petra Grgič 0, Vitez 1, Zonch 2. Trener: Edi Božič

Sloga Zalet se z gostovanja vrača z gladikim porazom, bolj kot sam neuspeh pa boli, kako je do njega prišlo.

Bulloneria Friulana je vsekakor ena boljših ekip v ligi in ne skriva svojih ambicij po zelo visoki uvrstitvi, če ne celo o napredovanju, vsekakor pa smo od naše ekipe pričakovali več. Žal pa so zaletovke zaigrale daleč pod svojimi sposobnostmi in domačinkam niso zmogle nuditi praktično nobenega odpora. Bulloneria je Zalet Slogo spravljala v hude težave že s servišom, slab sprejem pa je praktično onemogočil vsako nadaljnje igranje. Zdelo se je, da so se naše igralko vdale v poraz že pred začetkom srečanja, na katerem se potem nikakor niso mogle sprostiti in poraz je bil tako res neizbežen.

Še največ točk so zaletovke osvojile v zadnjem setu, v katerem se je trener Božič odločil za povsem neobičajno potezo: na igrišču je zamenjal celotno standardno postavo (razen Fulvie Gridelli), tako da so igrale mlajše igralko, ki so pokazale veliko več zagrizenosti in želje po uspehu, kar predstavlja edini svetli žarek sinočnje tekme.

Domači šport

DANES

Nedelja, 7. decembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Bellunu: Ital Lenti Belluno - Kras Repen

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Lumignacco

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Torviscosi: Torviscosa - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje; 14.30 v Dolini: Breg - Terzo

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdubu: Mladost - Zarja; 14.30 na Proseku, Rouna: Primorje - San Canzian Begliano

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Montebello Don Bosco

NARASČAJNIKI - 10.30 v Trziču, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Kras Repen; 10.30 v Krminu: Cormonese - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrezu: Juventina - Pieris; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Virtus Corno; 10.30 v Trebčah: Kras - Aris San Polo

KOŠARKA

DRŽAVNA B-LIGA - 18.00 v Cremoni: Crema - Jadran Franco

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Soča - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.30 v Trstu, telovadnica Don Marzari: Azzurra - Sloga Zalet

UNDER 14 ŽENSKA - 11.00 v Nabrežini: Sokol - Centro Revisioni

JUTRI

Ponedeljek, 8. decembra 2014

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 19.30 pri Briščikih, Ervatti: Jadran - Pallacanestro Trieste

UNDER 19 DEŽELNI - 19.15 v Červinjanu: Cervignanese - Breg

UNDER 17 DEŽELNI - 19.15 v Nabrežini: Sokol - Falconstar

Soča brez moči

1. ženska divizija - Na Goriškem - Skupina B Pallavolo Pieris - Soča Frnažar 3:0 (25:12, 25:20, 25:21)

Soča: Brisco 1, Winkler 1, Devetak 4, Malič 7, Meroni 3, Princi 12, Valentinsig 1, Fajt n.v.

V prvem setu so sočanke igrale zelo slabo, kar je v nadaljevanju tudi vplivalo na razpoloženje odbojkaric gostujoče ekipe. V drugem delu je vsekakor Soča reagirala, čeprav do konca ni uspela iztrgati niti seta.

Skupina A

Zorgniotti Auto Intrepida - Val 3:0 (25:23, 25:11, 25:17)

Val: Nanut, Devetak, Visintin, Gabbana, Soban (L), Degano, Lupin, Dellisanti; trener Jelavič.

Tretjeuvrščeni ekipi se okrnjene Valovke (manjkali sta Zavادلav in Peressini) niso oddolžile za tesen poraz, ki so ga doživeli v prvi tekmi, ko so doma izgubile s 2:3. Ravno nasprotno. V prvem, najboljšem odigranem setu - vodile so tudi za šest točk, so popustile šele v končnici, ko sprejem ni bil več tako uspešen. S psihološkega vidika niso znale reagirati in tudi oba

ostala niza sta šla po vodi. V njihovi igri je bilo preveč napak, napad je bil premalo učinkovit, kar so dobre nasprotnice temeljito izkoristile.

Na Tržaškem

Zalet Breg - Vitalfrutta Sant'Andrea 3:0 (25:22, 25:22, 25:14)

Zalet Breg: Martincich, Ciochi, Grgič, Košuta, Sancin, Pertot, Spetič, Virgilio, Gregori, Cerneca, de Rota, Piccinino (L1), Olenik (L2); trener: Drassich.

Zalet Breg si je tokrat privoščil ekipo Sant'Andrea, ki je bila do tega srečanja še nepremagana. Očitno je, da Zaletovke iz tekme v tekmo izboljšujejo uigranost. Prikazale so zelo uspešno in raznoliko igro, vključno z napadi iz druge linije. Posebno pohvalo pa si zasluži Petra Olenik, ki se je polnopravno vključila v člansko ekipo in kot drugi libero, ob vsakem vstopu na igrišče, suvereno izpolni svojo nalogo.

Zalet Sokol - Ricreatori Comunal 3:0 (25:4, 25:13, 25:14)

Zalet Sokol: Daneu 4, Spangaro 9, Rauber 6, Bembi 3, Cernich 11, Valič 9, Barbieri (L1); Cabrelli 2, Kralj N. 3, Milcovich 2, Moro 3, Mazzucca, Simeoni (L2); trener: Pertot.

KOŠARKA - Danes Jadran Franco na gostovanju proti Cremi

Obramba odločilna

Prvič naj bi igral tudi Marco Diviach, ki je med tednom redno treniral

»Ni bilo enostavno, verjemite, a vseeno smo ta teden nadaljevali z intenzivnim delom na treningih. Ne oziramo se nazaj, pogled je usmerjen naprej,« poudarja trener Jadrana Franco Andrea Mura, ki je s fanti med tednom vendarle prebolel zadnji poraz proti Desiu. Jadran bo danes igral pri Cremi, ki je doslej zbrala štiri zmage (proti Desiu, Leccu, Alto Sebino in Uranii Milano) in pet porazov. »Ekipa me je kar presenetila, kvaliteta je. Odlična peterka je izjemno nevarna predvsem v napadu,« opisuje trener nasprotnike. Nosilci igre so hiter organizator igre Cardellini, ki prodira in je natančen iz razdalje, center Zanella je levničar, dobro meče tudi iz razdalje in izstopa predvsem po hitrosti in

fizični moči, v napadu pa sta nevarna še Del Sorbo in Ferri, kakovostne so tudi menjave.

Proti taki ekipi bo že spet odločilna obramba: »Dobro bo, če bomo spreminjali ritem, torej prehajali iz obrambe mož na mož v cono. Taktično se se na tekmo dobro pripravili,« še napoveduje trener. Pozorno bodo morali zaustavljati igro ena proti ena, hkrati pa ne dovoliti, da bi nasprotnikom dopustili odprte mete.

Med tednom je Jadran treniral v popolni postavi. Med tednom je z ostalimi redno treniral tudi Marco Diviach, ki bo po vsej verjetnosti prvič stopil tudi na igrišče.

Ostali izid: Cento - Desio 88:76.

Matija Batich

FOTODAMJ@N

HOCKEY IN LINE Polet Kwins: manjkalo je več poguma

Polet ZKB Kwins - Diavoli Vicenza 2:4 (1:1)

Strelec za Polet: Jacopo Degano. Polet: Gallessi, Biason; Mariotto, Pasini, Hididou, P. Cavalieri, Degano, De Wonderweid, Fabietti, G. Cavalieri, Battisti, Poloni. Trener: Rusanov.

Polet bi lahko s kančkom športne sreče in z nekoliko bolj prepričljivo igro lahko osvojil celoten izkupiček. Proti močni Vicenzi, pri kateri igrajo odlični Roffo, Corradin in Alberti, so se večji del srečanja borili enakovredno. »Manjkal nam je samo gol. Tri gole smo namreč prejeli z možem manj na igrišču,« je dejal predsednik Poleta Samo Kokorovec.

NOGOMET - Kras Repen Presenečenje in okrepitvi

V vnaprej igranem srečanju 14. kroga nogometne D-lige je Mezzocorona včeraj premagala četrtouvrščeno Union Ripo Fenodoro z 1:0. Mezzocorona je tako ujela Triestino in Mori Santo Stefano, ki sta do današnjega kroga imeli 6 točk. Kras (10 točk) bo danes gostoval v Bellunu, ki je tretji na lestvici. Trener Žlogar ne bo imel na razpolago poškodovanih Raniča (še 4 dni počitka) in Cvijanoviča, ki se bo bržkone vrnil na igrišče januarja. Od mladincev bo priložnost morda dobil Fachin. Prihodnji teden bodo pri Krasu povedali imeni dveh okrepitev (morda v torek). Končno bomo tudi vedeli, ali se bo lahko napadalec Corvaglia, ki sicer že trenira, dokončno pridružil ekipi.

PORAZ CJARLINS - Prvouvrščeni Cjarlins Muzane je včeraj igral le neodločeno proti Gemoneseju. Tekma se je končala z izidom 2:2. Cjarlins ima zdaj 35 točk. Vesna, če bo danes v Križu premagala Lumignacco, se jim bo približala na štiri točke zaostanka.

PROMOCIJSKA LIGA - San Luigi - Muggia 0:0, Trieste Calcio - Sevegiano 2:1. 1. AL: Aquileia - Mariano 0:1.

DRŽAVNI MLADINCI

Kras Repen - Dro 2:2 (0:2)

Strelca za Kras: Kocman v 75. in Vascotto v 78. min. iz 11-m Kras: Karan, Selaković, Castellano, Košuta, Costa (Racman), Fross (Kocman), Sgorbissa, Fachin, Caselli, Vascotto, Zetto. Trener: Pahor.

Kras je tokrat v Miljah naredil korak nazaj. Predvsem v prvem polčasu so Pahorjevi varovanci igrali slabše kot v zadnjih krogih. Dro, ki je nastopil v okrnjeni postavi, je po prvem polčasu že vodil z 2:0. Gostitelji so v drugem delu uspeli izenačiti. Najprej je zmanjšal zaostanek Ivan Kocman, ki je dosegel gol s strelom zunaj kazenskega prostora.

Ostali izidi: Montebelluna - Belluno 1:0, Ripa - Giorgione 1:3, Sacilese - Padova 3:1, Tamai - Mezzocorona 4:3, Pro - Triestina 1:2.

DEŽELNI MLADINCI

Manzanese - Vesna 4:1 (1:1)

Strelec za Vesno: Bubnich v 7. min. Vesna: A. Kerpan, Dorca, Rebula, Kosovel (Pietro Belli), Žerjal, Pizzardi, Piras, Renar, Bubnich, Disnan (Gatto), Tarable. Rdeč karton: Tarable.

Vesna se je iz Manzanese vrnila domov praznih rok. Večji del srečanja se se plavi, ki so povedli v uvodnih minutah, solidno upirali domačinom. V drugem polčasu pa so popustili.

Ostali izidi: Cormonese - Cervignano 0:3, Torreanese - Ts Calcio 2:2, Sangiorgina - Ufm 1:2, Costalunga - S. Giovanni 0:6.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Poraz Brega, zmaga Bora

Breg - Tarcento 63:88 (20:22, 36:57, 48:74)

Breg: M. Grimaldi 2 (-, 1:4, 0:1), Pigato 14 (5:6, 3:6, 1:2), Slavac 2 (2:2, 0:3, 0:5), Strle 13 (1:7, 3:7, 1:2), Coretti 0, Mattiassich 0, Semec 2 (-, 1:2, -), Spigaglia 3 (-, 0:1, 1:2), Cigliani 8 (1:1, 2:6, 0:6), A. Grimaldi 19 (1:2, 9:14, 0:1). Trener: Krašovec.

V dvoboju višjepostavljenih ekip je zmago prepričljivo slavil Tarcento, ki ima tačas štiri točke več od Brega (gostje so sicer odigrali krog več, Breg pa je prejšnji teden počival). Odločilna za visok poraz je bila druga četrtina, v kateri je Tarcento gladko ušel, razlike pa Breg brez agresivne obrambe nikakor ni mogel izničiti. V prvih petih minutah drugega dela si je namreč Tarcento z Muninijem (na koncu 16 točk) na čelu priigral 24 točk prednosti (delni izid 2:24), kar je bilo na koncu tudi dovolj za zmago. Breg je namreč zaradi nekaterih spornih sodniških odločitev povsem zastal, namesto da bi nanje hitro pozabil, pa je živčnost naredila svoje. V nadaljevanju tekme nikakor ni znal več pokazati zbrane igre iz uvodnih minut, igralci so vsak po svoje hoteli rešiti tekmo z individualnimi akcijami, kar pa proti ekipi, ki je do zadnje minute igrala zelo agresivno, ni prineslo nobenih sadov. Tudi v obrambi so tokrat povsem zatajili, tako da je imel Tarcento (pre)večkrat odprto pot do koša. Sedem minut do konca je povedel na maksimalnih 30 točk (50:80). Breg je tokrat naletel na črn dan v napadu (19:43 za 2 točki, 3:19 za 3 točke), medtem ko je bil Tarcento tokrat natančnejši (20:39 za 2 točki, 10:20 za 3 točke). »Sami smo krivi za tak izid, vendar gremo naprej z dvignjeno glavo,« je po tekmi povedal trener Krašovec. (vs)

Ronchi - Bor Radenska 69:77 (14:23, 35:44, 52:56)

BOR: Bole 13 (3:4, 2:2, 2:4), Basile 17 (3:4, 7:13, -), Danev 4 (2:4, 1:2, 0:2), Schocchi 4 (-, 2:4, 0:4), Bonetta 17 (3:4, 1:4, 4:8), Devčić 0 (0:2, 0:3, -), Pizziga 9 (3:4, 3:6,

0:1), Favretto 13 (2:2, 4:7, 1:4), Boccia 0 (-, -, 0), Albanese nv. Trener: Dean Oberdan.

Po štirih zaporednih porazih so igralci Bora prekinili negativen niz in v Ronkah premagali pepelko prvenstva. Naj dodamo kot zanimivost, da so varovanci trenerja Oberdana dosegli vse štiri letošnje zmage v gosteh, medtem ko na domačih tleh niso še prebili ledu. Tekmo v Ronkah so Bole in soigralci začeli odlično in povedli tudi z dvajsetimi točkami prednosti. Nato so si Bonetta, Basile in Favretto nabrali preveč osebnih napak, tako da so morali nekaj minut preživeti na klopi. Domači so to izkoristili in začeli nižati zaostanek. Na začetku zadnje četrtine so Ronke celo povedle s petimi točkami prednosti (65:60). Tedaj pa je sledila prava reakcija gostov: Bole je zadel dva meta za tri točke, Bonetta še enega, Pizziga in Basile pa sta pobrala dve pomembni odbiti žogi v napadu, tako da so gostje dosegli varno prednost desetih točk, s katero so prišli do četrte zmage v letošnji sezoni. (av)

Alberto Grimaldi

FOTODAMJ@N

D-liga: Za Kontovel usoden drugi polčas

Erik Hrovatin, 15 točk

FOTODAMJ@N

Kontovel - Santos 69:82 (24:8, 37:23, 50:53)

Kontovel: Škerl 13 (-, 5:13, 1:3), Bufon 11 (2:2, 3:4, 1:1), Regent 3 (1:2, 1:2, -), J. Zaccaria 4 (-, 2:4, -), Starc 3 (1:4, 1:2, -), Lisjak 13 (9:10, 2:4, 0:2), D. Zaccaria 3 (1:2, 1:3, -), Hrovatin 15 (4:8, 4:9, 1:4), G. Regent 4 (-, 2:3, -), n.v.: Žerjal, Majovski, Devetak; trener Švab. PON: Starc (33), G. Regent (33), Bufon (39).

Razpoloženje po prvem polčasu na sinočnji tekmi Kontovel - Santos je bilo tako med igralci kot med številnimi gledalci na tribinah zelo vedro, skoraj evforično. Varovanci trenerja Švaba so namreč zanesljivo vodili in kar je bilo še bolj spodbudno, so igrali dobro tako v obrambi kot v napadu. Vsi igralci, ki jih je trener poslal na igrišče, so izpolnili svojo nalogo. Gostje, ki vodijo sami na lestvici, so bili brez moči. V drugem polčasu pa preobrat: Kontovelci so začeli gresiti v napadu tudi lahke mete na koš, več je bilo izgubljenih žog (na koncu 24), v obrambi pa so se odpirali velike vrzeli, tako da so igralci Santosa brez težav uhajali proti košu. Domače moštvo si je napravilo visoko prednost in gostje so prvič povedli v tretji četrtini s 43:42. Odtlej pa vodstva niso izpustili več iz rok. (lako)

Sokol - Grado 81:78 (14:17, 44:34, 61:45)

Sokol: Ferfaglia 9 (5:8, 2:2, 0:2), Pertot 12 (-, 3:3, 2:6), Sardoč 3 (1:1, 1:2, 0:1), Štokelj 10 (5:5, 1:4, 1:2), Coloni, Doljak 6 (-, 3:5, 0:3), Babich 20 (3:3, 4:7, 3:9), Piccini, Ušaj 12 (-, 6:6, -), Hmeljak 5 (1:2, 2:2, 0:2), Kojanec 2 (-, 1:2, -), Hrovatin 2 (-, 1:2, -), trener Lazarevski. PON: Hmeljak (38).

Po podvigu v prejšnjem krogu v gosteh proti drugouvrščeni ekipi Basket 4 Trieste je Sokol v petek doma premagal še visoko uvrščeni Grado in potrdil, da se lahko poteguje za visoka mesta na lestvici. Srečanje samo se za naše košarkarje ni začelo najbolje, saj so po prvi četrtini zaostajali za tri točke. V drugi četrtini so uredili svoje vrste. Izboljšali so obrambo in so bili predvsem učinkovitejši v napadu. Dosegli so namreč kar 30 točk predvsem po zaslugi Stefana Babicha, ki je dosegel tri trojke, in Andra Pertota. Ob prvem polčasu so tako vodili za deset točk. Z uspešno igro so nadaljevali tudi v tretji četrtini in vodstvo povečali na okroglih 20 točk. Kazalo je, da je zmaga zapečaten. V zadnji četrtini pa je prišlo do preobrata. Igralci Sokola so po uvodnih minutah začeli popuščati v obrambi, v napadu pa jim ni šlo več od rok. Gostje so razliko z uspešnimi meti od daleč zmanjševali iz minute v minuto ter se nevarno približali Sokolu na same štiri točke. V zelo napeti in razbuljivi končnici so bili gostitelji vendarle dovolj prisebni, da so ohranili tesno vodstvo in zaslužen zmago.

Naj omenimo, da je tokrat s Sokolom spet igral tudi Ivo Ušaj, ki je bil od začetka prvenstva odsoten zaradi študijskih obveznosti. (lako)

Dom: poškodbi in poraz

Dom - Polisportiva Heidrun 60:63 (9:20, 29:38, 40:50)

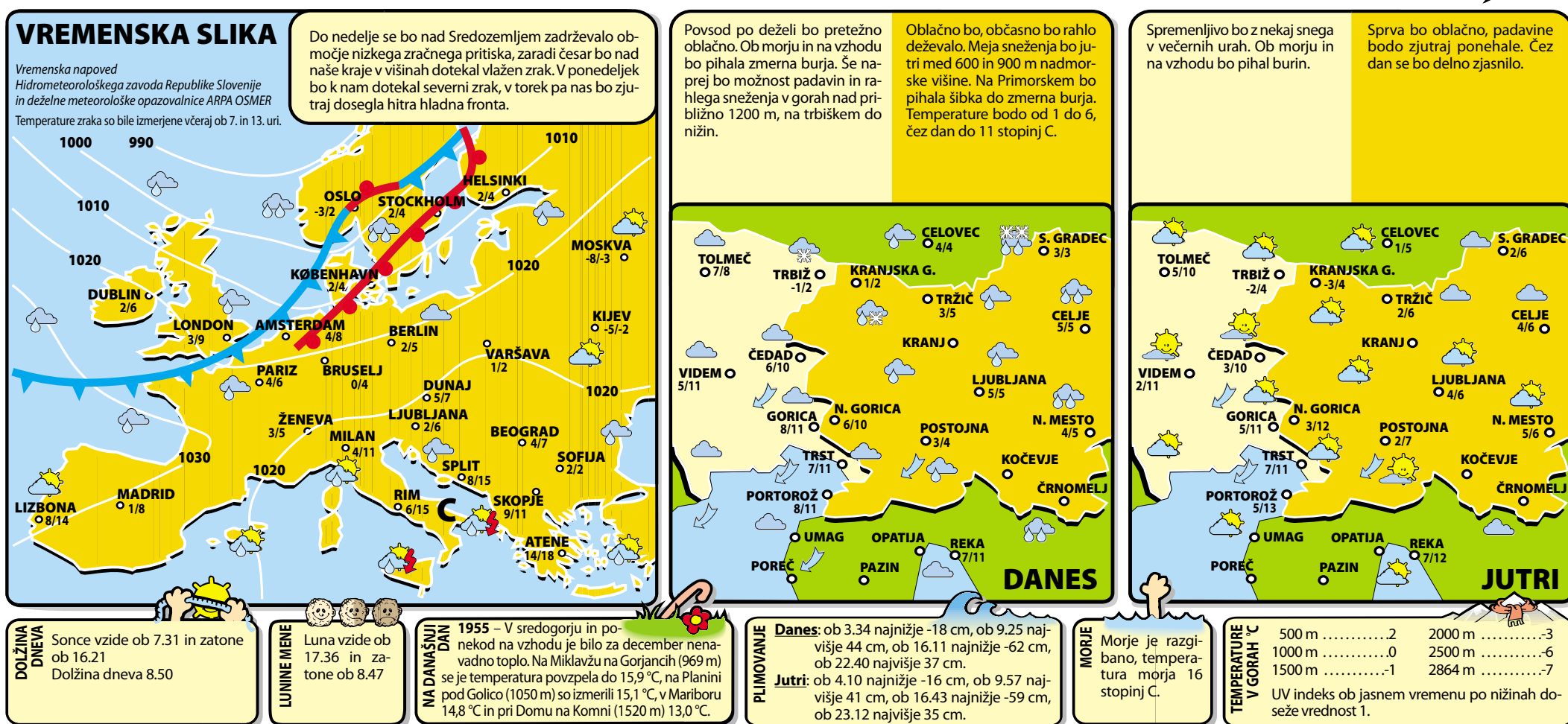
Dom: Voncina 15, Sanzin nv, Tercic 1, Zavadlav M. 14, Zavadlav G. 13, Abrami 5, Graziani, Čotar, Collenzini 12. Trener: Eriberio Dellisanti.

Domovci so doživeli neroden poraz na domačih tleh proti sicer zelo solidni ekipi iz Moša. Kot se večkrat dogaja v letošnji sezoni, je bil začetek rdečih porazen, saj so gostje takoj dosegli prednost desetih točk. Na začetku druge četrtine pa so domači odreagirali in tudi povedli. Nato pa se je Polisportiva Heidrun odločila za consko postavitev obrambe, ki je spravila v velike težave domovce, ki sploh niso bili razpoloženi pri metu z razdalje. Z dvema zaporednima uspešnima metoma za tri točke Mateja Zavadlava pa so se sicer domači v zadnji četrtini približali na dve točki zaostanka, nato pa jih je doletela smola, saj sta se poškodovala oba organizatorja igre Abrami in Voncina, tako da so se na koncu gostje veselili zmage. (av)

ŠPORTEL

Ruzzier in Istrski maraton

Gost jutrišnje oddaje Športel na televiziji Koper-Capodistria (ob 18.00) bo lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier, ki še vedno tekmuje in hkrati trenira mlade upe v atletskem klubu Koper. Voditelj oddaje Igor Malalan ga bo v oddaji vprašal, zakaj Fabio ni te panoge razvil tudi med Slovenci v Italiji? V jutrišnji športni oddaji bodo predstavili tudi drugi Istrski maraton Banka Koper in spustili v eter odbojkarje B2-lige združene ekipe Olympie ter Soče in Sloge Tabor v D-ligi in nogometni derbi med Primorcem in Sovodnjami. *Ponovitev oddaje si boste lahko ogledali na naši spletni strani www.primorski.eu.*

Rimski geto bo zaživel v 3D tehnologiji

RIM - Eden najstarejših rimskih predelov, ki je bil v načrtovanju modernega mesta konec 19. stoletja povsem uničen, bo zdaj zaživel v 3D tehnologiji. Nekdanji judovski geto bo mogoče raziskovati po alejah mesta. Pri novi rekonstrukciji, ki je na ogled v judovskem muzeju, so si pomagali s fotografijami in akvareli, nastalimi pred uničenjem geta. Rim je nekoč veljal za mesto ene izmed najstarejših judovskih skupnosti. Prvi Judje so večno mesto naselili že pred 2200 leti. Med letoma 1555 in 1870 so bili rimski Judje prisiljeni živeti na poplavnem območju ob Tiberi, kjer je nastal eden največjih judovskih getov na svetu. Danes so ostaline geta priljubljena turistična točka, obdana z restavracijami in kavarnami

Glavni dobitnik Eurojackpota (58,7 milijona evrov) romal v Nemčijo

MÜNSTER - Glavni dobitnik Eurojackpota v višini 58,7 milijona evrov je po petkovem zrebanju romal v Nemčijo, natančneje v zvezno deželo Hessen. Srečni dobitnik je vplačal zmagovito kombinacijo števil 11, 25, 32, 42 in 47 ter dodatni številki 4 in 9. Gre za najvišji loterijski dobitnik v zgodovini Nemčije. Dosedanji nemški rekord za glavni dobitnik na tej loteriji je padel aprila 2013, znašal pa je slabih 46,1 milijona evrov, ki so šli v roke enega dobitnika, ki je prav tako prihajal iz dežele Hessen. Pri aktualnem rekordu pa še ni znano, ali gre za posameznega dobitnika, ali je šlo za eno od srečk, ki jih je vplačala družba več soigralcev.

NEKDAJ PREDMESTJE, DANES ŽE DOLGO DEL MESTA

Rojan pred več kot sto leti

V sagi »Lipa zelenela je«, romanu Bogdana Novaka, zelo plodnega slovenskega pisatelja, ki pripoveduje življenjsko zgodbo dveh rodbin, od katerih ene iz Trsta, sem prebrala sledeče: »Družini sta sedeli na travniku, za pokopališčem v Rojanu. Prišli sta na družinski izlet, zadnji dan pred začetkom šole«.

Postala sem pozorna, kajti nikoli še nisem slišala o kakšnem pokopališču v Rojanu. Med raziskavo, ki sem jo takoj potem opravila na zgodovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice in naknadno ob prebiranju raznih objavljenih del o Rojanu, nisem zasledila nobenih podatkov o kakem pokopališču v tem tržaškem predmestju.

Iz raznih virov pa izstopa dejstvo, da je bil leta 1769 v Rojanu umeščen nov lazaret. Upravičeno se mi zdi domneva, da bi se v bližini nahajalo tudi pokopališče. Vsi navedeni viri pa tudi poudarjajo, da lazaret, ki se je nahajal med današnjo ul. Tor san Piero in drevoredom Miramare, ni veliko spremenil in okrnil slikovitosti prijazne rojanske doline in njenih pobočij. Nasprotno! Ob novem lazaretu so proti Greti (Golovki) speljali panoramično pot, imenovano Belvedere ali sprehajališče ob Lazaretu, ki se je izgubljala med gričevnatimi poljanami na Greti in Trsteniku (že leta 1338 poimenovan Trestenico). Sprehajališče se je začelo na obali pod Škorčljanskim brdom, ki je do tedaj ločevalo rojansko območje od mestnega jedra.

Zanimivi so opisi starega Rojana. Ozko rojansko dolinico so obkrožala z vinogradi, polji in vrtovi posejana pobočja, ki so se razprostirala od obronka Grete (Golovke) dalje pod ostrim kraškim robom Opčin (Opchena), preko vinogradov in njiv pri Piščancih in Ferlugih, tja do Škorčljansko-kolonjskega brda. S pobočji so se v dolinico spuščali štirje potoki, ki so se

spajali v enega prav pred izlivom v morje, ki je prvotno segalo skoraj do Velbov (mostov). Dolina in pobočja so bila posejana z redkimi hišami in kakšno patrijarhalno vilo. Iz ljudskega štetja leta 1804 izhaja podatek o 47 hišah in 200 prebivalcih, pretežno kmetih, kolonih, obrtnikih in mlinarjih, saj so ob eni izmed deročih strug stali mlinci. Od tu tudi najverjetneje ime Rojan, saj še danes pomeni »roja« veliko koritno strujo, ki poganja mlinska kolesa. (eden izmed predelov Rojanske doline so imenovali prav Mlini, ali Ob mlinih) Ob izlivu rojanskega potoka v morje se je nahajal majhen portič sv. Petra, v katerem se je odvijal živahen lokalni promet vse do izgradnje južne železnice in velikih magazinov proste luke.

Drugi podatek, ki sem ga dobila na zgodovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice nekako potrjuje dejstvo, da se je v Rojanu nahajalo pokopališče, saj je bilo tam 77 let (od 1891) aktivno Pogrebno društvo. Namembnost tega društva je bila podpora »udom« (članom) ob smrti v družini, kasneje pa tudi ob raznih drugih pomembnih dogodkih posameznega »uda«.

Zakaj naj bi imeli pogrebno društvo, če bi ne bilo pokopališča?

S pomočjo prijateljskih vezi sem dobila telefonsko številko avtorja romana, Bogdana Novaka. Prijazno mi je razložil, da mu je o sprehajališču ob pokopališču in še o marsičem drugem v zvezi z Rojanom, pripovedoval ded njegove žene, Obersnel po priimku. Torej gre za izvirno ustno izročilo! Pisatelj sem tudi vprašala za dovoljenje, da ta doslej neznan podatek objavim.

Smatram, da je pripoved g. Obersnela važno dopolnilo že znanega o preteklosti Rojana. Po izgradnji južne železnice (Sudbahn) leta 1857, ki je preko Lju-

bljane povezovala Trst z Dunajem, se je slika Rojana temeljito spremenila. Prebivalstvo je naraščalo in prvotno izrazito slovenski predel tržaškega predmestja je sprejel medse velike družine železničarjev in drugih delavcev od vsepovsod. Leta 1867 so podrli tudi lazaret in ga premestili k Sv. Jerneju med Debelim in Tankim rtičem na drugi konec mesta. Na njegovem mestu so zgradili stanovanjske hiše za uslužbence na železnici (današnje hiše Incis). Za izgradnjo proste luke so morali zasipati morje. Zemljo za bonifiko so kopali na strmih pobočju Gretet (Golavke) in tako tudi razširili prej ozko središče Rojana. Na pro-

storu, ki so ga pridobili, so pozneje zgradili vojašnico (1868), leta 1882 pa novo šolsko poslopje. Slovensko občinsko osnovno šolo je do tedaj gostilo župnišče, v novem posloplju pa so poleg slovenske odprli tudi italijansko šolo. Tudi na šolskem področju se je, žal, začela slika iz leta v leto spreminjati

Leta 1962 so na sredi Rojana, tam kjer so se svojčas stekali vsi štirje potoki v enega, preklrili območje in na zgornjem koncu na novo pridobljenega trga zgradili novo cerkev, posvečeno sv. Mohorju in Fortunatu. V Rojanu so do tedaj, verjetno v bližini pokopališča, imeli samo majhno cerkvico posvečeno sv. Štefanu prej in kasneje sv. Petru. Z novo cerkvijo je Rojan postal samostojna župnija.

Prva svetovna vojna je ustavila razmah tega idiličnega predela tržaškega predmestja. Še bolj globoko v samo jedro rojanskega slovenskega prebivalstva pa je zarezalo obdobje po prvi svetovni vojni. S časom je zamrlo kulturno življenje, ukinjala so se društva in slovenskega prebivalstva je bilo vedno manj. Razlogi za to so vsem znani.

Današnja slika Rojana se precej razlikuje od idiličnega pokrajine prejšnjega stoletja. Vsi štirje potoki so bili že zdavnaj pod zemljo, o sprehajališču Belvedere ostaja spomin le poimenovanje majhnega trga nad železnisko postajo in stopnišča pod njim (trg Belvedere in scala Belvedere). Rojan je postal del mesta samega, ne moremo ga več smatrati za predmestje. Slovenskega življa v njem je ostalo bolj malo, aktivno je samo še društvo Marijin dom in cerkveni pevski zbor, ki vsako nedeljo poje pri maši ki jo radio Trst A prenaša ob deveti uri.

Spomin na čase, ko je v Rojanu cvetelo slovensko prosvetno, družabno in kulturno življenje zamira in marsikdo, posebno med mladimi, sploh ne ve ničesar o lepi in občudovanja vredni preteklosti tega še vedno prijaznega dela Trsta. Zato je toliko bolj dobrodošla pripoved zgodovinarjev in pisateljev, ki v nas obujajo spomine na preteklost, s kančkom melanholije.

Ostanite nam zvesti

DUŠAN UDOVIČ

Tako kot vsako leto v tem času smo na Primorskem dnevniku tudi letos začeli akcijo za naročnine, ki bo trajala vse do februarja. Na sporočila našega založniškega podjetja lahko naletijo bralci na straneh časopisa skoraj vsak dan. Ne gre le za formalna navodila o tem, kako je treba izpolnjevati položnico o naročnini. Predvsem želimo naše bralce in naročnike obveščati o ugodnostih, ki jih nudimo in so gotovo zanimive. Iz njih izhaja, da se tudi v kriznih časih, ki jih doživljamo, nismo odpovedali dinamiki, ki jo zahteva čas. Trudimo se, da ne zaostajamo niti v ponudbi tehnoloških inovacij, ki prodirajo z veliko naglico v današnji svet informacije, naj gre za splet, pametne telefone ali tablične računalnike.

Krizo smo sprejeli kot izziv in priložnost, da še bolj utrdimo stik z bralci, da smo s profesionalnim in, ko je treba, tudi kritičnim pristopom do dogajanja v našem prostoru takšni, ko se od modernega medija z veliko tradicijo tudi pričakuje. Trdno smo prepričani, da bo dnevnik premostil težave, v to smer gredo naši napor in energije in dobivamo pozitivne signale. Tako zadruga, založniško podjetje kot uredništvo vztrajno zasledujemo isti cilj: zagotoviti našim bralcem in naročnikom sodoben in kakovosten časopis, ki nam bo ob prihajajoči sedemdesetletnici v ponos in zadovolženje.

Cenjeni bralci in naročniki, vabimo vas, da nam ostanete še naprej zvesti in da skupaj nadaljujemo to veliko zgodbo Primorskega dnevnika!

KULTURNI DOM - Obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Trst ima prihodnost v povezavi s Slovenijo«

»Primorski dnevnik ima poseben pomen za vse Slovence«

Predsednika slovenske vlade Mira Cerarja je v Kulturnem domu pričakala predsednica SSG Breda Pahor

FOTO DAMJAN

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Miro Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na posebnem sestanku mu je bila prikazana težka finančna situacija Primorskega dnevnika. »Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost predsednika slovenske vlade,« je dejal Cerar.

Na 3. strani

TRST - Organi pregona poostri nadzor Z nočnimi akcijami preprečujejo tatvine

SV. MIKLAVŽ Tudi v Gorici in Trstu imel polne roke dela

V FJK 90 milijonov za delo in izobraževanje

Na 3. strani

Na Velikem trgu polenta in frika

Na 5. strani

Divji prašiči povzročili tri nesreče v Štmaru

Na 17. strani

Ronška uprava ne nasprotuje konzulti

Na 17. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funerari

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
Ul. degli Alpini 2 - Opčine
tel. 040 630696

Usluge na domu

Evergreen
TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

EXTREMNA
PREOBRAZBA TELES
V 6 MESECIH

- strokovno voden osebni trening 3x tedensko
- osebno prilagojen jedilnik
- merjenje telesne maščobe s plikommetrom

osebni trener
Carmen Galasso

20 LET IZKUŠENJ
V PREOBRAZBI TELES

tel.: +386 (0)70 447 941
+39 349 19 14 892

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukturo in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti voznškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

KULTURNI DOM - Neuradni obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja

»Verjamem v prihodnost Trsta v povezavi s Slovenci in Slovenijo«

Ogled predstave Zlati prah v očeh - »Pomoč Primorskemu dnevniku moja naloga in dolžnost«

TRST - »Trst je mesto z bogato zgodovino, zato s svojo zgodovino, kulturo in bogastvom lahko veliko ponudi. Verjamem, da ima mesto prihodnost, seveda vključno s Slovenci, ki tukaj živijo. Želim, da bil Trst odprt v Slovenijo in Slovenija v Trst.« S temi besedami se je predsednik slovenske vlade Miro Cerar sinoči poslovil od Kulturnega doma, kjer si je ogledal tržaško premiersko uprizoritev predstave Slovenskega stalnega gledališča Zlati prah v očeh, ki si jo je Maja Blagovič zamislila kot poklon pesniku Miroslavu Košuti. Poleg Blagovičeve v predstavi nastopa še igralec in glasbenik Jure Ivanušič.

Cerarja (obisk je bil zasebne narave) in njegovo življenjsko sopotnico je v Kulturnem domu sprejela predsednica SSG Breda Pahor. Na kratkem mu je predstavila letošnjo gledališko sezono in 50-letnico Kulturnega doma. Predsednika slovenske vlade so med drugim pričakali slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, generalna konzulka Ingrid Sergaš, poslanka Tamara Blažina, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali. Deželo je zastopal odbornik za kulturo Gianni Torrenti, Ob-

čino Trst pa odbornik Edi Kraus, na sprejemu je bil tudi predsednik Stalnega gledališča FJK Miloš Budin.

»Predstava je bila zelo intenzivna in umetniško polna. V njej sem zelo užival. Všeč mi je bilo tudi okolje slovenskega gledališča in Kulturnega doma,« nam je po predstavi dejal Cerar. Povedal nam je, da se je pred predstavo srečal z Borisom Pahorjem. Z njim sta poklepetala o aktualnih političnih zadevah.

Predsednik slovenske vlade se je po prihodu v Kulturni dom srečal s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem in z Bojanom Brezigarjem, predsednikom Družbe za založniške dejavnosti-PRAE, ki izdaja Primorski dnevnik. Pavšič je opravičil predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoke, ki zaradi bolezni ni mogel priti na sestanek, oba predsednika pa bosta Cerarja v kratkem obiskala v Ljubljani.

»Na sestanku so me zelo natančno informirali o težavni situaciji Primorskega dnevnika. Dogovorili smo se, da bomo zadevo skušali čim prej urediti in primerno rešiti. In to tako, da se bomo skupno in koordinirano obrnili na italijanske pristojne organe. Tudi osebno se bom potrudil, da bom

Desno predsednik slovenske vlade Miro Cerar vstopa v malo dvorano Kulturnega doma in spodaj levo z deželnim odbornikom Giannijem Torrentijem

FOTO DAMJ@N

situacijo pomagal rešiti, kajti prepričan sem, da ima Primorski dnevnik velik in poseben pomen za Slovence na tej in drugi strani meje. Pomoč Primorskemu dnevniku ni samo moja naloga, ampak tudi dolžnost kot predsednika slovenske vlade,« je po sestanku s Pavšičem in Brezigarjem dejal Cerar. Dogovorili so se za ponovno srečanje o tem vprašanju, Slovenija, kot je poudaril veleposlanik Mirošič, pa o težavah Primorskega dnevnika itak stalno opozarja Italijo na bilateralni ravni.

Cerar si je v Kulturnem domu ogledal razstavo arhitekta Eda Mihevcu, dediča slavne Plečnikove šole, v tem primeru predvsem projektanta hrama slovenske kulture v središču Trsta. Visokega gosta je med razstavne panoje pospremil njen avtor, arhitekt Marko Korošič, ki je napisal knjigo o Mihevcu z naslovom Čar prostora, ki je pravkar izšla pri Založništvu tržaškega tiska.

Sandor Tence

DEŽELA FJK - Sredstva za leto 2015

Devetdeset milijonov evrov za delo in izobraževanje

Deborah Serracchiani in Loredana Panariti

VIDEM - V letu 2015 bodo sredstva za podporo delu in izobraževanju v Furlaniji-Juljski krajini znašala 90 milijonov evrov. 34,5 milijona evrov so uvrstili v deželni finančni zakon, 39,5 milijona evrov znašajo sredstva za projekt za spodbujanje zaposlovanja Pipol, 12 milijonov evrov predstavlja anticipacija sredstev iz Evropskega socialnega sklada, štiri milijone evrov pa bo Dežela FJK porabila za digitalno agendo za zaposlovanje. Podatke sta včeraj predstavili deželna predsednica Debora Serracchiani in odbornica za delo Loredana Panariti na novinarski konferenci v Vidmu.

Po njenih besedah je deželni odbor sprejel vrsto ukrepov za zaježitev pojave brezposelnosti, in sicer z različnimi cilji. V prvi vrsti je skrb za ohranitev delovnih mest v podjetjih, ki preživljajo krizo: tri milijone evrov so namenili solidarnostnim pogodbam, tako da bo prispevek za vsako ukinjeno delovno uro znašal 2,5 namesto 2 evra. V gradbenem sektorju je dežela namenila 280 tisoč evrov za dohodkovne podpore, pa tudi enkratni prispevek v višini 700 tisoč evrov.

V pričakovanju novosti, ki jih bodo vladni odloki uvedli po izglasovanju državne reforme trga dela, bo deželna uprava vložila tri milijone evrov v treh mesecih v spodbujanje zaposlovanja (za nedoločen čas in za stabilizacijo delavk nad 55. letom starosti ter s pogodbami za določen čas za ženske nad 50. in moške nad 55. letom starosti). V sektorju poklicnega izobraževanja bo dežela z različnimi cilji investirala kakih 30 milijonov evrov, v letu 2015 pa bo ustanovila deželno agencijo za delo.

PODČETRTEK - Na Kongresu SLS

Marko Zidanšek je novi predsednik

PODČETRTEK - Novi predsednik od letos izvenparlamentarne SLS je po preobratu polnem izrednem volilnem kongresu v Podčetrtku postal Marko Zidanšek. Med 129 delegati z volilno pravico je zanj glasovalo 74 predstavnikov, za njegovega protikandidata Damjana Medveda pa 52 delegatov. Stranka je dobila tudi tri nove podpredsednike. Zidanšek se je kandidaturi pred nekaj dnevi že odrekel, a se je na včerajšnjem kongresu na nagovarjanje nekaterih vidnih članov stranke odločil znova dati soglasje h kandidaturi. Do popolnega preobrata je prišlo, ko se je na kongresu tik za tem za umik kandidature odločil Primož Jelševar. Edina ovira na poti k izvolitvi Zidanška je ostal Medved, ki je bil nad razvojem dogodkov ogorčen, a je pri svoji kandidaturi vseeno vztrajal.

Novi prvi mož SLS je napovedal, da se bo kot predsednik zavzemal za novo širino, desno sredino in zgodbo, ki jo bodo v stranki pisali skupaj do povratka na pot uspeha. Glede na to, da stranko prevzema v najtežjem času v vsej njeni zgodovini, sam prav v tem vidi izziv, da je pot lahko obrnjena samo še navzgor.

»Prepričan sem, da bomo skupaj to zmogli, konec koncev smo na lokalnih volitvah dosegli izjemen rezultat. Tudi z izkušnjami z lokalne ravni si lahko pomagamo

Marko Zidanšek

na državni ravni in skušamo prepričati volivce, da SLS lahko ponudi rešitve za državo,« je dejal Zidanšek, ki ga v tem trenutku najbolj zanima gospodarski del programa, s katerim bi lahko prispevali k rešitvi Slovenije iz primeža krize.

Po njegovem je za državo najbolj pomembno, da začne ustvarjati nova delovna mesta, ki edina prinašajo dodano vrednost, da lahko na drugi strani država pokrije socialne transferje.

RAI 3 BIS - Danes in jutri

Srečen za umret

Drevi Luzarjev celovečerni film, jutri dokumentarec Moj narobe svet

TRST - Drevi ob 21. uri bo na slovenskem programu Rai (kanal 103) na sporedu celovečerni igrani film režiserja Matevža Luzarja Srečen za umret. Film sledi ostarelemu Ivanu, ki se pred smrtjo odloči dokončno urediti vse osebne stvari in v domu za upokojeence preprosto počakati na neizbežni konec. Toda ko spozna radoživ upokojenko Melito, se mu odpre nepričakovano svet novih življenjskih spoznanj in radosti. Čeprav starost neusmiljeno trka na njegove duri, se odloči v jeseni življenja poiskati novo prihodnost. V filmu iz leta 2012 in v produkciji hiše Paktmedia nastopata v glavnih vlogah Evgen Car in Milena Zupančič, ob njiju pa med drugimi Dušan Jovanovič, Ivo Barišič in Polde Bibič. Celovečerec je na 15. festivalu slovenskega filma odnesel kar pet nagrad (za najboljši scenarij, fotografijo, scenografijo, kostumografijo in ton ter nagrado občinstva).

Že jutri pa bo ob 20.50 na sporedu mednarodni dokumentarni film z naslovom Moj narobe svet, ki ga je leta 2011 scenaristka in režiserka Petra Seliškar posvetila Franu Milčinskemu Ježku. Film nas bo popeljal v pesniški svet slovenskega vsestranskega umetnika skozi izvajanje znanih svetovnih glasbenikov. Gre za film o ustvarjanju, požrtvovalnosti, hrepenenju, izgubi in o zavzemanju za »malega človeka«. Letos poteka 100-letnica Ježkovega rojstva.

6. DECEMBER - Številna miklavževanja v organizaciji naših društev

Dobrega Miklavža je pričakalo na stotine žarečih otroških oči

več
fotografij
nawww.primorski.eu

Otroci, ki obiskujejo slovenske vrtce, šole in društva, so očitno zelo prijazni, pridni in ubogljivi. Kako naj si drugače razložimo dejstvo, da je radodarni svetnik - sv. Miklavž - v teh dneh obiskal tako rekoč vsako našo vas in rajon? Očitno je, da se je želel odzvati prav vsakemu vabilu in s svojo prisotnostjo počastiti malčke, ki so se vse leto lepo obnašali in si tako pridobili njegovo naklonjenost.

Na res številnih miklavževanjih, ki so v teh dneh potekala po naši dvoranah, so otroške oči žarele od pri-

čakovanja in upanja. V nekaterih je bilo zaznati tudi nekaj strahu (prav vsi najbrž niso bili pridni ...), dobri stari Miklavž pa je imel za vsakega dobro besedo in večje ali manjše darilo.

Marsikje so Miklavža in njegove zveste spremljevalce, angelčke in hudičke, pričakali tudi s petjem, priložnostnimi prizorčki ali pravimi gledališkimi igranicami. Tako je bilo na primer v gostilni Gruden, kjer so otroci pod mentorstvom Jožice Forčič krstno uprizorili Igrače imajo ra-

de otroke (ponovitev bo v Škerkovi hiši v torek ob 17.30). Podobno je bilo v Finžgarjevem domu na Opčinah, kjer je nastopila otroška igralska skupina Tamara Petaros s predstavo Čudežne želje, v Mladinskem domu Boljunec pa so igrico Peklenska navodila uprizorili otroci iz Svetega Antona. V Prebenegu bi se Miklavž skoraj izgubil ...a so ga pravočasno usmerili v dvorano društva Rapotec, kjer je otroška skupina SDD Jaka Štoka njemu v čast uprizorila igrico Izgubljeni sv. Miklavž.

BAZOVICA - Lep dosežek malčkov in njihovih vzgojiteljic

Eno jabolko na dan odžene zdravnika stran

Vrtec Ubald Vrabc osvojil prvo nagrado na natečaju o zdravi prehrani

Otroci so bili na prejetu nagrado zelo ponosni

Vrtec Vrabc je sodeloval na natečaju »Che gusto!« v zvezi z zdravo prehrano, ki ga je v mesecu novembru organiziralo nakupovalno središče Montedoro Free Time iz Milja. Ko so v vrtcu zvedeli za natečaj, sta vzgojiteljici ravnokar obravnavali tematiko zdrave prehrane (jesensko sadje) in tako sta izkoristili priložnost. Obravnavane vsebine o jabolku sta sproti dokumentirali ter za sodelovanje na natečaju izdelali in oblikovali zgibanko v obliki jabolka, v kateri sta predstavili opravljeno delo s številnimi fotografijami in recepti jabolčnih jedi, ki so jih otroci s pomočjo vzgojiteljic pripravili v vrtcu.

Otroci so bili v teh dejavnostih aktivno soudeleženi, saj so se v vrtcu zvrstile številne kulinarčne delavnice, v katerih so pripravljali in poskušali jedi. Pripravili so kuhana jabolka, jabolka v peči, jabolka v obliki soka, marmelade, jabolčne pite, jabolčnega zavitka ipd. Zgibanko so obogatili z recepti in likovnimi izdelki in

tako je nastal izdelek, ki so ga v novembru predstavili na natečaju in na razstavi v nakupovalnem centru. Med tem časom so organizatorji nudili priložnost udeležbe na delavnici o kruhu, ki je prav tako bila v Miljah. Vse to je posnela TV Koper in predvajala v oddaji »Tuttooggi scuola«.

Natečaj je pritegnil veliko število obiskovalcev. Vrtec Vrabc je za predstavljeni likovni izdelek dobil najvišje število glasov s strani obiskovalcev in se tako uvrstil na prvo mesto ter odnesel domov prvo nagrado, in sicer najsoodobnejši monitor LCD in tiskalnik za računalnik.

Zgibanka v obliki jabolka bo v kratkem odpotovala iz Milja v sežanski vrtec, saj sta letos vrtca iz Bazovice in iz Sežane izpostavila sodelovanje v obliki izmenjave materialov in primerov dobre prakse med obema vrtcema.

VITU TANZEJU V SPOMIN

Nabrežina je bila v njegovem srcu

S žalostjo v srcu je spremljal propad tistega dela Nabrežine, kjer je živel, ki je še do konca petdesetih let bil obrtno-trgovski center vasi. Tam je odraščal v bližini kamnoseške in mehanične delavnice, dveh kovačij, mlina, trgovine, avto-prevoznikov, kolarja, da ne omenim številnih starejših prijateljev, ki so se igrali z ostanki vojnega orožja. Danes je ostala še bencinska črpalka. Zadnjima dvema mojstroma soseske je še sam napisal nekrolog, kot da bi čutil, da se tudi sam bliža slovesu. Bolelo ga je obubožanje ljubljene, rojstne Nabrežine.

Vse to je mimo! In poslovil se je tudi eden zadnjih ljubiteljev vasi in vsega, kar je kraškega. To je bil Viktor Tanze, ki je po diplomi knjigovodje končal vojaščino kot poročnik, se zaposlil pri Olivetti, kmalu bil poslan na Južno Tirolsko, kjer je uvajal nove knjigovodske stroje lokalnim posojilnicam, napredoval je kot zastopnik iste družbe za Jugoslavijo in Madžarsko. Poročil se je v Piemontu, a vez z domačijo ga ni zapustila, dokler ni s trudom zgradil nov dom in omogočil otrokoma, da sta se izšolala v kraškem okolju. Svojo delovno dobo je zaključil kot podjetnik v moderni tiskarni v bližini ronškega letališča.

V domačem okolju je z vnemo skušal prepričati upravnike takratne Kmečke posojilnice, ki je poslovala parkrat tedensko, da se spremeni v pravo banko, kar se je tudi z njegovo pomočjo kmalu zgodilo. Sam je bil za krajši čas član odbora banke, kateri je po odstopu sledil v dobrih in manj dobrih trenutkih, do končne združitve z opensko posojilnico, kar pa ga ni posebno navdušilo. Pokojnik je celih deset let posvetil javni upravi kot član devinsko-nabrežinskega občinskega odbora in nato kot svetnik. Zaman se je trudil, da bi izboljšal stanje v Občini Devin-Nabrežina in preprečil nove gradnje, ki kvarijo okolje, narodnostno ravnotežje in nalagajo upravi nove dolžnosti, ne da bi skupnost od tega kaj imela. Do konca je sodeloval s predlogi in nasveti v stranki SSK, kot tudi pri novi domači upravi, saj je bil velik poznavalec vaških problemov.

To je bil prijatelj Vito, ki si je tudi prizadeval in uspel, da smo se rojeni leta 1939 polnoštevilno (nad 100 udeležencev) udeležili izleta z najemom posebnega vlaka, ki nas je iz Nabrežine peljal po slikoviti bohinjki železnici do Bleda in nazaj. Po petih letih nam je oskrbel ladjo, da smo obiskali Barbano in Marano Lagunare, ter pri sedemdesetih še avtobusni obisk Koroške. Letos se je tradicija prekinila, saj je organizator skrbel za svoje zdravje, ki se je iz dneva v dan slabšalo. S trdno voljo in vztrajnostjo se je upiral bolezni, a je ob svojih najdražjih zatiskal svoje izmučene oči.

Vito je pustil veliko vrzel v vasi in širši okolici. Nabrežina je zgubila prijatelja, družina skrbnega moža in očeta, štirje vnuki pa ljubljene nonota.

Naj počiva v miru.

Antek

NABREŽINA - V Kulturnem domu

Božični sejem odpira vrata od 10. do 13. 12.

Kulturni dom v Nabrežini bo na široko odprl svoja vrata za letošnji Božični sejem v dneh od 10. do 13. decembra. Dela v dvorani so zdaj končana. Nova razsvetljava in v kamen oblečene stene dajejo prostoru gosposki videz in ustvarjajo prijetno počutje. Sejem bo tudi letos živahen, 24 razstavljalcev bo ponujalo raznovrstne izdelke od pletenin, nakita in božičnih okraskov do zelišč, sivke in umetniških izdelkov iz lesa in kamna. Sodelujejo pa tudi učenci in združenje staršev osnovne šole V. Šček ter Časovna banka Palček Pollicino.

Na vsak razstavní dan bosta po dva kulturna dogodila. V sredo bo ob 17.30 nastopil šolski zbor OŠ Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatta, ob 18.30 pa bodo zaplesale baletke skupine Releev pod mentorskim vodstvom Marjetke Kosovac. V četrtek bo ob 17. uri gledališka delavnica šole Šček pod mentorstvom Elene Husu predstavila igrice Miklavževa noč v Hotelu Zlata kokoška, nato bo ob 18. uri nastop kitaristov Glasbene matice iz razreda prof. Janoša Jurinčiča. V petek bo najprej ob 17.30 krstni nastop novega društvenega Otroškega zbora, ki ga prav tako kot Mladinski zbor, ki bo nastopil za njim, vodi Mirko Ferlan. Na zaključni dan, v soboto, bo najprej ob 17.30 gostovala skupina violiništev šole S. Suzuki, ki jo vodi prof. Cristina Vetrítá, ob 18.30 pa bo DPZ Kraški slavček pod vodstvom Petre Grassi zaključil letošnji božični sejem in vsem zaželel tople božične praznike. (vrt)

Veseli december v Šempolaju

V Šempolaju se v organizaciji Skld Vigred nadaljuje veseli december. V Štalcí bo v sredo ob 19. uri strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak predstavila svojo knjigo Olja za prehrano, zdravje in nego telesa. V četrtek bo ob 20. uri kulturni večer, posvečen Alojzu Rebuli. Tatjana Rojc in Igor Tuta bosta predstavila ponatis njegovih knjig Devinski sholar in V Sibilinekem vetru. Čez dober teden, v torek, 16. decembra, bodo ob 18. uri nastopili mladi učenci Glasbene matice. V petek, 19. decembra, pa bo ob 18. uri tradicionalna božičnica na vaškem trgu. Nastopili bodo malčki iz vrtca, učenci COŠ S. Gruden, mladinski orkester godbenega društva Nabrežina in OPS, mladinska glasbena in plesna skupina Vigred, gosta večera bosta Božiček in Dedek mráz. V soboto, 20. decembra, bo ob 17.30 srečanje na temo Svet motociklizma, s sliko in besedo bo to športno panogo in svoje udejstvovanje prikazal motociklist Mitja Emili. Veseli december se bo zaključil v torek 23. ob 20.30 z večerom Srečno, na katerem bodo nastopili razni glasbeniki in pevci, prijatelji društva.

Božična razstava, na kateri imajo obiskovalci poleg koledarjev na izbiro veliko knjig za otroke in odrasle, bo odprta ob vseh pobudah, med 15. in 21. decembrom pa tudi vsak dan med 15.30 in 18. uro.

VZHDNI KRAS - Dve prijetni srečanji

50-letniki slavili v znamenju tradicije in prijateljstva

Mladi 50-letniki z vzhodnega Krasa oz. od Repna do Peska, so se sredi novembra zbrali v pivnici v Sežani in skupaj proslavili okroglo obletnico. Ugotovili so, da jih po tolikih letih še vedno vežejo prijateljski odnosi in prijetni spomini!

Od leta 1980 se vsako leto v Trebčah zberejo 50-letniki, rojeni v vasi, a tudi prišleki, »pr'stapauce« po domače. Tako je bilo tudi v soboto, 8. novembra, ko se jih je zbralo kar devet. S tribarvnim puščalcem so s pokopališča, kjer so se poklonili pokojnemu vrstniku, prikoračili do množice vaščanov in prijateljev, ki so jih pričakali pred spomenikom padlim. Lanski 50-letniki so jim, kot veleva tradicija, izročili zbirko praporov prejšnjih let in spominsko knjigo. Srečanje je spremljalo petje vaške himne »Trj'bče« in družabnost v Ljudskem domu, kjer so vsi skupaj nazdravili na mnoga leta.

Praznik so zaključili v prijetnem prijateljskem vzdušju z večerjo na Pesku in z obljubo, da se drugo leto spet srečajo.

TRŽIŠKO OBČINSKO GLEDALIŠČE - Frost / Nixon

Moč televizije, ki zmago dodeljuje spretnejšemu

Vznemirljivo aktualna uprizoritev dvojice Ferdinando Bruni – Elio De Capitani

Odrski televizijski dvoboj med Richardom Nixonom (Elio De Capitani) in Davidom Frostom (Ferdinando Bruni)

Kdo je dokončno (politično) pokopal Richarda Nixona? Televizija. In kdo je bil spreten grobar? David Frost. O tem, točneje o televizijskem dvoboju med predsednikom ZDA, ki je ostal zapisan v splošnem spominu predvsem zaradi afera Watergate, in vztrajnim televizijskim voditeljem, ki je pravilno presodil težo intervjuja z Nixonom, govori drama angleškega avtorja Petra Morgana.

Že naslov Frost / Nixon jasno nakazuje zasnovo drame, napisane leta 2006. V ospredju je lik ameriškega predsednika, ki je predčasno odstopil z visokega položaja, ne da bi priznal storjene zakonske prekrške. Nasprotni mu je avtor postavil lik uspešnega televizijskega šovmena, ki je že v letih '70 doimel moč televizije. Na kolena Nixona, ki se izkaže kot spreten intervjuvanec, ne spravi raziskovalni novinar ali politični nasprotnik, temveč televizijski, sicer zelo prijeten sogovornik, prej uživač kot strog sodnik. David Frost, voditelj uspešnih televizijskih razvedrilnih oddaj v Avstraliji in Veliki Britaniji, po njegovem mnenju premalo cenjen v ZDA, se odloči za drzno potezo: intervjuvati Nixona in iz njega izvabiti priznanje. In tako bi Frost postal najbolj blesteča televizijska zvezda ...

Na italijanski gledališki oder je vsebinsko vznemirljivo aktualno dramo postavil milanski Teatro dell'Elfo v sodelovanju s Stalnim gledališčem Umbrije. Milansko gledališče dell'Elfo, znano po političnem-socialnem angažmaju, je v tekstu angleškega dramatika zaznalo motive, ki so (še) danes izredno aktualni in boleči. Npr. odnos med oblastjo in lažmi oz. »prirejanjem resnice«; v kakšnem razmerju sta danes oblast in odgovornost; katera oblast je močnejša, politična ali medijska. Morgan je v svoje delo učinkovito vpletel vse motive in ustvaril zelo gledljivo dramo. Za italijansko gledališko priredbo sta po prevodu Lucia De Capitanija poskrbela Ferdinando Bruni in Elio De Capitani. V blesteči interpretaciji najbolj znanih predstavnikov milanskega gledališča, se pravi Brunija in De Capitanija, je uprizoritev Frost / Nixon za dve predstavi pristala tudi v Trzinu. V gledališko sezono Tržiškega občinskega gledališča ga je uvrstila Deželna gledališka ustanova (ERT). V prej lahkotni kot mračni uprizoritvi je dvojica Bruni-De Capitani odrsko učinkovito prikazala najprej priprave, nato pa potek dolgega televizijskega intervjuja.

V projekt, ki na začetku ni pritegnil večje pozornosti, je moral Frost vložiti veliko truda in sredstev. Nixon je bil namreč dovzeten za čar denarja. Intervju je predstavljen kot dvoboj in tekmeča, vsak s svojo ekipo, skušata prelistati drug drugega. »Po točkah« skoraj do zadnje runde vodi Nixon, a v zadnjem trenutku Frostov sodelavec najde zapis telefonskega pogovora, ki nesporno pravi, da je tedanji predsednik vedel za vse, kar se je nezakonitega dogajalo ... Frost učinkovito »sproži rafal obtožujočih podatkov«, Nixon je prvič v težavah in se odloči, da vse prizna. Najbolj zgovoren je njegov obraz poraženca, ki zapolni milijone televizijskih ekranov po svetu. Frost je izbojeval svoj televizijski boj, postal je velik zvezdnik, Nixon pa je

postal preteklost ... In tako se je na odru prepričljivo izpela zgodba o padcu politika, ki je zlorabil svoj položaj, in o moči televizije, ki je v enem zamahu prevladala nad politiko, sodstvom in raziskovalnim novinarstvom.

V interpretaciji Ferdinanda Brunija (Frost) in Elia De Capitanija (Nixon), pravega srečnega zaključka ni, temveč konec predstave predstavlja izhodišče za nova razmišljanja. Npr. o tem, da je danes premoč televizije v zatonu in da postaja vse bolj »razvedrilni« medij, ostalo pa se ni veliko spremenilo, nasprotno. Na gledališkem področju pa uprizoritev Frost / Nixon dokazuje, da teater lahko nagonarja sodobno občinstvo z vsebinami, zasidranimi v vsakdanje življenje. **Breda Pahor**

GLASBA - Koncert niza Trieste Prima

Ansambel Icarus z doživeto izvedbo sodobnih skladb

Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima so se za en koncert preselila v gledališče Miela, kjer se je zbralo lepo število zvestih poslušalcev. Protagonist petega srečanja je bil ansambel Icarus, sestav, ki se je v dvajsetih letih delovanja uveljavil kot zelo kvalitetna in prepričljiva skupina. Interpretacija novih skladb je vse prej kot enostavno delo, pri katerem je Icarus pokazal resnost študija in skrb, da bi čim bolj zvesto strejel željam in namenom skladateljev.

Koncert je bil razdeljen na dva sklopa: prvega so sestavljali skladatelji, ki izhajajo iz milanske šole in so posredno ali neposredno povezani s Francom Donatijem, v prvi vrsti Alessandro Solbati, mojster, pri katerem je tudi predsednik društva Chromas in umetniški vodja festivala, harmonikar in skladatelj Corrado Rojac, dovršil študij kompozicije. Pour Ph.B, za klarinet, violino, violončelo in klavir prikazuje štiri različne trenutke dneva, nekateri imajo izrazito opisni značaj, kot bi poslušali ptičje žvrgolenje, predvsem pa je opaziti prebrljanje smisel za spajanje zvočnosti različnih instrumentov, med katerimi postane klarinet v treh različicah, od najvišje do najnižje, nekaka os, ki privlači in odbija ostala glasbila.

Klarinetist Mirco Ghirardini, violonist Paolo Ghidoni, čelist Andrea Cavuoto in pianist Franco Venturini so pokazali muzikalčnost in zlitost, nato pa je pianist zaigral skladbo Corrada Rojaca, ki se je rodila ob branju poezij Maria Luzija: Forte, razdeljena na pet medsebojno povezanih stavkov, je izkoriščala predvsem akordično dimenzijo klavirja, akorde, ki so zveneli kot pretrgane fraze in so med odmevi prepuščali rahle okrasne vzorce. Med okle-

vanjem in odločnimi, skoraj jeznimi potezami, so vzniknile pavze začudenja, v zamaknenosti, ki so jo v skladatelju vzbudili verzi. Venturini je v interpretaciji vлил veliko zanosa ter s skladateljem delil tople aplavze.

Gabrio Taglietti je spisal Trio št.4 za violino, klarinet in klavir v dokaj razpoznavni obliki: Tre pezzi caratteristici so lepo zgrajeni, v prvem posnemajo Fanfaro, v drugem je klarinet nosilec melodije, v tretjem pa je tango prikazan s šepajočim ritmom, s skoraj karikaturnim prizvokom. Čelist Andrea Cavuoto je nato dovršeno zaigral dve Etudi, ki jih je Roberto Lagana spisal z jasnimi namigi na Bachove Suite, sledil pa je poklon mojstru 20.stoletja Arnoldu Schönbergu s Fantazijo op.47 za violino in klavir. Skladatelj je dosledno uporabil sredstva svoje glasbeno-matematične teorije, ki je znana kot dodekafonski sistem: v tonalno breztežnem prostoru oblikuje instrumenta dialog, ki se razvija razgibano in vseskozi zanimivo, koncert pa je zaokročila skladba, ki jo je pokojni Giampaolo Coral spisal leta 1997 za širši ansambel, kasneje pa priredil za kvintet: Démoni in nočne prikazni mesta Perla, vokalno-instrumentalno odrsko delo, je navdahnjen slikar in pisatelj Alfred Kubin, ki je s preroško jasnovidnostjo napovedal krvavo črno obdobje nacistične diktature. Različica za kvintet, v katerem se je glasbenikom pridružil hornist Dimer Maccaferri, kaže na tenkočuten okus, s katerim je Coral udejanil svoje glasbene ideje: s petimi instrumenti se še bolj jasno razodeva značaj skladbe, ki zna poustvariti občutek tesnobe, ne da bi pozabila na lepoto. Icarus Ensemble si je z občuteno in doživeto izvedbo prislužil veliko aplavzov. **Katja Kralj**

KNJIGA - Skupina Irwin, NSK in pojmovanje države

State in Time, ko umetniški projekt dobi izrazito političen pomen

Knjiga State in Time, ki jo predstavlja angleška založba Minor Compositions, se posveča preučitvi pojma »države«, kot ga pojmuje slovenska avantgardna skupina Irwin ter nasploh pomena, ki ga država ima v sodobnih družbah – natančneje njenih političnih, ideoloških, estetskih in umetniških razsežnosti. Avtorji prispevkov, ki so zaobjeti v knjigi, so: Inke Arns, Huang Chien-Hung, Eda Čufer, Marina Gržinić, Irwin, Tomaž Mastnak, Viktor Misiano, Alexei Monroe, Ian Parker, Avi Pitchon, Stephen Shukaitis, Slavoj Žižek in Jonah Westerman.

Prispevki zadevajo predvsem projekt State in Time (Država v času) in postavljajo zanimiva vprašanja o tem, kaj država pomeni ljudem in kaj vse lahko simbolizira, torej načine, kako posamezni državljani dojemajo, sprejemajo, preoblikujejo ali zavračajo njeno simboliko glede na osebna prepričanja, lastne življenjske izkušnje, politične dogodke, zgodovinske kontekste oziroma glede na časovno obdobje, v katerih se pojavijo. Iz večine prispevkov izhajajo zanimive ugotovitve, ki poudarjajo politični pomen umetniškega projekta Neue Slowenische Kunst (NSK), manj pozornosti pa je posvečeno sicer ključnim umetniškim elementom projekta.

Projekt NSK State in Time je nastal leta 1992 in se od vsega začetka prepletal z dogodki, ki so se v devedesetih letih odvijali v bivši Jugoslaviji in naposled privedli do njenega razpada. Umetniški projekt NSK-ja je takrat dobil izrazito politični pomen: o tem

Potni list NSK za državljane prve globalne države

pričajo na primer potniške izkaznice NSK-ja, za katere so v dramatičnih vojnih okoliščinah zaprosili nekateri državljani iz bivše Jugoslavije v upanju, da bi lahko prestopili meje in našli pot do zavetja. Uporabili so jih na primer nekateri posamezniki, ki so tedaj zapuščali Sarajevo. Na tak način je Irwinov/NSK-jev projekt postal družbeno-politični pojav in odprl potrebo po novih razlagah o vlogi umetnosti v sodobnih družbah.

Kasneje se je pripetilo še to, da so za potniške izkaznice NSK-ja zaprosili nekateri Afričani, ki so informacije najverjetneje dobili s pomočjo novih medijev ter olajšanega dostopa do informacij na globalnem spletu. Na primer, kot piše v enem izmed zaobjetih prispevkov, skupina Nigerijcev iz mesta Ibadan je zaprosila za državljanstvo NSK v upanju, da bi jim slednje omogočilo azil in jim nudilo boljše življenjske pogoje

v kateri od evropskih držav – če že ne v državi Nove Slovenske Umetnosti. Prav tako zanimivo je tudi dejstvo, da je ponekod potniška izkaznica NSK-ja dejansko stopila v veljavo ter dobila konkreten simbolični pomen. Nekateri »NSK-jevci« (oziroma tisti, ki so zanjo zaprosili) so jo v praksi uporabljali kot osebni dokument.

Projekt Države NSK, ki je utemeljen predvsem v času, manj pa v prostoru, še vedno obstaja in se postopno razvija. Gre za projekt s potencialno zelo širokim časovnim razmahom, ki presega umetniško raven. Državljeni NSK-ja so se oktobra 2010 sestali na kongresu v Haus der Kulturen der Welt v Berlinu, kjer so določili nadaljnje projekte in smernice za umetniško in družbeno-politično udejstvovanje ter posodobili komunikacijo.

Mitja Stefancic

SSG - Decembra Hrestač, Rumiz, Tinkara Kovač in še marsikaj

Predpraznični dnevi ponujajo tudi prijateljem Slovenskega stalnega gledališča kopico zanimivih dogodkov. V četrtek, 11. decembra, bo Modri program predstavil baletno predstavo Hrestač v izvedbi ansambla Balletto di Roma, za katero ostajajo na voljo prvi gledališki blagajni še zadnje vstopnice. 16. decembra bo velika dvorana gostila pisatelja Paola Rumiza, ki bo predstavil svojo novo knjigo z zgodbinami s severno-vzhodne fronte, zgodovina pa bo tudi snov zanimivega koncerta Slovenske filharmonije, združenih zborov in solistov, ki bodo 23. decembra pod vodstvom Stojana Kureta izvedli program s skladbami, ki so vezane na svetovne vojne ali so nastale v vojnem času. Društvo Razseljeni bo 19. decembra predstavilo svojo »živečo fotografsko razstavo« Cont(r)atto, glasba Tinkare Kovač, njenega benda in številnih gostov pa bo zaživela na koncertu Moj Trst, ki bo na sporedu v soboto, 20. decembra. Pred silvestrskim večerom, v torek, 30. decembra, pa se bodo abonenti in gledalci lahko podali v Ljubljano na ogled muzikala Lizistrata. Blagajna gledališča že sprejema rezervacije za avtobusni prevoz.

OBLIKOVALSKI PREDMETI IZ PETDESETIH

Retromanija

SANELA ČORALIČ

Preredit časom smo po televiziji lahko sledili televizijski seriji Ogllaševalci (Mad Men), ki je sestavljena iz kratkih novel o ljubezni in razočaranju v pisarniških nebotičnikih in ameriškem predmestju 60. tih let prejšnjega stoletja. Serija ima sedem sezon, doživela pa je takšen uspeh, da jo lahko označimo za kulturno serijo. Ogllaševalci so namreč osredotočeni predvsem na moč sloga in prefinjenost in so močno zaznamovali tudi oblikovanje in modo zadnjih let ter postali uspešno tržno orodje. Analitiki vidijo učinek Mad Menov v vsem: od mode, pohištvene industrije do mode pitja koktajlov z vsebino viskija.

In prav ta učinek Ogláševalcev je iztočnica prispevka, v katerem bomo predstavili nekatere ikone moderne designa, ki so tudi po zaslugi serije postale ponovno moderne in po katerih je povpraševanje naraslo. Oblikovalci serije se tako niso omejili le na klišeje iz tega obdobja, kot je pohištvo ameriških zakoncev Eames, ampak so posneli hiše, ki so opremljene tudi s pohištvom iz 50. let in celo starejšim. Prav ta trend pa je bil viden tudi na letošnjem Salonu pohištva v Milanu, kjer so mnoga podjetja ponujala svetila, ki so oblikovna replika svetil iz 40. in 50. let prejšnjega stoletja, podobno pa velja tudi za kredence oz. komode in klubske mizice, ki so dominirale v tistem času.

V Ogláševalcih ima vsak predmet svoje ozadje, kot iztočnico pa bi vzela danskega oblikovalca pohištva Arneja Vodderja, čigar pohištvo ni neposredno imenovano v seriji, dej-

stvo pa je, da so vsi takratni oblikovalci posnemali komode po tem danskem oblikovalcu. Arne Vodder (1926 - 2009) sicer ni bil tako slaven kot njegov stanovski kolega in soimenjak Arne Jacobsen, ampak vseeno si zasluži pozornost in podrobnejšo predstavitev. Gre za oblikovalca, ki je bil učenec v tistem času zelo uspešnega Finna Juhla, s katerim je kasneje tudi uspešno sodeloval. Še preden se je Vodder povsem posvetil pohištvu, je leta 1951 odprl biro skupaj z arhitektom Antonom Borgom, s katerim je oblikoval nekaj več kot tisoč nizkocenovnih hišic, ki so doživele izjemen uspeh. V 50. in 60. letih, ko je Danska širom po svetu začela sloveti po svojem pohištvu, je Arne Vodder oblikoval serijo predmetov, zelo rad pa je uporabljal tikov les in palisander, njegovi kosi pohištva pa so brez ostrih robov. Zelo znan je postal po kredenci iz palisandra, ki ima predala oblikovana tako, da ni potrebno vstaviti ročajev. Kupcem lepega in prefinjenega pohištva se je priljubil tudi s kombinacijo eksotičnega lesa in barvnimi ploščami. Organske oblike pa so mu bile ljube tudi pri oblikovanju zof, miz in drugih predmetov.

Vodderjev slog oblikovanja je bil odlično opazen v Ogláševalcih, ker so na njegove kredence ali mize polagali stvari oz. spominke, ki so jih protagonisti serije kupovali na različnih koncih sveta. V seriji je bilo tudi videti, da je Vodderjevo pohištvo krasilo Belo hišo, banke, letališke pisarne, ambasade in hotele po vsem svetu. Arne Vodder ostaja najbolj poznan po svojih kredencah, ki jih je v 50. in 60. letih proizvajalo podjetje Si-

bast Furniture in ki imajo še danes visoko vrednost. In da so takšne kredence postale letos pravi modni hit, dokazujejo sodobna pohištvena podjetja, ki so v svojo ponudbo vključila podoben, če že ne čisto enak slog.

Notranja oprema serije Ogláševalcev pa je bila navdih za predstavitev še enega danskega oblikovalca - velikega arhitekta in oblikovalca Arneja Jacobsena (1902-1971). Soimenjak Arneja Vodderja je bil velika arhitekturna zvezda že za časa življenja. Bil je bil prepričan, da so predmeti udobnejši, če bolje izgledajo. Na vprašanje nekega danskega novinarja, ali uživa le arhitektonsko oblikovane slaščice, je oblikovalec nekoč odgovoril, da so torte običajno boljše okusa, če so estetsko privlačne. In tako se je arhitekt in oblikovalec držal tega pravila in izdeloval le lepe reči, vendar pa je kljub popularnosti in odličnem dizajnu ostal enigmatična osebnost, za katero lahko trdimo le, da je bil velik estetik, ki je verjel v prave proporcije.

Jacobsen se je rodil leta 1902 v Københavnu, svoje znanje pa je pridobil na domači Kraljevi umetnostni akademiji. Navdih je iskal v delih vodilnih oblikovalcev in arhitektov svojega časa, proslavil pa se je z učinkovitim prepletom funkcije in forme. V letu 1930 je Arne ustanovil svojo lastno oblikovalsko podjetje in samostojno deloval kot arhitekt ter oblikovalec interierjev, pohištva, tekstila in keramike. Od leta 1956 je bil tudi profesor na Royal Academy of Arts v Københavnu, za svoje delo pa je prejel več priznanj. Njegovi oblikovalski kosi so status klasikov dobili že, ko je bil oblikovalec še živ. Jac-

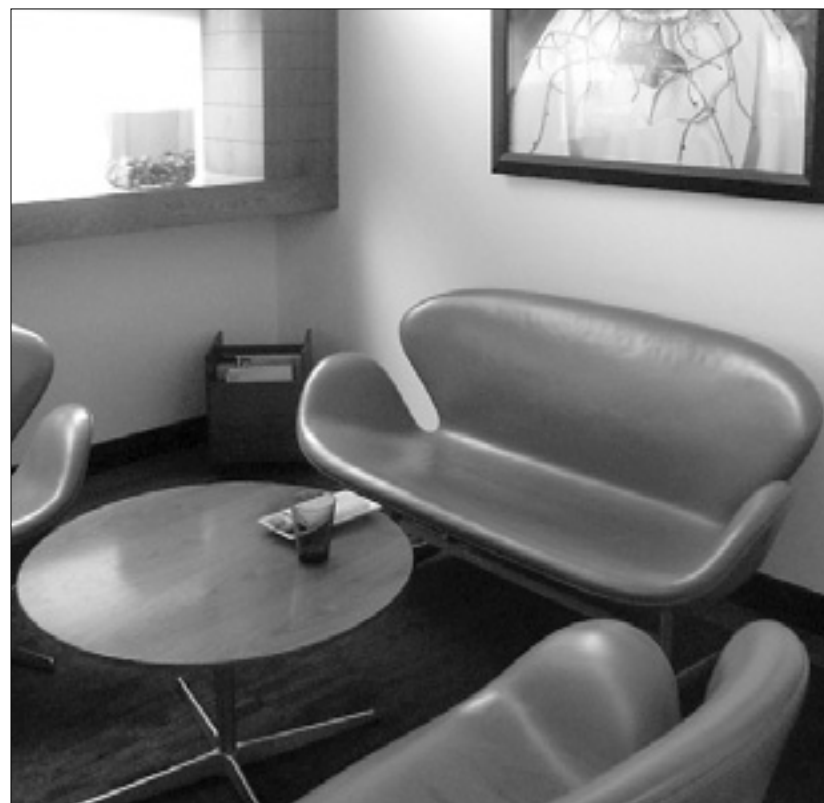
obsenova najbolj znana arhitekturna projekta sta St. Catherine's College v Oxfordu ter SAS Hotel v Københavnu. Prav v slednjem so vsepovsod postavljeni naslanjači Egg, ki jih je arhitekt in oblikovalec oblikoval prav za ta hotel. V njem je načrtoval in oblikoval vse do potankosti. Zasnoval je celoten interier, pohištvo, svetila, preprogo, posodo in celo pepelnike, med njimi pa tudi znameniti naslanjač Egg, ki je svoje mesto sprva dobil v hotelskem predverju.

Jacobsenov fotelj označujejo za triumf celostnega oblikovanja ustvarjalca, ki ga je ta v svojem plodnem življenju dokazal skozi marsikatero kreacijo in arhitekturno zasnovano. Naslanjač je s svojo organsko obliko skorajda vsakokratni kontrast pretežno poševnim in navpičnim površinam prostorov in stavb. Zanj je oblikovalec uporabil takrat popolnoma novo tehniko, oblazinjeno školjko, ki jo podpira močna struktura. Njeno popolno obliko pa je Jacobsen iskal v svoji domači garaži. In če se je v kolektivno zavest najpogosteje vpisal močno rdeče žareč zaobljen fotelj, ima ta mnoge podobe različnih materialov in barv. Vsake toliko časa podjetje Fritz Hansen, ki izdeluje fotelj že od njegovega prihoda na tržiš-

če, izda tudi primerke omejene serije, ki skozi čas dobivajo na vrednosti. Gre namreč za design kose, ki z leti postajajo zanimivi tudi za zbiratelje in ljubitelje posebnih izdaj.

Sofisticirana, privlačna in elegantna pa je tudi Jacobsenova zofa Swan, razširjena različica istoimenskega fotelja, ki prav tako zajema ukrivljene in elegantne oblike. Tudi ta zofa je bila narejena za opremo hotela SAS Royal Hotel v Københavnu, v katerem je navdih za svoj film 2001: Odiseja v vesolju črpal tudi režiser Kubrick. V tem filmu je režiser uporabil celo jedilni pribor iz nerjavečega jekla, ki ga je Jacobsen oblikoval za ta hotel.

Retromanija torej, ki se je v zadnjem času pojavila vse okrog nas, vsekakor budi hrepenenje. Vendar pa na preteklost gledamo z očmi sedanosti. Tako je tudi z ameriško televizijsko serijo Mad Men, ki na ironičen in hkrati zelo realističen način opisuje kulturne, družbene in politične razmere v ZDA v 60. letih prejšnjega stoletja, ki pa temeljijo na današnjem znanju. Podobno velja tudi za oblikovalske predmete, ki zrcalijo estetično petdesetih let, hkrati pa sta v njih prisotna tehnologija in znanje današnjih dni.

VINO, VSELEJ PRIMERNO DARILO (2)

Rozine niso samo za potico ...

TONI GOMIŠČEK (besedilo in fotografije)

PX, Pedro Ximénez

V Andaluziji je doma eno najbolj norih sladkih vin na svetu, njegova visokost Pedro Ximénez. Feničanska Xera, ki je bila več stoletij arabski Sherish, po letu 1264 pa španski Jerez de la Frontera, je od nekdaj središče vinorodne Andaluzije, takšni in drugačni »šeriji« pa so stoletja veljali za najbolj cenjena vina starega sveta.

Legend, ki spremljajo PX, je ogromno, vendar so z genetskimi analizami potrdili, da sorta ni renskega izvora, ki naj bi jo po eni izmed legend prinesel nemški vojaški plačanec v flamski vojski Peter Siemens, ampak da gre za sorodnika arabskega belega namiznega grozdja gibi, ki so ga najverjetneje Mavri v srednjem veku prinesli na Iberijski polotok. Prav lahko si predpostavljamo, da so muslimanski zavojalci spodbujali sušenje grozdja za pridobivanje sladkega mošta, ki so ga uporabljali kot sladilo. Vinogradniki še danes razgrnejo po trgatvi grozde na športam podobne okrogle preproge iz naravnih vlaken, kjer jih vroče sonce španskega juga hitro osuši in skoraj zapeče, tako da sušenje nadaljujejo z združljivo grozdja z dveh šport na eni, z drugo pa ga pokrijejo. Med sušenjem na soncu jagode potemnjijo, sladkorji se zgostijo in kisline padejo, tako da bi bilo vino iz takega mošta prav dolgočasno, če ne bi v Jerezu poznali in uporabljali prav posebne rešitve: vrenje mošta in zorenje vina po posebnem sistemu, imenovanem solera. Gre za več nadstropij visoke skladovalnice sodov, ki so v uporabi že stoletja, in iz katerih se vino jemlje po malem iz spodnje vrste, odvzeto količino pa nadomesti iz vrste nad njo. S tem stalnim mešanjem vsebine ohranjajo na delu kvasovke, ki uspejo preživeti tudi pri višjih alkoholnih stopnjah, vendar v vinih, ki jih ne dodatno ojačajo z žganjem, ni alkohola nikoli več kot 15 do 16 vol %, sladkorja pa vsaj 212 g v litru vina. Zgornja meja alkohola, vendar v tem primeru gre za ojačano vino, lahko doseže 22 vol %. Ironija zgodovine je, da so Španci naučili pripravljati destilate muslimani, ki alkohola sicer ne pijejo, so ga pa uporabljali za razne alkimistične poskuse in pripravo dišav.

PX je prav zato car, vino za izjemne priložnosti, vinski vitez, ki užene najhujše tekmece v tekmi za naklonjenost zelo sladkih jedi. Ta ga priporoča k vaniljevemu sladoledu, drugi k čokoladni strjenki, tretji k figovi krostati ali »siru« iz kutine. Velja ga poskusiti tudi h kakemu močnemu rokfornju, ali pa k Zidaričevemu jamarju. Pravi uživači ga sicer pijejo samega, prijetno ohlajena, oviti v dim pristne havanke, ki jo včasih celo ovlažijo z vinom.

Zibbibo in Muškat s Pantelerije

Primorci pravimo rozinam cebivo, v nekaterih narečjih kar c'biva, beseda pa je arabskega porekla (zabib). Jug Italije, kjer so se v

srednjem veku nekaj časa tudi pozdravljali s Selam alejkum – Alejkumu selam (Mir s teboj – In tudi mir s teboj), slovi po sladkem vinu, pridelanem iz sušenega grozdja (zibbibo), ki je temnejše barve, kakor tudi po sladkem vinu, ki so mu vrenje zaustavili z dodajanjem alkohola (moscato di Pantelleria), in ki je svetlejšje. Prijatelj Ettore Alagna iz Marsale, s katerim sva se spoznala pred petnajstimi leti na sejmu sladkih vin Vinoro na Siciliji, me med vsakim obiskom na njegovi stojnici na veronskem Vinalty dobesečno prisili poskusiti enega in drugega, pa čeprav imam raje njegove suhe marsale. Zraven mi ponudi piškote iz mandljeve moke ali kako drugo drobno pecivo in ne pozabi dodati, da žal nima pri sebi prave cassate: tista je šele prava spremljiva so to sladko vino.

Mimogrede: vinogradi na Panteleriji, kjer trte vzgajajo v obliki bonsai drevesca in vkopane v nekatke jame, tako da veter brije preko njihovih vej, so od letošnjega 24. novembra na spisku Unescope kulturne dediščine.

Slamnato vino ni iz slame

V vinorodnih deželah, ki so nekako na pol poti med južnimi, kjer grozde presušijo na soncu, in severnimi, kjer si lahko privoščijo izsuševanje grozdja na trti v vinogradu, se je uveljavilo sušenje na slami. Slama seveda ni pogoj, le ime je ostalo: vin de paille (F), slámové vino (CZ), straw wine (D), slamnato vino...

Pridelovalci izberejo najbolj zrele in povsem zdrave grozde, jih nežno položijo na zračno podlago in nato prepustijo večtedenskem, lahko celo večmesečnemu sušenju. Jasno, dalj časa kot sušenje poteka, manj bo v jagodah-rozinhah sušenja in manjši bo izplen. Polek od se zadovoljijo s petina običajnega donosa, drugje se ne ustavijo do desetine, za res izjemne nektarje, ki jih je sveti Eligij imenoval med muz, pa so potrebne še večje žrtve, celo po več deset kilogramov grozdja za liter vina. »Bližnjica« z uporabo sušilnikov je prepovedana. Kot tudi ledenega vina ne smemo pridelovati v zamrzovalnih komorah, čeprav bi lahko brez težav poustvarili pogoje za zamrznitev vode v jagodi...

Vinarji iz različnih vinorodnih okolišev poskusijo pripraviti njihov sladki nektar iz najbolj značilnih krajevskih sort. Ponekod, predvsem v Franciji, pravilniki natančno zapovedujejo uporabo prav določenih sort, pri nas je izbira prepuščena vinarjevim odločitvam, željam in izkušnjam. Še nedolgo tega sta bili na našem območju najbolj cenjeni sladki vini pikolit in refošk. Kot namig popotniku, kaj je vredno poskusiti na poti med Benetkami in Trstom, ju najdemo napisane že na srednjeveških zemljevidih. Primorci danes sušimo predvsem rebulo, malvazijo, klarnico, refošk, nekaj malega pikolita, rumenega muškata, verduca in drugih sort. Zmeda s tokajem naj bi botrovala prav začetna uporaba iz Bordoja prinesene sa-

vignonassa za pripravo sladkega vina, ki so mu ponekod pravili malaga, drugod tokaj. Toda to je druga zgodba. Sklicujoč se na zapise Matije Vertovca (Vinoreja za Slovence, 1844) v Vipavski dolini (neupravičeno?) uporabljajo izraz pikolit za vse vino iz sušenega grozdja, tako belo kot rdeče.

Dolgotrajno sušenje v hladnem okolju ne uniči kisline, zato so takšna vina bolj harmonična od tistih, sušenih pod žgočim soncem. Toda tudi mošt iz tako posušenih jagod ima težave pri vrenju, ki lahko traja več let. Običajne glivice niso dovolj, saj je zanje okolje presladko, tako da se s težavo spravijo na delo, ko pa postane preveč alkoholno, jih večina pomre. Nekateri pridelovalci so spoznali, da je vrenje v manjših sodčkih, v katerih puščajo droži prejšnjega vina, primernejše od vrenja v novih ali opranih velikih sodih. Mikrobiologi med enologi so ugotovili, da so vinarji s tem sami naredili izbor odpornejših kvasovk in ga z uporabo droži obnavljajo iz letine v letino.

Slamnata vina iz različnih vinorodnih okolišev zelo različna, zaradi ponekod ohlapne zakonodaje glede stopnje sušenja jagod pa so si lahko različna tudi vina posameznih pridelovalcev. Splošnega napotka glede priložnosti, kdaj oziroma v družbi s kakšno hrano najbolj prijajo, ne morem dati. Nekatera kličejo po orehovi potici, druga po katalonski kremi, tretja po čokoladi, četrta po kakem siru, peta po prefinjenih jetrnih pašetkah, četrta bi sodila km postrvi z mandlji, peti so dovolj praženi lešniki in suho sadje. Navajeni

smo jih ponuditi k sladcam, toda vinski svetovalci so vse bolj naklonjeni njihovi uporabi kot aperitivu. Izbira naj bo osebna.

Rojevanje slovenskega svetega vina

Bil je veliki petek. Aleš Krstancič – Mova mi je sporočil, da bo stiskal grozde. Pogledal sem na koledar: ne, ni bil prvi april. Le kaj ima za bregom, sem si mislil. Previdno sem ga vprašal, če se mu morda meša, če me kliče šest mesecev prepozno ali prezgodaj, saj je vendar pomlad, ko trte šele poganjajo. »Ne, pridi, boš videl, kako bo priteklo mošt iz grozdja, ki smo ga sušili celo zimo. Letos bomo pripravili naš prvi vin santo, sveto vino,« me je pomiril. To je zvenelo že bolj prepričljivo in urno sem se odpravil na njihovo domačijo v Ceglo, kjer je že bilo zbranih kar nekaj pomembnejšev, med njimi tudi Lojze Peterle, takratni predsednik slovenske vlade.

Ko sem prišel, je bila večina grozdov že v stiskalnici. Zunaj jih je bilo le toliko, da smo videli, kaj je z njimi naredila dolga zima. »Se še spominjate kakšno rebulo smo trgali?« je začel Aleš. Da so bile jagode zdrave, polne soka, kožica gladka, zlate barve z rjavimi pikami, peclji trdi in zeleni, je nadaljeval. Tako grozde so položili v zabojčke in zložili na preprišno podstrešje, ga med zimo nekajkrat pregledali, da se ne bi pojavila pepelnata plesen, in budno spremljali njegovo sušenje. Voda iz jagod je počasi hlapela, ko-

žica je postajala vse bolj zgubana, njena barva je rjavela, peclji so olesneli. Poskusili smo par rozin; bile so sladke, kaj bi drugega bile, toda močno smo dvomili, da se bo iz njih izcedilo kaj soka. Ko je Aleš zaprl pokrov stiskalnice, se mi je zdela, da zapira loputo na astronavtski kabini. Pripravljali smo se na polet, za katerega nihče ni natančno vedel, kam nas bo pripeljal. Stiskalnica je hitro opravila prvi del opravila, iztisnila zrak, toda potem je bilo potrebno čakati, čakati in čakati. Končno so pritekale prve kapljice nektarja. Gostitelj nas je zmagovalno pogledal, z očmi pa je iskal predvsem odobranje očeta Mirka, ki mu je dovolil, da del grozdja ni takoj predelal v vino. Seveda je bil tudi ta stari Mova zadovoljen, njegova usta pa so se razlezla v še toliko večji nasmeh, ko je sok tudi poskusil. »Fantje, to bodo naši izbrani plodovi,« je nato zmagovalno rekel Aleš in nas povabil na malico, da ne bi predolgo vztrajali ob stiskalnici in poskusili preveč vina. Tako, na hitro izračunano, je grozde, ki bi navrglo hektoliter, dalo manj kot pet litrov mošta. Toda medtem ko bi bila navadna rebula pomladi že najverjetneje prodana, se je za vino iz sušenega grozdja šele začela dolga pot zorenja v hrastovih sodčkih. Ko smo se leto kasneje ponovno dobili ob stiskanju izbranih plodov, smo vino že lahko poskusili. Vsa dobrota tega sveta se je skrivala v njem, in čeprav je bilo zgolj iz rebule, je njegov vonj spominjal na najrazličnejše zrelo sadje, od fig do suhih sliv, kandiranih breskev in pečenih jabolk s smetano in medom, vaniljo, trpotčev sirup... Stkleničko tistega vina še vedno skrbno čuvarim v kleti, saj zaupam vinarjevim besedam, da bo svoj vrh doseglo šele po nekaj desetletjih.

Pri Movi so kasneje postopek še nekoliko izpopolnili, h grozdom rebule primaknili pikolit in združili pozno trgatve, začetno sušenje na preprišnem podstrešju in zaključno zorenje grozdja v vlažni kleti, kjer pechat vinu, ki se zdaj imenuje Esenca, doda plemenita plesen.

Stklenico takega vina lahko sveti Miklavž, Božiček ali Dedek Mrz mirno založijo...

3xP: posebnost, ponos, prestiž
Vince vince, ku je dobro,
vince, vince, ku je sladko,
vince, vince dol teče gladko,
vince, vince le pijmo ga... ste prepevala beneška trubadurja Guido in Franco.
Konjički škrebljajo,
ker vozjo težko,
ker vince peljajo,
kje močno sladko, je zapisal blaženi Anton Martin Slomšek.

No, vse ni ravno sladko. Pravzaprav so sladka vina redka in zato svojevrstna posebnost. Vinar, ki mu uspe pridelati izjemno sladko vino, je nanj upravičeno ponosen. Poskusiti ga, je doživeti, ki ga nikoli ne boš pozabil, je pravi prestiž.

»Sočutje do narave mora stati na istem temelju kot sočutje do človeka.« (Lenart Škof)

ko kot se spreminja in na novo sestavlja celotno človeško in naravno življenje. Dan se prevesi v noč, pomlad v poletje, jesen v zimo, otroštvo rojeva mladost, odraslost in starost...

Ob mednarodnem letu gozdov smo leta 2011 na naši šoli začeli razmišljati o tej čudoviti simbiozi med človekom in naravo. Zato smo vzpostavili stik z različnimi kraškimi jusi, da bi nekje na Krasu lahko sami sadili drevesa.

Prisluhnili so nam člani bazovskega jusa in njegov predsednik g. Marco Arduini, oče našega bivšega dijaka Matije. Prepričati smo morali tudi upravo Gozdne straže, da je kraško gmajno še vedno smiselno pogozdovati.

Junija 2013 smo postavili temelje našemu drevesnemu Kolobarju. S privoljenjem občinske komisije smo na območju Štjrnice v bližini spomenika bazoviškim žrtvam najprej postavili kamen, ki predstavlja začetek in center našega Kolobarja.

Kamen je izklesal in nam ga podaril g. Armando Leghissa, oče našega dijaka Henrika. Pri postavitvi pa sta nam pomagala tudi Martin Mesar in David Fonda, oba »naše gore list«!

Kamen je postavljen tako, da ob pomladnem in jesenskem enakonočju točno ob 6.48 prvi sončni žarek izza Kokoši posije naravnost skozi režo v kamnu in nam pokaže smer, v kateri so in bodo v krogih zasajena drevesa. Tako kot se v kalu širijo krogi, ko vanj vržeš kamen.

Postavitev kamna in posaditev prvega drevesa smo slovesno obeležili s kulturnim programom ob zaključku šolskega leta 2012/2013. G. Marco Arduini je posadil prvo drevo: lipo.

Pred tem slavnostnim dogodkom je na šoli potekal natečaj za izbor napisa na kamnu. Vsak dijak je sestavil misel o naravi in človekovi povezanosti z njo. Izbrali smo misel »KAMEN SEM« bivšega dijaka Boruta Švare, ki je danes vklesana v našem kamnu sredi bazovskega travnika.

Septembra 2013 smo dijaki ob jesenskem enakonočju posadili 33 dreves, med temi: javor, beli in črni gaber, koprivo, bukev, dob, divjo češnje, rešoliko, nagnoj, divjo jablo, oreh, divjo hruško, lipo, mali jesen, hrast, puhasti hrast, beli trn, črniko, in tako uredili 1., 2. in 3. krog našega Kolobarja.

Ob letošnjem jesenskem enakonočju, 23. septembra 2014, smo dopolnili še 4. in 5. krog. Drevesa, ki jih je tudi tokrat podarila drevesnica iz Čente v Beneški Sloveniji, so posadili prvošolci našega zavoda. Pred burjo in divjimi živalmi smo vse sadike zavarovali z mrežami, ki nam jih je podaril vaščan iz Bazovice.

Dijaki so ob tej priložnosti zapisali nekaj svojih misli.

... Zbrali smo se ob 8.30 pri Kalu v Bazovici. Skupaj s profesorji smo po poljski stezi prišli do našega kamna. V že izkopane jame smo prvošolci posadili vsak po eno drevo. Sama sem posadila mlad javor. Pri sajenju so nam pomagali dijaki višjih razredov. Dijaki mehanskega oddelka so nam pripravili bakrene ploščice z imenom dijaka-botra in imenom drevesa. Ploščico smo postavili v zemljo ob korenine drevesa. Nato smo drevesa zalili z vodo, ki smo jo zajeli v bližnjem kalu.

Petra Francia

Že od začetka Kolobarja urejemo neke vrste »gozdni urbar«. Vanj zapisujem podatke: številko in koordinato posaditve, vrsto in ime drevesa, ime in priimek botra in datum posaditve. Vsakemu drevesu in botru pripada ena stran zapisa. S podpisom se boter obveže, da bo svoje drevo negoval in zanj skrbel.

Prvo drevo vsakega kroga je posajeno točno v smeri, ki nam jo nakazuje reža v kamnu, naslednja drevesa so razvrščena v smeri sonca, v razdaljah 2 π.

Letos sta se našemu sajenju pridružila dva bivša ravnatelja zavoda Stefan: ravnatelj Pino Rudež, ki je posadil puhasti hrast, in ravnatelj Igor Sancin, ki je posadil črniko ali zimzeleni hrast. Oba bivša ravnatelja bosta tako še naprej simbolno povezana z našo in svojo nekdanjo šolo.

Vera Sturman

V spomin na preminulega profesorja Davorja Pečenka je ob letošnjem pomladnem enakonočju naš bivši dijak Henrik Sturman posadil lipo.

Andrej Pernarcich

... Ko je profesor s starim šolskim zvoncec dal znamenje za začetek, je najprej stekla čistilna akcija. Počistiti smo morali plevel, ki se je zarasel okrog naših lanskih dreves. Obenem pa smo novim botrom porazdelili sadike novih dreves.

Ob koncu smo se vsi, dijaki, učno in neučno osebje, okrepčali ob prijetni zakuski in nato meri-

Drevo in človek, človek in drevo.

Po keltskem izročilu so korenine drevesa človekova glava, človek je torej narobe obrnjeno drevo. Od kod ta spojitev drevesa in človeka?

Stari Kelti so v drevesih zaznali močno energijo. Drevesom so pripisovali simbolne lastnosti. Bukev je zadobila lastnosti ustvarjalnosti in vedrine, hrast je bil simbol moči in plodnosti, vrba vir ljubezni in zdravja.

Veneti pa so lipo zaradi lepote in zdravilnih lastnosti imenovali drevo življenja.

Ko si Slovenec danes želi, da bi se mu kaj dobrega in lepega uresničilo, »potrka na les«. V lesu, v drevesu so po ljudskem izročilu duhovna bitja: v svetlem, belem lesu bivajo celo »dobri duhci«, in če potrskamo nanj, se nam uresniči dobro želje.

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat v življenju znal vonja po svežem lesu ali se zazrl v kolobarje požaganih dreves in preštel njihovo starost?

Drevesa so pljuča človeštva, pomagajo nam živeti. Drevo in človek sta usodno povezana z vdihom in izdihom. Oba se ciklično prenavljata, ta-

DIJAKI J. STEFANA NA KOLOBARJU

SONCE, ZEMLJA, KAMEN, NEBO ... ali kako počlovečiti drevo

li naše moči s profesorji pri vlečenju vrvi. Dvakrat smo jih premagali.

Bilo je zelo zabavno in komaj čakam, da se bom spet vrnil na bazovsko gmajno. Menim, da je projekt Kolobar najlepši, ki ga je šola doslej izvedla.

Ivana Zidarič

Jaz sem lani posadil oreh. Vesel sem, da lepo uspeva. Mislim, da je ta pobuda koristna. Lepo je preživeti jutro v naravi. Lepo je tudi to, da bo vsak dijak imel svoje drevo, ki ga bo spremljalo skozi vse življenje.

Matej Gruden

Midva sva s seboj prinesla kitaro in harmoniko, da bi vsem prisotnim polepšala dan. Igrala sva skladbe narodnozabavnih ansamblov Avsenikov, Slakov, Modrijanov in Gadov. Prvič sva skupaj igrala in pela na veliko veselje dijakov in profesorjev.

Jurij Lavrenčič in Andrej Bachi

Ravnatelj Primož Strani nas je najprej toplo pozdravil in nam razložil, zakaj smo se zbrali. Poudaril je pomen druženja in pripadnosti naši šoli in nas tudi spomnil, da smo na travniku, blizu katerega stoji spomenik bazoviškim žrtvam.

Ob nasilju in zatiranju slovenskih korenin bomo mi dijaki s sajenjem novih dreves dokazali, da smo še vedno prisotni na tem območju in da bomo tu tudi ostali. Profesor pa nas je še spomnil na simbolnost kamna in sonca, trdnosti in svetlobe, luči, torej Zemlje in Sonca, s katerima so spojena vsa živa bitja. Poudaril je še, da se je Kolobar uresničeval s prostovoljnimi delom vseh sodelujočih.

Lotili smo se dela. Eden je sadil, drugi je oskrboval lanska drevesa, tretji je zalival, nekateri pa so tudi počivali.

Matej Perčič in Martin Coffoli

V vrsti smo nestrpno čakali svoje malo »drevce«. Dobil sem nagnoj. Teža imena dotlej nisem še nikoli slišal. Vzel sem sadiko in začel iskati naj-

primernejši dom zanj. Kraška tla so kamnita, zato sem imel kar nekaj težav pri odstranjevanju kamena. Nato sem drevo vsadil, ob korenine položil bakreno ploščico s svojim imenom in priimkom ter sadiko zalil.

Skrbel bom za svoje drevce in opazoval, kako raste, da ga bom nekoč lahko obiskal tudi s svojo bodočo družino.

Jan Grilanc

Prepričan sem, da je Kolobar prijetna in koristna pobuda, saj bo lepo vrniti se na bazovsko gmajno čez 50 let in videti, kako so drevesa zrastle, ter se spominjati lepih časov. Lepo je tudi, ker se ob tej priložnosti družimo in povežemo vsi dijaki naše šole.

Upam, da se bo ta dejavnost nadaljevala in da bodo naša drevesa živela 50 in več let.

Ivan Gherlani

Ko sem slišala za ta projekt, se mi je zamisel zazdelala nenavadna, posebna. Ko sem prišla na gmajno in zagledala drevesa in v sredini kamen, sem se sajenja resnično razveselila. Zamisel, da smo v stiku z naravo, se mi zdi zelo zanimiva in poučna. Všeč mi je bilo saditi drevesa in preživeti nekaj časa v naravi. Komaj čakam dan, ko bomo šli ponovno pogledat naša drevesa. Upam, da bo moje še živo.

Na Kolobarju smo naredili nekaj dobrega za naravo in smo se tudi zabavali. Spoznali smo nekatere vrste dreves, ki so značilne za Kras, in smo se jih tudi naučili saditi.

Julija Kralj, Tija Zobin, Lara Betocchi

Vsak človek goji v življenju neke odnose. Med te spadajo tudi stiki z naravo. S tem projektom naravo spoznavamo, jo spoštujemo in varujemo.

V naravi se počutim svobodnega, v njej čutim neznan moč, ki kroži po mojem telesu.

S Kolobarjem pomagamo našemu planetu, da se regenerira.

Ivan Kocman, Patrik Pregarc, Aleksander Daneu

Kolobar je zanimiv, ker spoznamo prvošolce in dan preživimo v prijetnem vzdušju v naravi.

Moram povedati, da sem se letos ob jesenskem enakonočju v Bazovici res dobro počutil. Pomagal sem sošolcem iz prvih razredov.

Mislim, da je to najboljši način, da se dijaki med seboj spoznavamo in sodelujemo.

Martin Pettiroso, Kevin Bržan, Giulio Crasso

Upam, da bodo ta drevesa pomagala živlim in celotnemu naravnemu okolju. Človek bi moral vedno živeti v simbiozi z naravo.

Večkrat se zgražam nad ljudmi, ki po gozdovih ne odlagajo samo smeti, temveč tudi obra-

bljeno šaro, namesto da bi jo darovali v dobrodelne namene.

Ivan Suppani, Nejc Kravos

NARAVA smo mi in narava je naš dom. Iz nje izhaja vse, kar potrebujemo.

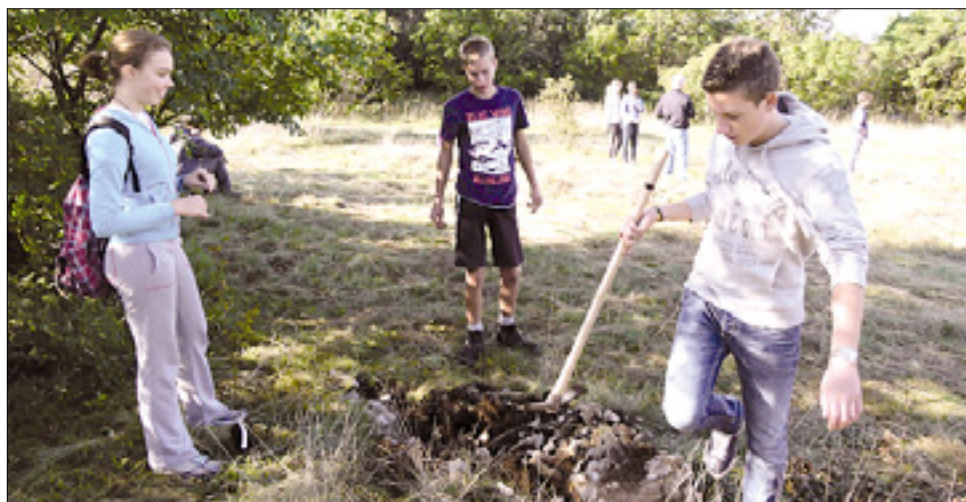
Zato živimo v skladu z naravo, z njenim ritmom, z njenim vdihom in izdihom in... ne hudujmo se nanjo, če je na primer vreme drugačno, kot bi si ga želeli!

Rok Samsa

Iskrena hvala vsem, ki so nam prostovoljno in radodarno pomagali oblikovati naš Kolobar.

Dijakinje in dijaki 1.KB, 1.E, 2.KB, 2.E, 3.KB, 3.M in 4.KB DIZ J. Stefana

Fotografije: **Borut Jogan, Fabio Sturman, Henrik Sturman, Boris Valentič, Danjel Zavadlal, Emil Zubalič.**

Nekaj podatkov z zasedanja vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS

Manjšinski dnevniki v Evropi se srečujejo s čedalje večjimi finančnimi težavami

Na slikah pod naslovom zasedanje odbora zveze manjšinskih dnevnikov, levo Jorgen Mollekaer s spletno izdajo dnevnika Flensburg Avis in Martxelo Otamendi z nedeljsko izdajo dnevnika Berria; spodaj sprejem pri predsedniku republike.

Dnevniki, ki izhajajo v jezikih manjšin, se srečujejo s čedalje večjimi težavami, čeprav je njihova prednost večja zvestoba bralcev kot pri vsedržavnih in tudi sicer večinskih dnevnikih. To je bila splošna ugotovitev na zasedanju odbora zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je potekal pred kratkim v Bratislavi.

Manjšinski dnevniki kljubujejo težavam na različne načine, prav no-

beden pa ne more trditi, da ga kriza ni prizadela. Tako se dnevnik danske manjšine v Nemčiji Flensburg Avis spopada z dejstvom, da danščina počasi izgublja vlogo pogovornega jezika, delno zaradi številnih mešanih zakonov, delno pa tudi zaradi premoči nemškega jezika. Kot je povedal odgovorni urednik Jorgen Mollekaer samo desetina pripadnikov manjšine redno uporablja danščino v družinskem krogu. To

dejstvo tudi dnevnik sili v dvojezičnost in v zadnjem času objavlja povzetek glavnih člankov tudi v nemščini. Tudi spletna stran je dvojezična: četrtina vsebine je v nemščini.

Sploh namenja Flensburg Avis veliko pozornost spletni strani. Ker dnevnik vseh dogajanj ne more kriti, se je povezal z manjšinskimi društvi in organizatorji, ki na spletni strani objavljajo kratka poročila in fotografije svojih dogodkov. To delajo društva oziroma njihovi člani brezplačno in s tem bogatijo informativni del dnevnika. Danska manjšina je razpršena po dokaj velikem ozemlju in dnevnik s svojimi novinarji ne more pokriti vseh dogajanj, prav tako pa nima sredstev, da bi plačeval na desetine sodelavcev. Sicer pa je dnevnik sprožil naročniško kampanjo, ki je namenjena pridobivanju novih naročnikov; v zadnjem letu so namreč zabeležili upad približno 300 naročnikov, ki ga zdaj skušajo nadoknaditi predvsem s pobudami namenjenimi mladim.

Madžarski dnevnik Szabadsag, ki izhaja v Cluju v Romuniji, ki bo prihodnje leto slavil 25. obletnico izhajanja, ima velike težave z distribucijo, poleg tega pa upada število naročnikov. Kot je povedal urednik Bence Balazs,

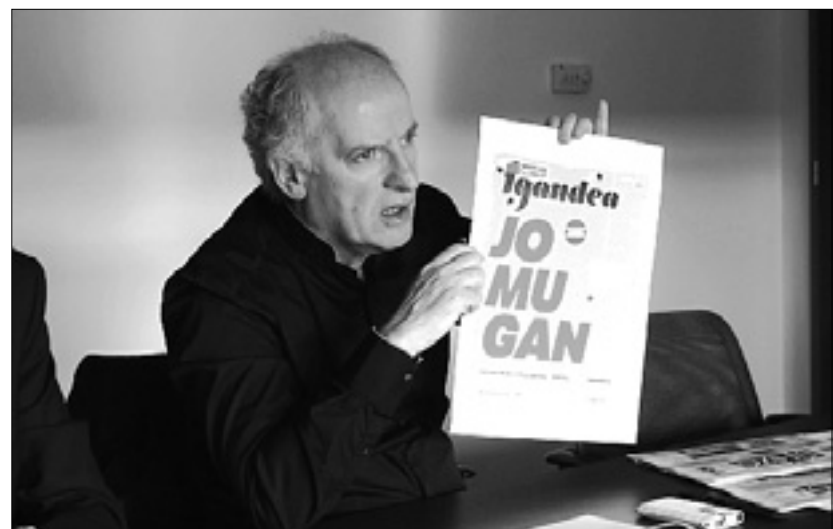
namenjajo veliko pozornost spletni strani, ki je plačljiva: brezplačno ponujajo samo prvi odstavek vsakega članka, ostalo besedilo je na razpolago samo naročnikom, naročnina spletne izdaje pa stane 5 evrov mesečno. Izkupiček je skromen.

Poljski dnevnik v Litvi Kurier Wileński je spremenil svojo zunanjo podobo, od septembra pa razpolaga z novo spletno stranjo, za katero je zmanjšanje veliko, saj ima že 200 naročnikov. Finančno stanje dnevnika je še vedno težko, čeprav je Poljska izboljšala sistem financiranja, ki je zdaj dvoletno, tako da sedaj ni treba več vsako leto pogajati za finančna sredstva. Litva pa dnevnika ne financira. Sicer pa je urednik Rajmund Klonowski podal zelo zaskrbljujočo sliko poljske manjšine v Litvi. Nekaj manjšinskih šol so zaprli, sicer pa je šolska reforma določila, da poteka petina pouka v poljskih šolah v litovščini; tudi zaključni izpiti potekajo v litovščini. Prej je bila litovščina državni jezik, zdaj je uradno nacionalni jezik, kar pomeni, da manjšinski jeziki ne uživajo pravic, ki so jih uživali prej. Zadnja novica pa je, da je vlada predložila osnutek zakona, s katerim želi prepovedati dvojezične napise.

Tudi baskovski dnevnik Berria je veliko vložil v obnovo spletne strani. Trenutno imajo 300 naročnikov, ker so Baski navezani na papirnat izdajo. Berria prihaja na domove s pomočjo velikega števila raznašalcev; mnogo jih je aktivistov, ki to delo opravljajo brezplačno. Kljub temu se dnevnik sooča z resnimi finančnimi težavami. Kot je povedal odgovorni urednik Martxelo Otamendi, so spremenili nedeljsko izdajo dnevnika, ki se zdaj imenuje Igandea, kar v baskovski pomeni nedelja. Gre v bistvu za tednik, saj ta časnik vsebuje največ 25 odstotkov tekočih novic, sicer pa ga pripravljajo med tednom, tako da je novinarska zasedba ob sobotah minimalna. Nedeljska izdaja je delno monografska, saj namenja nosilni temi 7 ali 8 strani.

Južnotirolski Dolomiten je med vsemi manjšinskimi dnevnikmi najboljše stoječ, tudi zaradi drugih dejavnosti založbe Athesia, ki je uveljavljena na avstrijskem in nemškem trgu. Vendar tudi Dolomiten beleži 0,7 odstotni padec naklade. Založba, ki je pred kratkim odprla novo tiskarno, veliko vlaga tudi v izboljšanje spletne strani. Odgovorni urednik Toni Ebner je med drugim povedal, da dnevnik omogoča prijaviteljem uporabnikom (gre za predstavnike društev in organizacij), da sami nalagajo na spletno stran informacije o svoji dejavnosti. S to pobudo so začeli šele pred dvema tednoma, vendar je zanimanje že sedaj zelo veliko. Seveda je Dolomiten prisoten na Facebooku in na Twitterju in v elektronskih medijih vidi priložnost tudi za oglaševanje, ki na tiskanem dnevniku upada; na lanskoletni ravni se je ohranilo le krajevno oglaševanje.

Madžarski dnevnik Uj Szo, ki izhaja v Bratislavi, pa se srečuje s posebno problematiko. Kot je povedala direktorica podjetja, sicer predsednica združenja MIDAS Edita Slezakova, so prejšnji nemški lastniki prodali založbo, ki poleg madžarskega dnevnika izdaja tudi več slovaških časopisov, neki slovaški finančni družbi, ki je založbo kupila zaradi zaslužka, po nakupu pa se je ta družba znašla sredi korupcijske afere. Res pa je, da prvi znaki niso negativni: novo lastništvo načrtuje 50 odpustov, vendar samo enega med ljudmi, ki delajo pri madžarskem dnevniku. Sicer pa je Uj Szo uspešnejši od poprečja slovaških dnevnikov: naklada je padla za 4 odstotke, medtem ko je slovaško poprečje 9 odstotkov, poleg tega pa je Uj Szo pridobil veliko lokalne reklame, tako da je izkupiček od reklame za 5 odstotkov presegel lanskega. Med drugim, Uj Szo je edini dnevnik na Slovaškem, ki brezplačno ponuja spletno stran.

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska sprejel predstavnike zveze manjšinskih dnevnikov

Predsednik slovaške republike Andrej Kiska je sprejel člane vodstva zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je zasedalo v Bratislavi. Predsednik je namenil manjšinskim predstavnikom veliko pozornost; zanimali so ga predvsem njihovi pogledi na nekatera aktualna vprašanja, začenši s stanjem v Kataloniji in v Baskovski deželi, pa tudi s stanjem madžarske manjšine v Romuniji. Glede Italije ga je zanimala ocena o gibanjih za odcepitev Veneta. Manjšine je podprl in jih označil kot sestavni del evropske kulture in pomemben dejavnik uveljavljanja miru in sodelovanja v Evropi.

Predsedniku se je za sprejem zahvalila predsednica zveze manjšinskih dnevnikov Edita Slezakova, ki je kratko orisala dejavnost zveze in sestav njenega članstva. Spregovoril je tudi Karl von Habsburg, ki nadaljuje pobudo svojega očeta Otta s podeljevanjem vsakoletnega priznanja novinarju velikega nacionalnega dnevnika v večinskem jeziku, ki je pri svojem delu namenil posebno pozornost manjšinam.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Ščetinarji se potepajo zlasti po štmavskih cestah

Divji prašiči so grožnja: tri nesreče v dveh tednih

Divji prašiči že nekaj let kratijo spone goriškim vinogradnikom in kmetom, obdelane površine pa niso edino prizorišče, na katerem lahko ščetinarji povzročijo nepopravljivo škodo. Na problem opozarjajo predstavniki združenja Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, ki jih je v zadnjih časih več zaskrbljenih domačinov opozorilo na serijo prometnih nesreč, do katerih je prišlo po štmavskih cestah ravno zaradi te vrste divjadi. »Tu ne gre le za gmotno škodo, ampak za vprašanje varnosti ljudi,« poudarjajo domačini. Ceste v Štmavru so namreč dokaj ozke, strme, ovinkaste ter obdane z vinogradi in gozdnatimi površinami, tako da je srečanje z divjimi prašiči na njih precej pogosto, kar zlasti velja v večernih in nočnih urah.

V zadnjih dveh tednih so prehodi divjih prašičev čez štmavske ceste povzročili vsaj tri prometne nesreče. Domačinko je velik merjasec presenetil pri nekdanji vojašnici finančne straže sredi vasi: ker ji je žival nenadoma pritekla pred avtomobil, se ji ni mogla izogniti, trčenje pa je bil tako silovito, da je vozilo vaščanke ostalo brez odbijača. Mlajši voznik pa je minulo soboto okrog 23. ure imel podobno izkušnjo po temni cesti, ki pelje skozi Pušče. Vračal se je domov z odbojarske tekme, ko je iznenada z rahle vzpetine na cesto skočil orjaški merjasec. Fant je bil dovolj odziven, da ni trčil vanj, a je ob nenadnem zavoju zadel obcestni kamen ter pri tem poškodoval kolo avtomobila. S pokvarjenim kolesom je mladeniču komajda uspelo priti do doma. Škoda je bila torej precejšnja in stroški popravila zasoljeni, mladi voznik pa je imel še srečo, saj bi lahko tudi zapeljal s ceste in zgrmel navzdol. Najhujšo izkušnjo pa je najbrž imel mladenič, ki se je prav tako v Puščah zaletel z mopedom v merjasca, padel in obležal na cestišču. Ščetinar jo je k sreči ucvril stran, lahko pa bi se zgodilo, da bi ležečega fanta napadel.

»Se mora res kaj hudega zgoditi, da se bodo pristojne službe končno resneje lotile tega problema?« se sprašujejo vaščani, na goriški pokrajini pa odgovarjajo, da so v prejšnjih letih skupaj z lovci naredili že marsikaj. »Točnih podatkov še nimamo, kaže pa, da se je populacija divjih prašičev v Brdih v primerjavi z lanskim letom nekoliko znižala oz. da se živali bolj zadržujejo v gozdovih, kjer očitno najdejo dovolj

hrane. Število odstreliv, ki so jih lovci za beležili do začetka novembra, je bilo nekoliko nižje od lanskega. Sklepamo, da so se izredni odstreli, ki so bili odrejeni v prejšnjih letih, skupaj z odstrelom samic in mladičev obrestovali,« pravi podpredsednica pokrajine Mara Černič, po kateri bi dodatno izboljšanje prinesla odobritev deželnega načrta za upravljanje z divjadjo, ki mu je že prižgala zeleno luč skupščina avtonomij, v deželni svet. Černičeva tudi spominja, da ima pokrajina vsako leto na voljo nekaj sredstev (lani 80.000, letos 70.000 evrov), ki so namenjeni odškodninam za škodo po divjadi. »Za odškodnino lahko zaprosijo tudi vozniki, dokazati pa morajo, da niso bili krivi za nesrečo. V takih primerih je zato vedno treba poklicati policijo, da sestavi zapisnik,« zaključuje Černičeva. (vip, ur)

Srečanja divjih prašičev in voznikov so vse bolj pogosta

RONKE - Občinski svet bo o tem razpravljal predvidoma v januarju

Iščejo pot za oživitev konzulte

Župan Roberto Fontanot: »Konzulte so koristne, če imajo neko vsebino« - Karlo Mucci: »Na prvem mestu problem osnovne šole«

Občinska uprava v Ronkah je pripravljena poiskati rešitev, da bi oživila konzulto za slovensko narodno skupnost. Tako je o predlogu občinskega svetnika SKP-Federacije levice Luigijsa Bona, ki se zavzema za ponovno ustanovitev posvetovalnega telesa, povedala ronška odbornica za manjšinska vprašanja Elena Cettul.

Kot je Primorski dnevnik že poročal, je Bon predlagal spremembo občinskega pravilnika za neprofitne organizacije, v katerem bi bilo po njegovem mnenju treba predvideti tudi ustanovitev pomožnega organa, ki ima posvetovalno vlogo in se ukvarja s splošnimi socialnimi in kulturnimi vprašanji, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Amandma mora sprejeti občinski svet, ki bo o Bonovi resoluciji razpravljal na prvi seji v prihodnjem letu, ki bo potekala sredi januarja.

Cettulova je za Primorski dnevnik povedala, da uprava Bonovemu predlogu nikakor ne nasprotuje. »Po mojem mnenju bi bilo mogoče slovensko kon-

Roberto Fontanot

zulto že zdaj ustanoviti, in sicer preko komisije za kulturo. Po drugi strani je prav, da presodimo, katera je najprimernejša pot. To že preverjamo z osebnim pristojnim občinskim uradom, v sodelovanju s slovenskimi društvi, ki imajo sedež v naši občini,« je povedala Cettulova in nadaljevala: »Razmisliti moramo o posodobitvi 8. člena občinskega statuta, ki že predvideva zaščito slovenske narodne skupnosti, in preveriti, kako lahko slovensko konzulto vključimo v pravilnik neprofitnih organizacij.«

V 8. členu ronškega statuta piše, da

Elena Cettul

Karlo Mucci

občina zagotavlja občanom italijanske in slovenske narodnosti, ki živijo na ronškem ozemlju, enake pravice. Ob tem podpira pobude za zaščito ter ovrednotenje jezika in kulturne dediščine slovenske jezikovne skupnosti v Ronkah. Zaščita je torej po statutu že predvidena, zdaj pa je treba najti pot za njeno lažje in učinkovitejše uveljavljanje tudi preko konzulte. »Konzulto smo v Ronkah že imeli od 80. let, s časom pa je njeno delovanje usahnilo,« je povedala Cettulova, župan Roberto Fontanot pa je izpostavil: »Konzulte so koristne, če res imajo nek pomen oz. vsebino. Konzulta sama po sebi nič ne pomeni, če ni vključena v življenje občinske skupnosti. Če pa njeni člani predlagajo dejavnosti in ideje občinski upravi, ki jih lahko nato uresničijo, pa je seveda konzulta koristno sredstvo.« Fontanot je pristavil, da se v občinskem odboru o Bonovem predlogu še niso pogovorili, prav

gotovo pa ga bodo vzeli v poštev, nakar bo odločil občinski svet.

Z Bonovim predlogom pa je zadovoljen Karlo Mucci, ki je od leta 1987 predsednik slovenskega kulturnega društva Jadro iz Ronk. »O tem smo se z odbornico Eleno Cettul že pogovorili. Razumeti moramo, po kateri poti bi bilo najlažje in najbolj primerno priti do "uradne" ustanovitve konzulte,« je povedal Mucci in nadaljeval: »V začetku 80. let je slovenska konzulta dobro delovala. Preko nje so uresničili več kulturnih in zaščitnih pobud, žal pa je kasneje začela dejavnost konzulte počasi usihati. Seje so postajale vse bolj redke, nakar je njeno delovanje popolnoma zamrlo.« Po Muccijskih besedah je bila zadnja »uradna« pobuda konzulte zborovski koncert, ki ga je leta 2004 priredila v sodelovanju z društvom Jadro. »Če bi danes konzulto oživili, bi lahko poleg problematike zaščite obravnavali predvsem vprašanje slovenske osnovne šole, ki se zaradi prostorske stiske in v pričakovanju na izgradnjo novega šolskega centra v Romjanu poslužuje prostorov župnišča. Ob tem bi bila konzulta koristna pri usklajevanju delovanja slovenskih društev v Laškem. Trenutno med društvi ni neposrednega stika in izmenjave, preko konzulte pa bi lahko priredili marsikatero skupno pobudo na socialnem, kulturnem in drugih področjih.«

GORICA - Protipožarna zaščita

Šola Trinko bo varnejša

Občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel predhodni načrt, na podlagi katerega bodo sedež Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, kjer domuje nižja srednja šola Ivan Trinko, prilagodili novim normam na področju protipožarne zaščite. V dela, ki so že vključena v triletni občinski program javnih del 2014-2016, bodo vložili okrog 800.000 evrov. Del sredstev za prvi in najnujnejši sklop del - 410.000 evrov - ima občina že na voljo, preostalo pa si bo skušala priskrbeti v prihodnjih letih.

Pripravo načrta je občina spomladai zaupala časni navezi arhitektov in inženirjev Gianpiera Cesarinija, Bruna Crocettija, Paola Blazica, Enrica Comarja in Gianpaola Gazzana. Zeleno luč za izvedbo del so že prižgali tudi gasilci. Izboljšanje požarne varnosti šolskega objekta v Ulici Grabizio je del širšega projekta, v okviru katerega naj bi občina zgradila tudi novo telovadnico za šolo Trinko. Projekt je skupno vreden 2.500.000 evrov, denarja za telovadnico pa še ni na voljo.

Šola Trinko v Ulici Grabizio

BUMBACA

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Krožek
Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

Poklon prof. Lojzki Bratuž ob jubileju

Sodelujejo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm prof. Marija Pirjevec, prof. Olga Lupinc in prof. Neva Zaghet.

Glasbeni poklon bodo oblikovali gojenci SCGV Emil Komel

Četrtek, 11. decembra 2014, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Doživljanje reke

Nova knjiga o Soči, kakršne italijanski bralec ni še poznal

Odlika predstavitve nove knjige o Soči, ki jo je izdala založba Libreria Editrice Goriziana, je njena kakovostna izvedba. Potekala je v petek pod večer v konferenčni dvorani Attemsove palače na Kornu ob prisotnosti več kot 110 poslušalcev. Ob vohu so na mizi ležali sveži izvodi 220 strani debele in vodoravno pravokotne knjige s 110 opisi, ki jih je prispeval Andrea Bellavite, in okrog 220 posnetki, ki jih je objavil Marco Crivellari.

Obiskovalce je dvojezično pozdravila pokrajinska podpredsednica in odbornica za okolje Mara Černic, ki je poleg osebnih spominov na soška doživetja napovedala, da so v knjigi opisi krajev, ljudi, živalskega in rastlinskega sveta vključno z zgodovinskimi dogajanja. Soča je tudi navdihovalka poezije, kar lahko spoznamo s pomočjo Gregorčiča in Ungarettija. Tu so tudi praktični vidiki tega slikovitega vodnega toka: upravljati ga je treba v sodelovanju med Slovenijo in Italijo.

Adriano Ossola se je kot založnik zahvalil obema avtorjema, ki sta kakovostno in hkrati hitro opravila dogovorjeni projekt. Povedal je, da je sicer želja po takšni knjigi dozorevala trideset let, se pravi od mature na klasični gimnazije dalje, ki sta jo kot sošolca z Bellavitejem obiskovala v Gorici.

Gledališki igralec Luciano Virgilio je poslušalce popeljal v besedilo z dovršenim branjem prvega in v teku predstavitve še treh odlomkov. Do izraza je med ostalim prišla dvojnost čustveno psihološkega doživljanja Soče, ki je kot vse ostale reke v italijanskem jeziku moškega, v slovenskem pa ženskega spola. Ogromno sosesčevan začne spoznavati odtenke dojemanja prostora na načine, ki so navadno v domeni le slovenskega prebivalstva. Morda ni še prepozno. Med kasnejšimi branji je priključil bogate barvne odtenke, ki si sledijo od izvira

Andrea Bellavite in posnetek iz knjige

do izvira, v različnih urah dneva in različnih letnih časih. Posebej sta prišla na vrsto slap Kozjak in izliv na območju Zdobja, ko se sladka voda premeša s slano v velikem amfiteatru od Savudrije mimo Kopra in Trsta do Devinskih pečin in Trziča. Mimogrede je prebral, da je ime glavnega mesta slovenskega izvira.

Miselno literarni prispevek je ponudil odmevni kulturnik in glasbenik Quirino Principe. Reke so tudi zgodovina evropske celine in civilizacije. Nakazal je vodoravni obseg, ki ga živahna Soča in umirjena Vipava oklepata okrog Gorice, in vertikalnega v meteorološkem smislu vodnega ciklusa. Opozoril je na značilnost napisane in fotografske pripovedi, ki se tičeta obeh avtorjev, ko ni nikjer opaziti njunih oseb, temveč izstopa izključno reka z okoliško krajino. Omenil je tudi tragično plat posoškega prostora v nekaterih zgodovinskih obdobjih in to povezal s pozivom do razpoložljivosti glede poznavanja drugih jezikov. Omenil je kozorogovo legendo, ki se na različne načine pojavlja v različnih jezikovnih okoljih. Morda se bo kot za binom

Soča Isonzo kdaj enojezičen somešan ozavestil tudi glede razlike med kozorogom in »camoscio«; ne gre za nepoznavanje prevoda, temveč za spoznanje, da jezik ni tehnika, temveč emocija (op. kronista).

Andrea Bellavite je izpovedal, kakšni dvomi so ga preveali ob misli, da piše o Soči, potem ko je to že opravil Celso Macor. Nalogo je sprejel, ker Sočo ljubi. Izpovedno je napisal o ljudeh in njihovi sposobnosti presejanja nasprotovanj, mostovih, naravoslovnih in čustvenih doživetjih (Kozjak) ter tudi o eksplozijah in smrti. Presešel je s predvajanjem posnetka z zvokom soškega toka. V njegovih besedilih najdemo slovenska poimenovanja krajev, kar je za publikacije v italijanskem jeziku prav izjemno. Eni nerodnosti se po krivdi slovenskega dojemanja soškega izvira ni mogel izogniti. V romantičnem vzhicenu Slovenci že stoletja trdimo, da izvira smaragdna reka izpod triglavskega pogorja. Sploh ni res, saj se nad izvirov dvigata Mojstrovka in Jalovec, do Triglava pa so vmes prelaz Vršič, Prisojnik, Razor, Luknja nad Zadnjico ...

Avtor posnetkov se je zahvalil pobudnikom, ki so mu omogočili, da je Sočo, ki jo je doslej poznal le turistično, začel opazovati tudi iz kulturne in zgodovinske plati ter iz vidika pomembnih osebnosti. Sam meni, da mu je uspela dobra fotografska reportaža s posnetki, ki jih je napravil izključno za samo knjigo po sledih Bellavitejevega pripovedovanja. (ar)

Poklon prof. Lojzki Bratuž

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič bosta na srečanju »pod lipami« v četrtek, 11. decembra, ob 20. uri pripravila poklon prof. Lojzki Bratuž ob njenem življenjskem jubileju. Sodelovale bodo predstavnice Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm Marija Pirjevec, Olga Lupinc in Neva Zaghet, glasbeno točko bo poklonil duo harmonik s šole Emil Komel.

Turneja Nove filharmonije

Mladinski mednarodni orkester Nova filharmonija iz Nove Gorice se podaja na novoletno turnejo Všetkani. Pod umetniškim vodstvom Simona Perčiča in s številnimi gostujočimi domačimi kot tudi priznanimi tujimi solisti bo orkester zaigral na petih koncertih. Prvi koncert bo danes ob 18.30 v dvorani Škofijske gimnazije v Vipavi. (km)

POMNIKI MORIJE - Nova vas

»Izumitelj« piramid polkovnik Kratochvil

Na soški fronti se je bojeval tudi 4. Honved pešpolk. Naborno mesto je bilo v Nagyváradu, na severu sedanje Romunije. Romuni ga danes imenujejo Oradea, pred prvo svetovno vojno pa je mesto pripadalo Madžarski. Po vojni je Romunija na račun Madžarske skoraj podvojila svoje ozemlje in, kot se v teh primerih dogaja, odnosi med narodom niso najboljši.

Madžarski 4. polk, v katerem so se bojevali tudi vojski romunske in drugih narodnosti, je na Goriškem pustil vidne sledi, ki so z leti postale tudi predmet preučevanja zgodovinarjev in cilj madžarskih turistov. Sledi so najbolj vidne na štirih piramidah, ki so jih na začetku leta 1918 postavili pri Ušjem-Boškinih pod Debelo grizo, v Martinščini, na pobočju Škabrijela in v Novi vasi. Prve tri spomenike v obliki piramide smo že opisali, preostaja nam še spomenik v Novi vasi. Tja se zapeljemo iz Opatjega sela, kjer kažipot v središču vasi usmerja v Novo vas. Avto parkiramo pri cerkvi in se odpravimo peš nekaj deset metrov proti zahodu. Takoj ob cesti bomo opazili lepo, približno poltretji meter visoko obeležje. Od ostalih piramid se razlikuje le po malenkostih. Do leta 1989 je bil spomenik v razsulu. Takrat se je občina Nova Gorica - Nova vas sodi danes v občino Miren-Kostanjevica - odločila, da ga bo obnovila. V obnovo so vključili dijake iz mesta Győr zahodno od Budimpešte. O njihovi prisotnosti priča tabla na sprednji strani piramide. Na njej je v prevodu zapisano: »Vaša usoda je naša usoda - Meščani Győra in učenci gimnazije Révai.« Na zgornjem delu pa je vklesan napis, ki je enak napisom na ostalih piramidah: »V spomin na slavne boje in padle heroje 4. ogrskega honvedskega pehotnega polka.« Škoda le, da na piramidi ni tablice s podatki in datumom obnove; ta pomanjkljivost se žal pojavlja pri mnogih spomenikih, tudi pri tistih, posvečenih padlim v NOB.

Poveljnik polka je od vsega začetka bil polkovnik Károly Kratochvil. Po priimku sodeč gre za pomadžarjenega Čeha ali Slovaka, saj je bil rojen v Brnu na Moravskem. Zaradi zaslug v prvi svetovni vojni velja za

madžarskega narodnega heroja. Po smrti so mu v Budimpešti postavili lep nagrobni spomenik. Iz nekaterih kronik izhaja, da je bil ravno polkovnik Kratochvil (tudi Kratochwill) najbolj zaslužen, da je cesar Karel I., naslednik leta 1916 umrlega Franca Jožefa, dovolil 4. Honved polku, da na Goriškem postavi štiri omenjene spominske piramide. Ohranilo se je njegovo pisno poročilo, v katerem pravi, da so spomenike postavili zato, da bi imeli svojci padlih kam priromati in da bi se ob tem spominjali na trpljenje vojakov. Na to opozarja tudi prošnja polkovnika Kratochvila: »Popotnik, če boš nekoč prepotoval tista krvava, nam tako sveta mesta, boš našel pri Novi vasi in v drugih krajih enostavne piramide, visoke dva metra in pol ter narejene iz kraškega kamna. Ustavi se za hip, snemi klobuk in izreči kratko molitev za tiste, ki so se zvesto bojevali do smrti.« Zamisel graditeljev in njihove dobre namene je preprečila zgodovina. Dolga desetletja ni bilo ne romarjev ne drugih obiskovalcev. Z obnovo in človeška nemarnost pa sta mnoge spomenike skoraj uničila. Zadnja leta se stvari spreminjajo. S padcem meja in »železne zaves« so turisti kar navalili na kraje, kjer so se bojevali njihovi dedje ali že pradedje. To velja tudi za Novo vas, saj se na spomeniku Honvedom znova in znova pojavljajo novi venci ter šopki cvetja. (vip)

GORICA - Zanimiv fotografski posnetek

Požgana in porušena hiša v Codellijski ulici

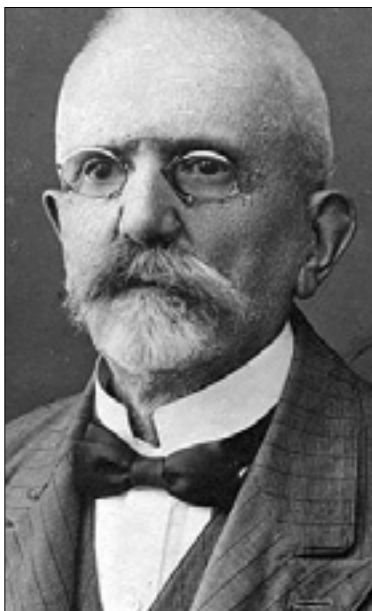
Dveletno bombardiranje Gorice med prvo svetovno vojno je, poleg človeških žrtev, povzročilo tudi ogromno materialno škodo. Ta vidik je v polstoletni patriotski vnemi v glavnem ostal v senci.

Fotografija, ki jo objavljamo ob tem zapisu, prihaja iz zasebne zbirke. Na njej je požgana hiša v Codellijski ulici 14, v neposredni bližini danes sicer zaprtega zavoda Banca d'Italia. Posnetek ni delo poklicnega fotografa, ker bi sicer bilo to na hrbtni strani, ki je oblikovana kot razglednica, prav gotovo navedeno. Sliko je 18. decembra 1917 iz Ljubljane odposlal član družine Pavletič Novakovič v Celovcu. Posnetek je zelo verjetno nastal kmalu po umiku fronte na Piavo. Družina profesorja in šolskega svetnika Gustava Novaka, ki je živela v hiši na Codellijski ulici 14, je odšla v begunstvo v Celovec in tam dočkala konec vojne. V isti hiši v Gorici so verjetno stanovali tudi Pavletičevi, kakor je razbrati iz kratkega sporočila in božičnega voščila na hrbtni strani.

Del posloja na levi strani fotografije je pred leti kupila pokrajina in ga preuredila v urade (stavba je po zadnjih lastnikih dobila ime Čotarjeva hiša), v višjem delu stavbe, ki ima pročelje na Ulici Codelli, pa so še danes stanovanja. Zanimiva je tudi ugotovi-

tev, da ima stavba tudi danes isto številko kakor pred sto leti.

Iz rodbine Novakovih (oče je bil Slovenec, mati pa Nemka) je bila učiteljica Marija Novak (roj. leta 1888) in je v letih pred prvo svetovno vojno poučevala tudi v Dolini pri Trstu, potem pa doživljala usodo večine slovenskih učiteljev. Mlajši brat Franc je študiral pravo na Dunaju. Umril je leta 1923 zaradi bolezni, ki jo je menda staknil med vojno. Služil je kot enoletni prostovoljec v 97. pešpolku. Drugi brat, Karel, je bil med vojnima sodnik v Litiji. (vk)

Fotografija pogorele hiše in, ob naslovu, Gustav Novak

FOTO.VK

Piramida v Novi vasi in, pod naslovom, polkovnik Károly Kratochvil

FOTO.VIP

GRADIŠČE - Pogreb Valentine Pugliese

»Odleti v nebo in nauči spoštovanja«

»Odleti v nebo in nauči spoštovanja tistega, ki te je iztrgal iz našega objema,« je bilo na vidnem mestu napisano pred cerkvijo v Gradišču, kjer so se ljudje v množičnem številu včeraj zbrali za zadnje slovo od 24-letne Valentine Pugliese. Sredi novembra jo je do smrti povozil 33-letni voznik. Na začetku maše so prebrali pismo žalovanja goriškega nadškofa, v cerkvi so poslovnile besede izrekli Valentinini prijatelji, predsednik združenja ADO se je zahvalil za dragoceni dar njenih organov. Ko je bela krsta na ramenih vojakov - Valentinin oče Salvatore pripada konjeniški brigadi Pozzuolo - prišla iz cerkve, se je vseh polastila ganjenost, prijatelji dekleta pa so spustili v nebo bele in zelene balončke. »Odleti v nebo ...«

Bela krsta na ramenih vojakov

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI

BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER

VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE na Verdijevem korzu v Gorici bo do 25. januarja 2015 na ogled razstava »Dolgo stoletje«, ki jo je pripravilo združenje Isonzo Soča; odprta je ob petkih, sobotah in nedeljah 10.00-12.00, 16.00-18.00.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN v Gorici bo danes, 7. decembra, ob 11. in 16. uri vodeni obisk razstave »C'era-mica un piatto d'artista - "Triennale" 2012-2014«; vodiča bosta Marina Legovini in Franco Moise. Vsak obiskovalec se lahko podpiše oz. nekaj nariše na enega izmed dveh keramičnih krožnikov, ki sta na ogled v izložbi trgovine v Ul. Carducci do 10. januarja 2015; vstop prost.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled likovne prodajne razstave v dobrodelnih namene »Umetniki za Karitas« v Galeriji Ars na Travniku v Gorici.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled do 10. decembra razstava likovnega ustvarjalca Vladimira Klanjščka iz Števerjana.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo do 30. januarja 2015 na ogled razstava Muzeja novejšje zgodovine Slovenije »Prekomorci«.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO« na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici je na ogled ob petkih 16.00-19.00, sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost. V ponedeljek, 8. decembra, ob 17. uri brezplačen vodeni ogled razstave.

Koncerti

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si svet«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane; informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuž.org).

ANDREA ROITZ

Še ni datuma pogreba

Dovoljenje za pogreb 50-letnega Andree Roitza, ki se je smrtno ponesrečil v Gorici, bo sodnik izdal v torek. Moral bi ga že izdati včeraj, a se je inšpekcija na truplu zavlekla. Pogreb bo predvidoma sredi tedna.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI: 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; informacije pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 7. decembra, ob 17. uri »Zmaj« (Jevgenij Švarc); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@iol.net in po tel. 003865-3352247.

Čestitke

Ksenijo in Manuela je osrečilo rojstvo male MAJE. Iskrene čestitke! Prababica Ada in pradedek Pepe ter ostalo sorodstvo.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo goriški oddelek izjemoma odprt za stranke v torek, 9. decembra, od 11. do 13. ure.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno prednovoletno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu. Prijave sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Obvezno na račun 20 evrov.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da so v veljavi novi urniki uradov: anagrafski in matični urad, urad za splošne zadeve, tajništvo in vložišče ob ponedeljkih 11.30-13.30, ob torkih, četrtek in petkih 8.30-10.30, ob sredah 8.30-10.30 in 16.00-17.45; urnik občinske policije: ob ponedeljkih 11.30-12.30, ob torkih, četrtek in petkih 8.30-9.30, ob sredah 8.30-9.30 in 16.00-17.00.

TABORNIKI RMV vabijo člane in prijatelje, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo v soboto, 13. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20 v Trstu.

PRI KD BRIŠKI GRIČ ŠTEVERJAN zbira-

GORICA - Na sedežu krajevne sekcije CONI

Ferigova dvorana

Pod njegovim predsedovanjem se je CONI odprl do slovenskega in čezmejnega športa

Sejno sobo na sedežu goriške sekcije olimpijskega odbora CONI v Ulici XXIV Maggio so včeraj poimenovali po Elviju Ferigu, neustrahovitemu športnemu delavcu, ki je pred devetimi meseci umrl v svojem 95. letu starosti. Na svečanosti se je zbralo veliko ljudi. Prišli so prijatelji, znanci, športni in družbeno-politični delavci iz goriške pokrajine pa tudi od drugod, saj je bil Ferigo osebnost in se je za šport vsestransko razdajal.

Prisotne so nagovorili deželni predsednik CONI Giorgio Brandolin, sicer tudi poslanec v rimskem parlamentu, dalje pokrajinski delegat CONI Franco Tommasini, župan Ettore Romoli, odbornica za šport pri pokrajini Vesna Tomsič in dežel-

Odkritje plošče (levo) in zbrani ljudje (zgoraj) BUMBACA

na odbornica za okolje Sara Vito. Feriga so se spominjali kot preprostega, včasih tudi vihrega človeka, ki pa je bil zaljubljen v vse športne zvrsti. V svojem več kot 75-letnem udejstvovanju se je preizkusil ne samo kot športnik, temveč predvsem kot športni delavec in organizator odmevnih prireditev, trener, časnikar, zbiralec športnih trofejev in še marsikaj. V obdobju 1988-1994 je bil tudi predsednik goriške sekcije CONI, ki se je pod njegovim predsedovanjem odprla do slovenskega športa in čezmejnih športnih prireditev. Ferigova vdova je odkrila spominsko ploščo, župnik Fulvio Marcioni (tudi nogometni sodnik) pa je blagoslovil dvorano, ki odslej nosi njegovo ime. (vip)

JAVNI RAZPIS

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR

- 1) Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2) Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa.
- 3) Priznanje se praviloma podeli za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4) Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5) Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2014 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s pripisom na ovojnico: "Predlog za priznanje"

jo stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamar). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »I pinguini di Madagascar«; 17.45 - 20.10 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
 Dvorana 2: 17.30 neposredno iz gledališča Scala v Milanu »Fidelio«; 21.30 »Trash«.
 Dvorana 3: 15.15 »Magic in the Moonlight«; 17.15 - 20.00 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 neposredno iz gledališča Scala v Milanu »Fidelio«; 22.10 »Scemo e più scemo«.
 Dvorana 2: 15.00 - 16.40 - 18.20 »I pinguini di Madagascar«; 20.10 »Scemo e più scemo 2«; 22.10 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
 Dvorana 3: 15.20 - 17.10 - 20.00 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
 Dvorana 4: 15.00 - 16.30 »Un amico molto speciale«; 18.10 »Scusate se esisto!«; 20.10 - 22.15 »Lo sciaccallo - The Night-crawler«.
 Dvorana 5: 17.30 »Scemo e più scemo«;

15.45 - 20.20 »Ogni maladetto Natale«; 22.00 »Clown« (prepovedan mladim pod 14. letom).

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
 Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.
 Dvorana 3: 15.30 - 17.30 »I pinguini di Madagascar«; 19.30 - 21.30 »Trash«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«.
 Dvorana 2: 15.00 - 16.40 - 18.20 - 20.00 »I pinguini di Madagascar«; 21.45 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
 Dvorana 3: 15.20 - 17.10 - 20.00 - 22.10 »Magic in the Moonlight«.
 Dvorana 4: 15.00 - 16.30 »Un amico molto speciale«; 18.10 »Scusate se esisto!«; 20.10 - 22.15 »Lo sciaccallo - The Night-crawler«.
 Dvorana 5: 17.50 - 19.50 »Ogni maledetto Natale«; 15.50 - 22.00 »Clown« (prepovedan mladim pod 14. letom).

JUTRI V KRMINU
OBČINSKO GLEDALIŠČE: 21.00 »Due giorni e una notte«.

Prireditve

V OBČINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bo pravljica urica v slovensčini z naslovom

KB center REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA

GEYSER

izbruh mladinske ustvarjalnosti
Kulturni dom Gorica
11. 12. 2014 ob 19. uri

GORIŠKA REDAKCIJA IN TAJNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bosta
v sredo, 10. decembra,
izjemoma zaprta
do 12.30.

»Kotiček čudežnih pravljic« potekala med 17. in 18. uro 10. decembra. Pravljico bo prebiral Andreja Grom; tel. 0481-477205.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na muzejski torkov večer 9. decembra ob 20. uri v grad Kronberk. Vojni dnevnik 1914-1918 »Od Galicije do Južne Tirolske« Alojza Goriupa iz Proseka bo predstavil urednik Vinko Avsenak, uvodno besedo bo podal zgodovinar Renato Podbersič.

AMATERSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE »OLYMPIA« - Gorica vabi na »Telovadno božičnico« v četrtek, 18. decembra, ob 17. uri v telovadnici AŠZ Olympia na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine Gymplay, ritmičarke, rodnosti telovadci in show dance skupina Olympia.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESKA prodaja Srečko Tomsič v Sovodnjah (tel. 0481-883020, 347-1216398).

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

GORIŠKA - Pričakali so ga po vaseh, šolah in društvenih domovih

Miklavž med otroki

Sveti Miklavž v Pevmi (levo) in Dolu (zgoraj) FOTO VIP, V.T.

Miklavž je tudi letos obdaril otroke, ki so bili med letom pridni in ubogljivi. Po slovenskih vaseh, šolah in društvenih domovih so darežljivega svetnika pričakali s petjem in z gledališkimi prizori, nad katerimi so bili navdušeni tudi starši, dedki in drugi udeleženci tradicionalnih prireditev.

Miklavž je v petek obiskal osnovno šolo Josip Abram v **Pevmi**. Otroci so mu pripravili prigrizno pevsko dobrodošlico, nakar so mu pripovedovali, kaj vse so počeli v zadnjih tednih. Za njihovo prisrčnost in marljivost jih je sveti mož nazadnje še obdaroval, nakar se je od njih poslovil z obljubo, da jih bo čez eno leto ponovno obiskal.

Miklavž se je istega dne odpravil tudi k **Doljanom**. V prostorih društva Kras Dol-Poljane so ga otroci sprejeli z igrico v narečju *Tekuo je blo kdr su bli naši nonoti mičkini*, ki je bila sestavljena iz štirih dejanj. Prvi dve sta potekali v gostilni pri Brankotu na Poljanah in v nekdanji trgovini na Palkišču, v drugih dveh pa so se otroci pogovarjali o tem, kaj je Miklavž prinašal njihovim dedkom. Svetnik je s svojima spremeljalcema obdaril otroke, še pred svojim prihodom na društveni sedež pa je z darili razveselil tudi starejše domačine, ki jih je obiskal v Dolu in na Poljanah.

Praznično je bilo tudi na sedežu prosvetnega društva **Rupa-Peč**, kjer so pevci otroškega zbora Rupa-Peč pod vodstvom Zulejke Devetak uprizorili igrico *Kje je Miklavž?* Otroci so na koncu še lepo zapeli, nakar je Miklavž porazdelil darila, pridne otroke je pohvalil, manj marljivim pa namenil besede spodbude.

V **Sovodnjah** so Miklavža pričakali v nabito polni dvorani Kulturnega doma. Na programu je bila lutkovna predstava, ki jo je pripravila skupina mladih domačinov - sicer dijakov družboslovnega liceja Simon Gregorčič. Lutke so nato prizorišče prepustile otrokom iz vrtca in osnovne šole, ki so za bradatega gosta in občinstvo zaplesali, zapeli in recitali. Sveti Miklavž je nazadnje vse obdaril.

več fotografij na www.primorski.eu

Decembrskega dobrotnika so otroci pričakali v sovođenjskem Kulturnem domu, ki je bil za to priložnost nabito poln (zgoraj); prigrizno je bilo tudi miklavževanje na sedežu Prosvetnega društva Rupa-Peč (levo)

BUMBACA

MALA CECILIJANKA Petnajst zborov in tristo pevcev

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice prireja tudi letos, na dan Brezmadežne, zborovsko revijo Mala Cecilijanka. V dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž bodo jutri, 8. decembra, prepevali otroški in mladinski zbori z Goriškega in Tržaškega. Skupno se bo na odru zvrstilo približno tristo mladih pevcev in pevkv.

Prireditev bo potekala v dveh delih: prvi se bo začel ob 15. uri, drugi ob 18., skupno pa bo zapelo kar petnajst otroških in mladinskih skupin. Med njimi sta dva zbora, ki delujeta v šolskem okolju - to sta OPZ osnovne šole Ljubka Šorli iz Romjana (vodi Lucija Lavrenčič Terpin) in OPZ osnovne šole Josip Abram iz Pevme (vodi Marta Ferletič). Štirje zbori prihajajo iz sovođenjske občine, in sicer OPZ KD Sovodnje - Mali (vodi Valentina Nanut), OPZ KD Sovodnje (vodi Jana Drassich), OPZ Rupa-Peč (vodi Zulejka Devetak) in OPZ Vrh sv. Mihaela (vodi Karen Ulian). Doberdob bosta zastopala OPZ Mali Veseljaki (vodi Mateja Jarč) in OPZ Veseljaki (vodi Lucija Lavrenčič Terpin). S Tržaškega bo nastopil zbor OPZ Ladjica (vodi Olga Tavčar). Poleg omenjenih bodo zapeli še OPZ Emil Komel iz Gorice (vodi Damijana Čevdek Jug), OPZ Štmaver (vodi Lara Feri), Cerkevni OPZ Štandrez (vodi Lucrezia Bogaro), OPZ F.B. Sedej iz Števerjana (vodi Martina Hlede), OPZ Plešivo (vodi Alessandra Schettino) in MIPZ Emil Komel iz Gorice (vodi David Bandelj). Uvodni nagovor bo imel Mirko Ferlan, glasbeni izvedenec, vzgojitelj in dirigent.

Mala Cecilijanka je priljubljena decembrska tradicija in med goriškimi Slovenci pevski uvod v praznični čas. Obeta se bogat program ljudskih in umetnih pesmi, zato organizatorji računajo, da bo tudi letos odziv publike množičen.

GORICA - Informativna srečanja

Starše pripravljajo na vpis otrok v šolo

Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše petošolcev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi razred nižje srednje šole, na informativno srečanje, ki bo v prostorih ravnateljstva v Ulici Grabizio 38 v torek, 9. decembra, ob 18. uri. Sestanek prireja tudi za starše malčkov, ki bodo v novem šolskem letu vstopili v prvi letnik otroškega vrtca; potekal bo

ravno tako v Ulici Grabizio, vendar v sredo, 10. decembra, ob 17.30. Na svoj račun bodo seveda prišli tudi starši otrok, ki bodo v šolskem letu 2015-2016 obiskovali prvi razred osnovne šole. Informativno srečanje zanje bo na sedežu večstopenjske šole v Ulici Grabizio 38 v četrtek, 11. decembra, ob 17.30. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.icgorizia.net.

SOVODNJE - Obnovljeni Kulturni dom

Društvo pripravlja velik vaški praznik

V Sovodnjah se pripravljajo na velik praznik. Prihodnjo nedeljo, 14. decembra, ob 11. uri bo namreč ponovno odprte in poimenovane Kulturnega doma. Prireditev organizira Kulturno društvo Sovodnje.

V program bosta uvedla otroška pevka zbora, ki delujeta v okviru društva; otroke iz vrtca bosta vodili Erika Tomsič in Valentina Nanut, osnovnošolce pa Jana Drassich. Slavnostni govor bo imel društveni predsednik Erik Figelj. Napovedani so pozdravi županje Alenke Florenin, pokrajinskega predsednika SKGZ Livia Semoliča in predsednika Društvene banke Doberdob in Sovodnje Daria Perica. Župnik Renato Podberšič bo blagoslovil obnovljeni dom. Svečanost bodo sklenili s po-

imenovanjem doma po nekdanjem županu Jožefu Češčutu. Tablo s posvetilom bo odkrila vdova, gospa Marija. Med prisotnimi bodo delili publikacijo o Jožefu Češčutu: besedilo je sestavil Aldo Rupel, izdalo jo je društvo s pomočjo zadruženje banke in občine. Zatem bodo na ogled obnovljeni prostori, kjer bodo postavljene razstave o zgodovini Kulturnega doma, obnovitvenih delih in Jožefu Češčutu; uredili sta jih društveni odborniki Valentina Nanut in Micaela Passon. Na različnih lokacijah doma bodo igrali gojenci Glasbene matice, prepeval pa bo otroški zbor domačega društva. Po sobah in dvoranah bodo vrteli še video posnetke in prikazovali fotografije o delovanju društva skozi čas.

Božični koncert za člane in stranke
Zadružne banke Doberdob in Sovodnje

VOŠČILA V GLASBI 2015
vokalna skupina gospel glasbe
INSINGIZI
(Zimbabve)

gost večera
OTO PESTNER

torek 16. decembra 2014 ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici

Vstop z vabili, ki bodo na razpolago na
podružnicah banke od 9. decembra do poteka razpoložljivih mest.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka 20.30 Deželni Tv dnevnik

20.50 Film: **Srečen za umret**, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia 7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.35 Dnevnik 9.45 Dreams Road 10.30 A Sua immagine, sledita maša in Angelus 12.20 Linea Verde 14.00 Talk show: L'Arena 16.35 Show: Domenica in 18.50 Kviz: L'Eredità 20.35 Igra: Affari tuoi 21.25 Carosello Reloaded 21.30 Nad.: Il ritorno di Ulisse

RAI2

7.00 Risanke 8.35 Serija: Il nostro amico Charly 10.00 Dok.: Lo squalo leuca 10.45 Cronache animali 11.30 Show: Mezzogiorno in famiglia 13.00 17.05, 20.30, 1.00 Dnevnik, vreme in šport 13.45 Quelli che aspettano 15.30 Quelli che il calcio 17.10 Stadio Sprint 18.10 Šport: 90° minuto 19.35 Serija: Squadra Speciale Cobra 11 21.00 Serija: N.C.I.S. 21.45 Serija: N.C.I.S. - Los Angeles 22.40 Športna rubrika: La Domenica Sportiva

RAI3

7.10 Serija: Ai confini dell'Arizona 8.00 Serija: La signora del West 8.45 Film: Una ragazza, un maggiordomo e una lady 10.25 Aktualno: Community - L'altra Italia 11.10 12.10 Rubrike 12.00 14.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme 13.05 Reportaža: Radici, l'altra faccia dell'immigrazione 14.30 Aktualno: In 1/2 ora 15.05 Kilimangiaro 20.00 Blob 20.10 Talk show: Che tempo che fa 21.45 Report 23.45 Gazebo

RAI4

14.15 Film: Professione assassino (akc.) 15.45 22.55 Mainstream 16.10 Serija: Primeval 17.50 Novice 17.55 Nad.: Haven 19.35 Serija: Ghost Whisperer

21.10 Film: **Dark Water (horor)** 23.20 Nad.: La saga dei Nibelunghi

RAIS

13.10 Ples: Alicia Alonso 14.00 La terra vista dal cielo - Acqua 14.50 Oceani 15.35 Gledališče: Ditegli sempre di sì 17.15 Novice 17.30 Fidelio 21.00 Cinque buoni motivi 21.05 Dok.: Sant'Ambrogio e l'invenzione di Milano 23.25 Film: Gli amori folli (dram.)

RAI MOVIE

14.20 Film: Il laureato (dram., i. D. Hoffman) 16.10 Film: Indiscreto (kom.) 17.55 Novice 18.00 Film: Flashdance (dram., '83, i. J. Beals) 19.40 Film: Destinazione Piovarolo (kom.)

21.15 Film: **Amistad (dram., '97, i. M. McCaughy, A. Hopkins)** 23.50 Nad.: Crash

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: I ragazzi di via Panisperna 14.25 Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema 14.30 23.15 Serija: La nave dei sogni 16.15 Liliana Cavani racconta San Francesco 16.35 Nad.: Tutti pazzi per amore 17.30 Novice 17.35 La papera non fa leco 19.25 Nad.: Raccontami 21.15 Nad.: Lo scandalo della Banca Romana

RETE4

6.50 Media Shopping 7.20 Superpartes 8.00 Dok.: Il meraviglioso volo degli uccelli 9.00 Aktualno: Terra! 10.00 Sv. Maša 10.50 12.00 I grandi della fede 11.30 18.55 Dnevnik in vreme 13.00 Pianeta mare 14.00 Donnavventura 14.35 Film: Inviati molto speciali (kom.) 17.00 Film: Lo sceriffo senza pistola (western) 19.35 Serija: Il comandante Florent 21.30 Film: Mission: Impossible II (akc., '00, i. T. Cruise)

CANALES

6.00 Pregled tiska 7.55 Promet, vremenska napoved in dnevnik 8.50 Le frontiere dello spirito 10.15 Show: The Chef - Talento e passione in cucina 11.10 Le storie di Melaverde 12.00 Melaverde 13.00 19.55 Dnevnik in vreme 13.40 L'arca di Noè 14.00 Film: Dreamer - La strada per la vittoria (dram., '05, i. K. Russell, D. Fanning) 16.20 Show: Domenica Rewind 18.45 Kviz: Avanti un altro! 20.40 Show: Paperissima Sprint 21.10 Nad.: Il segreto 23.30 Show: X-Style

ITALIA1

7.35 Serija: Supercar 8.35 Serija: A-Team 10.30 Film: Marry Christmas, Drake & Josh 12.25 18.30 Dnevnik in vreme 13.00 Šport 14.00 Film: L'isola misteriosa 16.40 Film: Il mistero della pietra magica 18.15 Risanka: Tom & Jerry 19.00 Nan.: Love bugs 19.30 Film: The Time Machine (zf, '02) 21.30 Dok.: Adam Kadmon

IRIS

13.15 Film: Cadaveri e comparì (kom.) 15.45 Film: Ricordando Hemingway (dram.) 18.05 Film: Giù la testa (pust.) 21.00 Film: Un eroe borghese (dram., It., '95) 23.05 Film: L'anima gemella (rom., It.)

LA7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik 10.00 L'aria che tira 11.10 Otto e mezzo, pon. 11.50 Film: Cowboy (western) 14.00 Kronika 14.40 Serija: Le strade di San Francisco 18.00 Serija: L'ispettore Barnaby 20.30 Domenica nel Paese delle Meraviglie 21.10 La gabbia

LA7D

7.40 The Dr. Oz Show 8.30 12.55, 18.55 Dnevnik 8.50 12.00, 16.10 I menu di Benedetto 10.00 19.30, 20.30 Talent show: Chef per un giorno 11.00 13.05 Cuochi e fiamme 14.05 Film: Un giorno di gloria per Miss Pettigrew (kom.) 18.00 Talk show: Le invasioni barbariche 19.00 Food Maniac 21.30 Crozza ne Paese delle Meraviglie 22.55 Film: Ti lascerò perché ti amo troppo (kom.)

TELEQUATTRO

6.30 18.00 Le ricette di Giorgia 9.30 Italia economia e prometeo 9.45 19.30, 23.00 Dnevnik 10.00 La parola del signore 10.30 23.15 Rotocalco Adnkronos 10.45 Aktualno: Musa Tv 11.00 Tisane, ugenti e cachet 12.30 20.00 Qui studio a voi stadio 18.00 Concert 19.45 Incontri sul tram 23.30 Trieste in diretta

LAEFFE

12.15 Serija: Jamie - Menu in 30 minuti 14.10 Nad.: Emma 15.10 21.00 Nad.: The Paradise 16.10 Serija: La storia della scienza 17.15 Serija: Città nascoste 19.05 Serija: Bourdain - Senza prenotazione 20.00 Serija: Racconti dalle città di mare 22.05 Nad.: Ragione e sentimento 23.05 Film: Sorprendendo Forrester

CIELO

10.00 Wrestling 12.00 Serija: Most Dangerous - Pericolo reale 13.00 Novice 13.15 Film: The Illusionist - L'illusionista (fant., '06, i. E. Norton, J. Biel) 15.00 Film: Abduction - Riprenditi la tua vita (akc., '11) 17.00 Stop & Gol 18.30 Serija: Most Shocking 19.30 Top 20 Countdown 20.30 X Factor Weekly

21.15 Film: **Takers (akc., '10, i. P. Walker)** 23.00 Film: Hanna (triler, '11, i. C. Blanchett)

DMAX

11.40 23.40 Turtleman 12.35 Ed Stafford - Duro a morire 13.25 22.50 Nudi e crudi 14.15 I re della griglia 15.10 Acquari di famiglia 16.00 Affari a quattro ruote 16.50 I maghi delle auto 17.45 Top Gear 18.35 Affare fatto! 19.30 Affari a tutti i costi 20.20 Banco dei pugni 21.10 Storage Wars 22.00 Container Wars

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanzanke 10.00 Nedeljska maša 10.55 Na obisku 11.20 Obzorja duha 12.00 Ljudje in zemlja 13.00 17.00, 18.55, 23.00 Poročila, šport in vreme 13.25 Slovenski pozdrav 14.55 Dok. serija: Village folk 15.15 Film: Moški imajo raje plavalaske (kom.) 17.20 Nedeljsko popoldne z Ulo 18.35 Eko utrinki 19.25 Zrcalo tedna 20.00 Nan.: Naš vsakdanji krutek 20.25 Nad.: Zapuščina 21.35 Intervju 22.25 Dok. odd.: Misija učenje 23.30 Dok. serija: Zakaj demokracija?

SLOVENIJA2

7.25 Globus 8.00 Alpe-Donava-Jadran 8.30 Turbulenca 9.00 Ugriznimo znanost 9.35 Concert 10.30 12.40, 20.15 Zima je zakon

11.00 Biatlon: SP, zasledovalna tekma (m), prenos 11.40 Rad igram nogomet 12.10 Športni izziv 13.25 Biatlon: SP, zasledovalna tekma (ž), prenos 14.10 Nordijsko smučanje: SP, smučarski skoki (m), prenos 16.00 Plavanje: SP, vključitev v prenos 17.40 Alpsko smučanje: SP, veleslalom (ž), 1. vožnja, prenos 18.55 Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (ž), prenos 20.00 Žrebanje Lota 20.40 Alpsko smučanje: SP, veleslalom (m), 2. vožnja, prenos 21.45 City folk 22.10 Dok. odd.: Lenin - drama diktatorja 23.40 Kratki film: Sestrična

KOPER

14.00 Čezmejna Tv - Deželne vesti 14.10 Vsdanes - Svet 14.20 Tednik 14.50 Vrt sanj 15.35 Potopisi 16.05 Concert 17.00 21.45 Avtomobilizem 17.15 Najlepše besede 18.00 Ljudje in zemlja 18.50 Ali me poznaš? 19.00 22.00, 23.45 Vsdanes - Tv dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vzhod - Zahod 19.50 Kino premiere 20.00 Vesolje je... 20.30 Alpsko smučanje 22.15 Slovenski magazin 22.45 Cantica Symphonia 23.15 Sredozemlje

POP TV

7.00 Risanke, otroške in zabavne serije 10.35 Film: Mamica je poljubila Božička! 12.35 Serija: Downton Abbey 13.45 Serija: Gospa Eastwood z družbo 14.10 Serija: Najlepše okrašena hiša 15.05 Film: V objemu čarovnice 17.05 Film: Doktor Dolittle 3 18.55 Novice in vreme 20.00 Slovenija ima talent

22.10 Film: **Ujemi in spusti (dram., '06, i. J. Garner)**

KANAL A

6.00 Risanke 7.10 18.25 Serija: Tv Dober dan 8.05 14.05 Serija: Snowboarderji 9.00 Serija: Dva moža in pol 10.05 13.35 Serija: Blažen med ženami 10.30 SKL - šport mladih 11.00 Tv prodaja 11.15 Serija: Igrače za velike 11.55 Film: Herkul 15.05 Nad.: Ljudje prihodnosti 15.55 Film: Novinec leta 17.50 Volan 19.30 Serija: Nepraktični šaljivci 20.00 Film: Jaz, robot (zf, '04, i. W. Smith) 22.00 Film: Plačanci

PLANET TV

10.40 Show: Neverjetna dirka 11.30 Šport: Magazin lige prvakov 12.05 Nan.: Spet zaljubljena 12.50 Razred talentov 14.25 Moj dragi zmore 16.25 Film: Življenje je pasje (kom.) 16.00 Film: Zokkomon (dram.) 18.00 Nan.: Diagnoza zločina 18.55 Danes 20.00 Film: Usodna prevara (akc.) 21.55 Film: Thelma in Louise (dram.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Music box; 10.45 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzornik, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.15 Istrska srečanja, sledi Music box; 15.30 Z gorške scene, sledi Music box; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditvev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjek; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DiO; 16.15 Na športnih igriščih; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo

lo dneva; 22.30 Glasbena zavesa, 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.00, 13.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 17.45 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Glasba; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45, 19.15 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.30 I fatti del giorno; 13.00, 20.30 La rosa dei venti/Tesori da scoprire/Next/I magnifici 22; 14.00 Glasba; 15.00 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Glasba; 21.30 Sonoricamente Puglia, 22.00 Extra extra extra; 23.00 Picnic electronique; 0.00 Nottetempo.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Čeprav boste veliko časa preživljali s partnerjem, se boste čustveno oddaljili. Potrebovali boste svoj mir in čas zase, vendar boste to le težko povedali partnerju. Odkrito se pogovorite!

BIK 21.4.-20.5.: Čeprav boste izredno produktivni, vam ne bo uspelo opraviti vsega, kar si boste zadali. Prijateljstvo: pomanjkanje energije in naporni dnevi bodo vplivali tudi na odnose s prijatelji.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Polni boste idej in odličnih zamisli. Utrujenost preteklega obdobja bo počasi uplahnila, navdal vas bo val energije in delovnega zagona. V službi je mogoče premirje s šefom.

RAK 22.6.-22.7.: Skrbi in stres delovnega mesta so načeli vaše živce. Ne bodite gospodovalni in pikolovski, prepustite se spontanski. Denar: dobre finančne odločitve vam lahko prinesejo nekaj prihodka.

LEV 23.7.-23.8.: Pred vami je konec nekega obdobja, pa tudi začetek drugega. Ne bodite neučakani v želji po nadaljevanju dinamičnega življenjskega sloga. Izkoristite vmesno obdobje in se posvetite sebi!

DEVICA 24.8.-22.9.: Previdnost pri pomembnih odločitvah ne bo odveč. Na trenutke boste površni in svojevigli. Ljubezem: s partnerjem se boste dobro razumeli, vseeno pa so možna prerekanja z njim.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Obeta se naporno obdobje. Ne obupavajte, dobra koncentracija bo pripomogla k vaši delovni učinkovitosti. Ljubezem: odmor od partnerja vam je dobro del.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Za samske škorpjone je prihodnji teden pravi, da v ljubezni naredite naslednji korak. Večja samozavest in izboljšanje samopodobe bosta blago dejno vplivala na vaš pogum.

STRELEC 23.11.-21.12.: Veliko se bo vrtelo okrog denarja. Nikakor ne boste zadovoljni s trenutnim stanjem, zato boste dodatnemu zaslužku posvetili malo več pozornosti.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Na delovnem mestu boste izjemno iznajdljivi v komunikaciji s strankami. Šport: zaradi pomanjkanja koncentracije pri športni aktivnosti boste dovzetni za različne poškodbe.

VODNAR 21.1.-19.2.: Druženje s prijatelji v mirnem in prijetnem okolju vam bo veliko pomenilo. Naveličani boste pisarne in enoličnega dela. Vzemite si prost dan in naredite nekaj nevsakdanjega.

RIBI 20.2.-20.3.: Poglobili se boste vase. Prišli boste do določene spoznanj glede odnosa s partnerjem. Sledite notranjemu občutku in razumu, hkrati pa pazite, da ne boste zanemarili vaših čustev.

VREDNO OGLEDA

Rai Nedelja, 7. decembra Rai movie, 14.20

Il laureato

ZDA 1967

Režija: Mike Nichols

Igrajo: Anne Bancroft, Dustin Hoffman in Katherine Ross

Pred dvema tednoma preminuli Mike Nichols je za to kultno delo, ki je v resnici tudi krstna uspešnica Dustina Hoffmanna, leta 1976, prejel oskarjevo nagrado.

Zgodba pripoveduje o Benjaminu Braddocku, sinu petične newyorške družine, za katerega so starši organizirali praznovanje ob zaključku univerzitetnega študija. Sramežljivi diplomant pa se je raje umaknil v spalnico kjer ga je obiskala družinska prijateljica, gospa Robinson. Kljub starostni razliki sta Benjamin in Mrs Robinson postala ljubimca in njuno razmerje traja vse dokler Benjamin spozna Elaine, to je hčerko gospe Robinson, in se vanjo tudi zaljubi. A mati se tej zvezi zoperstavi in razodene hčerki vse, kar se je pred tem zgodilo z Benjaminom. Elaine zato Benjaminu pusti in odloči, da se bo ubogljivo poročila z drugim fantom, ki so si ga njeni starši izbrali za zeta. A Benjamin se seveda ne vda.

Za glasbeno kuliso sta poskrbela Simon in Garfunkel.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
 18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
 20.30 Deželni Tv Dnevnik 20.50 Dok.: Moj narobe svet, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina 7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.40, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike 10.00 Storie vere 10.30 A Sua imagine, sledita maša in Angelus 12.20 Show: La prova del cuoco 14.05 Show: Dolci dopo il Tiggi 14.40 Show: Torto o ragione? Il verdetto finale 15.55 Verski dogodek 16.55 La vita in diretta 18.50 Kviz: L'Eredità 20.30 Igra: Affari tuoi 21.10 Carosello Reloaded 21.15 Nad.: Francesco 23.15 Talk show: Porta a porta

RAI2

7.20 Nad.: Army Wives 8.00 Sorgente di vita 8.30 Serija: Il tocco di un angelo 10.00 13.30, 17.45 Rubrike 11.00 I fatti vostri 13.00 18.20, 20.30, 23.55 Dnevnik in vreme 14.00 Detto fatto 16.15 Serija: Castle 17.00 SuperMax Tv 18.00 Šport 18.50 Serija: N.C.I.S. - Los Angeles 19.40 Serija: N.C.I.S. 21.00 Impazienti 21.10 Show: La papera non fa l'eco 22.50 Show: Quanto manca?

RAI3

6.00 11.55, 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme 6.30 Rassegna Stampa 7.00 Tgr Buongiorno Italia 7.30 Tgr Buongiorno Regione 8.00 Kilimangiaro Album 8.15 Film: Il fidanzato della mia ragazza 9.35 Nad.: My Sassy Girl 11.15 Serija: La signora del West 12.45 Kultura 13.20 Dok.: Il tempo e la storia 14.50 Rubrike 15.10 Nad.: Terra nostra 15.55 Dok.: Aspettando Geo 16.40 Dok.: Geo 20.00 Blob 20.15 Nan.: Tre mogli per un papà 20.35 Nad.: Un posto al sole 21.05 Amore criminale

23.10 Gazebo

RAI4

11.45 15.35 La vita segreta di una teenager americana 12.30 18.00 Xena 13.15 Heroes 14.05 20.25 Beauty and the Beast 14.50 Greek 16.20 The Lying Game 17.05 Novice 17.10 Streghe 18.50 La spada della verità 19.40 Supernatural 21.10 Film: Hero 23.05 Film: The Sweeney (akc., '12)

RAI5

11.30 Glasba: Beethoven 12.45 Contact 14.00 Fidelio 17.45 Novice 17.55 Dok.: Sant' Ambrogio e l'invenzione di Milano 20.00 Passepartout 21.15 Cinque buoni motivi 21.20 Gledališče: Otello 23.55 Shakespeare da scoprire

RAI MOVIE

12.05 Film: Amico mio... frega tu... che frega io! (western) 13.45 Film: Sabrina (kom.) 15.55 Film: Verso sera (dram.) 17.40 Novice 17.45 Film: L'uomo del confine (dram.) 19.30 Film: Il colonnello Buttiglione diventa generale (kom.) 21.15 Film: Il Grande Paese (western)

RAI PREMIUM

12.10 Nad.: Potere e passione 13.05 19.10 Nad.: Terra Nostra 13.55 Serija: Close to Home - Giustizia ad ogni costo 15.30 Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema 15.35 Rubrika 15.45 Nad.: Provaci ancora prof! 17.30 0.35 Novice 17.35 Nad.: Pasion Prohibida 20.05 Nad.: Un medico in famiglia 21.10 Serija: Squadra Omicidi Istanbul 22.50 Attori e divi italiani 23.50 Serija: Sul-le tracce del crimine

RETE4

6.50 Serija: Zorro 7.10 Serija: Hunter 8.05 Nad.: Cuore ribelle 9.30 Serija: Carabinieri 10.35 Sai cosa mangi? 10.45 Ricetta all'italiana 11.30 18.55 Dnevnik in vreme 12.00 Serija: Detective in corsia 13.00 Se-

rija: La signora in giallo 14.00 Lo sportello di Forum 15.30 Serija: Hamburg distretto 21 16.35 Film: Amare per sempre (dram., '96, i. S. Bullock) 19.35 Nad.: Il segreto 20.30 Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: The Untouchables - Gli intoccabili (akc., '87, i. K. Costner, S. Conner) 23.45 Confessione Reporter

CANALE5

6.00 Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar 8.45 Film: I dodici cani di Natale 11.00 Aktualno: Forum 13.00 20.00 Dnevnik in vreme 13.40 Nad.: Beautiful 14.15 Nad.: Centovetrine 14.45 Film: Una tata per Natale 17.05 Film: Caro Babbo Natale... 18.45 Kviz: Avanti un altro! 20.40 Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza 21.10 Film: Lezioni di cioccolato 2 (kom., It., '11) 23.30 Nad.: Hostages

ITALIA1

6.50 Serija: Tutto in famiglia 7.15 Serija: Mike & Molly 8.10 Serija: Psych 10.05 Serija: The Closer 12.05 Cotto e mangiato 12.25 18.30 Dnevnik, vreme in sport 14.05 Nan.: Simpsonovi 14.35 Nan.: Futurama 15.00 Nan.: The Big Bang Theory 15.50 Nan.: Mom 16.40 Nan.: White Collar - Fascino criminale 19.20 Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: Johnny English - La rinascita (kom., i. R. Atkinson) 23.15 Tiki Taka - Il calcio è il nostro gioco

IRIS

11.25 Film: La soldatessa alla visita militare (kom.) 13.10 Film: Romanzo popolare (kom.) 15.15 Film: Mark il poliziotto (det.) 17.00 Note di cinema 17.05 Film: Al lupo! Al lupo! (kom.) 19.10 Serija: Hazzard 21.00 Film: Eroe per caso (kom., '92, i. D. Hoffman)

23.35 Film: State of Play (triler, '09, i. R. McAdams)

LA7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik 9.45 Coffee break 11.00 L'aria che tira 14.00 Kronika 14.40 Serija: Il commissario Maigret 16.30 Serija: Suor Therese 18.45 Serija: Cuochi e fiamme 20.30 0.15 Otto e mezzo 21.10 Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint 7.40 14.05 The Dr. Oz Show 8.30 12.55, 18.55 Dnevnik 8.50 12.00, 13.05 I menù di Benedetta 10.00 19.00 Talent show: Chef per un giorno 11.00 20.05 Cuochi e fiamme 16.50 SOS Tata 21.10 Film: La vie en

rose (dram., Fr., '07) 23.45 La mala educaxxxxion

TELEQUATTRO

8.30 Dok.: Luoghi magici 12.45 Aktualno: Musa Tv 13.00 Incontri sul tram 13.20 17.30, 19.30, 20.30, 23.10 Dnevnik in vreme 13.35 Italia economia e meteo 13.45 15.15, 23.30 Košarka 17.45 Rotocalco Adnkronos 18.00 Trieste in diretta 19.00 Peccati in tavola 20.00 Happy Hour 21.00 Film: Intrigo internazionale

LAEFFE

13.45 19.45 Novice 14.00 Serija: Jamie - Menu in 30 minuti 15.05 Film: Almanya - La mia famiglia va in Germania (dram., '11) 17.00 Serija: Città nascoste 17.55 Serija: Jamie Oliver sfida l'Europa 18.50 Serija: Bourdain - Senza prenotazione 20.00 Serija: Racconti dalle città di mare 21.00 Film: Bread and Roses (dram., '00) 23.00 Film: Tideland - Il mondo capovolto (dram., '05)

CIELO

12.30 Hell's Kitchen 13.15 Vendite impossibili 13.45 17.30 Buying & Selling 14.30 15.30 MasterChef Australia 15.15 Novice 16.30 18.30 Fratelli in affari 19.15 Serija: Affari al buio 20.15 Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: Angeli e demoni (triler, '09, i. T. Hanks)

DMAX

12.35 18.35 Affare fatto! 14.15 20.20 Banco dei pugni 15.10 21.10 Dynamo - Magie impossibili 16.00 Turtleman 22.00 Siberia 23.40 Video del tubo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip 6.30 Zrcalo tedna 6.55 Dobro jutro 10.40 Obzorja duha 11.15 Izobraževalni program 12.05 Ljudje in zemlja 13.00 15.00, 17.00, 18.55, 22.45 Poročila, vreme in sport 13.35 Polnočni klub 15.10 Dober dan, Koroška 15.45 Dok. serija: Village folk 15.55 18.40 Otroški program: OP! 17.25 0.25 Duhovni utrip 17.40 Odprta knjiga 18.00 23.05 Umetni raj 18.30 Infodrom 19.30 Slovenska kronika 20.00 Tednik 21.00 Studio city 22.00 Odmevi 23.30 Slovenska jazz scena

SLOVENIJA2

6.00 9.00 Zabavni infokanal 7.00 Otroški program: OP! 8.05 Zgodbe iz školjke 8.20 Infodrom 8.35 Enajsta šola 11.15 Dobro jutro 14.10 19.10, 22.40 Točka 15.25 Na lepše 16.00 Intervju 16.55 Kaj govoriš? 17.20 Dober dan, Koroška 17.50 Prava ideja! 18.15 Dok. odd.: Skrivnost čebeljega panja 20.00 Nad.: Vzhodnobaletna saga 20.50 Serija: Vera 22.20 Odprta knjiga

KOPER

13.55 Dnevni program 14.00 23.40 Čezmejna Tv - Deželne vesti 14.20 Evronovice 14.30 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje 15.00 Ciak Junior 15.30 Cantica Symphonia 16.00 Vesolje je... 16.30 Tednik 17.00 Dogodki 17.25 Istra in... 18.00 23.00 Športel 18.35 23.35 Vremenska napoved 18.40 22.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik 19.25 Šport 20.00 Sredozemlje 20.30 Artevisione 21.00 Meridiani 22.15 Kino premiere 22.30 Sportna mreža

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije 7.15 Serija: Lepo je biti sosed 8.10 14.50 Queen Latifah Show 9.05 10.20, 11.30 Tv Prodaja 9.20 15.50 Nad.: Barva strasti 10.35 16.45 Nad.: Sila 11.45 17.55 Nad.: Vrtnec življenja 13.00 Film: Doktor Dolittle 3 17.00 18.55, 22.40 Novice 20.00 Film: Pingvini gospoda Popperja 21.45 Serija: Gasilci v Chicagu 23.15 Serija: Kost

Rai Ponedeljek, 8. decembra
 Raimovie, ob 15.55

Verso sera

Italija 1990
 Režija: Francesca Archibugi
 Igrajo: Marcello Mastroianni, Sandrine Bonnaire in Giorgio Tirabassi

Otožna pripoved Francesche Archibugi je postavljena v najbolj vroča leta italijanskega terorizma, ko so nekateri pristaši Rdečih Brigad in drugih sorodnih organizacij izbrali ilegalno. Podobno se je zgodilo tudi z mladim Olivierom, ki se je sicer najprej odločil za komuno in nato za življenje na veliki kmetiji, svojo malo hčerko Mescalino pa pustil v varstvo že priletnemu očetu.

Upokojeni profesor Bruschi se tako znajde v ponovni očetovski vlogi in to z deklco, ki ni nikoli bila vajena slediti kateremukoli pravili. Sivolasi gospod mora popolnoma spremeniti navade in se v celoti posveti simpatici vnučinki, na katero se seveda naposled tudi neločljivo naveže.

VREDNO OGLEDA

KANAL A

6.40 Risanke 8.15 12.35 Serija: Nova ameriška restavracija 9.10 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 10.30 13.45 Serija: Detektiv na Floridi 11.05 16.30 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo 11.35 17.00 Serija: Naša mala klinika 12.20 Tv prodaja 14.40 Film: Poroka za enega 18.00 19.40 Svet 20.00 Film: Sovražnik pred vrati

22.20 Film: Matrica (fant., '99, i. K. Reeves)

PLANET TV

11.00 12.30 Tv prodaja 11.15 23.20 Nan.: Prijatelji 11.40 Nan.: Chuck 12.45 Nad.: Sulejman Veličastni 13.45 Ellen 14.40 Nan.: Talenti in belem 15.35 20.00 Kmetija - Nov začetek 16.45 Film: Dobra in hudobna čarovnica (dram.) 18.25 18.55 Danes 18.30 Zvezde Danes 21.00 Film: Prerokba (akc.) 23.55 Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.25 Dobro jutro; 9.00 Maša; 9.45 Music box; 10.10 Zbori in gledališču; 11.00 Studio D; 11.15 Pogled skozi čas; 13.20 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Daniel Glattauer: Proti severnemu vetru - 20. nad.; 18.00 Hevrekra - Iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.25 Koticček za jeziček; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pripreditev danes; 10.00 Dober dan, znanost; 10.40, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po želja; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 L'intervista; 9.35, 22.30 Il frullatore; 10.15, 19.15 Sigla Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Santi patroni; 14.35 Glasba; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 L'alveare; 20.00 Glasba; 23.00 Osservatorio; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
 Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
 www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
 TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
 oglasi@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800912775
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in v svetlu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom poleg običajnih ugodnosti še vrsto novosti.

Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno poštno položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**

Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik brezplačno do konca leta 2014.

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Celje brez osmine finala

CELJE - Rokometarji Celja Pivovarne Laško so v tekmi 8. kroga evropske lige prvakov na domačem igrišču izgubili proti francoskemu Montpellierju s 27:30 (14:10). Slovenski prvak je izgubil še drugo medsebojno tekmo proti Montpellierju, po njej pa si je tudi dokončno zaprl vrata za nastop v osmini finala. Slovensko obarvana francoska zasedba ji je ušla na štiri točke, ki jih celjska ekipa na zadnjih dveh februarskih tekmah proti madžarskemu Veszpremu in ruskim Čehovskim medvedom ne more več niti teoretično nadoknaditi.

Dragič najboljši

PHOENIX - V ligi NBA je ekipa Phoenix Suns v gosteh premagala Dallas Mavericks s 118:106, Goran Dragič (na fotografiji ANSA) pa je bil za Sunse znova najboljši strelac. V 37 minutah je dosegel 28 točk, 13 podaj in 2 ujeti žogi. Memphis Grizzlies, kjer igra Beno Udrih, so doma morali s 101:107 priznati premoč San Antonio Spurso. Udrih je v 19 minutah za Memphis dosegel 6 točk, tri podaje in skok, Belinelli za Spurse pa 6 točk, 3 skoke v 16 minutah. Denver je izgubil v Washingtonu, Gallinari je za goste dosegel 7 točk, 2 skoka v 16 minutah.

ALPSKO SMUČANJE - Drugi smuk v Lake Louiseju s prevlado Američank, Mazejeva osma

Lindsey se je vrnila

LAKE LOUISE - Drugi smuk v Lake Louiseju je bil domena Američank. Zmagala je Lindsey Vonn in že na drugi tekmi po skoraj enoletnem premoru ugnala vse tekmičice: osvojila je svojo šestdeseto zmago v pokalu, na tej proggi pa že 15. (dvanajst smukaških zmag in tri superveleslomske). »Zelo sem se borila po vseh težavah in izjemen občutek je sedaj, ko sem znova na vrhu. Imam veliko podporo družine in moje ekipe. Ta zmaga zame ni presenečenje, vedno sem vedela, da se bom vrnila,« je dejala Vonnova. Ameriško zmagoslavje sta na drugem in tretjem mestu dopolnili Stacey Cook (+0,49) in Julia Mancuso (+0,57). Črnjanka Tina Maze je bila po petkovi zmagi tokrat po veliki napaki osma (+0,89), vendar je ostala v skupnem vodstvu v pokalu. Usodno napako je naredila prav na zelo pomembnem mestu, kjer je dan prej začela nabirati veliko prednost. Odnoslo jo je iz smeri in je izgubila veliko časa. Pred tem je bila le desetinko in 15 stotink za Vonnovo, nato pa je razlika narasla. »Gledam na vse skupaj pozitivno, ker je fizično dobro reagirala in napaka ni pustila posledic. Kljub tej napaki je visoko uvrščena. Včeraj je Tina zmagala, danes je bila tudi zelo hitra. Vemo, da stopnjuje v spodnjem delu, kar bi se zgodilo tudi danes. Tina mora pozabiti na napako, ker dobro smuča tudi superveleslalom,« je dejal Andrea Massi, vodja ekipe Tine Maze.

Črnjanka je kljub napaki, ki ji je preprečila višjo uvrstitev, povečala prednost v vodstvu pokala. Danes bo na vrsti še superveleslalom (ob 18.55 po našem času).

Vrstni red: 1. L. Vonn (ZDA) 1:50,48, 2. S. Cook (ZDA) +0,49, 3. J. Mancuso (ZDA) +0,57, 4. L. Yurkiw (Kan) +0,74, 5. V. Rebensburg (Nem) +0,76, 6. L. Ross (ZDA) +0,81, 7. E. Fanchini (Ita) +0,86, 8. T. Maze (Slo) +0,89. **Skupno:** 1. T. Maze (Slo) 320, 2. K. Zettel (Avt) 250, 3. A. Fenninger (Avt) 231, 4. M. Shiffrin (ZDA) 209, 5. F. Hansdotter (Šve) 175, 6. E. Brem (Avt) 166, 7. M. Pietilä-Holmner (Šve) 154, 8. V. Rebensburg (Nem) 147, 9. N. Hosp (Avt) 141, 10. L. Vonn (ZDA) 132.

V petek je Lindsey Vonn tekmovala prvič v sezoni, smučala je še precej previdno in za zmagovalko Tino Maze zaostala 85 stotink, včeraj pa je že zelo spominjala na najboljša leta. Na novo zmago v svetovnem pokalu je morala čakati skoraj dve leti

ANSA

ALPSKO SMUČANJE - Moški superveleslalom Avstrijec boljši od Norvežana

BEAVER CREEK - Avstrijec Hannes Reichelt je zmagal v superveleslalomu za svetovni pokal alpskih smučarjev v ameriškem Beaver Creeku. Vodilnega v seštevku pokala Norvežana Kjetila Jansruda, ki je pred tem slavil na treh tekmah zapored, je ugnal za 52 stotink. Tretji je bil Francoz Alexis Pinturault (+0,62). »Azzurra« Peter Fill in Dominik Paris sta se uvrstila na 4. (+0,66) in 5. mesto (+0,82). Matteo Marsaglia pa je bil odličen 8. (+1,01). Slovenca sta ostala brez točk. Klemen Kosi je bil 34. (+2,72), Martin Čater pa je odstopil že po prvem merjenju časa, ko je bil 39.

Reichelt je preprečil četrto zaporedno in skupno sedmo zmagoslavje Jansruda. To mu je na proggi ptic roparic uspelo z izjemno predstavo brez napak, kar mu je prineslo tudi precejšnjo prednost pred favoriziranim Norvežanom. In tudi prvo avstrij-

ske moško slavje v tej disciplini po kar 1009 dneh. Reichelt je zabeležil že osmo najvišjo stopničko v pokalu, peto v superveleslalomu in tretjo v Beaver Creeku. »Noro, popolnoma noro,« se je na cilju veselil Reichelt in priznal, da je vozil povsem na meji: »Bil sem čisto na robu. Na vsakem skoku sem mislil, da me bo odneslo s proge. Ampak tako se je pač treba lotiti superveleslalom.« Jansrud je pred tem v manj kot tednu dni osvojil polovico svojih zmag v pokalu. Prvi je bil v smuku in superveleslalomu konec prejšnjega tedna v kanadskem Lake Louiseju, ko je v dveh dneh dvakrat stopil na najvišjo zmagovalno stopničko, potem pa je v petek v tretjem nastopu sezone slavil še na smuku v Beaver Creeku.

Danes bo na sporedu veleslalom (ob 17.30 in 20.40). (STA)

SMUČ. SKOKI Med Top 10 trije Slovenci, Prevc peti

LILLEHAMMER - Avstrijec Gregor Schlierenzauer (302,7 točke), vodilni že po prvi seriji, je zmagovalec prve od dveh tekem svetovnega pokala smučarskih skakalcev v Lillehammerju. To je za Tiroloca že 53. zmaga v svetovnem pokalu. Na stopničkah sta končala še domačin Anders Fannemel in Avstrijec Michael Hayböck. Najboljši Slovenec je bil tudi tokrat Peter Prevc (290,3), ki je po odličnem skoku v finalu z 11. napredoval na končno peto mesto. »Danes (včeraj op.a.) sem končal na petem mestu. A moj cilj, da bi na tekmi prikazal ne le enega, temveč dva dobra skoka, še ni izpolnjen,« je navijačem pred današnjo peto tekmo svetovnega pokala v sezoni sporočil Prevc. V »top 10« so končali še Jernej Damjan (276,2 točke), ki je v finalu napredoval na osmo mesto, Robert Kranjec (273,9) pa je bil deseti. Prve točke svetovnega pokala pa je osvojil Italijan Davide Bresadola, ki je bil 9.

V vetrovni loteriji se je po prvi seriji od nadaljevanja poslovilo kar nekaj skakalnih asov, kot so Freitag, Kofler in tudi Ammann. Slednji, zmagovalec minulih tekem v Kuusamu, je zadržal rume no majico vodilnega v svetovnem pokalu, Peter Prevc je na šestem mestu. Danes bo še ena tekma; prva serija se bo začela ob 14.15.

JADRANJE - Zimska regata v Imperii Sivitz Košuta in Farneti že matematično prva

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti se doma po vrnitvi iz Abu Dabija, kjer sta nastopala na finalu svetovnega pokala, nista zadržala dolgo. Od četrtka nastopata na tradicionalni decembrski regati v Imperii, kjer po prvi tretih dnevih in osmih regatah visoko vodita in sta matematično – dan pred koncem regate – že osvojila končno prvo mesto. Po osmih plovih sta na drugem mestu Španca David in Alex Charles Villa, ki z dvema odbitkoma zaostajata osem točk, tretja pa Ukrajinka Shvets in Matsuev.

V Imperii je včeraj 37 posadk jadralo v srednje-lahkem vetru, ki je spreminjal smer. »Z dobro taktiko pa sva bila tudi temu kos in zmagala oba plova,« je pojasnil flokist Jaš Farneti. V drugem

NOGOMET - A-liga

Sassuolo zagodel Romi

Torino in Palermo tudi 2:2

RIM - Za največje presenečenje je v 14. krogu A-lige poskrbel Sassuolo, ki je drugouvrščeni Romi iztrgal točko (2:2). Gostje so v Rimu vodili celo do 93. minute, ko je izenačujoči zadetek dosegel Ljajić. Gostje so celo vodili z 0:2 (dvakrat je v polno zadel Zaza). Roma je nato zmanjšala zaostanek z Ljajićem. Sassuolo je podaljšal pozitivno serijo, ki zdaj znaša osem tekem (4 zmage in 4 remiji). Večerna tekma med Torinom in Palermom se je prav tako končala 2:2 (Rigoni, Dybala; Martinez, Glik). Gostje iz Sicilije so obkraj vodili.

Vrstni red: Juventus 35, Roma 32, Napoli 23, Genoa 23, Sampdoria 22, Milan 21, Lazio 20, Fiorentina 20, Sassuolo 19, Udinese 18, Palermo 18, Inter 17, Empoli 14, Verona 14, Torino 13, Cagliari 11, Atalanta 11, Chievo 10, Cesena 8, Parma 6.

Danes: 12.30 Napoli - Empoli, 15.00 Atalanta - Cesena, Genoa - Milan, Parma - Lazio, 20.45 Inter - Udinese; **jutri:** 19.00 Cagliari - Chievo, 21.00 Verona - Sampdoria.

Koper premagal Olimpijo

V Sloveniji se je končal prvi del 1. SNL. Prvenstvo se bo nadaljevalo 21. februarja. Izidi, 20. krog: Domžale - Celje 0:1, Luka Koper - Olimpija 2:1, Maribor - Kalcer Radomlje 4:1, Rudar Velenje - Zavrč 7:2. Danes: 13.00 Krka - Gorica.

Vrstni red: Domžale 44, Maribor 41, Celje 40, Olimpija 35, Zavrč 29, Rudar 26, Luka Koper 25, Gorica 15, Krka 15, Radomlje 8.

KOŠARKA - A1-liga: Reggione Emilia - Upea 77:65, Brindisi - Varese 69:71. **Liga ABA:** Union Olimpija - Szolnoki Olaj 79:61, Krka - Budućnost 81:90. **Liga Telemach:** Grosbasket - Portorož 73:71.

ODBOJKA - 1. SOL, ženske: Aliansa - Luka Koper 0:3, Sl. Gradec - Braslovče 0:3, Govolley - Formis 3:0. **Moški:** Salonit - Ach 1:3, Govolley - Šoštanj 3:1. **Ženske A1-liga:** Piacenza - Firenze 1:3 (sodil je Tržčan Daniele Zucca).

TRŽAČANI KO - Tržaški rokometarji so v 11. krogu A1-lige v Meranu izgubili z 29:27. Vodilni Bozen je s 30:25 premagal Brixen.

DODATNE KVALIFIKACIJE - Slovenske rokometarice so po dveh zanesljivih zmagah nad Švicarkami s 27:21 in Grkinjami z 39:23 po hudem boju ugnale še Belorusinje in si izborile dodatni kvalifikacijski tekmi za nastop na svetovnem prvenstvu v Danskem leta 2015, ki bosta na sporedu v prvi polovici junija prihodnje leto.

Jakov Fak na stopničkah

ÖSTERSUND - Francoz Martin Fourcade je zmagovalec tekme svetovnega pokala v biatlonu v sprinterski preizkušnji na 10 kilometrov. Odlično je s preizkušnjo v švedskem Östersundu, prvo sprintersko v sezoni, opravil Jakov Fak. Po zaslugi brezhibnega strelskega izkupička, pokril je vse tarče, dovolj hiter pa je bil tudi v smučini, je osvojil končno tretje mesto. Najboljši slovenski tekmovalac v biatlonu iz hrvaškega Gorskega Kotorja je bil celo v boju za drugo mesto, a je bil v tem boju na koncu za malenkost, za štiri desetinke, slabši, drugo mesto pa je pripadlo Čehu Ondreju Moravcu. Točke je osvojil Klemen Bauer s 26. mestom.

GREGORINOVA SEDMA - Teja Gregorin je uvodno sprintersko preizkušnjo svetovnega pokala v biatlonu na 7,5-kilometrski preizkušnji v Östersundu končala brez zgrešenega strela na sedmem mestu s 43,4 sekunde zaostanka. Zmagala je Norvežanka Tiril Eckhoff, ki je za 4,6 sekunde ugnala Čehinjo Veroniko Vitkovo.

SMUČARSKI TEK - Petkilometrski tek v prosti tehniko za svetovni pokal v Lillehammerju je bil domena Norvežank. Zmagala je Therese Johaug, drugo mesto je s tremi desetinkami zaostanka osvojila Marit Bjørgen, tretja je bila Heidi Weng. Slovenka Alenka Čebašek je bila 14. (+38,2). Vesna Fabjan zaradi viroze ni nastopila.

Bron italijanske štafete

DOHA - Tudi predzadnji dan SP v Dohi v kratkih bazenih je padlo več svetovnih rekordov. Prvega je postavila moška štafeta Rusije na 4 x 50 m prosto (1:22,60), drugi so bili Američani, tretji pa Italijani (Dotto, Orsi, Magnini in Bellotti). Na finalu na 100 m je olimpijska prvakinja Litovka Ruta Meilutyte za 10 stotink morala priznati premoč Brazilke Alicie Atkinson (na fotografiji ANSA), ki je z 1:02,36 izenačila njen svetovni rekord. Danes bodo v finalih nastopili še Slovenec Damir Dugonjić in Italijan Scozzoli (50 prsno), Bianchi (100 delfin) in Ferraioli (50 prost).

DRŽAVNA MOŠKA B2-LIGA - Zmaga in poraz

Združena ekipa gladko, najslabši nastop slogašev

Olympia - Pallavolo Padova 3:0 (25:18, 25:19, 25:15)

Olympia: Hlede 4, Pavlovič 2, Vogrič 3, Perolja 5, Terpin 21, Gastaldo 14, Lavrenčič 0, Vizin 7, Rigonat 0, Juren, Komjanc 1, Plesničar (L1), Čavdek (L2). Trener: Marchesini.

Mladinci do 19. leta starosti prvoligaša iz Padove, v telovadnici goriškega Športnega centra, niso pustili najboljšega vtisa in so se morali sprijazniti z gladikim porazom, ki so jim ga zadali razigrani domačini Olympie.

Trener Marchesini je v začetni postavi zaupal vlogu sprejemalca Petru Vogriču, ki je nato odigral večji del srečanja in s svojim nastopom, z izjemo krajše krize na sprejemu v drugem nizu, zadovoljil pričakovanja trenerja. Gostje so že takoj v uvodnih potezah pokazali njihovo realno znanje in pozna se jim določena neizkušeniost v igri, kajti so prepogostokrat zagrešili serijo neizsiljenih napak. Na drugi strani pa so pod taktirko odličnega Filipa Hledeta domači napadalcji z uspehom premagovali nasprotnikovo obrambo. Gostitelji so si takoj v začetku niza priigrali lepo prednost, katero so gostje počasi izpodjedali in se jim nevarno približali pri stanju 19:17, ko so se jih domači igralci z dvema točkama blokerja Vizina, ki je medtem zamenjal Pavloviča, le otrsli in s tudi tokrat odločnim Terpinom (65% uspešnost v napadu) prišli do povsem zaslužene zmage v prvem nizu. Če v prvem nizu domača ekipa ni dosegla niti točke z blokom ji je to uspelo že takoj v uvodni potezi drugega niza in s tem igralnim elementom pozitivno nadaljevala tudi v preostalem delu srečanja. Ekipi sta odšli na prvi tehnični odmor pri stanju 8:1 v korist domačinov potem ko je Terpin z dvema zaporednima asoma potrdil pozitivni trend pri izvajanju uvodne udarca. Gostje so sicer negativno različko nekoliko zmanjšali vendar jim dokončni preobrat ni uspel. Trener se je od tega niza dalje odločil, da si libera izmenično zamenjata vlogo tako, da je Plesničar igral na sprejemu servisa, Čavdek pa v obrambnih fazah. V tretjem in odločilnem nizu se je podajalec Hlede odločil za pogostejšo igro na centru napada tako, da je igra postala veliko bolj pestra in zanimiva. Delno je tokrat »zatajil« korektor Gastaldo, ki je s svojo 44% uspešnostjo v napadu deloval pod običajnim standardom. Vsekakor je celotna ekipa v odločilnih trenutkih znala izbrati pravo pot za osvojitve novih treh točk in to tudi ob spodbudi publike, ki je znala v pravih trenutkih »zdramiti« svoje varovance. (J.P.)

Valsugana Volley - Sloga Tabor Televita 3:0 (25:14, 25:10, 25:14)

Sloga Tabor Televita: Cettolo 7, Ivanović 9,

Jerončič 5, Ambrož Peterlin 1, Princi 0, Sirch 2, Privileggi (L), Bolognesi 1, Iaccarino 0, Kanthe 5, Matevž Peterlin, Sosič 0. Trener: Gregor Jerončič

»Neverjetno!«, je takoj po tekmi strnil svoje vtise trener Gregor Jerončič. In res lahko samo s to besedo označimo poraz, ki ga je včeraj v Padovi doživela Sloga Tabor Televita.

Po mnenju domačega trenerja je Valsugana Volley sicer odigrala svojo letošnjo najboljšo tekmo, vendar to ne more veljati kot opravičilo za tako hud poraz. Slogaši so vsi po vrsti naleteli na resnično črn dan, od rok jim ni šlo dobesečno nič, od obrambe do bloka in napada (7 točk na 29 poskusov), istocasno sta iz točke v točko upadali samozavest in motivacija. Valsugana je tehnično dobra ekipa, ki bo, kljub nekaterim dosedanjim spodrsljajem verjetno krojila vrh lestvice in njeni igralci so včeraj do potankosti naštudirali vsako šibko točko naše ekipe. Pri tem so jim sicer slogaši tudi krepko »pomagali«, saj so jim sami podarili veliko točk. Pomagalo ni nič, niti spremembe v postavi, ker enostavno ni šlo! V prvem setu so po začetni izenačenosti takoj prevzeli pobudo domačini, povedli s 15:9 in prednost do konca seta le še višali. V drugem se je zdelo, da je na igrišču ena sama ekipa, saj so domačini brez težav nalezili točke iz vseh položajev, kar je razvidno že po končnem izidu. V tretjem smo za nekaj časa upali na drugačen razplet, saj sta si bili do 10. točke ekipi enakovredni, slogaši so tudi zaigrali živahneje, vendar je to trajalo le malo časa: Valsugana je od izida 16:13 prešla na 22:13, s tem pa je bilo tekme tudi konec.

Skratka, tekma, na katero bodo morali slogaši takoj pozabiti in se že v novem tednu takoj pripraviti na novega nasprotnika, nevarni Bibione, ki bo v nedeljo gostoval v Repnu.

Trener Olympie Mauro Kuštrin na včerajšnji tekmi v Trstu

Varovanci trenerja Fabrizia Marchesinija so izpolnili pričakovanja

BUMBACA

ŽENSKA D-LIGA

Zalet Kontovel šele po petem setu

RojalKennedy - Zalet Kontovel 2:3 (22:25, 25:21, 18:25, 25:16, 8:15)

Zalet Kontovel: Bukavec 19, Ghezzi 4, Cassanelli 12, Zavادل 7, Micussi 2, Antognolli 4, Bressan 12, Ban 0, Barut (L), Škerl (L), Stossi, Kalin, Kneipp. Trenerka: Zuzič.

Združena ekipa Zaleta Kontovela se je morala sinoči pošteno potruditi, da je na gostovanju osvojila dve točki. Gostiteljice so se krčevito upirale gostjam, ki so tokrat, kot je ocenila trenerja Veronika Zuzič, igrале slabo v obrambi. »Sprejem ni

bil najboljši,« je dejala Zuzičeva, ki je hkrati pohvalila domače odbojkarice: »V obrambi so pobirale vse žoge.« Ekipa RoyalKennedy je peti set izsilila z uspešnim »breakom« (7:0) v četrtem setu. »Takrat nam je zmanjkalo moči in koncentracije. Nato smo se zbrale in smo v zadnjem setu malo grešile ter zasluženo zmagale,« je še povedala trenerka Zaleta Kontovela.

MOŠKA D-LIGA

Cus TS - Olympia 3:0 (25:23, 25:13, 25:19)

Olympia: Boschini 2, A. Černic 6, Corisi 6, Tonet 7, Kos 1, D. Hlede 1, Fiorelli 0, J. Hlede (L2), Bonan (L1).

Goriška Olympia je v Trstu naletela na motiviranega nasprotnika, ki je na koncu zaslužen strl jalov odpor gostov. Slednji so sicer nastopili z okrnjeno postavo, »kar pa ne sme biti opravičilo,« je poudaril Mauro Kuštrin. Olympia se je gostiteljem enakovredno upirala le v prvem setu, ko so gostje tudi vodili z 18:20. Nato so popustili. V drugem in tretjem setu odbojkarji Olympie niso igrali zbrano in domačini so zlahka po hitrem postopku prišli do 25 točke.

FOTODAMI@N

ŽENSKA C-LIGA

Zalet Sloga popolnoma razočaral

Bulloneria Friulana - Zalet Sloga 3:0 (25:11, 25:12, 25:16)

Zalet Sloga: Babudri 2, Balzano 2, Gridelli 4, Mania' 1, Spanio 1, Štoka 5, Prestifilippo (libero 1), de Waldenstein (libero 2), Costantini 3, Anja Grgič 0, Petra Grgič 0, Vitez 1, Zonch 2. Trener: Edi Božič

Sloga Zalet se z gostovanjem vrača z gladikim porazom, bolj kot sam neuspeh pa boli, kako je do njega prišlo.

Bulloneria Friulana je vsekakor ena najboljših ekip v ligi in ne skriva svojih ambicij po zelo visoki uvrstitvi, če ne celo o napredovanju, vsekakor pa smo od naše ekipe pričakovali več. Žal pa so zaletovke zaigrale daleč pod svojimi sposobnostmi in domačinkam niso zmogle nuditi praktično nobenega odpora. Bulloneria je Zalet Slogo spravljala v hude težave že s servisom, slab sprejem pa je praktično onemogočil vsako nadaljnjo igranje. Zdelo se je, da so se naše igralkice vdale v poraz že pred začetkom srečanja, na katerem se potem nikakor niso mogle sprostiti in poraz je bil tako res neizbežen.

Še največ točk so zaletovke osvojile v zadnjem setu, v katerem se je trener Božič odločil za povsem neobičajno potezo: na igrišču je zamenjal celotno standardno postavo (razen Fulvie Gridelli), tako da so igrале mlajše igralkice, ki so pokazale veliko več zagrizenosti in želje po uspehu, kar predstavlja edini svetli žarek sinočnje tekme.

Domači šport

DANES

Nedelja, 7. decembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Bellunu: Ital Lenti Belluno - Kras Repen

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Lumignacco

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Torviscosi: Torviscosa - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebbāh: Primorec - Sovodnje; 14.30 v Dolini: Breg - Terzo

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Zarja; 14.30 na Proseku, Rouna: Primorje - San Canzian Begliano

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Montebello Don Bosco

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trziču, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Kras Repen; 10.30 v Krminu: Cormonese - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Pieris; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Virtus Corno; 10.30 v Trebbāh: Kras - Aris San Polo

KOŠARKA

DRŽAVNA B-LIGA - 18.00 v Cremoni: Crema - Jadran Franco

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Soča - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.30 v Trstu, telovadnica Don Marzari: Azzurra - Sloga Zalet

UNDER 14 ŽENSKA - 11.00 v Nabrežini: Sokol - Centro Revisioni

JUTRI

Ponedeljek, 8. decembra 2014

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 19.30 pri Brišičkih, Ervasti: Jadran - Pallacanestro Trieste

UNDER 19 DEŽELNI - 19.15 v Červinjanu: Cervignanese - Breg

UNDER 17 DEŽELNI - 19.15 v Nabrežini: Sokol - Falconstar

Soča brez moči

1. ženska divizija - Na Goriškem - Skupina B Pallavolo Pieris - Soča Frnažar 3:0 (25:12, 25:20, 25:21)

Soča: Brisco 1, Winkler 1, Devetak 4, Malič 7, Meroni 3, Princi 12, Valentinsig 1, Fajt n.v.

V prvem setu so sočanke igrале zelo slabo, kar je v nadaljevanju tudi vplivalo na razpoloženje odbojkaric gostujoče ekipe. V drugem delu je vsekakor Soča reagirala, čeprav do konca ni uspela iztrgati niti seta.

Skupina A

Zorgniotti Auto Intrepida - Val 3:0 (25:23, 25:11, 25:17)

Val: Nanut, Devetak, Visintin, Gabbana, Soban (L), Degano, Lupin, Dellisanti; trener Jelavič.

Tretjevrščeni ekipi se okrnjene Valovke (manjkali sta Zavادلav in Peressini) niso oddolžile za tesen poraz, ki so ga doživeli v prvi tekmi, ko so doma izgubile s 2:3. Ravno nasprotno. V prvem, najboljšem odigranem setu - vodile so tudi za šest točk, so popustile šele v končnici, ko sprejem ni bil več tako uspešen. S psihološkega vidika niso znale reagirati in tudi oba

ostala niza sta šla po vodi. V njihovi igri je bilo preveč napak, napad je bil premalo učinkovit, kar so dobre nasprotnice temeljito izkoristile.

Na Tržaškem

Zalet Breg - Vitalfrutta Sant'Andrea 3:0 (25:22, 25:22, 25:14)

Zalet Breg: Martincich, Ciochi, Grgič, Košuta, Sancin, Pertot, Spetič, Virgilio, Gregori, Cerneca, de Rota, Piccinino (L1), Olenik (L2); trener: Drassich.

Zalet Breg si je tokrat privoščil ekipo Sant'Andrea, ki je bila do tega srečanja še nepremagana. Očitno je, da Zaletovke iz tekme v tekmo izboljšujejo uigranost. Prikazale so zelo uspešno in raznoliko igro, vključno z napadi iz druge linije. Posebno pohvalo pa si zasluži Petra Olenik, ki se je polnopravno vključila v člansko ekipo in kot drugi libero, ob vsakem vstopu na igrišče, suvereno izpolni svojo nalogo.

Zalet Sokol - Riceratori Comunal 3:0 (25:4, 25:13, 25:14)

Zalet Sokol: Daneu 4, Spangaro 9, Rauber 6, Bembi 3, Cernich 11, Valič 9, Barbieri (L1); Cabrelli 2, Kralj N. 3, Milcovich 2, Moro 3, Mazzucca, Simeoni (L2); trener: Pertot.

KOŠARKA - Danes Jadran Franco na gostovanju proti Cremi

Obramba odločilna

Prvič naj bi igral tudi Marco Diviach, ki je med tednom redno treniral

»Ni bilo enostavno, verjemite, a vseeno smo ta teden nadaljevali z intenzivnim delom na treningih. Ne oziramo se nazaj, pogled je usmerjen naprej,« poudarja trener Jadrana Franco Andrea Mura, ki je s fanti med tednom vendarle prebolel zadnji poraz proti Desiu. Jadran bo danes igral pri Cremi, ki je doslej zbrala štiri zmage (proti Desiu, Leccu, Alto Sebino in Uranii Milano) in pet porazov. »Ekipa me je kar presenetila, kvaliteta je. Odlična peterka je izjemno nevarna predvsem v napadu,« opisuje trener nasprotnike. Nosilci igre so hiter organizator igre Cardellini, ki prodira in je natančen iz razdalje, center Zanella je levničar, dobro meče tudi iz razdalje in izstopa predvsem po hitrosti in

fizični moči, v napadu pa sta nevarna še Del Sorbo in Ferri, kakovostne so tudi menjave.

Proti taki ekipi bo že spet odločilna obramba: »Dobro bo, če bomo spreminjali ritem, torej prehajali iz obrambe mož na mož v cono. Taktično se se na tekmo dobro pripravili,« še napoveduje trener. Pozorno bodo morali zaustavljati igro ena proti ena, hkrati pa ne dovoliti, da bi nasprotnikom dopustili odprte mete.

Med tednom je Jadran treniral v popolni postavi. Med tednom je z ostalimi redno treniral tudi Marco Diviach, ki bo po vsej verjetnosti prvič stopil tudi na igrišču.

Ostali izid: Cento - Desio 88:76.

Matija Batich

FOTODAMJ@N

HOCKEY IN LINE Polet Kwins: manjkalo je več poguma

Polet ZKB Kwins - Diavoli Vicenza 2:4 (1:1)

Strelec za Polet: Jacopo Degano. Polet: Gallessi, Biason; Mariotto, Pasini, Hididou, P. Cavalieri, Degano, De Wonderweid, Fabietti, G. Cavalieri, Battisti, Poloni. Trener: Rusanov.

Polet bi lahko s kančkom športne sreče in z nekoliko bolj prepričljivo igro lahko osvojil celoten izkupiček. Proti močni Vicenzi, pri kateri igrajo odlični Roffo, Corradin in Alberti, so se večji del srečanja borili enakovredno. »Manjkal nam je samo gol. Tri gole smo namreč prejeli z možem manj na igrišču,« je dejal predsednik Poleta Samo Kokorovec.

NOGOMET - Kras Repen Presenečenje in okrepitvi

V vnaprej igranem srečanju 14. kroga nogometne D-lige je Mezzocorona včeraj premagala četrtouvrščeno Union Ripo Fenodoro z 1:0. Mezzocorona je tako ujela Triestino in Mori Santo Stefano, ki sta do današnjega kroga imeli 6 točk. Kras (10 točk) bo danes gostoval v Bellunu, ki je tretji na lestvici. Trener Žlogar ne bo imel na razpolago poškodovanih Raniča (še 4 dni počitka) in Cvijanoviča, ki se bo bržkone vrnil na igrišče januarja. Od mladincev bo priložnost morda dobil Fachin. Prihodnji teden bodo pri Krasu povedali imeni dveh okrepitev (morda v torek). Končno bomo tudi vedeli, ali se bo lahko napadalec Corvaglia, ki sicer že trenira, dokončno pridružil ekipi.

PORAZ CJARLINS - Prvouvrščeni Cjarlins Muzane je včeraj igral le neodločeno proti Gemoneseju. Tekma se je končala z izidom 2:2. Cjarlins ima zdaj 35 točk. Vesna, če bo danes v Križu premagala Lumignacco, se jim bo približala na štiri točke zaostanka.

PROMOCIJSKA LIGA - San Luigi - Muggia 0:0, Trieste Calcio - Seveglano 2:1. **1. AL:** Aquileia - Marianina 0:1.

DRŽAVNI MLADINCI Kras Repen - Dro 2:2 (0:2)

Strelica za Kras: Kocman v 75. in Vascotto v 78. min. iz 11-m Kras: Karan, Selaković, Castellano, Košuta, Costa (Racman), Fross (Kocman), Sgorbissa, Fachin, Caselli, Vascotto, Zetto. Trener: Pahor.

Kras je tokrat v Miljah naredil korak nazaj. Predvsem v prvem polčasu so Pahorjevi varovanci igrali slabše kot v zadnjih krogih. Dro, ki je nastopil v okrjnjeni postavi, je po prvem polčasu že vodil z 2:0. Gostitelji so v drugem delu uspeli izenačiti. Najprej je zmanjšal zaostanek Ivan Kocman, ki je dosegel gol s strelom zunaj kazenskega prostora.

Ostali izidi: Montebelluna - Belluno 1:0, Ripa - Giorgione 1:3, Sacilese - Padova 3:1, Tamai - Mezzocorona 4:3, Pro - Triestina 1:2.

DEŽELNI MLADINCI Manzanese - Vesna 4:1 (1:1)

Strelec za Vesno: Bubnich v 7. min. Vesna: A. Kerpan, Dorca, Rebola, Kosovel (Pietro Belli), Zerjal, Pizzardi, Piras, Renar, Bubnich, Disnan (Gatto), Tarable. Rdeč karton: Tarable.

Vesna se je iz Manzanese vrnila domov praznih rok. Večji del srečanja se se plavi, ki so povedli v uvodnih minutah, solidno upirali domačinom. V drugem polčasu pa so popustili.

Ostali izidi: Cormonese - Cervignano 0:3, Torranese - Ts Calcio 2:2, Sangiorgina - Ufm 1:2, Costalunga - S. Giovanni 0:6.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Poraz Brega, zmaga Bora

Breg - Tarcento 63:88 (20:22, 36:57, 48:74)

Breg: M. Grimaldi 2 (-, 1:4, 0:1), Pigato 14 (5:6, 3:6, 1:2), Slavac 2 (2:2, 0:3, 0:5), Strle 13 (1:7, 3:7, 1:2), Coretti 0, Mattiassich 0, Semec 2 (-, 1:2, -), Spigaglia 3 (-, 0:1, 1:2), Cigliani 8 (1:1, 2:6, 0:6), A. Grimaldi 19 (1:2, 9:14, 0:1). Trener: Krašovec.

V dvoboju višjepostavljenih ekip je zmago prepričljivo slavil Tarcento, ki ima tačas štiri točke več od Brega (gostje so sicer odigrali krog več, Breg pa je prejšnji teden počival). Odločilna za visok poraz je bila druga četrtina, v kateri je Tarcento gladko ušel, razlike pa Breg brez agresivne obrambe nikakor ni mogel izničiti. V prvih petih minutah drugega dela si je namreč Tarcento z Muninjem (na koncu 16 točk) na čelu priigral 24 točk prednosti (delni izid 2:24), kar je bilo na koncu tudi dovolj za zmago. Breg je namreč zaradi nekaterih spornih sodniških odločitev povsem zostal, namesto da bi nanje hitro pozabil, pa je živčnost naredila svoje. V nadaljevanju tekme nikakor ni znal več pokazati zbrane igre iz uvodnih minut, igralci so vsak po svoje hoteli rešiti tekmo z individualnimi akcijami, kar pa proti ekipi, ki je do zadnje minute igrala zelo agresivno, ni prineslo nobenih sadov. Tudi v obrambi so tokrat povsem zatajili, tako da je imel Tarcento (pre)večkrat odprto pot do koša. Sedem minut do konca je povedel na maksimalnih 30 točk (50:80). Breg je tokrat naletel na črn dan v napadu (19:43 za 2 točki, 3:19 za 3 točke), medtem ko je bil Tarcento tokrat natančnejši (20:39 za 2 točki, 10:20 za 3 točke). »Sami smo krivi za tak izid, vendar gremo naprej z dvignjeno glavo,« je po tekmi povedal trener Krašovec. (vs)

Ronchi - Bor Radenska 69:77 (14:23, 35:44, 52:56)

BOR: Bole 13 (3:4, 2:2, 2:4), Basile 17 (3:4, 7:13, -), Danev 4 (2:4, 1:2, 0:2), Schocchi 4 (-, 2:4, 0:4), Bonetta 17 (3:4, 1:4, 4:8), Devčić 0 (0:2, 0:3, -), Pizziga 9 (3:4, 3:6,

0:1), Favretto 13 (2:2, 4:7, 1:4), Bocciai 0 (-, -, 0), Albanese nv. Trener: Dean Oberdan.

Po štirih zaporednih porazih so igralci Bora prekinili negativen niz in v Ronkah premagali pepelko prvenstva. Naj dodamo kot zanimivost, da so varovanci trenerja Oberdana dosegli vse štiri letošnje zmage v gosteh, medtem ko na domačih tleh niso še prebili ledu. Tekmo v Ronkah so Bole in soigralci začeli odlično in povedli tudi z dvajsetimi točkami prednosti. Nato so si Bonetta, Basile in Favretto nabrali preveč osebnih napak, tako da so morali nekaj minut preživeti na klopi. Domači so to izkoristili in začeli nižati zaostanek. Na začetku zadnje četrtine so Ronke celo povedle s petimi točkami prednosti (65:60). Tedaj pa je sledila prava reakcija gostov: Bole je zadel dva meta za tri točke, Bonetta še enega, Pizziga in Basile pa sta pobrala dve pomembni odbiti žogi v napadu, tako da so gostje dosegli varno prednost desetih točk, s katero so prišli do četrte zmage v letošnji sezoni. (av)

D-liga: Za Kontovel usoden drugi polčas

Erik Hrovatin, 15 točk

FOTODAMJ@N

Alberto Grimaldi

FOTODAMJ@N

Kontovel - Santos 69:82 (24:8, 37:23, 50:53)

Kontovel: Škerl 13 (-, 5:13, 1:3), Bufon 11 (2:2, 3:4, 1:1), Regent 3 (1:2, 1:2, -), J. Zaccaria 4 (-, 2:4, -), Starc 3 (1:4, 1:2, -), Lisjak 13 (9:10, 2:4, 0:2), D. Zaccaria 3 (1:2, 1:3, -), Hrovatin 15 (4:8, 4:9, 1:4), G. Regent 4 (-, 2:3, -), n.v.: Žerjal, Majovski, Devetak; trener Švab. PON: Starc (33), G. Regent (33), Bufon (39).

Razpoloženje po prvem polčasu na sinočnji tekmi Kontovel - Santos je bilo tako med igralci kot med številnimi gledalci na tribinah zelo vedro, skoraj evforično. Varovanci trenerja Švaba so namreč zanesljivo vodili in kar je bilo še bolj spodbudno, so igrali dobro tako v obrambi kot v napadu. Vsi igralci, ki jih je trener poslal na igrišče, so izpolnili svojo nalogo. Gostje, ki vodijo sami na lestvici, so bili brez moči. V drugem polčasu pa preobrat: Kontovelci so začeli grešiti v napadu tudi lahke mete na koš, več je bilo izgubljenih žog (na koncu 24), v obrambi pa so se odpirali velike vrzeli, tako da so igralci Santosa brez težav uhajali proti košu. Domače moštvo si je napravilo visoko prednost in gostje so prvič povedli v tretji četrtini s 43:42. Odtlej pa vodstva niso izpustili več iz rok. (lako)

Sokol - Grado 81:78 (14:17, 44:34, 61:45)

Sokol: Fergoglio 9 (5:8, 2:2, 0:2), Pertot 12 (-, 3:3, 2:6), Sardoč 3 (1:1, 1:2, 0:1), Štokelj 10 (5:5, 1:4, 1:2), Coloni, Doljak 6 (-, 3:5, 0:3), Babich 20 (3:3, 4:7, 3:9), Piccini, Ušaj 12 (-, 6:6, -), Hmeljak 5 (1:2, 2:2, 0:2), Kojanec 2 (-, 1:2, -), Hrovatin 2 (-, 1:2, -), trener Lazarevski. PON: Hmeljak (38).

Po podvigu v prejšnjem krogu v gosteh proti drugouvrščeni ekipi Basket 4 Trieste je Sokol v petek doma premagal še visoko uvrščeni Grado in potrdil, da se lahko poteguje za visoka mesta na lestvici. Srečanje samo se za naše košarkarje ni začelo najbolje, saj so po prvi četrtini zaostajali za tri točke. V drugi četrtini so uredili svoje vrste. Izboljšali so obrambo in so bili predvsem učinkovitejši v napadu. Dosegli so namreč kar 30 točk predvsem po zaslugi Stefana Babicha, ki je dosegel tri trojke, in Andra Pertota. Ob prvem polčasu so tako vodili za deset točk. Z uspešno igro so nadaljevali tudi v tretji četrtini in vodstvo povečali na okroglih 20 točk. Kazalo je, da je zmaga zapečaten. V zadnji četrtini pa je prišlo do preobrata. Igralci Sokola so po uvodnih minutah začeli popuščati v obrambi, v napadu pa jim ni slo več od rok. Gostje so razliko z uspešnimi meti od daleč zmanjševali iz minute v minuto ter se nevarno približali Sokolu na same štiri točke. V zelo napeti in razbuljivi končnici so bili gostitelji vendarle dovolj prisebni, da so ohranili tesno vodstvo in zaslužno zmagali.

Naj omenimo, da je tokrat s Sokolom spet igral tudi Ivo Ušaj, ki je bil od začetka prvenstva odsoten zaradi študijskih obveznosti. (lako)

Dom: poškodbi in poraz

Dom - Polisportiva Heidrun 60:63 (9:20, 29:38, 40:50)

Dom: Voncina 15, Sanzin nv, Tercic 1, Zavadlav M. 14, Zavadlav G. 13, Abrami 5, Graziani, Čotar, Collenzini 12. Trener: Eriberto Dellisanti.

Domovci so doživeli neroden poraz na domačih tleh proti sicer zelo solidni ekipi iz Moša. Kot se večkrat dogaja v letošnji sezoni, je bil začetek rdečih porazen, saj so gostje takoj dosegli prednost desetih točk. Na začetku druge četrtine pa so domači odreagirali in tudi povedli. Nato pa se je Polisportiva Heidrun odločila za konsko postavitev obrambe, ki je spravila v velike težave domovce, ki sploh niso bili razpoloženi pri metu z razdalje. Z dvema zaporednima uspešnima metoma za tri točke Mateja Zavadlava pa so se sicer domači v zadnji četrtini približali na dve točki zaostanka, nato pa jih je doletela smola, saj sta se poškodovala oba organizatorja igre Abrami in Voncina, tako da so se na koncu gostje veselili zmage. (av)

ŠPORTEL

Ruzzier in Istrski maraton

Gost jutrišnje oddaje Športel na televiziji Koper-Capodistria (ob 18.00) bo lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier, ki še vedno tekmuje in hkrati trenira mlade upe v atletskem klubu Koper. Voditelj oddaje Igor Malalan ga bo v oddaji vprašal, zakaj Fabio ni te panoge razvil tudi med Slovenci v Italiji? V jutrišnji športni oddaji bodo predstavili tudi drugi Istrski maraton Banka Koper in spustili v eter odbojkarje B2-lige združene ekipe Olympie ter Soče in Sloge Tabor v D-ligi in nogometni derbi med Primorcem in Sovodnjami. **Povonitev oddaje si boste lahko ogledali na naši spletni strani www.primorski.eu.**

GLEDALIŠČE

FURLANIJA JULIJSKA - KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti
Dvorana Generali

V sredo, 17. decembra, ob 20.30 / Luigi Pirandello: »Enrico IV« / Režija: Franco Branciaroli. / Ponovitve: od četrtega, 18. do sobote, 20. ob 20.30 ter v nedeljo, 21. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 7. decembra, ob 17.00 / Marko Sosič, Carlo Solazzi / Igor Pison: »1914-1918. Trst, mesto v vojni«. / Ponovitve: od točka, 9. do sobote, 13. ob 21.00, v nedeljo, 14. ob 17.00, v torek, 16. ob 21.30, od srede, 17. do sobote, 20. ob 21.00, v nedeljo, 21. ob 17.00 in v ponedeljek, 22. decembra, ob 21.30.

V torek, 30. decembra, ob 17.00 / Fabrizio Blini: »Flebusky - Storie di ordinaria corsia«. / Režija: Gigi Piola.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / komedija / Giorgio Umberto Bozzo in Gianni Fantoni: »Risate sotto le bombe«. / Režija: Francesco Sala / Nastopajo: sestre Marinetti, Gianni Fantoni in Francesco Nerozzi. / Ponovitve: v soboto, 13. ob 20.30, v nedeljo, 14. ob 16.30, v ponedeljek, 15. ob 20.30, v torek, 16. ob 16.30 i v sredo, 17. decembra, ob 20.30.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

Veliki oder

V soboto, 13. decembra, ob 20.00 / Jevgenij Švarc: »Zmaj«.

V petek, 19. decembra, ob 18.00 / Boris Kopal, Branko Završan: »Po mojem Slovenci...«.

V soboto, 20. decembra, ob 16.00 /

»Pepelka« / Gostuje Čarobna dežela Goriški vrtljak.

Mali oder

V petek, 19. decembra, ob 20.00 / Matei Vilnic: »Zgodba o pandah, ki jo pove saksofonist z ljubico v Frankfurtu«.

V torek, 23. decembra, ob 16.30 / Simona Hamer, Ajda Valcl: »Zajtrk«.

PORTOROŽ

Avditorij

V sredo, 10. decembra, ob 20.00 / komedija / Gašper Tič in Jure Karas: »KO KO komedija«. / Režija: Lado Bizovičar.

LJUBLJANA

Slovensko Mladinsko Gledališče

Spodnja dvorana

V torek, 16. decembra, ob 20.00 / Davis Mamet, Vito Taufer: »Glengarry Glen Ross (Tekma); ponovitve: 18., 20., in 21. decembra ob 19.00«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 7. decembra, ob 16.00 in ob 20.30 / muzikal / Alan Menken, Howard Ashman in Tim Rice: »Disney's Beauty And The Beast«. / Režija: Rob Roth.

V torek, 9. decembra, ob 20.30 / muzikal / »LET IT BE - A celebration of the music of THE BEATLES«. / Ponovitve: od srede, 10. do petka, 12. ob 20.30; v soboto, 13. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 14. decembra, ob 16.00.

V torek, 16. decembra, ob 21.00 / koncert / Glenn Miller orchestra - "History of big bands".

GORICA

Kulturni dom

V torek, 16. decembra ob 20.30 / Go Gospel 2014 / Voščila v glasbi / Na-

stopajo Insingizi (Zimbabve) z gostom Oto Pestner (Slo).

V četrtek, 18. decembra ob 20.15 / Go

Gospel 2014 / Sherrita Duran (Usa) feat. Singgirls & Big Band Nova (Slo).

V soboto, 20. decembra ob 20.00 / Or-

kester Ventaglio D'Arpe / nastopa priznani orkester harf »Ventaglio d'arpe« iz Vidma, ki ga vodi prof. Patriyia Tas-

sini iz Trsta.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 16. decembra, ob 20.45 / koncert / Nastopa Denis Kozhukhin - klavir.

SLOVENIJA

IZOLA

Kulturni dom

V četrtek, 18. decembra, ob 20.00 / gospel koncert / Insingizi Gospel Trio

Večnamenska telovadnica Livade

V soboto, 20. decembra, ob 19.00 / koncert / Nastopa Pihalni orkester Izola.

LJUBLJANA

Kino Šiška

V torek, 9. decembra ob 21.00 / folk /pagan metal večer / Nastopajo: Eluveitie, Arkona, Skálmöld.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Skladišče idej: na ogled je razstava »L'Europa in guerra. Tracce del secolo breve« likovna dela na temo prve svetovne vojne; odprta bo do 28. februarja ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9.30 in 13.30, ob četrtekih med 9.30 in 17. uro, ob petkih med 15.30 in 19.30 ob vikendih pa med 10. in 13. uro in med 15.30 in 19.30.

Rizarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fo-

tografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje.

Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

V kavarni Stella Polare

Matjaž Hmeljak razstavlja svoje grafike - "Fragmenti", dela od leta 1996 do leta 2014. Razstava bo na ogled do 8 decembra.

GORICA

Galeriji Kulturnega doma v Gorici (ul. I. Brass 20)

do srede, 10. decembra je na ogled likovna razstava slikarja Vladimira Klanjščka ob 70-letnici.

SLOVENIJA

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem -

poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od točka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od točka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor ob ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARIŠKA

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO	OSKAR KJUDER	MESTO V ČRNOGORSKEM PRIMORJU	KNJIGA JANEŽA JANŠE	NASELJE V ČRNI GORI, ... SELO	UDAREC PTICE S KLJUNOM	REKA NA HRVAŠKEM, LEVI PRITOK LONJE	ZVER, KI SE HRANI PREDVSEM Z MRHOVINO	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	GORA V AVSTRJI V DELU VISOKIH TUR	REKA V BOSNI, LEVI PRITOK BOSNE	RABELJ	PREBIVALEC TAIPEIA	PENZJA
LESENO OGRODJE PRI SITU					SLOVENSKA UGANKARSKA REVLIJA			PTICA SEVERNIM MORIJ, NJORKA			THOMAS PERCY		
NEKDANJI ODLIČEN HRV. KOŠARKAR (TONI)					AM. BOKSAR CASSIUS CLAY DVE V STAREM RIMU			OBČINA NA SARDINJIJI			ITAL. IGRALKA (PINA)		
DELO ČEŠKEGA KNJIŽEVNIKA NA SLIKI (1883 - 1923)													
TON A, ZVIŠAN ZA POLTON				MESTO NA MORAVSKEM	OMLATENA ŽITNA STEBLA	ADA NEGRI	TURŠKO LJUDSTVO V RUŠJI	IT. USTANOVA UMETNIKOV	FINSKI ATLET NURMI		ANDREJ JARČ	DOVRŠNI PRETEKLI ČAS	
SKUPINE PTIC ISTE VRSTE V LETU	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC PACINO	DEL SKELETA	REAGAN ZA PRIJATELJE			MESTECE V LATVIJI	VIJAK PRI STISKALNICI		AV. ZGODOVINAR (ROBERT)	RAVNA STREHA	NAM OMOGOČAJO VID	GLAVNA SESTAVINA LAS	
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NEKDANJI PREDSEDNİK AŠD POLET KOKOROVEC	Neprofesionalc, ljubitelj	AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	TELEFONSKI ... ODGOVOR	RUŠA, TRATA	ŽENSKA, KI KRADE	OGNJEVIK IN MESTO V ČILU	TELEVIZIJSKI ZASLON					
POOBLASTILO POSLANCA				KAR DOLOČA PRAVILO	KRAŠKA ZNAČILNOST			ŠPANSKI NOG. VRATAR	NAŠA PEVKA JANKOVIČ				
NEKDANJI SLOVENSKI NOGOMETAS (VILI)				REKA V NEMČIJI	AM. SKLADATELJ (JEROME)		FAŠIST. TABORIŠČE V FJK	REKA V SLOVENIJI			DOMNEVNI SNEŽNI ČLOVEK	PLIN BREZ BARVE IN VONJA	
ŽELEZARSKO NASELJE V MEŽIŠKI DOLINI				STARA MERA ZA VINO	GROBO DO-MAČE SUKNO		IT. IGRALKA MIRANDA	LADJEDELNIŠKA NAPRAVA	PREDEL BODEČEGA PLEVELA	PREDUJEM			
PRVA SLOVENSKA IGRALKA, ... RINA				TOVARŠ V VOJSKI	ANTON ČEHOV		NAJVIŠJA GORA V TURČIJI	KOLO BREZ VOKALOV			LATINSKI VEZNIK	HEC BREZ KONCA	
BOSANSKA PEVKA UKRADEN				GLAVNO MESTO ŠVICE		NAPAČNO DELOVANJE ORGANIZMA			KRČEVIT JOK, KRČEVITA JEZA				
KMET S PLUGOM				LETO V RIMU IN MILANU		ŽENSKO IME (JASNA)			NEMŠKA NIKALNICA				

SLOVARČEK - APE = mestece v Latviji ob meji z Estonijo • DOBRŠKO (selo) = naselje v Črni gori • GAL = organizacija italijanskih mladih umetnikov (Giovani Artisti Italiani) • LAŠVA = reka v Bosni • NARCAO = občina na Sardiniji

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

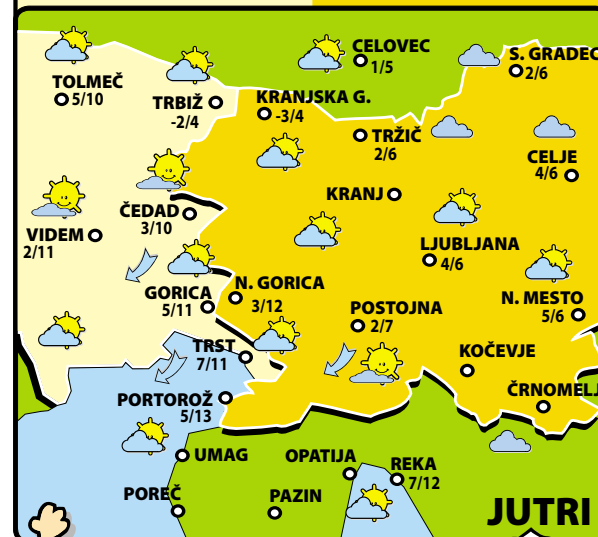
Do nedelje se bo nad Sredozemljem zadrževalo območje nizkega zračnega pritiska, zaradi česar bo nad naše kraje v višinah dotekal vlažen zrak. V ponedeljek bo k nam dotekal severni zrak, v torek pa nas bo zjutraj dosegla hitra hladna fronta.

Povsod po deželi bo pretežno oblačno. Ob morju in na vzhodu bo pihala zmerna burja. Se naprej bo možnost padavin in rahlega sneženja v gorah nad približno 1200 m, na trbiškem do nižj.

Oblačno bo, občasno bo rahlo deževalo. Meja sneženja bo jutri med 600 in 900 m nadmorske višine. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja. Temperature bodo od 1 do 6, čez dan do 11 stopinj C.

Spremenljivo bo z nekaj snega v večernih urah. Ob morju in na vzhodu bo pihal burin.

Sprva bo oblačno, padavine bodo zjutraj ponehale. Čez dan se bo delno zjasnilo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 16.21
Dolžina dneva 8.50

LUNINE MENE
Luna vzide ob 17.36 in zatone ob 8.47

NA DANESNI DAN
1955 - V sredogorju in po nekod na vzhodu je bilo za december nenavadno toplo. Na Miklavžu na Gorjancih (969 m) se je temperatura povzpela do 15,9°C, na Planini pod Golico (1050 m) so izmerili 15,1°C, v Mariboru 14,8°C in pri Domu na Komni (1520 m) 13,0°C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.34 najnižje -18 cm, ob 9.25 najvišje 44 cm, ob 16.11 najnižje -62 cm, ob 22.40 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 4.10 najnižje -16 cm, ob 9.57 najvišje 41 cm, ob 16.43 najnižje -59 cm, ob 23.12 najvišje 35 cm.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m-2 2000 m-3
1000 m0 2500 m-6
1500 m-1 2864 m-7
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah do-seže vrednost 1.

Rimski geto bo zaživel v 3D tehnologiji

RIM - Eden najstarejših rimskih predelov, ki je bil v načrtovanju modernega mesta konec 19. stoletja povsem uničen, bo zdaj zaživel v 3D tehnologiji. Nekdanji judovski geto bo mogoče raziskovati po alejah mesta. Pri novi rekonstrukciji, ki je na ogled v judovskem muzeju, so si pomagali s fotografijami in akvareli, nastalimi pred uničenjem geta. Rim je nekoč veljal za mesto ene izmed najstarejših judovskih skupnosti. Prvi Judje so večno mesto naselili že pred 2200 leti. Med letoma 1555 in 1870 so bili rimski Judje prisiljeni živeti na poplavnem območju ob Tiberi, kjer je nastal eden največjih judovskih getov na svetu. Danes so ostaline geta priljubljena turistična točka, obdana z restavracijami in kavarnami

Glavni dobitek Eurojackpota (58,7 milijona evrov) romal v Nemčijo

MÜNSTER - Glavni dobitek Eurojackpota v višini 58,7 milijona evrov je po petkovem zrebanju romal v Nemčijo, natančneje v zvezno deželo Hessen. Srečni dobitnik je vplačal zmagovito kombinacijo števil 11, 25, 32, 42 in 47 ter dodatni številki 4 in 9. Gre za najvišji loterijski dobitek v zgodovini Nemčije. Dosedanji nemški rekord za glavni dobitek na tej loteriji je padel aprila 2013, znašal pa je slabih 46,1 milijona evrov, ki so šli v roke enega dobitnika, ki je prav tako prihajal iz dežele Hessen. Pri aktualnem rekordu pa še ni znano, ali gre za posameznega dobitnika, ali je šlo za eno od srečk, ki jih je vplačala družba več soigrancev.

NEKDAJ PREDMESTJE, DANES ŽE DOLGO DEL MESTA

Rojan pred več kot sto leti

V sagi »Lipa zelenela je«, romanu Bogdana Novaka, zelo plodnega slovenskega pisatelja, ki pripoveduje življenjsko zgodbo dveh rodin, od katerih ene iz Trsta, sem prebrala sledeče: »Družini sta sedeli na travniku, za pokopališčem v Rojanu. Prišli sta na družinski izlet, zadnji dan pred začetkom šole.«

Postala sem pozorna, kajti nikoli še nisem slišala o kakšnem pokopališču v Rojanu. Med raziskavo, ki sem jo takoj potem opravila na zgodovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice in naknadno ob prebiranju raznih objavljenih del o Rojanu, nisem zasledila nobenih podatkov o kakem pokopališču v tem tržaškem predmestju.

Iz raznih virov pa izstopa dejstvo, da je bil leta 1769 v Rojanu umeščen nov lazaret. Upravičeno se mi zdi domneva, da bi se v bližini nahajalo tudi pokopališče. Vsi navedeni viri pa tudi poudarjajo, da lazaret, ki se je nahajal med današnjo ul. Tor san Piero in drevoredom Miramare, ni veliko spremenil in okrnil slikovitosti prijazne rojanske doline in njenih pobočij. Naprotno! Ob novem lazaretu so proti Greti (Golovki) speljali panoramično pot, imenovano Belvedere ali sprehajališče ob Lazaretu, ki se je izgubljala med gričevnati poljanami na Greti in Trsteniku (že leta 1338 poimenovan Treštenico). Sprehajališče se je začelo na obali pod Škorcklanskim brdom, ki je do tedaj ločevalo rojansko območje od mestnega jedra.

Zanimivi so opisi starega Rojana. Ozko rojansko dolinico so obkrožala z vinogradi, polji in vrtovi posejana pobočja, ki so se razprostirala od obronka Grete (Golovke) dalje pod ostrim kraškim robom Opčin (Opchena), preko vinogradov in njiv pri Piščancih in Ferlugih, tja do Škorcklansko-kolonjskega brda. S pobočji so se v dolinico spuščali štirje potoki, ki so se

spajali v enega prav pred izlivom v morje, ki je prvotno segalo skoraj do Velb (mostov). Dolina in pobočja so bila posejana z redkimi hišami in kakšno patrijarhalno vilo. Iz ljudskega štetja leta 1804 izhaja podatek o 47 hišah in 200 prebivalcih, pretežno kmetih, kolonih, obrtnikih in mlinarjih, saj so ob eni izmed deročih strug stali mlinci. Od tu tudi najverjetneje ime Rojan, saj še danes pomeni »roja« veliko koritno strujo, ki poganja mlinška koleša. (eden izmed predelov Rojanske doline so imenovali prav Mlini, ali Ob mlinih) Ob izlivu rojanskega potoka v morje se je nahajal majhen portič sv. Petra, v katerem se je odvijal živahen lokalni promet vse do izgradnje južne železnice in velikih magazinov proste luke.

Drugi podatek, ki sem ga dobila na zgodovinskem odseku Narodne in študijske knjižnice nekako potrjuje dejstvo, da se je v Rojanu nahajalo pokopališče, saj je bilo tam 77 let (od 1891) aktivno Pogrebno društvo. Namembnost tega društva je bila podpora »udom« (članom) ob smrti v družini, kasneje pa tudi ob raznih drugih pomembnih dogodkih posameznega »uda«.

Zakaj naj bi imeli pogrebno društvo, če bi ne bilo pokopališča?

S pomočjo prijateljskih vezi sem dobila telefonsko številko avtorja romana, Bogdana Novaka. Prijazno mi je razložil, da mu je o sprehajališču ob pokopališču in še o marsičem drugem v zvezi z Rojanom, pripovedoval ded njegove žene, Obersnel po priimku. Torej gre za izvirno ustno izročilo! Pisatelj sem tudi vprašala za dovoljenje, da ta doslej neznan podatek objavim.

Smatram, da je pripoved g. Obersnela važno dopolnilo že znanega o preteklosti Rojana. Po izgradnji južne železnice (Sudbahn) leta 1857, ki je preko Lju-

bljane povezovala Trst z Dunajem, se je slika Rojana temeljito spremenila. Prebivalstvo je naraščalo in prvotno izrazito slovenski predel tržaškega predmestja je sprejel medse velike družine železničarjev in drugih delavcev od vsepovsod. Leta 1867 so podrli tudi lazaret in ga premestili k Sv. Jerneju med Debelim in Tankim rtičem na drugi konec mesta. Na njegovem mestu so zgradili stanovanjske hiše za uslužbence na železnici (današnje hiše Incis). Za izgradnjo proste luke so morali zasipati morje. Zemljo za bonifiko so kopali na strmih pobočju Gretet (Golavke) in tako tudi razširili prej ozko središče Rojana. Na pro-

storu, ki so ga pridobili, so pozneje zgradili vojašnico (1868), leta 1882 pa novo šolsko poslopje. Slovensko občinsko osnovno šolo je do tedaj gostilo župnišče, v novem posloplju pa so poleg slovenske odprli tudi italijansko šolo. Tudi na šolskem področju se je, žal, začela slika iz leta v leto spreminjati

Leta 1962 so na sredi Rojana, tam kjer so se svojčas stekali vsi štirje potoki v enega, prekrili območje in na zgornjem koncu na novo pridobljenega trga zgradili novo cerkev, posvečeno sv. Mohorju in Fortunatu. V Rojanu so do tedaj, verjetno v bližini pokopališča, imeli samo majhno cerkvico posvečeno sv. Štefanu prej in kasneje sv. Petru. Z novo cerkvijo je Rojan postal samostojna župnija.

Prva svetovna vojna je ustavila razmah tega idiličnega predela tržaškega predmestja. Še bolj globoko v samo jedro rojanskega slovenskega prebivalstva pa je zarezalo obdobje po prvi svetovni vojni. S časom je zamrlo kulturno življenje, ukinjala so se društva in slovenskega prebivalstva je bilo vedno manj. Razlogi za to so vsem znani.

Današnja slika Rojana se precej razlikuje od idiličnega pokrajine prejšnjega stoletja. Vsi štirje potoki so bili že zdavnaj pod zemljo, o sprehajališču Belvedere ostaja spomin le poimenovanje majhnega trga nad železnico postajo in stopnišča pod njim (trg Belvedere in scala Belvedere). Rojan je postal del mesta samega, ne moremo ga več smatrati za predmestje. Slovenskega življa v njem je ostalo bolj malo, aktivno je samo še društvo Marijin dom in cerkveni pevski zbor, ki vsako nedeljo poje pri maši ki jo radio Trst A prenaša ob deveti uri.

Spomin na čase, ko je v Rojanu cvetelo slovensko prosvetno, družabno in kulturno življenje zamira in marsikdo, posebno med mladimi, sploh ne ve ničesar o lepi in občudovanja vredni preteklosti tega še vedno prijaznega dela Trsta. Zato je toliko bolj dobrodošla pripoved zgodovinarjev in pisateljev, ki v nas obujajo spomine na preteklost, s kančkom melanholije.